

Ludmilla Plett

HÜÜDJA HÄÄL KÕRBES

Ludmilla Plett

HÜÜDJA HÄÄL KÕRBES

Elektrooniline versioon lugemiseks

Ludmilla Plett

HÜÜDJA HÄÄL KÕRBES

Ma ei või seda raamatut enne lugeja kätte anda, kui olen veel kord südamest tänu öelnud oma kallile mehele, Heinrichile. Ainult Jumal teab, mida mulle on tähendanud tema toetus ja mõistev suhtumine kogu minu tööperioodi jooksul. Peale selle tahaksin väljendada oma sügavat ja siirast tänu ning tunnustust kaastöölistele konfessioonidevahelises Volga Kristlikus Misjonis Volgogradis, mis oma ustava ja omakasupüüdmatu tööga on osutanud meile hindamatut abi meie raamatute trükkimisele ja levitamisele Venemaal. Tasugu Issand neile selle eest oma õnnistuse ja armuga.

L. Plett

Sisukord

Eessõna	4
Sissejuhatav palve.....	6
1. Valige, keda teenida!	7
2. Meeleparandus	24
3. Katsuge kõik läbi!	43
4. Viimse aja tundemärgid	61
5. Kellel kõrv on, see kuulgu!	75
6. Kiri Efosoze kogudusele	94
7. Kiri Smürna kogudusele	107
8. Kiri Pergamoni kogudusele	119
9. Kiri Tüatiira kogudusele	137
10. Kiri Sardese kogudusele	149
11. Kiri Filadelfia kogudusele	164
12. Kiri Laodikea kogudusele	187
13. Valmistu kohtumiseks Issandaga!	202
14. Inimesele on määratud kord surra, aga pärast seda kohus	214

Eessõna

Kallis sõber! Raamat, mida Teie praegu oma käes hoiate, on kolmas ja ühtlasi viimane osa triloogiast suure vaimuliku ärkamise kohta Lõuna-Aafrikas. Samuti nagu kahe esimese raamatu puhul – „Ärkamine algab minust“ ja „Aeg on kohtul alata Jumala kojast“ – on sellegi tegelikuks autoriks LAV misjonär ja evangelist Erlo Stegen. Täites Jumala käsku olen mina tema jutlustest valinud vastava sisuga lindistused, tõlkinud vene keelde ja andnud neile kirjandusliku vormi. Mu süda on tulvil tänu Issanda vastu Tema suure abi eest, mida Ta mulle kogu tööperioodi vältel on osutanud. Ilma Tema juhtimiseta poleks see ega mõlemad eelmised raamatud kunagi ilmavalgust näinud. Tänapäeval samuti kõiki selle triloogia esimese raamatu lugejaid, kes vajaliku materjali väljavalimisel mind oma kirjadega on aidanud. Loodan, et paljud neist saavad nüüd vastused neid huvitavatele küsimustele. Endastmõistetavalt oli ka parima tahtmise juures võimatu vastata kõigile neile küsimustele: miks?, kuidas? Ja mispärast? Võimatu oli samuti vastata kõigele sellele, mida meie lugejad tahtsid teada ärkamise kohta Lõuna-Aafrikas, mis nüüd jätkub juba 27 aastat. Apostel Johannes, üks Issanda jüngreid, kirjeldades sündmusi Kristuse kolme ja poole aastase maise teenimisaja jooksul, pidi oma tunnistuse lõpul Uitlema: „On veel palju muudki, mida Jeesus tegi; kui seda kõike üksikult üles kirjutataks, siis ma arvan, et maailm ei mahutaks kirjutatavaid raamatuid“ (Jh 21:25). Nii mõõtmatu kui on meie Jumal, on ka Tema Vaimu tegevus. Seda ei mahuta isegi tuhanded köited. Ja see polegi peamine. Mis kasu on sellest, kui me palju teame, mida Issand kusagil on teinud, aga oma isiklikus elus veel midagi saavutanud pole. Ärkamine peab ju algama sinust ja minust!

Erilist rõõmu tõid meile nende inimeste kirjad, kes patte pihtides olid puhastanud oma elu ja korrastanud suhted oma ligimestega. Nimelt on Issand kohati just niisuguste hingede läbi alustanud oma tööd. Kahju ainult, et mõned, teinud selles suunas sammu või kaks, jäid peatuma ega läinud edasi.

Küllap nad ei mõelnud sellele, et puhastusprotsessi seepärast nimetataksegi protsessiks. et see nõuab pidevat jätkamist. Elame maailmas täis pattu ja kurjust ning seepärast on sinne elu pidev võitlus, mis lõpeb alles siis, kui ületame igaviku läve. On selge, et leidub inimesi, kes vihaselt niisugustele jutlustele vastu astuvad, arvates, et Erlo Stegen oma võitluses patu vastu läheb äärmusse ja ületab kõik piirid. Mis siis ikka, ajalugu kordub! Kui samal põhjusel hüljati kord isegi Kristus, miks siis praegu ei võidaks hüljata Tema läkitatut? Valus on vaid see, et niisugune kompromissitu ja patu suhtes silmi avava evangeeliumi vaenlasteks pole mitte uskmatud, vaid kristlased, kes end loevad tõelisteks jumalalasteks. Muide, just oma aja õilsaimate ja vaimulikemate inimeste kohta oli Kristuse eelkäija Ristija Johannes sunnitud ütleva: „Te rästikute sigitis! Kandke õiget meeleparanduse vilja!“ (Mt 3:7,8). Issand ei sunni kedagi. Praegu võime reageerida, kuidas meile meeldib. Võime hüljata ja võime vastu võtta, võime end paadutada ja võime alistuda. Võime laimata neid, kes meile tõtt räägivad, ja võime tõlneri kombel süümeypiinas enesele vastu rindu lüüa. Milline tee kuhugi viib, seda näitab igavik. Aga seni ütleb Issand, pöördudes Pühakirja läbi meie poole: „Kes ülekohut teeb, tehku veel ülekohut, ja kes on rüve, see rüvetugu veel enam, aga kes on õige, tehku veel õigust ja kes on püha, see pühitsegu ennast veel enam!“ (Ilm 22: 11).

Mis puutub minusse, siis tahan kuni oma päevade lõpuni tänada Issandat selle julge jumalamehe eest, kelle jutluse läbi mu silmad avanesid paljude asjade suhtes ja kelle elu kui tõeline elu Kristuses sai minule eredaks eeskujuks, et ustavalt teenida issandat ja end täielikult pühendada Temale. Minu isiklike tõetsingute tee oli pikk ja raske, kuigi olen varasest lapsepõlvest peale olnud kristlane. Tänu Jumalale, et Tema kuulis mu piinatud hinge karjet ja kinkis võimaluse viibida kohas, kus tõeliselt tegutses Tema Vaim! See pööras ümber ja muutis juurteni mu elu ja mu kristluse, andes mulle seda, millest ma varem ei osanud unistadagi. Kas oleksin tohtinud selle kalli aarde peita endasse, jagamata vaimulikku toitu, mida kahtlemata vajavad väga ja

väga paljud? Jesaja 58:7 on öeldud: „Murra oma leiba näljasele!“ ning Koguja otsekui kinnitab eelmist: „Viska oma leib vee peale, sest pikapeale sa leiad selle jälle!“ (11:1). Ja nii ma teengi, andes oma vendadele ja õdedele Kristuses sedasama mida Issanda armu läbi ise olen saanud. Ent peamine on Jumala käsu täitmine, mille sain seitse aastat tagasi. Annaks Issand, et selle sõnad, keda täna võib nimetada hüüdjaks hääleks kõrbes, teostaksid suure pöörde ka teie hinges!

L. Plett

Sissejuhatav palve:

Issand Jeesus! Me palume Sind, õnnista meid praegu oma kohalolekuga! Anna meie südamele võime kuulda ja vastu võtta seda, mida Sa tahad meile öelda! Ilmuta Ennast igäuhele nõnda, nagu seda võid teha ainult Sina! Saa tervendavaks palsamiks hingedele, kes vajavad vaimulikku tervendust, ja vasaraks, mis purustab kaljud; neile, kes on kibestunud ja kõvad kui kivid! Ole puhastavaks leeliseks ja sulatavaks tuleks sellele, kes sallib oma elus ebapuhtust ja jätkuvalt oma üleastumisi varjab! Saa valguskiireks taevast ja näita tõeteed sellele, kes asub saatana köidikuis või käib eksituse pimeduses! Ilmuta armu igale hingele, kes igatseb puhastust, andestust ja lepitust Sinuga! Ja kui meie keskel on inimesi, kes pole veel Sinu lapsed, siis kasuta neid tunde selleks, et nad õpiksid tundma Sind kui Jumalat ja enda ainsat Päästjat!

Aamen.

„Hüüdja hää! on kõrbes:
Valmistage Issanda teed, õgven-
dage Tema teerajad!“ Mt 3:3

1. Valige keda teenida!

Vanast Testamendist loeme Joosua raamatust järgmist:
„Kartke nüüd Jehoovat ja teenige Teda laitmatult ja ustavalt
ja kõrvaldage jumalad, keda teie vanemad on teeninud teis-
pool jõge ja Egiptuses, ja teenige Jehoovat! Aga kui teie sil-
mis on halb teenida Jehoovat, siis valige endile täna, keda
te tahate teenida: kas neid jumalaid, keda teie vanemad tee-
nisid teispool jõge, või emorlaste jumalaid, kellede maal te
elate! Aga mina ja mu pere, meie teenime Jehoovat.“

Siis vastas rahvas ja ütles: „Jäägu see meist kaugele, et
me jätame maha Jehoova ja teenime teisi jumalaid! Sest Je-
hoova on meie Jumal, Tema on See, Kes meid ja meie va-
nemad tõi välja Egiptusemaalt orjusekojast, Kes meie silma
ees tegi neid suuri tunnustähti ja Kes meid hoidis kogu sellel
teel, mida me käisime, ja kõigi rahvaste seas. kellede keskest
me läbi läksime...“

Siis Joosua ütles rahvale: „Te ei või teenida Jehoovat,
sest Tema on püha Jumal! Tema on püha vihaga Jumal,
Tema ei anna andeks teie üleastumisi ja patte. Kui te jätate
maha Jehoova ja teenite võõraid jumalaid, siis Ta pöördub
ära ning teeb teile kurja ja hävitab teid, pärast seda kui Ta
teile on head teinud.“ (Jo 24:14-17, 19,20).

Toodud tekstist tahaksin puudutada vaid mõningaid
punkte. Veidi enne surma kutsus Joosua kokku terve Iisraeli.
Surma lähenemist tajudes mõistis ta, et see on tema viimane
võimalus rääkida rahva vastu, kelle juhiks ta oli olnud. Olles
teadlik hetke tähtsusest ja vastutusest ja tunnetades Jumala
lähedalolu, räägib ta eriti tõsiseid ja mõjuvaid sõnu. Arvan,
et ka meil teiega oleks kasulik neid sõnu tähelepanelikult
kuulata, kuigi me veel ehk surmamõtteist kaugel oleme.
Hiljuti avaldati ühes saksa ajalehes artikkel pealkirjaga:
„Hüvastijätt Jumalaga“. Seal esitati statistilised andmed, et

Saksamaal, mis kunagi oli kristlik maa, peab nüüd ennast kristlaseks ainult iga neljas. Inimesed anduvad üha ronkem ilmalikele mõnudele ja meelelahutustele, kulutavad kogu vaba aja turismile ja spordile. Miljonid jätavad maha kirikud ja kogudused, muutudes tõelisteks paganateks. Võite ise otsustada, mida see kaasa toob! Mitte asjata ei ütle Jumala sõna, et kui me ei taha uskuda tõde siis hakkame paratamatult armastama valet (2Te 2:10,11). Hetkel, mil me süda sulgub valgusele, avaneb see pimedusele.

Niisiis, pöördudes Iisraeli rahva poole, ütles Joosua: „Karake nüüd Jehoovat ja teenige Teda laitmatult ja ustavalt!“ Nende sõnadega ta väljendab nii oma viimast tahet kui ka annab nõu. „Kõrvaldage jumalad, keda teie vanemad on teeninud!“ Ja jätkates: „Teenige Jehoovat!“ Oma esimeses kirjas meenutab apostel Peetrus, millise hinnaga me oleme ostetud: „Teid ei ole kaduvaga, hõbeda või kullaga lunastatud meie tühiseist esivanemalt päritud eluviisidest, vaid Kristuse kui veatu ja laitmatu Talle kalli verega“ (1Pe 1:18,19). Usklike seas pole vähe neid, kes arvavad, et kui nende isad ja vanaisad elasid ja uskusid nõnda, siis on ka neile sellest küllalt. Milleks asjata ennast häirida ja otsida midagi muud? Täpseid samasuguseid ütlemissi kuuleme paganrahvaste keskel. Ainult teadke, sõbrad, et meie isade elu ja usk ei pea alati olema kriteeriumiks meile! Kui nende elu polnud valguseks ja kui nende kristlus oli poolik, siis see ei tohi olla õigustuseks meile ega tähenda, et ka meie peaksime kristlastena olema samasugused. Nimelt seepärast ütlebki Joosua, pöördudes Jumala rahva poole „Kõrvaldage jumalad, **keda teie vanemad on teeninud** teispool jõge ja Egiptuses!“ See tähendab, et seal nad polnud veel **tõeliselt pöördunud**. Las need, kes ise seda ei teadnud, kummardasid ebajumalaid, aga teie ärge olge niisugused!

Ja jumalamees jätkab: „Aga kui teie silmis on halb teenida Jehoovat, siis valige endile täna, keda te tahate teenida!“ Nagu näete, ei sunnita kedagi. Igaühele antakse valikuvabadus. Kõik vanemad soovivad, et nende lapsed valiksid õige elutee, kuid nad ei saa neid seda tegema sundida. Mees võib midagi soovida oma naisele ja naine

mehele, kuid seegi pole nende võimuses. Võime teistele ainult näidata tõde, misjärel nad saavad võimaluse ise valida. Nii oli ka tookord. Joosua pakikus rahvale valikuvõimaluse: „Valige endile täna, keda te tahate teenida: kas neid jumalaid, keda teie vanemad teenisid teispool jõge, või emorlaste jumalaid, kellede maal te elate!“ Ent lõpetuseks kinnitas ta resoluutselt: „Aga mina ja mu pere, meie teenime Jehoovat.“

Huvitav mees oli see Joosua. Ta ei sõltunud inimeste arvamusest. Seistes paljutuhandalise rahvahulga ees, ütles ta rahulikult: „Isegi kui teie ei soovi teenida Jehoovat, siis mina ja minu pere teenime Teda“. Nõustugem, sõbrad, et meie, kristlaste keskel on palju ja isegi väga palju niisuguseid, kes surnud kala taoliselt alati ujuvad allavoolu! Kui palju noori hingi läheb otse põrgu ainult sellepärast, et noorte põhimass liigub selles suunas! Kas meil tõesti ei jätku jõudu ja mehisust liikuda vastuvoolu? Joosua ei olnud niisugune. Seistes suure rahvahulga ees ütles ta julgelt ja sõakalt: „Sõltumata sellest, mida teie valite, mina ja mu pere teenime Jehoovat!“ Kui imeline oleks, kui meie keskel leiduks kingi, kes sama kompromissitult järgiksid Issandat! Kuidas me tänapäeval vajame just selliseid usukindlaid Kristuse sõdureid – ja mitte ainult mehi, vaid ka naisi, kes olles küll nii-öelda nõrgem pool, oleksid Issanda järgimisel tugevad ja mehised.

Pangem tähele, et Joosua räägib mitte ainult enese, vaid kogu pere nimel. Ta ei eralda ennast oma perest. Kahjuks leidub mehi, kes millegipärast eelistavad oma kodus mitte täita juhtivat kohta, jättes selle meeleldi naisele. Niisugune mees pole õige mees, sest tõeliseks meheks saab ta alles pärast saamist jumalameheks. Nii on ka kirjutatud, et „Kristus on iga mehe pea ja mees on naise pea“ (1Ko 11:3). Ja kui mehe suhted Jumalaga pole korras, siis on ta lihtsalt kere, millel puudub pea. Mees, kes ei käi Jumalaga, pole mees, vaid narts. Ja kui niisuguse mehe peal ei ratsuta ülemana tema naine, siis teeb seda tingimata juba saatan. Elav kala ujub alati vastuvoolu, aga ainult surnut võib vool viia, kuhu tahab. Tänu Jumalale, et Joosua ei kuulunud nende „surnud

kalade“ hulka, vaid osutus Jumala teenijaks, soovimata ujuda inimlike tujude ja patuste kirgede suunamisel.

Tema oli tõeline rahvajuht, kes kõigis oma ettevõtmistest oli juhitud Jumalast. Seepärast, mida võib oodata tooniandvatelt poliitikutelt ja rahvajuhtidelt, kui nad ei tunne Jumalat? Kas nad võivad juhtida maad ja lahendada riiklikke küsimusi? Kurjuse mahitamine on suur patt ja omal ajal pärib Issand neilt selle üle aru. Tean, et tuntud poliitikute hulgas üle kogu maailma on ka niisuguseid mehi, kes seisavad ja võitlevad tõe eest, kuid kahjuks pole neil sageli toetajaid, sest teised eelistavad jääda passiivseks pealtvaatajaks. Mul on tulnud juba mitu korda kuulda mõnede murelike poliitikute ütlemisi: „Meid on jäetud üksi. Pole kristlasi, kes meid meie võitluses toetaksid, ja annaksid meile julgust. Nad on liiga pühad, et poliitikaga oma käsi määrida. Neil keerleb kõik iseenda ja oma niinimetatud kristlike probleemide ümber.“

Sõbrad! Miks oleme jäänud nii piiratuks? Kus on jumalamehed selle sõna tõelises tähenduses, kelle südame, mõistuse ja kätega võiks Jumal midagi suurt korda saata? Kus on need, kes igati toetaksid häid juhte, öeldes neile: „Me palvetame teie eest, et te oleksite mehed, keda Jumal Ise suunaks ja juhiks.“ Meie jumalateenistusi Kwa Sizabantu misjonijaamas külastavad üsna sageli Lõuna-Aafrika poliitikud, juhtivtegelased ja riigivalitsejad. Pärast koosolekut nad astuvad ligi ja ütlevad tänulikult: „Suur tänu teile, et te oma jutlustega meid toetate ja annate uut jõudu võitluseks ülestumiste vastu meie maal! Tänu Jumalale, niisugune jutlus Jumala sõnast annab meile mehisust täie otsustavusega edasi minna!“ Nagu näete, need inimesed vajavad samuti toetust ja mõistmist.

Niisiis, Joosua oli juht, kes polnud sõltuv meeleoludest ega inimeste arvamustest ja seepärast võis rahulikult ja kindlalt öelda: „Kui teie ei soovi kogu südamega teenida Issandat ja anduda sellele, mille poole püüdleb teie süda, siis tehke, mida tahate. aga mina ja mu pere teenime Issandat!“ Milline jutlus! Milliseks eeskujuks võiks see jumalamees olla meie juhtidele! Vennad, pastorid! Nõustugem, et me ei või oma

koguduseliikmetelt oodata midagi üle selle, mida meie neile oma isikliku elu eeskujuga näitame! Isad! Kuidas me võime oma lastelt nõuda seda, mida ise ei täida? Kui isa ise on võimeline petma, kuidas ta võib kasvatada last ausaks? Kas ta võib talle öelda: „Laps, sa ei tohi varastada, abielu rikkuda, vanduda ega tülitseda!“ kui ta samal ajal ise seda teeb? Aga sina, ema! Ütle, kuidas sa võid oodata lastelt, et nad oleksid tööarmastajad, sõnakuulelikud, lahked teiste vastu, head ja kannaitlikud, kui sa ise sageli pole niisugune? Just nõnda enestele ise aru andmata ja seda isegi märkamata, me saame suhetes teistega variserideks, kellede kohta Kristus kord ütles: „Moosese istmel istuvad kirjatundjad ja variserid. Kõike nüüd, mis nad iganes teile ütlevad, seda tehke ja pidage, aga nende tegude järele ärge tehke, sest nad ütlevad küll, aga ei tee“ (Mt 23:2,3).

Mõelgem, kas meie jutlustel ja õpetustel on jõud u mõju avaldada teiste hingedele, kui räägitu ühtlasi ei teostu meie isiklikus praktilises elus? Tuletagem meelde, mida ütleb Kiri rahva reageerimise kohta Issanda Enda jutluse peale: „Ja sündis, kui Jeesus oli lõpetanud need kõned, et rahvahulgad hämmastusid Te ma õpetusest; sest Ta õpetas neid nõnda nagu See, Kellel on meelevald, ja mitte nõnda nagu nende kirjatundjad“ (Mt 7:28,29). Milles seisneb siin erinevus? Jeesus jutlustas nii, kuidas Ta elas, ja elas nii, kuidas Ta jutlustas. Aga just see puudus variseridel. Teistele nad aina jutlustasid, aga enda elus seda ei täitnud.

Kuid nüüd läheme järgmise punkti juurde. Rahvas, kuulanud ära Joosua sõnad, vastas talle: „Jäägu see meist kaugele, et me jätame maha Jehoova ja teenime teisi jumalaid!“ Ja selgitades niisuguse otsuse põhjust, jätkas: „Sest Jehoova on meie Jumal, Tema on See, Kes meid ja meie vanemad tõi välja Egiptusemaalt orjusekojast.“

Õelge, sõbrad, kui palju on Issand juba teinud teie heaks! Mis oleks teist saanud kui Ta poleks End teile avanud ega teid armastuses Enda juurde tõmmanud? Mäherdusest patu ja kurjuse orjusest Ta on teid juba vabastanud ja mäherdust kannatlikkust ja halastust Ta ilmutab teile veel täna! Mis oleks võinud teiega juhtuda, kui teie eluteed poleks

valgustanud elava Jumala sõna valgus? Tuletage meelde, kui palju kordi Ta teid on hoidnud õnnetusest, kui paljudes ohutudes ja elutormides aidanud! Võib-olla olete korduvalt seisnud surma piiril ja siiski Ta on andnud armu ning pikendanud teie elu. Kas tõesti te olete unustanud kogu selle halastuse?

Iisraeli rahvas, kuulates Joosua sõnu, meenutas kõike halastust, mida Jumal neile oli osutanud, ja vastas ilma kõhklemata: „Ei, meie hakkame teenima ainult Jehoovat, Kes meie jaoks on teinud nii palju!“ Võib arvata, et see üksmeelne paljuhäälnne vastus oleks pidanud rõõmustama jumalameest, kes oma rahvast kogu hingest armastas. Kuid ei. Tema suust kostab midagi sellist, mis esimesel pilgul näib täiesti arusaamatuna. Rahulolu ja rõõmu asemel selle üksmeelse „jah“ peale kõlavad tema ranged ja kainestavad sõnad: „Ei, teie ei või teenida Jehoovat, sest Tema on püha Jumal! Tema on püha vihaga Jumal, Tema ei anna andeks teie üleastumisi ja patte!“ Kas pole imelik? Esitatud küsimusele tuleb positiivne vastus, aga tema reageerib negatiivselt ja ütleb: „Teie ei või teenida Jehoovat!“ Tahtmatult küsime: „Mispärast siis?“ Joosua vastuseks on sõnad: „Sest Tema on püha Jumal! Tema on püha vihaga Jumal, Tema ei anna andeks teie üleastumisi ja patte!“

Keegi võib selle peale öelda: „Kuid Joosua räägib ju iseenele vastu: ühest küljest ta kutsub rahvast pühaduses ja puhtuses Issandat teenima, väljendades sellega oma viimast tahet ja andes neile nõu, aga teisest küljest, kuulnud nende üksmeelset „jaad“, lükkab ise selle tagasi ning vastab neile „ei“. Mida see tähendab? Kas ta tegelikult tõesti ei tahtnud, et Iisrael teeniks Issandat? Endastmõistetavalt tahtis. Kuid oma sõnadega sundis ta inimesi mõtlema sellele, mis see neile maksma võib minna, kui nad otsustavad Issandat teenida. Sest ilmselt nad sellele ei mõelnud. Nõustugem, et see sarnaneb väga sellega, mis nii sageli juhtub meie päevil. On palju hingi, kes juba kümneid, aga võib-olla ka sadu kordi on otsustanud teenida Issandat, kuid milline näeb seejuures välja nende elu? Kunagi ütles mulle keegi inglane: „Maha jätta suitseitamine? Oh, see polegi nii raske! Mina

olen seda teinud küll vist juba sada korda.“ (Seda rääkides hoidis ta kogu aeg sigaretti hambus.) Näete, nii juhtub mõnede kristlaste juures. Oma elus on nad juba korduvalt pattu kahetsenud ja Issanda poole pöördunud, kuid patustavad ikka edasi. Kas arvate, et Issandale see meeldib? Joosua räägib rahvale selgelt ja otsekoheselt, et niisugustena, nagu nad on, nad lihtsalt ei saa teenida Jehoovat, sest Tema on püha, püha vihaga Jumal, Tema ei kannata nende üleastumisi ja patte.

Kas see on teile arusaadav, sõbrad? Kas olete teadlikud, et Jumal, Keda ka teie teenite, on püha Jumal, Kes ei talu ka teie üleastumisi ja patte? Tuletage meelde ülempreester Aaroni kahte poega, kes teenisid Jumala templis. Kas Issand sallis nende patte, kui nad Jumala altari ette tõid võõra tule? Kas nad mitte ei maksnud selle eest oma eluga? Ja kuidas reageeris sellele Mooses? Kas ta mitte ei öelnud, pöördudes nende isa ja omi venna Aaroni poole: „See ongi, millest Jehoova on rääkinud, üteldes: „Oma lähedaste keskel Ma ilmutan oma **PÜHADUST** ja kogu rahva ees Ma teen nähtavaks oma au!“ (3Mo 10:3). Kui kergemeelselt ja järelemõtlematult me võime vahel laulda: „Lähemale, Issand. Sulle, lähemale Sulle!“ isegi mõistmata, milliseid sõnu me kuuldavale toome. Sest Jumal, Kelle kohta me seda räägime, on PÜHA Jumal! Tihti võib inimene liiga kiiresti öelda: „Mina hakkan Issandat järgima. Ma võtsin vastu kindla otsuse Teda teenida.“ Kuid kas sa oled mõelnud, kallid sõbrad, et Jumal, Keda sa kavatsed teenida, on püha Jumal, püha vihaga Jumal, Kes ei kannata sinu üleastumisi ja patte? See on kõige olulisem, mida me peame teadma, kui otsustame Issandat järgida!

Ütle, vend, ja samuti sina, õde! Ega su elus pole viimati võõrast tuld? Kas pole midagi niisugust, mida Issand on meil keelanud teha? Kas sa ei tea, et pettus, kirumine tagarääkimine, viha, kadedus, ärritumine, sõim, igalaadne hoorus ja rüvedus on võõras tuli Jumala silmis? Paljud, kes niisugust on teinud, pole seni

veel saanud karistada ja elavad rahulikult edasi vaid sellepärast, et nad on Jumalast kaugel. Te küsite, miks ma nõnda räägin? Aga sellepärast, et niisuguste pattudega on võimatu viibida Jumala läheduses ja mitte saada nuheldud surmaga. Meenutagem, mis juhtus Ananiase ja Safiiraga! (Ap 5:1-10). Jumala juures pole olemas nn „valget“ või hädavalet, mida vahel kasutavad isegi kristlased. Pettus jääb pettuseks, sõltumata sellest, kas sa valetasid tahtlikult või häda sunnil. See on patt ja Jumal seda ei kannata. Ja kui te siin maa peal pole võõra tule pärast oma elus ära põletatud, siis ärge kahelge, et kord saabub päev, mil põrgutuli teid kõrvetab ja põletab. Niisugustele on määratud kohutav igavik seal, „kus nende uss ei sure ja tuli ei kustu“ (Mk 9:46). Kristlased! Joosua sõnu korrates ütlen, et te ei või teenida Issandat nimelt sellepärast, et Ta on püha Jumal! See jääb tõeks kõigi jaoks, millega ka teie varem või hiljem peate nõustuma!

Aga nüüd käsitleme sõnu „püha vihaga Jumal“. Tuletagem kümnest käsust meelde esimest käsku: „Mina olen Jehoova, sinu Jumal. Kes sind tõi välja Egiptusemaalt, orjusekojast.“ (Iga kristlane elas enne patukahetsust ja pöördumist vaimulikult Egiptuses, st patu võimuses.) „Sul ei tohi olla muid jumalaid Minu palge kõrval! Sa ei tohi enesele teha kuju ega mingisugust pilti sellest, mis on ülal taevas, ega sellest, mis on all maa peal, ega sellest, mis on maa all vees! Sa ei tohi neid kummardada! ega neid teenida, sest Mina olen püha Jumal, Kes vanemate süü nuhtleb laste kätte! kolmanda ja neljanda põlveni“ (2Mo 20:2-5). Näeme, et kui isa teeb eba-jumalakummardamise pattu, siis karistust selle eest kannab mitte ainult tema ise, vaid ka tema lapsed, lapselapsed ja lapselapselapsed. Nii rangelt karistab Jumal teiste jumalate teenimise eest! Sõna „püha viha“ on algtekstis „kiivus“ ehk „armukadedus“.

Mida tähendab kiivus, teab tõenäoselt igaüks. Eriti teravalt tõuseb see küsimus, kui see puudutab abikaasalikku truudust. Lõuna-Aafrika neegrisuguharudes ja

iseäranis suulude seas karistatakse ebatruudust kuni käesoleva ajani surmaga. Ja kui mustanahalisele mehele esitada küsimus, kuidas ta käituks, kui leiaks kodus oma naise teise mehega, vastaks ta ilma mõtlemata: „Ma lööksin oda sealsamas selle mehe südamesse ja seejärel tapaksin ka naise.“ Seda teades naised ei või lubada truudusetust mehe vastu, sest see maksaks neile elu.

Issand pöördudes meie poole, kes me oleme Tema rahvas, ütleb: „Ma kihlan sind Enesele igaveseks ajaks... ja kihlan sind Enesele „ustavuses““¹) (Ho 2:21,22). Issand nimetab kogudust oma pruudiks. Nimelt sellepärast ootabki Ta meilt truudust ja täielikku andumust üksnes Temale, samuti nagu mees nõuab seda oma naiselt. Apostel Paulus omistab esimeses kirjas korintlastele samuti suurt tähelepanu abikaasalikule truudusele, öeldes, et abikaasad peavad teineteisele olema truud kuni surmani, nii mees naisele kui naine mehele. Ainult et paljude inimeste elus, paraku isegi kristlaste puhul pole see kaugeltki nõnda. Kui paljud mehed soovivad oma naise surma, otsides mõttes endale teist! Täpselt samuti ka naised, vihates avalikult oma mehi, soovivad neile surma, et vabane da ja saada naiseks teisele. Ja seejuures nad söandavad end nimetada kristlaseks! Kirudes oma mehi teiste kuuldes nad ei oska aimatagi, et sooritavad Jumala silmis mõrva. Aga inimesetapjad, nagu teame, taevariiki ei pääse.

Nõnda siis, kui meie, olles kihlatud Jumalale, murrame truudust, andes ennast teistele jumalatele, siis ootab meid kurb saatus, Püha Kolmainus Jumal on kiivas Jumal, Kes iial ei salli ega kannata ebatruudust. Nimelt seepärast Joo-sua, peatades Iisraeli rahva rutaka töötuse teenida ainult Jehoovat, ütleb: „Teie ei või teenida Jehoovat, sest Tema on püha Jumal, Tema on püha vihaga (kiivas) Jumal, Tema ei anna andeks teie üleastumisi ja patte!“

Jakoobuse 1:19, öeldakse: „Olgu vaid iga inimene nobe kuulma ja pikaline rääkima!“ Meie puhul on asi sageli vastupidi. Me kiirustame midagi ütleva või lubama, isegi

¹ Eestikeelses Piiblis «usu pärast». (Tõlkija märkus)

mõtle mata, mida see meile maksma võib minna. Nõnda pidi antud juhul ka Joosua rahva rutaka ja ilma erilise järelemõtle miseta Jumalale antava töötuse peatama. „Kas te mõistate“, räägib ta Iisraeli lastele, „mida tähendab niisuguse töötuse andmine Jumalale? Kas te olete mõelnud sellele, et Tema on püha Jumal, kiivas Jumal, Kes ei kannata teie ülestumisi ja patte? Te ju teate, et võimatu on teenida Jehoovat ja ebajumalaid, näiteks mammonat (rikkust) millele te nii andunud olete?“

Nagu näete, Joosua ei sarnanenud tänapäeva evangelistidele ja jutlustajatele, kes on otse meistrid tegema inimestele teed Kristuse juurde kergemaks. Nad räägivad: „Tulge vaid Kristuse juurde ja Ta annab teile kohe andeks kõik patud! Ja kui te ka edaspidi milleski eksite, siis pöörduge palves Tema poole ja kõik andestatakse teile taas, sest Issanda halastusel ja armastusel pole piire!“ Nii nende jutlus algab ja nii see ka lõpeb. Niisugune hõlbustatud lähenemine pöördumisele ja patukahetsusele osutub suureks eksituseks kaasaegsete jumalasulaste juures. Mõned neist lähevad veelgi kaugemale, meelitades inimesi mitmesuguste lubadustega. „Tulge Jeesuse juurde“, kinnitavad nad, „ja te saate terveks! Võtke kuulda Tema kutset ja kõik teie probleemid lahenevad silmapilk! Uskuge Jumalat ja Ta teeb teid rikkaks, Ta annab teile kõike, mida ainult soovite! Võtke Jeesus vastu oma isiklikuks Päästjaks ja te pääsete kohtust ja põrgutulest!“ Kuuldes niisuguseid lubadusi, tulevad inimesed meelde sellistele jumalateenistustele, saavad kristlaseks ja isegi tunnistavad teistele oma päästmisest, aga ise jätkavad patudes elamist. Kui neid siis häirib südametunnistus ja teadmine oma patusest, hakkavad nad piinlema ja vaimulikku abi otsima, kuid siingi nad kuulevad rahustavaid kinnitusi: „Pole vaja muretseda! Jeesus teab, et me kõik oleme nõdrad ja seepärast jääme alati patusta jaks. Ta armastab meid ka niisugustena!“ Aga **tõelise jumalamehe Joosua** jutlustes nägi kõik välja hoopis teisiti. Tema ei kiirustanud rõõmutama, kuuldes inimeste kinnitust, et nad tahavad teenida Issandat vaid andis neile kohe mõista, et see on võimatu, kui nad on nõuks võtnud ka edaspidi patustada.

Teadke, kallid sõbrad, et teie lubadus järgida Issandat ei oma mingit tähendust, kui te pole valmis lõppu tegema endisele elule, lõpetama liiderlikkust ja katkestama ebapuh-
taid sõprussidemeid vastavalt kas tütarlaste või noormees-
tega. Kui te tõesti olete otsustanud järgida Jeesust, siis ainult
Tema võib olla teie esimene ja ainus armastus. Lõpetage är-
ritumine, solvumine, vihkamine ja vihastumine! Jätke kurjad
kõned ja ärge pidage meeles paha! Hammustage ometi oma
keelt, mis on süüdatud põrgust! Kas mõtlete tõesti, et kogu
selle võõra tulega te võite seista Issanda ees? Ei! Seepärast
Joosua ütleski rahvale otse ja avameelselt: „Teie ei või tee-
nida Jehoovat, sest Tema ei kannata teie üleastumisi ja
patte“. Teised arvatavasti oleksid tema kohal juubeldades
hõisanud: „Oh kui imeline! See on ju vaimuliku ärkamise
algus! Kogu rahvas eranditult soovib teenida Issandat! Aga
jumalamees reageeris teisiti. Üldrahvaliku üksmeelse „jaa“
peale vastab ta „ei“, ning nähes nende hämmeldust, selgitab:
„Teie räägite ainult sellepärast nii, et te ei anna endale oma
sõnadest aru. Kas loodate tõesti, et Jumal sallib teie üleastu-
misi ja patte? Tema on ju püha, kiivas Jumal!“

Ka sina, sõber! Kas tõesti tahad sellise perekonnaeluga
teenida Issandat? Sina mees, kes sa kohtled oma naist või
last nagu polekski nad sinutaolised inimesed! Kas sa samuti
mõtled sellega teenida Issandat? Naine! Kuidas sa võid ar-
vata end teenivat Kristust, kui sa oma mehega räägid nõnda,
nagu oleks mitte tema, vaid sina isandaks majas? Või sina
laps! Sina, poeg ja tütar! Kas ka sina loodad olla kõlblik Ju-
malale, kui sa oma vanematega käitunud nii, nagu oleksid sina
nad ilmale toonud? Kuidas te võite unustada, et Jumal on
püha Jumal, kiivas Jumal, Kes ei kannata teie patte!? Nii et
mõelge hästi järele ja kaaluge kõike, kui tõepoolest kavat-
sete hakata Teda teenima!

Aga nüüd vaatleme Joosua järgmisi sõnu. Peatanud Iis-
raeli lapsed kiirustava töötuse toomisel, ütleb ta: „Kui te jä-
tate maha Jehoova ja teenite võõraid jumalaid, siis Ta
pöördub ära ning teeb teile kurja ja hävitab teid, pärast seda
kui Ta teile on head teinud.“ Leidub inimesi, kes kõike kai-
nelt hinnates ütlevad: „Oh ei! Kui asi tõepoolest on nii tõsine

ja kui Jumal on nii range patu suhtes, siis ma parem, üldse ei hakka kristlaseks, vaid jätkan elu vanaviisi. Sest kui ma otsustan teenida Issandat, aga ise teen pattu, siis ma tõmban enda peale needuse ja veel suurema hukkamõistu. Sel juhul on parem üldse mitte saada kristlaseks!“ Nii arutlejatele tahaksin öelda: „Kas te aga teate, et lükates tagasi Issanda kutse Teda järgida te sellesamaga otsustate pöörduda Tema vastu? Sest kui te kuulete Tema häält ja sellele eitavalt vastate, tähendab see, et te saate kutsu ja vaenlaseks ja tõmbate sellega endi peale hukkamõistu. Näitena tahan teile jutustada ühe traagilise loo.

Mõned aastad tagasi tuli mul viibida Ameerika, New-Yorgis. Seal oli üks neiu nimega Alice, väga rikaste ja lugupeetud inimeste ainus tütar. Tema magamistuba oli nii luksuslik, nagu võiks olla vaid keisrinnadel ja printsessidel. Jumal koputas mitu korda tema südamele, kuid selle rikka pärija elu oli liiga hea, et tunda vajadust Tema järele. Ja siis juhtus nõnda, et kord restoranis lõunatades nägi ta seal erakordselt ilusat meest, kellesse armus esimesest pilgust. Alice polnud veel iialgi kedagi armastanud ja ennast puhtana hoides elas laitmatut, korralikku elu. Nüüd see esmakordselt kogetav tunne langes tema peale niisuguse jõuga, et ta peaaegu kaotas mõistuse. Ta lausa põles armastusest. Alice ise ei suutnud mõista, mis temaga lahti on. Ta oli nagu nõiutud. Esimesel võimalusel, kui vanemad mõneks päevaks ära sõitsid, helistas ta sellele mehele ja kutsus ta enda juurde, öeldes, et on üksinda kodus. Too ilmus viivitamata kohale pudeli sampuse ja buketiga, mis, koosnes kaheteistkümnest imeilusast roosist. Endastmõistetavalt ei võinud Alice aimagi, et koos sädeleva sampuse ja kaunite roosidega ta tõi talle AIDSi. Ainult kord, kõigest ainult üks kord veetis ta öö selle noormehega, kuid sellest piisas, et hirmsasse haigusesse nakatuda. Antud hetkel ta muidugi ei mõelnudki sellele. Kuid imelik asi. Pärast, kui ta oli saanud, mida oli taotlenud, kadus kogu ta armastus ja selle asemel täitis süda hirmsa vihkamisega, mille põhjust neiu ka ise ei suutnud mõista. Sellest juhtumist möödus mitu aastat. Ja siis ükskord Alice haigestus. Uha rohkem hakkas talle muret tekitama

magu. Väljakirjutatud ravimid ei aidanud ja arst soovitas talle põhjalikku uuringut statsionaaris. Parima haigla spetsialistid tegid kümne päeva jooksul kõik võimaliku, et haigust diagnoosida, kuid see ei õnnestunud neil. Lõpuks ütles üks arst talle omavahel: „Alice! Ma tean, et sa oled hea ja korralik tütarlaps. Ma tean, et sulle on võõras kõlblusevastane elu, mida harrastavad paljud sinu eakaaslased, kuid siiski luba meil sind uurida AIDSi suhtes.“ Mõne päeva pärast tuli laboratooriumist vastus: vereanalüüs AIDSi suhtes positiivne. Raske on kirjeldada sokki, mille Alice pidi üle elama, aga eriti tugevaks löögiks oli see tema vanematele. Ema ütles tütrele, et a ialgi ei andesta talle seda ega taha, et neil enam midagi oleks ühist. Hirmsast teatest mitte vähem vapustatud isal oli pisut pehmem süda, ja leppides mõttega neid tabanud häbist, püüdis ta naist veenda tütart mitte kodust välja ajama. Sündmus oli mõrudaks pilliks mitte ainult vanematele, vaid ka kõigile sugulastele ja sõpradele. Mis puutub Alicei, siis tema jaoks oli see surmaotsus. Mitte miski ei saanud enam ta elu päästa. Pärast ta jutustas mulle: „Ma unistasin õnnest. Unistasin õnnelikust abielust. Tahtsin saada palju lapsi ja olla hea naine ja ema. Nüüd see ei saa enam kunagi täituda. Kõik on lõppenud. Elades üle oma languse häbi, otsustasin ma seda mitte iial enam korrata. Mulle piisas ühest korrast, et kogu oma eluõnnele kriips peale tõmmata ja endale surmaotsus välja kirjutada. Ma tean, et ma enam midagi ei saa muuta, kuid on midagi, mida ma veel tahan teha. Enne kui kätte jõuab mu surmatund, tahaksin ringi sõita mööda Ameerika osariike ja linna ja tütarlastele esinedes neid hoiatada sellise hirmsa eksimuse eest, millesse mina langesin.

Kuid, paraku, igal pool, kus ta kõneles, kohtas ta tütarlaste naeru ja pilget. Ainult Alice'i kõige lähem sõbranna võttis ta sõnad südamesse. Kuid Alice'i mehist otsust ei peatanud põlgus ega naer. Ta rääkis, et kui kahest-kolmesajast tütarlastest, kellede ees ta tavaliselt esines, kasvõi üks tema hoiatavaid sõnu kuulda võtab, siis ta pingutused pole olnud asjata. Minu kohtumine temaga toimus kahe aasta eest. Nüüd sain teate, et kuu aega tagasi ta suri. Niisugune oli tema lõpp.

Kallis sõber! Sina, kes räägid, et oled veel liiga noor ja tahaksid elu nautida! Tea, et juba järgmine kord, kui sa nii „nautides“ uuesti pattu teed, võib sinuga juhtuda sama lugu, mis juhtus Ameerika tütarlapse Alice'iga. Möödaminiis tahaksin tuua ametlikud andmed, mis esitati AIDSi spetsialistide poolt arstide kongressil Amsterdavis. Nende järeldus on niisugune: narkomaanid haigestuvad AIDSi 6 korda sagedamini kui tavalised suitsetajad. Aga need omakorda nakatuvad tunduvalt sagedamini kui mittesuitsetajad. Üha laienev narkomaania, prostitutsioon ja homoseksualism on pinnaseks sellele hirmsale haigusele, mis toob vältimatu surma.

Niisiis, sõbrad! Kas teie keskel on suitsetajaid, narkomaane, kahtlaste tutvuste sõlmijaid või kergemeelsetesse suhetesse astujaid? Kui on, siis teadke, et hetkel, mil te ei oota, saate oma embusse AIDSi, mis tähendab teile surma! Selle hirmsa haiguse viiruse vastu pole vaktsiini ega ravimeid. Profülaktika võib olla ainult üks: põhjalikult muuta oma elu ja käitumine suhetes vastassugupoolega. Teadlased ja meedikud, kes tegelevad selle haiguse uurimise ja ravimetoodika otsimisega, on oma töö viljatuse tõttu peaaegu meeleheitel ning soovivad selleks otstarbeks eraldatud raha kasutada pigem kaitsevahendite leiutamisele. AIDSi tekitaja teiseneb pidevalt ja asi on läinud selleni, et on ilmunud niisugune viiruseliik, mida senituntud laboratoorsete menetlustega on võimatu avastada. Seda liiki viiruse poolt nakatatud inimene sureb kõigi AIDSi kliinilise pildi näitajatega, samal ajal kui tema vereuuringute tulemused on negatiivsed. Niiviisi on võimatu kindlaks teha inimest, kes on nakkuse allikaks ja haiguse edasikandjaks. Paljude maade arstid on hämmastunud faktist, et pidevalt kasvab haigestumiste arv kõrges eas inimeste ja vanurite keskel. Nimelt nende puhul on sageli võimatu kindlaks teha haigestumise põhjust ja nakkuseallikat.

Nagu näete, elame juba ajal, millest räägib Ilmutus raamat. Saatan tegutseb väes ja vihas, kuid samuti tegutseb Issand. Ja seepärast ma ütlen sageli kuulajatele Lõuna-Aafrikas: „Elu on praegu niisugune, et te tahes-tahtmatult peate saama kristlaseks, kui tahate ellu jääda. Jumal võtab hoorajatel kraest kinni, kui nii võib öelda. Ja kes seda pattu jätta ei taha, peab

arvestama AIDSig. Nii või teisiti, palk on möödapääsmatu. Ja see, mida inimestele nakkuse vältimise võimalikkusest püütakse rääkida, on puhas vale! Kõigel, mida selleks praegu pakutakse, pole mingit usaldusväärsust. Usaldusväärne on vaid üks – tulla Jeesuse juurde, panna oma hooruspatt risti jalamile, leida andestus, pääste ja halastus. Aga kui sa oma lihahimus juba nii kaugele oled läinud, et enam oma keha üle valitseda ei suuda, siis pöördu arstide poole, et nad teeksid sinuga seda, mida veterinaarid teevad pullidega. See kõlab võibolla liiga jõhkralt. Võib-olla mõned ütlevad: „Erlo, selles asjas sa lähed liiga kaugele! Nõnda jutlustada on lihtsalt lubamatu!“ Nendele vastan: „Tulemas on aeg, millal ka teie olete sunnitud nõnda jutlustama! Hinged hukuvad ja sellepärast peab keegi neile lõpuks seda otsekohele ütlema. Kui ka teie võtaksite vastu pihtimisi, siis te haaraksite kahe käega peast kinni, mõistes, kui kaugele paljud selles asjas on juba läinud. Ma lihtsalt ei saa jätta asju nimetamata õigete nimedega. Ja kui nii jutlustades ma tundun teile hullumeelsena, siis mida te ütlete Jeesusest, Kes oma mäejutluses lausub järgmised sõnad: „Kui su parem silm sind pahandab, siis kisu ta välja ja heida enesest ära, sest sulle on parem et üks sinu liikmeist hukub, kui et kogu su ihu heidetakse põrgusse! Ja kui sinu parem käsi sind pahandab, siis raiu ta maha ja heida enesest ära, sest sulle on parem, et üks sinu liikmeist hukub, kui et kogu su ihu läheb põrgusse!“ (Mt 5:29 18:8). Näete, kui tõsiselt suhtub patusse Jumal! Kas... või...! Mingit keskteed pole olemas. See on ka meie tegelikkus. Meie peame samuti täna valima: kas surmata eneses patt ja järgida Kristust või minna koos patuga põrgutulle. Ärge unustage, et Jumal, Kelle armastusest me nii teadlikud oleme ja nii meeleldi teistele räägime, on püha Jumal, Kes ei salli meie üleastumisi ja patte! Patt toob kaasa möödapääsmatu karistuse, mida ei kanna mitte üksnes me ise, vaid ka meie lapsed, lapselapsed ja lapselapselapsed (2Mo 20:5). Nii et pattu tehes me tõmbame needuse kõikide peale ja nemad, sattudes põrgusse, neavad meid seal igavesti. Siiski, kõik võib kujuneda hoopis teiseks, kui me hakkame armastama Issandat ja käima kuulekuses Tema ees, täites Tema käske. Siis saab Jumal meile õnnistavaks

Jumalaks ja ilmutab halastust mitte ainult meile, vaid ka lastele ja lastelastele ning kogu järeltulevale soole tuhandest põlvest saadik“ (5Mo 5:9,10).

Niisiis, valige täna, keda teenida! Ja kui te siiski otsustate oma isandaks võtta Issanda, siis ärge unustage, et Tema on püha Jumal, armukade Jumal, Kes ei anna andeks teie üleastumisi ja patte! Ent hoolimata sellest ma soovitan teil ikkagi valida oma isandaks Issanda! Sest kui te Tema tagasi lükkate, otsustades elada selle maailma vaba elu, võib tulla surm kiiremini kui oskate aimata. Ja see Jumal, Kes teile kord nii palju head on teinud, saab teie vaenlaseks, nagu me selle kohta lugesime alguses: „Kui te jätate maha Jehoova ja teenite võõraid jumalaid, siis Ta pöördub ära ning teeb teile kurja ja hävitab teid pärast seda kui Ta teile on head teinud!“ (Jo 24:20). Vaadake jumalapilkajaid! Vaadake ususalgajad! Kuidas nad piinlevad! Kui palju häda nad oma ususalgamisega enda peale tõmbavad!

Meil Lõuna-Aafrikas oli üks uskmatu neegrinaine. Kõik ta lapsed surid teadmata põhjusel 2-3 aasta vanuses. Kui tal polnud enam jõudu seda taluda, pöördus ta oma mehe poole, paludes luba minna kristlaste juurde Kwa Sizabantusse. „Hästi“, vastas mees, „kuna ükski nõiad ega nõiakunst pole meid aidanud, mine ja otsi abi kristlaste Jumalalt!“ Saanud loa, tuli naine meie misjoni jaama ja ühel jumalateenistusel kahetses pattu. Mõne aja pärast jäi ta jälle rasedaks ja sünnitas poja. Kui poiss oli saanud kaheaastaseks ja seejärel kolmeaastaseks, ootas isa ärevusega tema surma. Viie aasta pärast oli laps ikka veel elus ja terve. Sellest rahunenud, ütles mees naisele: „No näed, laps ei surnudki. Arvan, et võid oma kristlaseks olemise lõpetada. Nüüd pole meil selle järele rohkem vajadust!“ See rumal naine jäi mehega nõusse ning hülgas Issanda. Ei möödunud kolme kuudki, kui nende poeg lamas puusärgis. Nagu näete, ka antud juhul Issand ei sallinud reetmist. Temast taganemine tõi kaasa vältimatu karistuse. Mõni päev pärast matuseid tuli see naine üleni pisarais jälle meie misjonijaama.

„Ma tegin pattu“ rääkis ta nuttes „ma tegin oma mehe endale ebajumalaks ja seega murdsin truuduse Jeesusele

ning hülgasin Tema. Nüüd on mu viieaastane poeg surnud. Kas Jumal võib minusugusele patusele andeks anda?“

„Enne kui sinule jaatavalt vastata, tahan sinult midagi küsida“ ütles jumalasulane. „Kas sa mõistad nüüd, et Jumal on püha Jumal, armukade Jumal, Kes ei salli meie ebatruudust, patte ja üleastumisi? Sa oled seda kogenud, oks ole? Kas mõistad nüüd, millise Jumalaga on meil tegemist?“

„Jah“, vastas naine alandlikult, „nüüd ma tean seda. Kogegin Jumala pühadust ja kiivust ja seepärast kahetsen põrmus ja tuhas.“

Pärast seda ilmutas Jumal talle jälle oma halastust, sest Tema on See, Kelle heldus on kõrgem kui taevad ja Kes ütleb: „Mäed liiguvad ja künkad kõiguvad küll, aga Minu heldus ei liigu su juurest ja Minu rahuseadus ei kõigu“ (Js 54: 10). Nii tuli see eksinud lammastagasi oma armastava Karjase juurde. Andnud naisele andeks, kinkis Jumal talle taas lapsi. Praegu on ta viie imeilusa kuuleka lapse ema ja kannab truult koormat, mille Issand talle oma viinamäel on usaldanud. Tema mees ütleb nüüd samuti: „Mitte kunagi enam ma ei luba endale sind Issanda juurest eemale juhtida. Nüüd olen ka mina tunda saanud, et Tema on püha Jumal, kiivas Jumal, Kes pattu ei salli.“

Lõpetuseks tahan öelda teile kõigile Joosua sõnadega: „Valige end ale täna, keda te tahate teenida! Kui teie silmis on halb teenida Jehoovat, siis valige endale, keda te tahate teenida! Kaua te lonkate mõlemat jalga teenides ühte aegu kahte isandat? Keda te tahate järgida? Kas Issandat või maailma ja saatanat? Vastake lõpuks sellele Jumala poolt esitatud küsimusele otsekoheselt! Öelge Talle kord ja igaveseks „jah“ või „ei“, ja mina olen igavikus selle tunnistajaks, kumb neist kahest sõnast praegusel hetkel, sel otsustaval silmapilgul, kõlas teie südames. Jäta meelde aasta, kuu ja päev! Vaata kella ja pea meeles tund ja minut, mil Issand taevas kirjutas Eluraamatusse sinu vastuse: „jah“ või „ei“!“

2. Meele parandus

Apostlite tegudest 17:30 loeme: „Jumal on küll niisuguseid teadmatusi aegu sallinud, kuid nüüd Ta kuulutab kõigile inimestele kõigis paigus, et nad peavad meelt parandama.“ Selle salmi teine pool äratab mind sügavamalt ja põhjalikumalt puudutama meeleparanduse äärmiselt tähtsat teemat. Meeleparandus on Jumala käsk kõigile inimestele. Eri maades, linnades ja kirikutes jutlustades ei väsi ma kordamast, et aeg, milles me teiega praegu elame, tõendab ja kinnitab Pühakirja tõelisust võib-olla rohkem kui miski kunagi varem. Need sõnad: „Nüüd Ta käsib inimestel kõigis paigus parandada meelt“, ütlevad meile täiesti selgelt ja otsekoheselt, milles seisneb Jumala tahe meie kõigi jaoks.

Millest kõigest tänapäeval ei jutlustata! Milliseid teemasid küll ei valgustata! Ainult sellest kõige tähtsamast Jumala käsust millegipärast kas vaikitakse või räägitakse ühekülgset ainsa suunitlusega uskmatutele. Meie teiega elame ajal, mil kristlus on muutunud pinnapealseks. Kui kibe ka poleks tunnistada, on see kahjuks tõepoolest nõnda! Kristlased on muutunud niisuguseks soolaks, mis on kaotanud mõju, ja valguseks mis ei valgusta enam nii, nagu peaks valgustama.

Kord viibisin ühes Lõuna-Aafrika paigas, kus usklikud kaebasid, et nende piirkonnas valitseb vaimulik pimedus.

„Kuidas nii?“ imestasin mina, „kas niisugune asi on võimalik?“

„Saad aru“, selgitasid nad mulle, „siinsed inimesed on nii tuimad, et seda on raske ette kujutada. Nad ei taha evangeliumist teadagi.“

„Ma ei mõista. Teie olete ju kristlased?“

„Jah, muidugi!“

„Aga miks te siis selles pimeduses valgust ei näita? Sellepärast te ju asutegi siin, et olla neile valguseks!“

Mu sõbrad! Kui siin maailmas on pime, siis mispärast on siin pime? Kes on selles süüdi? Kas need, kes asuvad pimeduses, või need, kes on kutsutud olema valguseks, kuid pole seda? Solvuge või mitte, aga ma pean otsekoheselt

ütlemas: selles, et maailm meie kahekümnendal sajandil on vaimuliku pimedusega ümbritsetud, olete süüdi teie, kristlased! Kaasaegse kristluse häda on selles, et ta hoolitseb kvantiteedi, aga mitte kvaliteedi eest. Ma ei väsi kordamast, et meelsamini sooviksin tegelda kahe kristlasega, kelle süda põleb Kristuse jaoks, kui kahe tuhande leige kristlasega. Issand võib oma kahe ustava lapse läbi teha tunduvalt rohkem kui tuhandete läbi, kes ainult kannavad jumalalapse nime.

Ma ei suuda mõista, miks evangeliseerides aetakse aina arve taga. Sest isegi maistes küsimustes, näiteks ühe või teise asja ostmisel, huvitab meid alati kvaliteet. Valides ülikonda või kleiti, me püüame leida parima. Miks siis vaimulikus elus me rahuldume rebenenud riiete ja vanade kaltsudega? Tänu Jumalale, et koos vaimuliku ärkamisega on meil taas kõrgele tõstetud puhta elulise evangeeliumi lipp. Ja nüüd räägivad paganad kõikjal: „Kui tahate näha puhtaid ja rüvetamata noormehi ja neide, siis sõitke Kwa Sizabantusse! Seal ei riietu pruudid pulmas valgesse kleiti mitte sellepärast, et see on lihtsalt tava, vaid et nad tõepoolest on puhtad ja süütud.“ Aga kuidas on teil sellega lood, sõbrad? Kas uskmatud võivad sedasama öelda ka teie kohta, kristlik noorsugu? Meie räägime ilmalikele inimestele sageli, et neil on vaja meelt parandada, kuid kas teile ei näi, et ka meil, kristlastel, on vaja sedasama? Vabandage mind, vennad ja õed, et ma teiega niiviisi räägin! Ent ma jään Issanda ees süüdi, kui ma seda teile ei ütle. Ja ma olen Jumalale tänulik, et meie ajal on palju neid südameid, kes tahavad kuulda tõde, ükskõik kui kibe see ka ei oleks. Kui ma hakkaksin jutlustama seda, mis on meeldiv teie kõrvadele, siis meie koosolek ei oleks midagi rohkemat kui tsirkus või teatriendus. Kahjuks peab tunnistama, et kaasaegne kristlus on tõepoolest saanud otsekui mingiiks mängutaoliseks vaggaks etenduseks, ja üsna palju on neid, kellele see mäng meeldib. Kuid hoidiku Jumal, et ka meie niisugusest etendusest osa ei võtaks! Meil on vaja rääkida endale ja teistele tõtt, sest ainult tõde teeb meid vabaks! Me kujutame endast haledat pilti, kui meie kogudustes on küll palju liikmeid, kuid nende kvaliteedi eest me ei hoolitse.

Mõned aastad tagasi toimus Natali provintsi pealinnas Pietermaritzburgis pastorite konverents teemal: „Pöördumine, meeleparandus ja piht.“ Nõupidamise ajal tõusis üks pastor ja ütles: „Ma arvan et see on isegi väga kahjulik, kui me patukahetsusest liiga palju räägime. Peame olema valvel ja mitte lubama, et keegi niisugust asja kuulutaks!“ Pärast seda ta jutustas kohalolijaile, et tema meeleparanduse ajal polnud tal kõige vähematki tahtmist nutta ega millegi pärast kahetseda. Vastupidi, ta naeris vahetpidamata. Tema naer saavutas niisuguse astme, et ta kukkus maha ja lausa veerles põrandal. „Ja nii, lakkamatult naerdes, ma sündisin Jumala riiki!“ ütles ta lõpetuseks.

Ja näe imet, selliseid niinimetatud jumalasulaseid isegi lubatakse kantslisse! Billy Graham ütles kord, et kui Ameerika inimesed varemalt tulid risti juurde pisarais, siis nüüd – naeratusega. Võite ise otsustada, kui sügavad ja tõelised on niisugused pöördumised. Seepärast ei maksa imestada, kui inimene täna parandab meelt, aga homme taas suitsetab, liiderdab, on kade, vihane, uhke ja tige, st teeb kõike seda millest kristlaste seas ei tohiks juttugi olla. Nii see on, ja kui kurb ka ei oleks, peame tunnistama, et tänapäeva suurearvulised pöördumised on sageli äärmiselt pinnapealsed. Kuid – milline on pöördumine, selline on ka vili! Pärast niisugust pöördumist inimene justnagu paneb selga õilsa kristliku rüü, võtmata enne alt ära selle maailma räpast ja määrdunud riietust. Võimalik, et meeleparandusele kutsutuile on sellest küllalt, kuid Jumalat see ei rahulda.

Loetud tekstis on täie selgusega öeldud, et „nüüd kuulutab Jumal kõigile inimestele kõigis paigus, et nad peavad meelt parandama.“ Pole inimest, kellel oleks luba seda mitte teha. Igaüks peab meelt parandama, kusjuures patukahetsus peab olema sügav ja tõsine selle sõna tõelises mõttes! Kui viibime Jumala läheduses, siis uskuge, me oleme naerust kaugel.

Kord tuli meie misjonijaama mustanahaline kurjategija ja kahetses pattu. Pärast mitmetunnilist pihtimist ta pöördus minu poole ja küsis:

„Ülle, Erlo, mis vaim see on, kes kristlaste sees elab? Kuidas ilmutab end tegelikkuses see vaim keda nad nime-tavad Pühaks Vaimuks?“

„Miks sa nii küsid ja kuidas sa selle peale tuled?“ häm-mastusin mina.

„Asi on selles“, selgitas ta mulle, „et ma olin kord Jo-hannesburgis ühel suurel koosolekul. Mu taskud olid täis si-garette ja uimasteid ning süda – vihkamist ja kurjust. Vihkasin valgeid, vihkasin kristlust ja kristlasi ning olin val-mis kõigil kõri läbi lõikama. Neil minuteil oleksin võinud igauhe neist tappa kõige julmemal viisil. Ja näe, niisuguses seisundis olles ma viibisin olude sunnil nende inimeste koosolekul, kes nimetasid end kristlasteks. Teenistuse ajal nad tantsisid, hüplesid, plaksutasid käsi, rõõmustasid millegi üle ja naersid ning hüüdsid sõna „Halleluuja!“ Kui nad pal-vetasid, siis ma äkki „täitusin Püha Vaimuga“ ning kukkusin selili. Olin pisut joobnud, nagu alati, kuid mitte nii palju, et mitte seista jalul. Tundsin, et mind täitis mingi mulle seni-tundmatu üleloomulik jõud. Kui tõusin, siis ümbritsevad ini-mesed selgitasid, et see oli Püha Vaimu vägi. Lahkusin koosolekult ja pöördusin oma endise jäleda elu juurde tagasi. Sooritasin üha uusi terroriakte ja kuritegusid, jätkasin joo-mist, suitsetamist uimastite pruukimist, liiderlikku elu, tap-mist, vägistamist. Sellepärast ma ei suudagi mõista, mis vaim see oli, kes elab neis kristlastes ja kellega mina nende arvamuse kohaselt olin täidetud. Kas tõesti see ongi Püha Vaim, Kellest räägitakse Piiblis?“

„Ei, mu sõber“, vastasin talle selle jutu peale. „See vaim pole Püha Vaim ja sel pole Temaga midagi ühist. See on üks teine vaim. Kui tegutseb tõeline Püha Vaim, siis sa tunnetad ja koged Jumala PÜHADUST. Ja sel pühadusel pole midagi ühist patuga. Valgus ja pimedus ei saa eksis-teerida koos.“

„Täna sind“, ütles ta ja pärast lühikest vaikimist lisas: „Nüüd ma tean, et pean pattu kahetsema. Palvetage minu eest, et Issand mulle andeks annaks ja peseks ära kõik mu hirmsad patud oma verega, ja et kogu see vihkamine ja kur-jus oleks igaveseks mu südamest kõrvaldatud!“

Mõne päeva pärast mõned inimesed helistasid meile Kwa Sizabantusse ja teatasid, et see terrorist sõidab ringi mööda neid kohti, kus ta kurja oli teinud, ja korraldab oma asju. Läks selleni, et politsei kaastöölised ütlesid vapustatuna: „Võib-olla on tulnud tund, kus meiegi peaksime Jumala poole pöörduma ja meelt parandama? Kui niisugune üle maa tuntud kurjategija sai usklikuks ja hakkas pattu kahetsema, siis on ka meil aeg seda teha!“

Nagu näete, sõbrad, ühe inimese meeleparanduse läbi võivad tuhanded Issanda poole pöörduda, kui ainult tema patukahetsus on tõeline. Oleme Lõuna-Aafrikas korduvalt näinud, et üheainsa lapse või nooruki tõeliselt süga va meeleparanduse ja elumuutuse läbi sajad ja tuhanded teised lapsed on pöördunud Issanda poole. Mitte meie tunnistused ega rohked sõnad, mille peale me kahjuks oleme meistrid, vaid meie juurteni muudetud elu peab teiste südamete vastu rääkima, tuues nad meeleparandusele. Kui meie kristlus pole niisugune, siis ei maksa imestada, et ilmalikud inimesed näitavad meie peale näpuga ja ütlevad: „Täna, ei! Niisuguste kristlastega ei taha ma omada midagi ühist!“

Pastorite konverentsil Pietermaritzburgis, millest ma äsja rääkisin, viibis ka üks naine Aafrika idaosast, kus palju aastaid tagasi oli olnud vaimulik ärkamine. Pöördudes pastori poole, kes oli jutustanud, millise naeru läbi toimus tema pöördumine, ütles ta: „Härra pastor, ma ei mõista, kuidas on naeru läbi võimalik üle minna põrgust taevasse? Kadunud poeg küll nii oma isa juurde tagasi ei tulnud. Kui küsimus puudutab hinge päästmist või hukkumist – vabandage – siis oleme naerust kaugel! Inimestega võime heita nalja, aga kui seisad Jumala ees, Kelle vastu sa oled pattu teinud, siis, ma arvan, pole aeg nalja teha. Kui jääd merehaigeks ja ajab iiveldama, siis kaasneb sellega tarvidus kiiresti endast välja oksendada kõik, mis enam sisse jääda ei saa. Niisiis, kui te gutseb Püha Vaim, jääb inimene otsekui haigeks, leidmata rahu seni, kuni temast saab välja heidetud kõik, mis Jumala ees on jäledus.“

On see teile selge, sõbrad? Kas mõistate selle võrdluse sügavust, mille neegrinaine tõi näiteks? Kas ka teie olite

Jumala poole pöördumisel nii haiged, et enam ei suutnud enda sees hoida seda, mis Jumala silmis on jätk? Kas kiskusite selle välja? Kas heitsite selle endast ära?

Niisiis, milline pöördumine Issanda poole on tõeline ja milline on tõeline meelearandus ja piht? Mida need mõisted endas sisaldavad? Keskaegsed usuõpetajad, uurides seda küsimust sügavamalt, tõid esile neli punkti, mis tolleaegsete kristlaste jaoks olid suurt tähtsust. Muidugi ei pea need olema meile seaduseks või šablooniks, mille järgi me tingimata peame toimima. Ent need hinged, kellel on mingi ettekujutus tõelisest vaimulikust elust Kiristuses, panevad tähele, et iga tõelise pöördumise juures ja igas vaimulikus ärkamises on mõned iseloomulikud jooned, mis möödapääsmatult korduvad, nii vm teisiti edasi andes nende nelja punkti tuuma. Piiblis toodud näited tõelisest pöördumisest kinnitavad samuti keskaegsete teoloogide arusaama. Kordan, et ma ei taha nendest punktidest sugugi teha niisugust seadust, nagu üks kuningas, kes oma tubli malevaga pidas edukaid sõdu. Saanud kristlaseks ja ristitud, andis ta välja seaduse, et kõik kuningriigi elanikud, sealhulgas sõdurid, pidid saama kristlasteks ja laskma end ristida. Sõjamehed, kelle jaoks sõdimine oli saanud lemmiktegevuseks, ei tahtnud kuidagi sellest loobuda. Aga kuna nad ei võinud uuele seadusele vastu hakata, kasutasid nad järgmist kavalust. Astudes ristimisvette ja lastes oma pea vee alla vajutada, hoidsid nad paremat kätt ülal, nii et vesi seda ei puudutanud. Kui neilt küsiti miks nad nõnda teevad, vastasid nad: „Selles käes me hoiame mõõka. Pärast ristimist pole meil kavatsustki loobuda sõjategevusest. Oleme valmis täitma uut seadust, kuna see on kuninga käsk, ainult sõdimist me ei taha maha jätta. Seepärast peab meie parem käsi jääma ristimata!“ Näete, mis võib juhtuda, kui kehtestatakse uus seadus! Aga kui vajadus tuleb seestpoolt ja meie elu jääb Püha Vaimu mõju alla, siis see kannab head vilja.

Nüüd vaatleme neid nelja punkti, mille juurde tulid keskaegsed teoloogid.

1. Attritio – patust teadlikuks saamine ehk patutunnetus.

2. Contritio – sügav ja siiras kahetsemine südame kurbuses.

3. Confessio – pihtimine ehk pattude ülestunnistamine.

4. Satisfactio operes – halbade tegude heastamine.

Uurigem üheskoos neid punkte lähemalt, et te saaksite kontrollida, kas ka teie meelearandus oli niisugune. See on kõige olulisem, see on tuhat korda olulisem, kui kehalisest vähist tervenemine. Kui Jeesus Kristus hakkas jutlustama, olid Tema esimesed sõnad: „**Parandage** meelt ja uskuge evangeeliumisse!“ (Mk 1:15). Ristija Johannes, keda Issand nimetas naisest sündinuist suurimaks, alustas samaga: Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!“ (Mit 3:2). Vana Testamendi prohvetid, pöördudes Jumala rahva poole, kutsusid pidevalt meelearandusele. Siis kui meil Lõuna-Aafrikas algas ärkamine, oli esimene ilming see, et inimesi haaras erakordne patutunnetuse ja -kahetsuse laine. Sajad inimesed seisisid meie maja juures, nuuksusid ja nutsid. Mida suurem ja sügavam on patutunnetus, seda parem. Mitte asjata pole kirjutatud, et kellele on palju andeks antud, see ka palju armastab. Kui me oma patud ära tunneme ja neid Jumala, valguses näeme, siis nad saavad meile kõige jälestusväärsemaks asjaks ja me pingutame kogu jõudu, et neid maha jätta. Aga kui me pole võimelised tunnetama pattu patuna, siis me ei suuda sellest ka lahkuda, sest me armastame seda.

Pärast seda kui Jeesus oli jüngritele rääkinud oma peatsest minekust Isa juurde, täitisid nende südamed kurbusega. Neid lohutades räägib Ta Trööstijast Vaimust, Kes pärast Teda saadetakse maa peale, ja samas Ta iseloomustab Teda kui Püha Vaimu, st Vaimu, Kes ei talu midagi ebapüha. Ja mida teeb siis see Trööstija Vaim, kui Ta tuleb? Johannese 16:8 on öeldud: „Kui Ta tuleb, siis Ta toob maailmale selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta.“ Näete, millist imet teeb Püha Vaim kõigepealt, kui Ta meie juurde tuleb! Ta avab meie vaimusilmad, nii et me omandame võime naha ja tunnetada oma patte ning selle läbi kogeda Jumala pühadust ja õiglust, samuti Tema kohut. Issand näitab meile meie patte oma valguses niisugustena, nagu Tema neid näeb.

Meie inimliku arusaama kohaselt on trööstijaks muidugi see kes meid haletseb, rahustab ja julgustab. Ema näiteks räägib last trööstides: „Ära nuta! See polegi nii hirmus! Varsti läheb mööda!“ Samal viisil võivad Jumala rahvast trööstida ka mõned jutlustajad, öeldes: „Oh, kõik see polegi nii hirmus! Milleks muretseda pattude pärast? Kolgata rist katab kinni kõik. Kristus kannatas meie pattude pärast. Tema oli ja on meile õiguseks. Jumal on armastus. Ta on meie vastu pikameelne, tunneb kaasa meie inimlikele nõrkustele.“ Selliselt võime trööstida meie, inimesed, kuid tõeline Trööstija – Püha Vaim – nõnda ei tee. Vastupidi, Ta avab meie silmad nägema meie patte, tuletab meelde Jumala õigust ja Tema peatselt saabuvat kohut. Oh, annaks Issand, et Püha Vaim avaks samuti ka teie silmad patu, Jumala õiguse ja Tema kohtu suhtes! Sageli võime kohtuda kristlastega, kes pikalt vaidlevad selle üle, kas see või teine asi on patt ja kas seda võib lubada kirikus. Tuleb vaid imestada, ja tahtmaitult tekib küsimus: kas nende keskel viibib Püha Vaim – Seesama, Kes avab silmad patu suhtes? Samas tunnen inimesi, kes ei saanud enam rahu pärast seda, kui Püha Vaim oli nende silmad patu suhtes avanud. Nad läksid oma pastorite juurde, et pihtida ja tuua oma patud valge ette, aga need ütlesid: „Sa piinled asjata! Selles pole midagi halba! See pole üldse patt!“ Kuid tänu Jumalale kui Püha Vaim avab meie silmad patu suhtes, siis ei saa keegi meid enam pimestada. Niisugused hinged tavaliselt väidavad kindlalt: „Ei! Ma tean, et olen süüdi Jumala ees ja see, mis ma olen teinud, on patt. Issand Ise näitas seda mulle!“

Niisiis, me käsitlesime esimest punkti – patutunnetust. Võime imetleda keskaegseid usuõpetajaid, kellele Jumal avas selle saladuse. Küll oleks tore, kui ka meie aja usuõpetajad ja jutlustajad tuleksid tagasi ja hakkaksid sellele alusele ehitama.

Teine punkt, contritio, on sügav avameelne kahetsus südame kurbuses. 2Ko 7:10 öeldakse: „Kurvastus Jumala meele järele saavutab meeleparanduse, mis toob pääste.“ Näete, päästmisele eelneb vältimatult meeleparandus. Niisugune Jumala sõna seisukoht meeleparanduse suhtes on

täielikult vastupidine sellele, millest pastor Pietermaritzburgis toimunud konverentsil jutustas. Ta rääkis, et tema pöördumise ja meelearanduse juures polnud kurvastusest jälgegi. Vastupidi, ta oli vahetpidamata lõbus ja naeris. Võtke teatavaks, et niisugusel **lõbususe ja naeru vaimul pole midagi ühist Püha Vaimuga!** Tõeline meelearandus pole midagi niisugust, mida inimene võib enesele valmistada. See on Jumala arm ja kink. Inimene, kellele Issand annab tunnetuse pattude kohta ja kahetsuse nende pärast, on andekspalumisel võimeline ainult endale vastu rinda lööma. Patutunnetus tekitab sellise valu ja kurbuse, mis viib meid kahetsuses risti juurde ja selle tulemusena juhib päästmisele. Niisuguse hinge jaoks ei ole enam olemas küsimust kas tema poolt tehtu on patt või mitte. Temale on see absoluutselt selge. Kui tunnetad tõde, siis see pole enam küsimus. Selles seisnebki siira ja tõelise kahetsuse saladus.

Kolmas punkt on confessio ehk pihtimine, st pattude valge ette toomine. Rääkides pihist, pean ma silmas ainult seda tõelist pihti, mis tegelikku vilja kannab. On inimesi, kes korduvalt oma patte tunnistavad, kuid üha uuesti neisse tagasi pöörduvad. Sel viisil täitub kirjutatu: „Neile on tulnud kätte, mis tõeline vanasõna ütleb: „Koer pöördub tagasi oma okse ju ude“, ja „pestud emis läheb porisse püherdama““ (2Pe 2:22). Sa ei pea oma patte tunnistama mitte sellepärast, et see on seadus, ja mitte sellepärast, et seda sinult oodatakse, vaid sellepärast, et sa lihtsalt ei saa teisiti, kui Issand oma halastusest kingib sulle patutunnetuse ja tõeliselt siira kahetsuse. Siis pole sul enam rahu ja sa ei saa öösiti magada. Kui meil algas ärkamine ja Püha Vaim hakkas avama inimeste silmi nende pattude suhtes, siis nad ei suutnud enam tööl käia ega mitte süüagi. Nad veetsid nii kaua unetuid öid, kuni tulid meie juurde, tõid oma patud valge ette ja nimetasid asju õigete nimedega. Niisugune kahetsus läbib inimest sügavalt ja tekitab tohutu muudatuse. Ent kahjuks tuleb sageli ette tunnistusi, kus inimesed räägivad küll: „Ma kahetsen, et ärritusin vihastusin ja olin kannatamatu“, aga järgmisel päeval teevad sedasama.

Sügav ja siiras kahetsus viib selleni, et inimene hakkab oma pattu vihkama ja teeb kõik, et seda mitte enam korrata. Õpetussõnades 28:13 on öeldud: „Kes oma üleastumisi varjab, ei jõua sihile, aga kes neid tunnistab ja need hülgab, leiab armu.“ Nagu näete, on vaja üleastumistele teha lõpp. Pattude pihtimisel ilma kindla kavatsuseta neid hüljata pole mõtet. Patud tunnistada ja hüljata – need on kaks tingimust halastuse ja andestuse saamiseks.

Nii rääkides ma üldsegi ei tee sellest seadust kõikide jaoks. Kui teie teate andestuse ja halastuse saamiseks teist teed, siis talitage oma äranägemise järgi. Martin Luther ütles kunagi: „Kui keegi teist võib ilma hingeduandajata läbi saada, siis elage nii, mis see minusse puutub, aga mina tunnen tema järele suurt vajadust.“ See jumalamees teadis hästi, mida tähendab oma pattu pihtida. Mulle jääb arusaamatuks, miks on pihtimine paljudele kristlastele tundmatu ja võõras mõiste. Pühakirjas kohtume sellega ju palju kordi. Näiteks räägitakse Vanas Testamendis, kuidas kuningas Taavet pärast oma pattulangemist Batsebaga püüdis juhtunut igati varjata. Ent Jumal ei andnud ta südamele rahu, nii et ta väsis oma siseheitlustes, ja kui tema juurde saadeti prohvet Naatan, tunnistas ta talle oma patu, öeldes: „Ma olen pattu teinud Jehoova vastu. Seejärel kuulis ta andeksandmise märgiks vastust: „Jehoova on juba su patu sulle andeks andnud. Sa ei sure.“ (2Sa 12:13). Meie uhkuse ja kõrkuse juures pole pihtimine endastmõistetavalt paljudele meele järele ja sellepärast leidubki nii rohkesti vastuseisjaid. Kuid pöördume nüüd Uue Testamendi poole. Ristija Johannese päevil tulid inimesed tema juurde ja pihtisid kõigepealt oma patud: „Ta ristis nad Jordani jões ning nad tunnistasid oma patud“ (Mt 3:16). Apostlite tegudest loeme, et sedasama tegid need, kes juba olid usklikud: „Paljud neist, kes olid usklikuks saanud, tulid ning tunnistasid ja andsid üles oma teod“ (19:18). Avame veel IJohannese 1:9, kust loeme: „Kui me oma patud tunnistame, on Tema ustav ja õige, nii et Ta meile annab patud andeks ja puhastab meid kõigest ülekohtust.“ Pöörakem tähelepanu sellele salmle! Kõigepealt esitatakse tingimus: kui me oma patud tunnistame. Seejärel tuletatakse

meelde et Jumal on ustav oma töötuses. Ja lõpuks järgneb kinnitus, et Ta annab meile patud andeks ja puhastab meid kõigest ülekohtust.

On ka inimesi, kes aina tunnistavad oma patte, ent kuidagi ei jõua veendumusele, et nad on saanud andeks. Neile tahaksin öelda: kui te korra olete oma patu üles tunnistanud, siis võite täielikus veendumuses Jumalat tänada, et Ta on andnud teile andeks. Sest Tema pole valetaja. Ta on ustav ja õige oma töötustes ja annab kindlasti andeks. Aga kui Jumal andestab, siis Ta ka unustab, ja seepärast võite teiegi rahuliku südamega ülestunnistatud patud unustada, olla rõõmsad ja Teda tänada halastuse eest. Kes tõeliselt on kogenud andestust, see armastab Issandat eriti tugeva armastusega. Kellele palju on andestatud, see armastab palju. Ainult see võib rääkida Jumala armastusest ja ainult see teab, mida see tähendab, kes tõeliselt on kogenud andestust. Seepärast ongi nii palju neid, kes pihti ei poolda.

Rääkides pihist, tahaksin veel usklikke hoiatada teatud väära lähenemisviisi eest. Mul on tulnud kohtuda inimestega, kes pihivad, pihivad ja pihivad oma patte, saamata seejuures rõõmu ega kergendust. Mõned võivad sel viisil täis kirjutada sadu lehekülgi, tuues patte valge ette, ja mida rohkem nad kirjutavad, seda rohkem patte neile meenub. Nägemata väljapääsu, langevad nad üha suuremasse masendusse ja rusetusse. Teadke, et niisuguse pihtimise juures tegutseb mitte Jumal, vaid saatan, kes ennast osavalt moon-dab Jumalaks, pannes ette pühaduse maski. Tuletame meelde Juudas Iskarioti kahetsust. Mõistes, mida ta on teinud Jeesust ära andes, läks ta ülempreestri ja vanemate juurde ja ütles: „Ma olen pattu teinud, et ma ära andsin süütu vere!“ Vastuseks ta kuulis: „Mis see meisse puutub? Vaata ise!“ (Mt 27:4). Nii nagu tookord, nõnda leidub ka tänapäeval jumalasulaseid, kes ei taha tegemist teha patukahetsuse ja pihiga. Saatanal on siis väga hea võimalus tulla meelt-heitva hinge juurde ja sosistada: „Sulle ei jää üle muud, kui elule lõpp teha!“ Nimelt sellist nõu andis saatan ka Juudasele ning too läkski ja poos enese. Nii et ka saatan võib inimesele näidata tema patte ja piinata teda sellega nii, et hing äärmises

meeleheites jõuab enesetapumõtteni. Inimese kavala vaenlase taktika on niisugune: esiteks ta viib kiusatusse ja ahvatleb pattu tegema, aga kui patt on sooritatud, vaevab ja piinab hinge, sundides enesetapule. Püha Vaim tegutseb hoopis teisiti. Avades inimese silmad patu suhtes toob Ta patutunnetuse, kurvastuse ja kahetsuse ning seejärel juhib risti juurde, kus hing võib leida halastust ja andestust. Kui me sel viisil tuleme Jeesuse Kristuse püha vere juurde, siis Ta ilmutab oma ustavust: Jumal peseb meid puhtaks ja andestab. Neid patte, mis juba on andestatud, pole vaja enam meelde tuletda, nende juurde tagasi tulla ega neis sorida. Andeksand on Jumala ime. Tunnen paljusid inimesi, kes on viibinud äärmises depressioonis. Näiteks üks noormees oli niisuguses ahastuses, et proovis mitu korda endale lõppu teha. Pöördudes selliste poole, tahan üha uuesti korrata: ärge tehke rumalust, sest enesetapp on kõige kiirem ja lühem tee põrgusse! Kes enesetapu läbi on põrgusse sattunud, see peab kahetsema oma tegu terve igaviku. Pidage meeles, seni kui te elate, on teil veel lootust saada päästetud! Pannes käe oma elu külge, te võtate igaveseks endalt selle võimaluse. Tulge Jeesuse juurde, Kes võib lahendada teie probleemid ja kindida uue elu! Talitage nii, nagu tõlner Sakkeus, kes ütles: „Issand, poole oma varandusest ma annan vaestele; ja kui ma kellelegi olen teinud ülekohut, annan ma neljakordselt tagasi!“ Selle peale kuulis ta vastuseks: „Täna on sellele kojale õnnistus tulnud, sest ka tema on Aabrahami poeg; sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma, mis on kadunud“ (Lk 19:8-10). Tunnistades ja heastades oma patud, sai see inimene Jumalalt andestuse, armu ja uue elu.

Aganüüd läheme „Satisfactio operes“ – halbade tegude heastamise, tõelise meelearanduse neljanda ja viimase punkti juurde.

Kord tuli mu juurde neegrinaine ja ütles: „Ma olen varas. Paljude aastate kestel olen käinud sisseoste tegemas poes, mis kuulus ühele musulmanile. Iga kord oste tehes ma võtsin veel midagi ja peitsin käekotti või taskusse. Mis ma nüüd pean tegema? Ma ei saa enam öösiti magada, sest mõtted mu vargustest ei anna mulle rahu. Jumala valguses ma

näen oma patte täiesti uuest küljest. Ma pean selle ära korraldama! Pean minema poodniku juurde ja kõik üles tunnistama, aga ma nii kardan seda musulmani! Erlo, kas sa saaksid tulla minuga koos tema juurde? Äkki tahab ta mind vangi panna ja siis sa võiksid minu kaitseks välja astuda!“ Olin nõus, me istusime autosse ja sõitsime poodniku juurde. Seal naine rääkis tollele oma paljukordsetest vargustest ja kuidas ta seda kõike oli teinud. Vastureaktsiooni oodates silmitsesin musulmani ja nägin, et ta kogu kehast väriseb. Oli ilmne, et teda haaras hirm ja õudus. Erutusest katkendliku häälega tõi ta kuuldavale sõnad: „Naine, ma annan sulle kõik andeks! Hea, et sa ise tulid ja üles tunnistasid. Sa ei pea varastatu eest midagi maksma! Ma ei nõua su käest hüvitust.“ Seda öeldes tõukas ta teda ettevaatlikult väljapääsu poole ilmselt soovides, et ta kiiremini lahkuks. Näis, et temas eneses kõneles südametunnistus ja ta mõistis, et tema enda elus on patt ja palju muudki, mille pärast ta peab meelt parandama ja asjad ära korraldama. Niisuguseid juhtumeid kogeme elus ikka ja jälle ja nõnda teeb Issand oma tööd: ühtede inimeste patukahetsuse läbi töötab ta teiste hingede juures.

Meil on üks Martini nimeline käsitööline. Ta on valge lõuna-aafriklane. Mõni päev pärast ärkamise algust Issand puudutas ta südant ja ta parandas meelt. Pärast seda Püha Vaim hakkas talle näitama asju, mis ta elus polnud ära korraldatud. Nii näiteks meenus talle juhtum, mis leidis aset 25 aastat tagasi. Nooruses töötas ta ühe väikelinna kaupluses müüjana umbes 500 kilomeetri kaugusel oma praegusest elukohast. Selle linnakese elanikkond koosneb enamuses neegritest, kes moodustasid ka peamise osa ostjaskonnast. Kord tuli üks mustanahaline noormees kauplusesse midagi ostma. Kui noormees, olles maksnud, valmistus lahikuma, näis Martinile, et ta oli jätnud maksmata ühe väikese asja eest, mille hind oli 15 senti. Peatanud noormehe, nõudis ta temalt raha. Too püüdis tõendada, et on kõige eest maksnud, kuid Martin ei uskunud ja sundis andma need 15 senti. Loomulikult unustas ta varsti selle juhtumi täielikult. Ja näe, 25 aastat hiljem Püha Vaim tuletas selle talle meelde, öeldes: „Kas mäletad neid 15 senti, mis sa tookord võtsid ühelt

mustanahaliselt noormehelt? Niisiis, sõida sinna ja tee see asi korda!“ Vapustatud Martin ei teadnud mida teha. „Issand!“ hüüdis ta oma hinges, „ma ei tea ju, kas see mees üldse veel elab! Ja see oleks lihtsalt rumal mingi 15 sendi pärast sõita Natalist Transkaisse: Sinna on ju 500 kilomeetrit ja tagasi sarnapalju! Kas Sa tead, kui palju see mulle maksma läheb? Ja mul on praegu nii vähe raha. Viisteist senti – see on ju tühine! Kõik siin maa peal kuulub nii või teisiti Sulle. Kas sellest on vähe, et ma seda pattu tunnistan ja kahetsen? Ma olen valmis seda isegi pihtima ja valge ette tooma! Kuid 15 sendi pärast sõita nii kaugemale ja sealsel mägismaal otsida meest, kes võib-olla enam ei elagi! Ei, Issand, ma ei saa seda teha! Aga kuidas Martin ka eil püüdnud sellest kõrvale pöörduda ja unustada, rahu ei tulnud ta südamesse. Öösiti ta ei saanud magada. Mõte sõnakuulmatusest Püha Vaimu hääle vastu ei andnud talle asu. Näib, et mitte asjata pole Jumala sõnas kirjutatud: „Ole varsti järeleandlik oma vastasele, niikaua kui sa temaga teel oled, et vastane sind ei annaks kohtuniku kätte... Tõesti ma ütlen sulle, sa ei pääse sealt enne, kui oled maksnud viimase veeringu!“ (Mt 5:25,26). Tõusnud hommikul vara, istus Martin autosse ja sõitis Transkai provintsi. Jõudnud kohale, otsis ta üles kaupluse ja küsis, kas keegi temale vajalikust inimesest midagi teab. Võib ainult imestada Issanda ettenägelikkust ja abi hingede suhtes, kes täidavad Tema tahet! Kui ta nii müüjaid küsitles, selgitades miks ta teda näha tahab, astus ligi üks kaupluses viibijaid, kes osutus linna-peak, ja ütles:

„Ma tean, keda te otsite. Tol korral, kui te sellelt noormehelt 15 senti nõudsite, olin ka mina kaupluses ning nägin ja kuulsin kõike.“

„Tänu Jumalale!“ hüüdis Martin rõõmsalt. „Kas võite öelda, kus ta praegu asub? On ta elus?“

„Jaa. Ta töötab Johannesburgis, ainult vahetevahel sõidab siia.“

„Palun“, ütles Martin, ulatas rääkijale ümbriku ja lisas: „Kui ta jälle siia sõidab, andke temale see raha ja öelge, kellelt see on ning miks ma siia teda otsima sõitsin. Ma sain

kristlaseks. Mu ellu tuli Jeesus, seepärast ma tahan heaks teha kõik halva, mida kunagi olen teinud.“

„Jeesus?“ küsis mustanahaline linnapea. „Oo, See peab tõesti olema vägev Jumal, kui Ta on võimeline inimest nõnda muutma!“

Niisugune oli kalgi pagana reageering, kes kohe tunnistas tõelise evangeeliumi väge.

Täitnud selle, mille pärast oli kohale sõitnud, otsis Martin üles kaupluse peremehe, kes oli ka valge mees, ja esitlenud ennast, jutustas loo 15 sendist. Kui ta jõudis selle juurde, kuidas Jumal oli temaga rääkinud ja nõudnud tehtu heastamist, siis kaupluse omaniku süda murdus. Erutatult palus ta Martinilt tulla tema juurde kabinetti ja seal, langenud põlvili, hakkas nutma ja oma patte tunnistama. Oo, millisest rõõmust särasid ta silmad, kui nad põlvitamast tõusid! Ta lubas Martinilt autoni saata, kuid poolel teel peatus äkki ja ütles: „Oodake pisut!“ Ta ruttas tagasi kauplusesse ja uuesti tulles ulatas Martinile pitseeritud ümbriku ning ütles: „Palun, see on minu poolt! Avage see koju jõudmisel!“ Tagasitee tundus Martinile hulga lühem, sest ta südant täitis suur rõõm. Kodus avas ta ümbriku ja leidis sealt suure rahasumma – 500 randi. Nuttes langes Martin põlvili ja rääkis: „Anna mulle andeks, Issand! Ole mulle patusele, armuline! Mina ütlesin Sulle, et mingi 15 sendi pärast ma ei saa 500 kilomeetri kaugusele sõita, aga nüüd ma võisin mitte ainult patu heaks teha ja olla ühe hinge pöördumise tunnistajaks, vaid sain ka 500 randi! Oh, kui piiratud ja tühine olen ma olnud oma otsustes!“

Sõbrad! Kui nõustume tegema seda, millele virgutab meid Püha Vaim, hakkab Issand tegutsema üle meie palvete ja arusaamise. Suulu keeles lisandub „meeleparanduse“ mõistele tähendus „täielik muudatus“. Minu vend Heino elas oma tõelises meelega paranduses läbi raske sisevõitluse. Varem oli ta olnud äärmiselt kriitiline, närviline, äkiline ja vihastuv. Tal oli farm, milles hooajaliselt töötas kuni 100 neegrit. Need töölised oma krutskitega tekitasid talle palju muret ja tüli. Nähes nende ebaausust töö juures, ärritus ja sõimas ta pidevalt. Kui ta nüüd pärast ärkamise algust tõesti sügavalt ja siiralt meelt parandas, siis esmajärjekorras muutus tema

käitumine ja suhtumine töölistesse. Tulles ja nähes, et üks neist teeb jälle midagi valesti, ta mõtles: „Varem ma neil puhkudel vihastusin ja sõimasin, nüüd pean kindlasti käituma vastupidiselt! Ma kiidan teda ja räägin temaga sõbralikult ja lahkelt, nagu midagi poleks olnud. Kui varem oli mu nägu tige ja rahulolematu, siis nüüd tahan naeratada sõbralikult.“ Ja nõnda, lapsemeelselt, leidis ta lahenduse oma probleemidele. Ja mis te arvate? Nimelt selle muutuse läbi tema käitumises hakkas Issand tegutsema inimeste südame-tes. Heino päev algas tavaliselt sellega, et ta vara hommikul sõitis farmi, mis asus kodunt 10 kilomeetri kaugusel, ja jagas seal töölistele välja ülesanded. Nüüd sai ta sõita vaevalt kilomeetri, kui keegi neist peatas ta auto ja tunnistas: „Pere-mees, anna mulle andeks, et ma olen nii halvasti töötanud! Ma olen patune. Kas sa saaksid näidata mulle teed Jeesuse juurde?“ Heino väljus autost, palvetas mehega, kes oli ot-sustanud oma elu Issandale anda, ja jätkas siis sõitu. Ent ta jõudis läbida vaevalt mõnisada meetrit, kui teda peatas teine sama palvega. Asi lõppes sellega, et kui ta jõudis farmi, oli kell juba üksteist või kaksteist päeval. Kuid seal ta avastas, et töölisel töötavad juba 4 tundi niisuguse usinusega, millest ta oskas ainult unistada. Varem, rohides suhkrurooistandust, kitkusid nad umbrohtu ainult rea äärest nii palju, kui tema silm ulatus nägema. Nüüd aga, ilma et tema oleks midagi öelnud, puhastasid nad püüdlikult kogu põllu. Niisiis, sellal kui mu vend tegeles Jumala asjadega, hoolitses Issand tema töö eest. Nõnda süttis ärkamistuli selles piirkonnas ja inimesed hakkasid tulema Kristuse juurde jättes oma paganluse. Võiksin jutustada veel paljudest töölistest ja farmidest, kus patukahetsuse ja elumuutase mõjul lühikese ajaga juhiti Issanda juurde nii palju hingi, nagu seda ükski jutlusta ja kogu elu jooksul pole võimeline tegema. Kui meie südametunnistus suhetes Jumala ja inimestega on puhas, siis saab Jumal meie läbi teha tõelisi imesid.

Sügav kahetsus ja pattude valge ette toomine pihtimise teel on asjad, millest meil tänapäeval jääb nii palju puudu. Mõned inimesed pole niisuguseks kahetsuseks võimelised, sest nad on okultsete jõudude mõju aia, vahel seda

ise aimamata; teised jälle sellepärast, et paadutavad oma südame. Kolmandad ei taha oma patte meelde tuletada, sest nad on kristlastena leiged. Kui inimene oma pattu tunnetab ja seda siiralt kahetseb, siis tekib tal endal vajadus pihtida. Rõhutan veel kord, et pattude pihtimine pole seadus, pole kellegi poolt kehtestatud uus kord, vaid midagi, millega me korduvalt Sõnas kokku puutume (Õp 28:13; 1Jh 1:9; Atp 19:18). Äritsemispaikades saame üha uuesti selle tunnistajaks kuidas Püha Vaim Jumala sõna jutlustamise ajal paljastab inimeste patud niisuguse väega, et nad ei kannaita välja, hüppavad üles ja hakikavad rahva ees neid üles tunnistama. Siis tuleb meil neid peatada ja paluda minna kaastöölisega eraldi ruumi, et teha seda nelja silma all. Kui tegutseb Jumala Vaim, avab Ta kõigepealt meie silmad pattude suhtes, teeb meid nendest väga teadlikuks ja juhib sügavale kahetsusele, millele peaaegu alati järgneb pihtimine.

Jakoobuse 5:16 on öeldud: „Tunnistage üksteisele oma eksimused ja palvetage üksteise eest, et saaksite terveks; õige inimese vägev palve suudab palju.“ Ent ka siin pean ma teid hoiatama. Kui tahate oma patte tunnistada, minge ainult niisuguse inimese juurde, kes on võimeline seda kandma ja on Issanda poolt sellesse teenistusse kutsutud. Ärge minge lihtsalt niisama kellegi juurde, sest te võite mitte abi saada ja tõmmata enda peale veel suuremad probleemid. Minge tõelise ja vaimulikult tugeva jumalasulase juurde, kes elab puhast ja püha elu, kellel on Issanda käest saadud tarikus ja kes suudab teid mõista. Just nimelt nende kohta ütleb Jumala sõna: „Õige inimese vägev palve suudab palju“, ja selle kinnituseks toob näite: „Eelija oli samasugune nõder inimene nagu meiegi ja ta palus kangesti, et ei saaks vihma; ja kolm aastat ja kuus kuud ei sadanud vihma maa peale. Ja tema palus jälle ja taevas andis vihma ja maa kandis oma vilja“ (Jk 5:17,18). Niisiis, kui te tahate pihtida oma patte, paluge Issandat, et Ta õpetaks teid, kuidas seda teha, ja näitaks inimese, kelle palvel on väge ja kelle läbi Ta võib teid aidata. Aga pärast seda, kui olete oma ebapuhtuse valge ette toonud, astuge veel üks samm – minge ja tehke asjad heaks! Kuid olgu teil ka selles tarkust! Kui olete kunagi patustanud

mõne mehe või naisega, omades ebapuhtaid suhteid, siis minge isiklikult tema juurde ja paluge andeks. Ärge tehke seda kirjalikult, sest sellel inimesel võib olla juba perekond ja teie kiri võib sattuda abikaasa kätte. Tagajärg on, et te ei hüvita oma minevikku, vaid teete veel halba juurde. Püüdke õigel viisil parandada seda, milles olete pattu teinud! Kui teil tõepoolest pole võimalik isiklikult kohtuda inimesega, kellega olete patustanud, siis avage end siiralt ja otsustavalt hingehooldajale, kellel on tarkust Issandalt, kes suudab teid mõista ja teie koorma palvekätel kanda risti alla. Ärge minge Juudas Iskarioti taoliselt kirjatundjate juurde, kes võivad teile öelda samuti nagu tookord: „Mis see meisse puutub? Vaata ise!“ Minge selle juurde, kes näitab teile teed Jeesuse risti juurde ja palvetab teie eest palve, mida Jumal kuuleb (Õp 15:29).

Veel üks nõuanne: kui olete mõttes patustanud, soovides teisele inimesele halba, siis ärge jookske tema juurde ja ärge avaldage neid mõtteid temalt andestust paludes! Sest paljudel inimestel pole jõud u seda kanda ja seepärast teete oma tunnistamisega niisugusele hingele kahju. Saatan hakkab pärast talle teie sõnu meelde tuletama ja sellega rünnates võib paadutada ta südame teie vastu. Kui teid piinavad ebapuhtad mõtted või halb tunne kellegi vastu, siis minge ja avaldage see oma hingehooldajale! Tunnistage, et teil puudub võit pimeduse üle mõttemaailmas ja et vajate palveabi. Sest see on suur õnnistus, kui keegi teiega ühineb palves ja võitluses patu vastu. Mitte asjata pole kirjutatud: „Kui kaks teie seast ühel nõul on maa peal mingi asja pärast, mida nad iganes paluvad, siis see saab neile Minu Isalt, Kes on taevas“ (Mt 18:19).

Hingehooldaja kohustuslik omadus on oskus vaikida ja hoida pihisaladust. Kes pole selleks võimeline, ei või pihti vastu võtta. Pihtimus on saladus pihtija, Jumala ja hingehooldaja vahel ja mitte keegi teine ei tohi sellesse tungida. Kui hingehooldaja seda saladust ei hoia, siis kannab ta selle eest vastutust Jumala ees. See, kes pattu tegi, võib soovi korral seda veel kellelegi jutustada, kuid hingehooldajal, kes pihtimuse vastu võttis, niisugust luba pole. Erandiks on vaid

need juhtumid, kus patustanu palub hingehooldajal sellest teistele jutustada kas manitsuseks või hoiatuseks.

Kallid sõbrad, nõnda mõistsid keskaegsed usuõpetajad tõelist meeleparandust ja nõnda nad rakendasid seda ellu. Kõik need neli punkti on lahutamatud ja vastastikku seotud. Kordan need veel kord:

1. attritio – patust teadlikuks saamine,
2. contritio – sügav avameelne kahetsus,
3. confessio – pattude pihtimine,
4. satisfactio operes – halbade tegude heastamine.

Oo milline arm see on, milline kingitus Jumalalt, kui pattu teinud inimene võib kahetseda! Just see on Jumala käsk, millest me teiega alguses lugesime: „Jumal on küll niisuguseid teadmatuse aegu sallinud, kuid nüüd Ta kuulutab kõigile inimestele kõigis paigus, et nad peavad meelt paranda ma!“

Apostlite tegudes 11:18 leiame väljendi „meeleparandus eluks“. Nagu näete, tõeline, siiras ja Jumala sõnaga kooskõlas toimuv meeleparandus juhib ELLU. Niisuguse meeleparanduse viljaks ei saa olla rõhutuse ega masendus. Kui patu orjuses viibinu vabaneb ja pääseb vabadusse ning uude ellu, kas ta siis saab olla kurb? Ei! Tõeline meeleparandus on MEELEPARANDUS ELUKS. Oh annaks Issand, et igaüks teist tunnetaks ja kogeks NIISUGUST MEELEPARANDUST! Aga neile, kelle jaoks see tundub justnagu mittevajalik ja võõras, tahan veel kord korrata:

Jumal kuulutab kõigile inimestele kõigis paigus, et nad peavad meelt parandama!“

Ilma meeleparanduseta pole ärkamine võimalik. Minult küsitakse sageli: „Mis me peame tegema, et meil algaks ärkamine?“ Teadke siis, mis on selle jaoks hädavajalik ja mis peab seisma esikohal – meeleparandus! Nimelt see on esimene samm ärkamise poole. Ilma meeleparanduseta jääb meile nägemata mitte ainult ärkamine, vaid ka igavene elu.

3. Katsuge kõik läbi!

Kallid sõbrad! Alustades kõnelust sel teemal, tahan pöörduda Eelija näite juurde, keda Jumal just millegi suhtes õpetas. Ja kui see, mida tema koges, ei tule meile heaks õpetunniks tulevikus, siis võime kergesti pimesa sarnaselt eksida õigelt teelt ja langeda eksitusse. 1Kuningate 19:1-12 loeme sellest, kuidas prohvet, kes oli pääsenud kurja ja kätemaksuhimulise kuninganna Iisebeli jälitamisest, viibis üksi kõrbes. Issand saatis sinna ingli, kes kahel korral tõi talle kuumadel kividel küpsetatud koogi ja kruusi vett. Ennast selle taevast saadetud toiduga kinnitades sai Eelija niisuguse jõu, et võis pärast seda ilma puhkamata käia 40 päeva ja ööd kuni Jumala mäe Hoorebini. Piibliloost teame, et see oli too mägi, kus Jumal kunagi ilmus Moosesele põlevas kibuvitsapõõsas. Jumala aupaiste oli nii suur, et Mooses, kartes Issandat vaadata, kattis oma näo (2Mo 3:1-6). Jumal on liiga ülev, liiga püha ja vägev, et inimene võiks Teda näha kogu Tema auhiilguse täiuses ja jääda seejuures elama. Seepärast näeme ka Eelija puhul, et saades Jumala au tunnistajaks, kattis prohvet oma näo kuuega. Pöördudes tema poole, küsis Jumal: „Mis sa siin teed, Eelija?“ – „Ma olen tõsiselt kihkunud Jehoova, vägede Jumala pärast“, vastas prohvet, „sest Iisraeli lapsed on hüljanud Sinu lepingu, nad on kiskunud maha Sinu altarid ja mõõgaga tapnud Sinu prohvetid. Mina üksi olen üle jäänud ja nad püüavad võtta mu hinge“ (1Ku 19:10).

Pangem tähele, kuidas Jumal asjale reageeris. „Mine välja ja seisa mäe peal Jehoova ees!“ käskis Ta. „Ja vaata, Jehoova läks mööda, ja tugev ning võimas tuul, mis lõhestas mägesid ja purustas kaljusid, käis Jehoova ees. Aga Jehoovat ei olnud tuules. Ja tuule järel tuli maavärisemine, aga Jehoovat ei olnud maavärisemises. Ja maavärisemise järel tuli tuli, aga Jehoovat ei olnud tules. Ja tule järel tuli vaikne, tasane sahin.“

Nii nägi prohvet algul tugeva tuule tegevust, mis lõhestas mägesid ja purustas kaljusid. Võite kujutleda, millist muljet avaldas see vaatepilt! Mäed ja kaljud ei suutnud

sellele jõule vastu seista. Aga sõna ütleb, et selle võimsa tuule sees ei olnud Jumalat. Imestamisväärt, eks ole? Inimlikult otsustades võib ainult Jumal midagi niisugust korda saata. Milline jõud! Milline vägi ja ülevus! Kuid paraku polnud selles Jumalat.

Tuulele järgnes maavärin. Võib vaid oletada, mida prohvet seejuures koges. Tahtmatult naeratan, meenutades üht noormeest kes kuidagi ei suutnud otsustada, kas anda oma süda Issandale või mitte. Ja näe, kui ta parajasti neid piinavaid kõhklemisi läbi elas, toimus seal piirkomas, kus ta elas, tugev maavärin. Sel hetkel tundus talle, et kätte on jõudnud maailma lõpp. Tormanud majast välja, kukkus ta maha ja ahastuses Jumala poole kisendades palus oma hinge andestust ja halastust. Nii tegi maavärin lõpu tema kõikumisele ning ta andis end kogu südamega Issandale. Oh, saadaks Jumal rohkem niisuguseid maavärinaid, millede läbi inimesed kiiremini Päästja poole pöörduksid! Seda, mu kallis sõber, räägin ma praegu ka sinule! Pole vaja oodata, milal Jumal ka sinu hinge samal viisil raputab. Usu, maailma lõpp võib tulla sulle enne, kui tuleb maavärin, ja sa seisad igaviku ees hetkel, mil sa ei oota. Niisiis, jumalamehe silme ees maa värises ja kõikus. Kas pole vapustav? Aga Sõna ütleb, et Jumalat polnud ka selles.

Maavärina järel langes tuli. Prohvet oli varemgi näinud tuld langevat. Pisut aega enne seda oli Issanda tuli langenud ohvrile, mis Talle oli toodud, süütnud ära põletusohvri, puud ja kivid ja põrmu ning lakkunud ära vee, mis oli kraavis ümber altari (1Ku 18:38). Too tuli oli Jumalast saadetud, aga selles tules, mis raevutses tema ees, ei olnud Jehoovat.

Tulele järgnes vaikne, tasane tuulesahin, ja siis lõpuks tunnetas Eelija Jumala lähedust ning kattis näo kuuega.

Kallid sõbrad! See mees oskas ära tunda, milles Jumal on ja milles Teda ei ole. Aga meie, tänapäeva jumalalapsed? Kas ka meile on selge, kus Jumal on ja kus Teda ei ole? Kas olete võimelised eristama üht jutlust teisest: milline on täis Jumala väge ja milline ei ole? Kas mõistame, et Jumal ei viibi mitte igal jumalateenistusel? Meie võime arvata, et sünnib midagi suurejoonelist, aga samal ajal polegi seal

Jumalat. Kellelegi võib näida, et siin või seal põleb Jumala tuli, ja pärast ta käib ringi ning räägib igal pool, kui vägevasti Jumal tegutseb, ent tegelikult pole see üldise tõsi. Kahjuks inimesed ei oma tihti eristamisvõimet ja arvavad, et kõiges on Jumal. Lõpuks läheb asi nii kaugele, et „New Age“ („Uue Ajastu“) liikumine tunnistab Jumala asemel iseenda Jumalaks.

Kuid läheme tagasi tuule juurde. Suulu keeles tähistatakse „tuult“ ja „vaimu“ ühe ja sama sõnaga. Mõni aasta tagasi ütles keegi jumalamees: „Kui Inglismaa kristlased lähemal ajal ei koge tõelist vaimulikku ärkamist, siis algab seal ärkamine, mis tuleb teiselt vaimult.“ Ja mis sündis? Hiljuti helistas mulle Šveitsist üks mees, usutunnistuse poolest katoliiklane, ja ütles: „Erlo, palun aita mul orienteeruda! Ma olin Londonis; seal sünnib praegu midagi suurt. Näib, et see on vaimulik ärkamine. Jumalateenistusele tulevad kõik: musulmanid, budistid, hinduistid, kristlased ja üldse uskmatud. Ja kõik täituvad Püha Vaimuga! Evangeeliumi kuulutatakse neile suure väega; kuid on midagi, mis mind suurde segadusse viib. Inimesed, täitudes Püha Vaimuga, kukuvad millegipärast selili. Ja kui musulmanid hakkavad rääkima uusi keeli, siis nad kordavad üha: „Allah, Allah, Allah, Allah!“ Hinduistid saavad samuti Püha Vaimu ja hakkavad rääkima uusi keeli, kuid pärast jäävad edasi ebajumalakummadajateks. Erlo, mis sina arvad, kas on see tõesti Püha Vaimu tegevus või midagi muud?“

Pole midagi öelda! Pime inimene ei suuda eraldada värvi ega esemeid, sest ta ei näe. Inimese kohta, kes üldse midagi ei mõista, öeldakse: „Ta taipab sama vähe kui siga apelsinidest.“ Vabandage, et kasutan niisugust jämedat võrdlust, kuid paremini ei saagi väljendada kristlaste karjuvat vaimulikku pimedust. Ja ma julgen öelda, et suuremal osal kristlastel pole tänapäeval vähimatki eristamisvõimet, ja lihtsalt niisama, järele mõtlemata, sukelduvad nad kõigesse, milles pole Jumala Vaimu, mis on ilmne teiste vaimude tegevus. Nähes igasuguseid imesid ja tervenemisi ehk teisiti öeldes – jälgides „võimast tuult, tuld ja maavärisemist“, hüüavad jumalalapsed juubeldades: „No see on alles midagi! See

on tõeline vägi kõrgest!“ ja oma pimeduses nad isegi ei aima, et nendes erutavates tegudes ilmutab ennast mitte Jumala vägi, vaid teine vaim. Niisugusesse ohtu satuvad eriti need kristlased kes püüavad aina kogeda ja näha midagi suurt. Kõige rohkem just nemad ajavad taga tuule väe ilminguid maavärisemisi ja tuld, unustades, et Jumal ilmutab Ennast vaikselt sahinas.

Sõbrad, kas olete kuulnud Jumala häält? Kas Jumal on teiega rääkinud? Võib-olla on Tema hääel juba tuhandeid kordi kõlanud teie südames aga teie ei ole kuulnud või ei ole tahtnud kuulda. Te lihtsalt ei hoolinud sellest vaiksest õrnast häälest, mis teie mõistust, mõtteid ja südant on rahutuks teinud. Aga see on olnud Issand, Kes teiega on rääkinud. See on olnud Tema külastus vaikselt sahinas. Kas mõistate nüüd, miks on nii tähtis osata Teda kuulata? Kas mäletate juhtumit, kui 12-aastane Jeesus jäi Jeruusalemma templisse ja istus seal hallipäiste vanurite-kirjatundjate keskel, kes kuulasid, mida Ta rääkis, ja olid hämmastunud Tema tarkusest. Kui Maarja koos Joosepiga, olles poolelt teelt tagasi tulnud, pärast pikki otsinguid leidsid Ta sealt ja etteheitvate sõnadega Ta poole pöördusid, vastas Ta neile rahulikult: „Miks te Mind otsite? Eks te teadnud, et Ma pean olema selles, mis on Mu Isa oma?“ (Lk 2:49). Niisiis mu kallid, kui me siamaani pole veel kogenud, mida tähendab olla selles, mis kuulub taevasele Isale, siis me ei tunne tõelist elu Kristuses ja kogu meie kristlus pole muud kui vaid vaga etendus. Meil peab olema eristamisvõime, vastasel juhul võib saatan meid hõlpsasti „ninapidi“ vedada.

Ameerikas on palju suurepäraseid näitlejaid, kes on võimelised esitama ükskõik millist osa. Neile tuleb maksta vaid 500 dollarit, ja siis võivad nad paari tunni jooksul vastavalt teie soovile kehastada keda tahes, sealhulgas ka pastorit, jutlustajat või evangelisti. Nad võivad läbi viia niisuguseid jumalateenistusi ja nõnda jutlustada, et vapustatud kuulajad hakkavad valjusti nuuksuma. Pöördudes kokkutulnute poole, nad kutsuvad neid üles ette tulema ja meelega parandades oma südant Jeesusele andma. Sellele vastates tulevad inimesed nuttes ridamisi kantsli juurde, mille taga

seisab niisugune kloun, ja pöörduvad seal Issanda poole. Niisuguste „jutluste“ mõjul tuleb sadu inimesi Kristuse juurde nende „evangelistide“ läbi, kes ise elavad saatanlikku elu. Neid palgatakse rahvahulkade evangeliseerimiseks ja nn jumalateenistuste läbiviimiseks, mille eesmärgiks on vaimulik ärkamine. Pärast selliseid teenistusi on kogudused ja kirikud sügavalt vapustatud ja vaimulikult uuendatud aimamata, et kõik toiminu oli lihtsalt teater. Keegi ei märganud, kuidas sellise jumalateenistuse ajal, mil inimesed hulkadena ette tulid ja pisarais Issanda poole pöördusid, üks „evangelist“ teisele lõbusalt silma pilgutas: „Tubli, kolleeg! Jätka samas vaimus! Läheb päris hästi!“ Need näitlejad võivad ossa nii hästi sisse elada, et omandavad kuulsuse evangelistidena. Nad saavad üha rohkem kutseid jutlustada niisugustel „jumalateenistustel“, ja inimesi voolab kõikjalt kokku, et kuulata neid „õnnistatud jumalamehi“, aimamata, et see kõik on vaid business. Pärast niisuguseid „jutlusi“ veedavad need näitlejad öid hooruses ja joomauimas, aga nende kuulajad räägivad oma kodudes: „Oo, see oli tõeline Jumala lähedalolek ja võimas Püha Vaimu tegevus! Mõtelge, ka kõige paa-dunumad ja tigedamad hinged parandasid meelt! See on tõepoolest tuli!“

Oh kristlased! Kas me tõesti oleme nii pimestatud? Kas tõesti oleme täiesti kaotanud eristamisvõime? Kas me suudame veel tunnetada Jumala juuresolekut või oleme haaratud ainult sellest, kuidas vaimustuda ja kiidelda kõigest, milles Jumalat pole ega ole olnudki? „Kuid“, ütlevad ehk mõned, „miks nii kategooriliselt? Eks Karneli mäelgi langenud tuli ja see tuli oli Jumal alt!“ Jah, nii see on aga kui Jumala tuli langes, siis võisid kõik tunnetada, et selles oli Jumal (1Ku 18:39; 4Mo 16:35). Nelipühapäeval langes samuti taevast tuli, mille saatis Issand (Ap 2: 3). Pühakiri räägib ka maavärinast, milles oli näha Jumala juuresolekut (4Mo 16:31-34). Kuid prohvet Eelija oli tunnistajaks niisugusele tulele ja niisugusele maavärinale, milles Jumalat ei olnud. Kui pime peab küll olema arvamaks, et igas tules ilmutab End Jumal! Kas Piibel ei räägi võõrast tulest, mis sai Aaroni poegade ja Moosese vennapoegade Naadabi ja Abihu

hirmsa surma põhjuseks (3Mo 10:1,2)? Tookord langes taevast Jumala tuli ja põletas ära mõlemad nende kergemeelsuse tõttu, kuna nad ei näinud vahet tõelise ja võõra tule vahel. Aga meie, sõbrad? Kas oskame eristada, kus põleb taeva tuli ja kus põrgu tuli? Mitte kõik, mis põleb, pole Jumala tuli. Mitte iga vaim pole Püha Vaim, sest kirjutatud on: „Ärge uskuge igat vaimu!“ (1Jh 4:1).

Meil Lõuna-Aafrikas elas Durbani linnas üks jutlustaja, kes oli loomult väga häbelik inimene. Temale oli tõeline piin tõusta kantslisse ja seista inimeste ees. Ta närveeris ja higistas ning punastus ja kahvatus vaheldumisi. Teades tema probleemi, soovitas üks sõber tal enne teenistust juua väike klaasitäis sampust, niiõelda julgustuseks. Võttes nõuannet kuulda jutlustaja talitaski nõnda. Ja näe imet! Häbelikkust nagu poleks enam olnudki. Pärast mõnda lonksu alkoholi tundis ta niisugust sundimatust ja vabadust nagu ei kunagi varem. Möödus mõni kuu ja hakkas tunduma, et ühest klaasitäiest jääb väheks. Siis hakkas ta jooma kaks. Keel sai taas niisuguse vabaduse, et jutlus voolas lakkamatult nagu jõgi. Kui vapralt ja väeliselt seisis jutlusta ja nüüd koguduse ees! Inimesed, varjamata vaimustust, kuulasid teda hinge kinni pidades. Kord ühest, kord teisest reast kostis nuuksumist ja summutatud nuttu. Pärast selliseid koosolekuid kuuldus rahva seas vaimustatud hüüdeid: „See juba on midagi! Püha Vaim tegutses tõesti suure väega!“ Kahjuks vaesed kristlased ei aimanudki, et see polnud mitte Püha Vaimu tegevus, vaid alkoholi mõju.

Kas leidub veel inimesi, kes võivad olla nii pimedad kui kristlased? Kas on olemas rahvast, kes oleks nii arutu kui jumalarahvas? Tuletagem meelde Jumala prohvetit, kes kunagi sõitis eesli seljas. Eesel suutis näha hädaohtu, aga prohvet oli nagu pime. Eesel nägi Jumala viha väljasirutatud mõõka. Ta mõistis, et tema seljas istuja on ebaõigelt teel, kuid prohvet, aimamata hädaohtu, surus aina edasi ja edasi. Jumal peatas teda mitu korda ja püüdis juhtida kuulekusele, kuid tema ei tahtnud Ta häälele kuuletuda, kuni viimaks eesel pidi hakkama rääkima. Nii kangekaelsed ja kalgid võivad olla ka need, kes nimetavad end jumakalasteks. Kui pimedalt ja

arutult võivad nad tormata vale teed, selle asemel et peatuda ja kuulata Jumala hoiatusi! On kristlasi, kes lihtsalt ei taha kuulata, ja siis on Jumal sunnitud laskma midagi sündida, et nad tunneksid ja mõistaksid. Ent kahjuks ei aita alati ka see. Inimene pistab võõraste tulle algul sõrme, seejärel käe, siis pea ja nõnda edasi, kuni lõpuks on ta üleni põrgutule leekides. Alles seal nad kainestuvad, taibates lõpuks, millise tulega oli tegemist.

Kuidas siis on, sõbrad? Kas läheme oma vaimulikus pimeduses endistviisi edasi? Kas pole tulnud aeg üles ärgata ja kuuletuda Jumala häälele, kui Ta räägib? Te küsite, kus see hääl on. – Vaikses sahnas!

Kord olime Šveitsis. Rooli taga istuv vend ei teadnud täpset teed, seepärast saatis meid inimene, kes seda paik-konda hästi tundis. Näidates teed, tegi ta seda niisuguse täpsusega, et näitas juhile pedantselt kätte kõik vastutulevad tähelepanuväärsemad ehitised ja punktid, millede järgi ta edaspidi võiks orienteeruda. Kui mõned kaasreisijad hakkasid naljatoonis otsima oma orientiire, ei kaotanud saatja kannatust, vaid jätkas rahulikult oma tööd. „Nii“, ütles ta, „nüüd paremale! Kas näed seda politseijaoskonda? Ettevaatlikumalt, siin tuleb olla eriti tähelepanelik!“ Ma kuulasin neid vaikselt õpetusi ja mõtlesin tahtmatult Püha Vaimu juhtimisele. Mitte asjata ei öelnud Jeesus: „Ma ei jäta teid vaeslasteks; Ma tulen teie juurde. Ja Mina palun Isa ja Tema annab teile teise Trööstija, et see teie juurde jääks igavesti. Aga kai Tema, tõe Vaim tuleb, siis Ta juhatab teid kõigesse tõtte“ (Jh 14:16,18, 16:13).

Öelge sõbrad, kas te kuulete selle tõe Vaimu häält? Kas te pöörate sellele tähelepanu? Ta räägib ju nii väga vaikselt, ilmutades Ennast tasases sahnas. Meie tulevik on meile teadmata. Hommikul ärgates me ei tea, mida toob õhtu. Võime heita magama ja enam mitte kunagi ärgata, sest hing lahkub igavikku. Küsimus on ainult, millisesse igavikku. Seepärast on nii tähtis olla absoluutselt kindel, et oled õigel teel. Ja see on võimalik ainult Jumala Vaimu pideva juhtimise puhul, Kes „juhatab meid kõigesse tõtte.“ Ainult Tema võib meid vaimuliku eksitus ohtlikul hetkel hoiatada, öeldes:

„Ole ettevaatlik ja valvas, sest see tuli pole Jumalalt!“ Kohati polegi nii kerge kuulda seda tõe Vaimu häält, sest ümberringi on nii palju müra. Kord karjuvad lapsed, kord pole mees millegagi rahul kord need, kord teised elu probleemid kurdistavad meid oma ootamatustega. Kas mitte seepärast pole kirjutatud: „Ent sina, kui sa palvetad, siis mine oma kambrisse ja sule uks ja palu oma Isa!“ (Mt 6:6). Siin pole mõeldud ainult üksindust sõna otseses tähenduses, vaid ka enda sisemist väljalülitamist ümrbitsevatest askeldustest. Aga see tähendab, et kui ümberringi möllab ka torm, peab meie südames ja hinges olema vaikus. Sellises seisundis on vaja küsida: „Issand, mis Sina selle peale ütled? Jeesus, mida ma praegu pean tegema?“ Ainult nii ja ainult siis õpetab või hoiatab meid tõe Vaim ja juhatab tõeteele. On inimesi, kes kalduvad teise äärmusse. Nad tunnistavad Jumala juhtimiseks mistahes hääle ja teevad kõike, mida need hääled neil käsivad teha. Sel puhul lõpeb asi sageli mõistuse kaotusega. Mul oli üks tuttav üliõpilane, kes soovis saavutada väga erilist Püha Vaimu juhtimist. Ta läks mägedesse ja palvetas selle pärast pikemat aega. Tulemusena hakkas ta kuulma hääli, mis teda vahetpidamata käsutasid: „Täna sa pead kogu päeva palvetama!“ „Aga nüüd pead sa nii ja nii palju päevi paastuma!“ Lõpuks läks ta psüühika nii segi, et tema eest tuli palvetada, et ta terve mõistuse tagasi saaks. Tuletagem meelde, et Jumala Vaimu hääl on rahulik ja vaikne ja seepärast peab ka meie reageerimine sellele olema rahulik ja mõistiik, aga mitte nii, et kuulsid midagi ja tormad kohe pööraselt edasi, nagu joodik viinauimas. Olge ettevaatlikud! Kontrollige ja katsuge kõik läbi! Võtke eeskuju Giideonist! Kui tema juurde tuli Issanda ingel arutles ta iseeneses: „Kui ma nüüd Sinu silmis olen armu leidnud, siis tee mulle üks tunnustäht, et SINA oled See, Kes minuga räägib!“ või teisiti öeldes: „Jah, ma näen, et sa oled ingel, kuid tahaksin siiski veel veenduda, kas sinus on Issand!“ Ja alles pärast tema läbikatsumist ohvritoomisega hüüatas ta: „Oh häda, Issand Jehoova! Sest ma olen Jehoova ingliti näinud palgest palgeste,“ Selle peale kuulis ta julgustust: „Rahu olgu sinule! Ära karda, sa ei sure mitte“ (Ko 6:11-23). Pole juhus, et ka

apostel ütleb: „Aga kui isegi mõni ingel taevast peaks teile kuulutama evangeeliumi peale selle, mida meie teile oleme kuulutanud – ta olgu neetud!“ (Ga 1:8). Nii lähenes küsimusele apostel Paulus; aga mida ütleksite selle peale teie? Võib-olla te kohkuksite: „Kuidas nii? Kas tõesti võib needa ingliti, taeva saadikut? Me peame ju uskuma ja tema sõnumi vastu võtma!“ Jah, kahjuks nõnda arutleme sageli meie, inimesed. Seepärast võetaksegi kristlaste poolt praegu vastu palju sellist, mis tuleks panna needuse alla. Kuid tänu Jumalale, et meile on antud õige, igavene ja vaieldamatu Jumala sõna, mis ütleb et kui meile õpetatakse midagi muud kui on Piiblis kirjutatud, siis olgu see neetud. Oh jõuaksid need sõnad ometi nende kõrvu, kes on nii innustunud iga-sugu uutest usuõpetustest!

Vennad ja õed! Vaadake ette ja pange tähele! Kui te kuulete või näete midagi sellist, mida pakutakse kui Jumala väe tegevust, ärge kiirustage vastuvõtmisega! Võtke Piibel ja kontrollige, kas kuuldu läheb kokku Jumala sõnaga, kas see õpetus on piibellik ja kas Jumal tegutseb nõnda! Ühtlasi pange tähele vaikset häält, mis kõlab teie südames! Mida ütleb Tema? Kas ta nõustub saadud uue kuulutusega või seisab sellele vastu? Mitte ilmaasjata pole kirjutatud: „Seesama Vaim tunnistab ühes meie vaimuga...“ (Ro 8:16). Niisiis, meile on hädavajalik Püha Vaimu kinnitav tunnistus. Las Issand avab teile, mida see tähendab, ja saagu Tema juhtimine tegelikkuseks teie elus!

Luuka 10:17-20 jutustatakse sellest, mida Jeesus vastas seitsmekümnele jüngrile, kes tulid tagasi rõõmsa teatega, et ka kurjad vaimud alistuvad neile: „Ma nägin saatana nagu välgu taevast maha langevat! Vaata, Mia olen andnud teile meelevalla astuda madude ja skorpionide peale ja vaenlase kõige väe peale ja miski ei tee teile kahju. Ometi ärge rõõmutsege, et vaimud teile alistuvad, vaid rõõmutsege palju enam sellest, et teie nimed on taevasse kirja pandud!“ Sõnad: „Ma nägin saatana nagu välgu taevast maha langevat,“ ütlevad meile, et kui Jumal paljastab saatanlikud mõtted ja plaanid, siis on oodata, et saatan ilmub otsekohe, välgu sarnaselt, püüdes kuidagi Jumala tegevust segada. Tavaliselt

ta alustab sellega, et relvastub ja astub avalikult välja Jumala töö vastu, püüdes seda purustada, ent kui see ei õnnestu, siis ta muudab kohe taktikat ja tegutseb paralleelselt, püüdes imiteerida tõe. Niiviisi valgusingli näol tuleb ta Jumala laste juurde, ja kui meil pole tarkust ega eristamisvõimet, siis võime kergesti lasta end petta ja eksitada, arvates, et saadud ilmutus on Jumalalt, kuigi asi kaugeltki pole nõnda.

Ärkamise alguses Jumal õpetas mind paljudes asjades, mida ma varem ei teadnud. Nii näiteks, kohe pärast seda kui Jumal hakkas meie keskel tegutsema, sain kirja ühelt naiselt, kes kirjutas: „Issand ilmutas mulle ja käskis sulle teatada, et sa pead oma praeguse auto mulle andma. Selle asemele saadab Jumal sulle teise, suurema ja parema. Tollal olin sellistes asjades vaimulikult veel laps, kuid tahtmatult tõusis mõte, kas see tõesti võiks olla Jumalalt ja kas Jumal võiks nii toimida. Südamesse tulid üha uuesti Pühakirja sõnad 1Tessaloonika 5:21, kus on öeldud et me kõike läbi katsuksime. 1Johannese 4:1 on samuti kirjutatud: „Ärge uskuge iga vaimu, vaid katsuge vaimud läbi, kas nad on Jumalast, sest palju valeprohveteid on välja läinud maailma!“ Vennad ja õed! Olgu see nõuanne meile kuldreegliks, millest me rangelt kinni peame! Paljud vaimulikud ärkamised on kustunud ja lõppenud just sellepärast, et saatanal õnnestus neisse „ilmutuste“ maski all sisse tungida. Kristlased hakkasid neid järgima, olles veendunud, et need on Issandalt, samal ajal kui asi polnud üldsegi nii. Just niisugustes „ilmutustes“ võib peidus olla võõras tuli ja valevaim, millel pole midagi ühist Jumala Vaimuga. Jumala sõnast on teada, et viimasel ajal saatan hakkab tegutsema eriti võimukalt. Saatan tunneb hästi Jumala töotust: „Pärast seda sünnib, et Ma valan oma Vaimu kõige liha peale...“ (Jl 3:1-5). Ta teab, et kui sellest on kirjutatud, siis see ka sünnib. Pole kahtlust, et kõik, mida Issand on öelnud, täitub. Sest Ta ju kinnitab Ise: „Taevas ja maa hävivad, kuid Minu sõnad ei hävi mitte“ (Ilk 21:33). Kõik, mis praegu maa peal toimub, on selle eredaks kinnituseks.

Kord, kui jutlustasin Berliinis, esitati mulle järgmine küsimus: „Kuidas teha kindlaks, kas see või teine ilmutus või prohvetisõnum on Jumalalt või ei ole?“ Kallid sõbrad,

Pühakiri õpetab meid eristamise osas mitmekülgselt, hoia-
tades nende eest, kes tulevad meie juurde Jumala nimel, kuid
ilma Jumalata (Js 28:7; Jr 5:13, 14:14,15, 23:9-17, 21-32;
Nl 2:14; Hs 13:1-15,22,23; Sf 3:4 jne). Jeremija, olles ise
Jumala prohvet, ütleb: „Prohvetid, kes on olnud enne mind
ja enne sind muistsest peale, on prohvetlikult kuulutanud
paljudele maadele ja kuningriikidele sõda, õnnetust ja katku.
Aga prohvet, kes kuulutab rahu, tunnustatakse alles siis
prohvetiks, kelle Jehoova tõesti on läkitanud, kui selle proh-
veti sõna on täide läinud“ (Jr 28:8,9). Näete, kui selge kri-
teerium on meile antud ilmutuse ja prohveteeringu tõesuse
kindlakstegemiseks! Kui täitub, tähendab – on Issandalt, kui
aga mitte, siis ei ole. Muidugi, on olemas nn ennustajaid,
kes võivad ette kuulutada midagi, mis tõepoolest sünnib. Ai-
nult et niisuguste selgeltnägijate elu räägib enamasti välja,
millise väe abil nad seda teevad. Ma tean samuti, et on usk-
like, kes ütlevad: „Ei, ka see on võimalik, et Jumal räägib,
kuid hiljem see ei täitu.“ Sellised väited tulevad tavaliselt
nendelt, kes ise rohkem kui korra niisuguse õnge otsa on sat-
tunud, Et ennast ja oma eksimusi kuidagi õigustada; proo-
vivad nad vastutuse veeretada Jumala peale. Pole ju saladus,
et meie, inimesed, võime soovi korral otsida ja leida endale
igasugu õigustusi. Ent tõde jääb tõeks: mida Issand räägib,
see täitub!

Niisiis, need Pühakirja sõnad: „Katsuge kõik läbi, proo-
vige ja uurige!“ on ärkamise algusest kuni tänaseni meile
reegliks ja hindamatuks aardeks. Kui näiteks mõni tuleb
meie juurde ja räägib: „Jumal näitas mulle“ või „Jumal il-
mutas mulle“, siis pakume talle võimaluse kirjutada oma
nimi, kuupäev ning ilmutuse saamise aeg ja sisu spetsiaalselt
selleks otstarbeks sisseseatud päevikusse. Seejärel kontrol-
lime, kas see tõepoolest täitub. Kui ei täitu, siis teame, et see
polnud Issandalt. Pean ütlema, et tavaliselt pole vaja oodata
aastaid. Mõnest nädalast või kuust on küllalt, et teha kind-
laks, kust oli see või teine prohveteering, ilmutus või näge-
mus. Ja kas teate, kui huvitavale järeldusele me niiviisi
jõuaksime? Just need inimesed, keda juhib võõras vaim, osu-
tuvad kõige agaramateks ja aktiivsemateks. Issanda nime

kasutades armastavad nad teistele seletada Jumala tahet ja ette kirjutada, mida nood peavad tegema ja kuidas toimima. Niisiis, vennad ja õed, kui teie juurde tuleb keegi n.ö „Issanda ülesandel“ ja räägib, kuidas Jumal temale ilmutas, et te peate tegema seda või teist, siis tänage lahkesti ja öelge: „Tänan, et te seda mulle ütlesite. Aga nüüd ma tahan ise Issanda ette minna, et teada saada, mida Tema selle asja kohta mulle isiklikult ütleb!“ Kunagi selgitasid apostlid Peetrus ja Johannes rahvale: „Meie ei või jätta rääkimata seda, mida oleme näinud ja kuulnud“ (Ap 4:20). Väga ohtlik ja täiesti vale on ehitada sellele, mida nägi või kuulis keegi teine. Ükski inimene ei või täie veendumusega tunnistada sellest, mida ta ise pole näinud või kuulnud. Kontakt ja osadus Issandaga ning mingi käsu või ilmutuse saamine Temalt peab olema iga kristlase isiklik asi Jumalaga. Peetrus ja Johannes ei tunnistanud sellest, mida nad kuulsid teistelt, vaid mida nad ise nägid ja **kuulsid**. Niisiis, ärge kiirustage midagi vastu võtma teistelt, kuni te isiklikult pole Issanda käest selle kohta saanud tunnistust ja kinnitust! Igaüks peab vastutama enda eest! Kohutpäeval me ei saa ennast õigustada, öeldes: „Issand, ma tegin nii sellepärast, et see ja see ütlesid seda Sinu nimel.“ Aadam, olles söönud keelatud vilja, kiirustas samuti enda pealt süüd kõrvaldama: „Naine, kelle Sa mulle kaasaks andsid, tema andis mulle puust ja ma sõin“ (1Mo 3:12). Ent sellega ta ei saanud ennast õigeks teha Jumala ees, sest ta oleks pidanud kontrollima naise sõnu, enne kui pakutava vastu võttis. Nii see kahjuks oli ja jääb. Ka tänapäeval ei vaevu paljud mehed naise poolt öeldut kontrollima ja nõustuvad kerge-meelselt, otsekui väikesed lapsed, kes silmapilk neelavad alla kõik, mis suhu satub. Mu onul suri ootamatult kaheaastane tütar. Lahkamisel selgus, et laps oli alla neelanud lilleõie, mis osutus väga mürgiseks. Nii võivad talitada peaaegu kõik lapsed. Nad on võimelised suhu toppima kõike, mis pihku satub, ja vahel toob see kaasa kurbi või koguni traagilisi tagajärgi. Ent vaimulikes asjus me ei tohi sarnaned a väikestele rumalukestele! Peame kõike, mida näeme ja kuuleme, kontrollima ja läbi katsuma, seda enam, et see puudutab meie hinge. Ja parimaks abiliseks selles on meile Jumala sõna.

Mul on täditütar, kes nooruses oli haruldaselt ilus tüdruk. Kord tuli ta minu juurde ja küsis:

„Erlo, mis sa arvad, kas on võimalik, et tütarlaps peab korraga abielluma viie mehega?“

„Mis?“ üllatusin mina. „Kuidas sa võid küsida mi rumala küsimuse?“

„Asi on selles“, selgitas tema, „et viimase paari nädala jooksul on minu juurde tulnud üksteise järel viis noormeest ja igaüks neist kinnitas, et on saanud Issandalt selguse, et ta peab Jumala tahtel abielluma minuga. Üks ütles, et talle avanes Pühakirja salm, teine nägi prohvetliku unenäo, kolmas sai Issandalt ilmutuse jne.

Mõne aja pärast täditütar tõesti abiellus, kuid mitte ühegagi mainitud noormeestest. Kõik viis olid õhutatud silmahimust, kuid arvasid, et see on Jumala tahe, ja said kinnituseks n.ö „Jumala ilmutuse.“

„Jaa... Me peame kõik-kõik läbi katsuma ja kontrollima, kas see tõepoolest on Jumalalt! Selleks on olemas palju teid. Esimene on Püha Vaimu tunnistus. Pöördudes palves Issanda poole võime küsida, kuidas **Tema** asja näeb. Seejuures on eriti tähtis omada erksat vaimukõrva, et kuulda, mida Jumal räägib. Samuti võib kontrollida Jumala: sõna abil, võrrelda, kas see läheb kokku Pühakirjaga. Kõike, mis tõepoolest on Issandalt, saab kinnitada Piibli varal. Nii on siis mitmeid võimalusi, mis aitavad meil aru saada, kes see või teine asi on tõepoolest Püha Vaimu tegevus ja Jumala tahe. Saamata neis küsimusis täit selgust Issandalt, on väga ohtlik midagi ette võtta, sest nii kergesti võib tõe teelt ära libiseda ja langeda eksitusse.

2Ko 13:5 on kirjutatud: „Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus! Uurige iseendid! Või te ehk ei tunne iseendist, et Jeesus Kristus on teie sees? Või ei ole te ehk kõlvulised?“ Sõnad „katsuge iseendid läbi ja uurige iseendid“ annavad täpselt edasi algteksti mõtte. Matteuse 4:1 on aga kirjutatud: „Siis Vaim viis Jeesuse kõrbe kuradi **kiusata**“. Kreekakeelse Uue Testamendi põhjal on väljend „kuradi kiusata“ täpsemini tõlgitav „läbikatsumiseks kuradi poolt“. Ja kui variserid otsisid põhjust, et Jeesust mingis vales süüdistada, püüdsid

nad kinni hakata Tema sõnadest, esitades mitmeid küsimusi. Paljudes piiblitõlgetes on nende tegevus määratletud Issanda sõnadega: „Miks te Mind kiusate?“ Kreekakeelne tekst ütleb siin samuti: „Mille pärast te Mind **läbi** katsute?“ (Mk 12:15 Lk 20:23). Ma räägin seda sellepärast, et sügavamalt avada sõnade „katsuge iseendid läbi“ tähendust. Pange tähele, kuidas variserid Jeesust läbi katsusid! Nad esitasid Talle väga erinevaid, sageli intrigeerivaid küsimusi. Nad piirasid Teda igast küljest, proovid es Teda tabada mingilt vaealt. Nad otsisid Jeesuse elust, Tema sõnadest ja käitumisest midagi, mis poleks kokku sobinud Kirjaga ja mille peale nad oleksid võinud sõrmega näidates öelda: „See on vale, sest see ei ühti Jumala sõnaga.“ Variserid otsisid Tema vastu süüdistust ja süüdistajaid, kellede abil nad võinuksid pöörduda kohtu poole, ent nad ei leidnud midagi ja olid sunnitud palkama valetunnistajaid. Näete, kui põhjalikult nad Teda läbi katsusid! Täpselt sama norivad peame olema meiegi iseenda suhtes, täites sõna, mis on kirjutatud: „Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus! Uurige iseendid!“ Seejuures ei tohi millegi suhtes silmi sulgeda, nagu seda teevad vanemad, kes usuvad kõike, mida neile räägivad nende lapsed, isegi kui see on ilmne vale. Läbi katsudes oma elu ja võrreldes seda Jumala sõnaga peame olema endi vastu ülranged, sest ainult siis oleme võimelised nägema seda, mis meil on korrast ära.

Kuid ka see pole veel kõik. Mis te arvate, milleks meil on vaja iseendid uurida ja läbi katsuda? Mis eesmärki sellega taotletakse? Vastates sellele küsimusele, ütleb Sõna: „Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus?“ Mida see tähendab? Piibel räägib meile pidevalt elust usus. Kirjas galaatlastele 2:20 iseloomustab apostel Paulus oma elu nõnda: „Nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minu sees! Ja mida ma nüüd elan lihas, seda ma elan usus Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja on Iseenese andnud minu eest.“ Teises kirjakohas seesama Paulus pöördub meie poole küsimusega: „Eks teie tea, et te olete Jumala tempel ja et Jumala Vaim elab meie sees?“ (1Ko 3:16). „Kui imelik küsimus“, ürt[evad tõenäoselt mõned, „muidugi me teame, et Kristus ja Jumala Vaim elab meie sees. Kuidas võib Paulus esitada

kristlastele niisuguse küsimuse? Kas usklik võib mitte teada, et Kristus elab tema sees? Kas selline asi on võimalik?“ Vastates tahan öelda, et selline asi on kahjuks võimalik, ja eriti siis, kui kristlane magab. On kurb tõsiasi, et küllalt palju usklikke on unest vaevatud. Kristlus on lausa hapnenud vaimuliku unisuse juurest. Ja viibides sellises vaimulikus unes kristlased isegi ei aima, mis nende keskel sünnib. Pöördudes korintlaste poole, küsib apostel Paulus: „Eks teie tea, et te olete Jumala tempel?“ Miks ta neile seda räägib? Aga sellepärast, et seal koguduses läks asi nii kaugele, et üks liikmeid hooras oma lihase isa naisega ja seejuures nimetas end kristlaseiks (1Ko 5:1). Hämmastav, milleks on võimelised need, keda nimetatakse jumalalasteks. Nad suudavad teha ka niisuguseid asju, mida ei kohta paganategi seas. Kui palju solki ja vaimlikku rüvedust on varjatud ja peidetud pimedusse! Inimeste ees me muidugi võime paljut hoida salajas, kuid peita midagi Jumala eest on võimatu. Kui näed olukordi mitmetes kristlikes kirikutes ja kogudustes, võid vaid imestada, kui palju on seal erimeelsusi, tülisid, vaenu, kildkondi, auahnust, uhkust, kuulsusejahu ja võitlust võimu pärast. Ja seda kõike nende seas, kes rahuliku südamega nimetavad end kristlaseks!

Sõbrad! Ärgem olgem variserid ja silmakirjatsejad! Ärgem näidakem teiste peale, vaid lõõgem parem endale vastu rindu! Aga kuidas meie juures lood on? Kui asi puudutab isiklikult meid, siis leiame endale ohtralt õigustust ja vabandusi; aga kui vea teeb teine, siis meie keel ei hoia kokku hukkamõistu ja süüdistusi. Teiste suhtes võime olla karmid ja nõudlikud, enda suhtes aga pehmed ja leebed. Mõned vanemad näevad pidevalt teiste last üleastumisi ja vigu, enda omade puhul aga ei märka kõige halvematki. Selline on inimene! Kui teise elus on midagi korrast ära, siis näeb ta seda otsekohe, aga kui tema enda elus on midagi viltu, siis ta minetab oma läbinägelikkuse. Seepärast ütlebki Jumala sõna, suunates meie pilgu teiselt enda peale: „Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus! Uurige iseendid!“ Niisiis, igaüks kontrolligu ennast Pühakirja valge ja vastaku ausalt, kuidas ta välja näeb! Las igaüks esitab endale

küsimuse: „Ma nimetan ennast kristlaseks, aga kas mu elu on tegelikult kristlik?“ Iga naine küsigu endalt: „Kas ma olen mehele niisugune naine, nagu seda õpetab Piibel? Kas ma elan ja käitun temaga kooskõlas sellega, mis on kirjutatud?“ Sedasama tuleb teha ka mehel. Vanemad ja lapsed! Kas teie elu, käitumine ja teie omavahelised suhted perekonnas vastavad sellele, mida te Sõnast loete? Pole vaja olla enda vastu leebe, pigem vastupidi: aus, karm ja kompromissitu. Asjale tuleb läheneda nii, nagu otsiksid iseenese vastu süüdistust, nagu sooviksid ennast milleltki tabada – nii nagu tegi saatan, kui ta Jeesust kiusas ja läbi katsus. Talle polnud see naljamäng, vaid ta pingutas kogu jõudu, et Jeesust milleski tabada. Ta kasutas kogu oma saatanlikku tarkust ja kuratlikku kavalust, et viia Kristust langemisele. Ma kasutan seda, võib-olla kõige äärmuslikumat näidet, et selgeks teha, kui sihikindlad ja norivad me enda vastu peame olema kui juttu on enese läbikatsumisest ja oma südametunnistuse kontrollimisest Jumala sõna valgel. Me kaldume ju palju suhtes silmi sulgema, kui asi puudutab meid endid. Jeesus ei teinud seda iialgi, Ta nimetas alati asju õigete nimedega. Matteuse 5:28 ütleb Ta näiteks, et „igauks, kes naise peale vaatab teda himustades, on juba abielu rikkunud temaga oma südames“. Selleks et saada abielurikkujaks Jumala silmis, pole vaja naisterahvast kaisutada ja edasi minnes anda vabadust kätele ja himudele. Piisab vaid ühest iharast pilgust. Jumala luubi all saavad meie peidetud mõtted tehtud tegudeks. Nii käsitletakse neid ka Jumala kohtus. On küllalt naisi, sealhulgas isegi kristlaste hulgas; kes abielu rasketel silmapilkudel mõttes soovivad oma meeste surma, et minna teisele mehele, Samamoodi patustavad mõttes ka mehed. Sellepärast ütlebki Jumala sõna: „Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus! Uurige iseendid!“ Aga see tähendab: vaadelge oma elu igast küljest, kas ei leidu seal midagi, mis on korrast ära ja mis ei vasta Sõnale!

Oma sõnas soovitab Issand meil endid läbi katsuda, kas me püsime usus. Nagu teame, on usk ilma tegudeta surnud. Usk – see on kuuletumine Jumalale. Häda meile, kui meie usu võrdumiks võib öelda: „Ka kurjad vaimud usuvad ja

värisevad“ (Jk 2:19). Usk peab olema elav ja viima meid ühendusse Issandaga! Niisuguse usu läbi tuleb Issand meie südamesse, tuues kaasa oma elu, ja see hakkab meist välja peegelduma. Me muutume Tema sarnaseks, aga Tema oli tāsane ja südameilt alandlik (Mt 11:29). Elav usk Jeesusesse pole mitte Tema pime jäljendamine ega Tema kui suure õpetaja ja prohveti austamine, vaid täielik ühinemine ja samastumine Temaga. Siis me enam ei püüa elada nii nagu elas Tema, ja teha seda, mida tegi Tema, vaid Ta lse, elades meie sees, avaldab oma elu meie läbi. Ja see tähendab, et Tema pühadus saab meie pühaduseks, Tema vagadus ja alandlikkus meie vagaduseks ja alandlikkuseks, Tema puhtus meie puhtuseks. Kas mäletate juhtumit, mil üks naine, kes oli elanud kõlvatut elu, tuli Jeesuse juurde, langes Tema jalgade ette, pesi neid pisaratega ning kuivatas juustega. Niisuguse naise puudutused ei rüvetanud Teda, Ta jäi puhtaks nii hinge kui ihu poolest. Just sellist elu tahab Ta anda ka meile, tulles ja elades meie südames. Meie isiklik elu on naelutatud ristile ja peab meis surema. Apostel Paulus ütles enda kohta: „Nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minu sees“ (Ga 2:20). On palju kristlasi, kes püüavad elada samasugust elu, kuid see ei õnnestu neil. Mõned, pärast korduvaid katsetusi, ütlevad meeleheiteil „Ma ei mõista! Kui pail ju kordi ma olen proovinud hakata elama puhtalt ja pühalt, kuid midagi ei tule välja! Minule on see küll võimatu!“ Kui kuulen midagi niisugust, tahaksin öelda Pauluse sõnadega: „Kas te ei tea, et Kristus ja Jumala Vaim elab teie sees? Kui see pole nii, siis te lähete ju hukka ja teil on viimane aeg hüüda Issanda poole ning paluda Tal tulla teie ellu.“ Kristus on meie elu ja kui see tõeliselt nõnda on, siis Tema elu peegeldub meis möödapääsmatult. See leiab kinnitust üha uuesti ja uuesti paganate keskel, kes usklikuks saades võtavad Kristuse vastu oma südamesse. Inimesed, kes varem vandusid, ropendasid, jõid, suitsetasid, liiderdasid, varastasid, ärritusid, vihastusid ja vihkasid, pärast usklikuks saamist lihtsalt ei või seda enam teha, ja selgitavad asja nii: „See, Kes nüüd meie sees elab, ei salli kõike seda rüvedust. Uus elu, mis tuli meisse koos Kristusega, muudab meid täiesti teiseks.“ Näete,

nemad teavad midagi selle elust, Kes tuleb nende südamesse ja saab ka nende eluks. Kui kahju, et seda lihtsat tõde kohtad harva tsiviliseeritud valgete kristlaste seas. Nende hulgas on palju selliseid, kes elavad pattudes, aga Kristus vaikib ega avalda millegagi oma juuresolekut. Seepärast tõuseb tahtmatult küsimus: „Kas Ta üldse elab nendes, kuigi nad nimetavad end kristlasteks?“ Tõsi on, et Kristus südame-tunnistuse häälega tuletab meelde oma juuresolekut, kuid meie ei pane seda tähelegi. On usklikke, kes esitavad vaimuliku elu kohta kõige rumalamaid küsimusi, sellal kui väike neegrilaps, saades kristlaseks, vastab järele mõtlemata: „Ei, nii ma ei tohi teha, sest Kristus ei luba seda!“

Apostlite tegude 19. peatükis jutustatakse, kuidas Paulus, tulles kord Efesosse, kohtus grupi kristlastega. Neid jälgides tekkis tal kahtlus, kas nad ikka on saanud Püha Vaimu. Nähtavasti oli nende käitumises ja vastastikustes suhetes midagi niisugust, mis pani teda kahtlema, kas Kristus ja Jumala Vaim elab nende sees. Siis ta esitab neile otsese küsimuse: „Kas te saite Püha Vaimu, kui saite usklikuks?“ Vastates tunnistasid nood ausalt ja avameelselt: „Me ei ole kuulnudki, kas Püha Vaimu on!“ Kui see on nii, siis on muidugi selge, milline oli nende elu ja miks neile selline küsimus esitati. Nii on ka tänapäeval. Jälgides mõnede kristlaste elu, tahaksin neilt küsida: „Kas Kristus tõepoolest elab sinu sees? Või pole sa üldse uuesti sündinud ega ole Püha Vaimu tempel?“

Vend ja õde! Mis sa selle peale kostad? Kas sinu elu, sinu suhted lähedastega ja sinu käitumine Jumala ees tunnistab sellest, et Kristus elab sinus ja et sa oled Püha Vaimu tempel? Kui ei, siis ütle, palun, mida sinu kristlus enelast kujutab? Mis seda tõestab ja millel see püsib?

4. Viimase aja tundemärgid

Omal ajal maa peal viibides. rääkis Jeesus rahvale viimase aja tunnustest, kasutades võrdumit: „Vaadake viigipuud ja kõiki puid! Kui nad juba pakatavad ja te näete seda, siis tunnete iseenesest, et suvi on juba ligidal. Nõnda ka teie: kui te näete seda sündivat, siis tundke, et Jumala riik on ligidal“ (Lk 21:29). Teises kirjakohas kõlavad Tema sõnad veelgi rangemalt ja hoiatavamalt: „Õhtu tulles te ütlete: „Head ilma tuleb, sest taevas punab.“ Ja hommikul te ütlete: „Täna tuleb rajuilm, sest taevas punab ja on pilves.“ Silmakirjatsejad! Taeva nägu te oskate küll mõista, kuid aegade tunnustähti te ei suuda mõista?“ (Mt 16:2,3). Palju sajandeid on sellest möödunud, ent inimesed pole muutunud. Õppinud küll ilma ennustama, pole nad ka tänapäeval võimalised mõistma ajamärke, millede hulgas üheks näiteks on „Uue ajastu“ liikumine – „New Age“. Lugesdes Piiblit tähelepanelikult, võime selgesti mõista, et inimkond on lähenev viimasele ajale, seega ka Inimese Poja teisele tulekule maa peale. Vastates kord jüngerite küsimusele, millal see sünnib ja millised on selle lähenemise tunnused, ütles Jeesus: „Katsuge, et teid ei eksitataks; sest paljud tulevad Minu nime all ja ütlevad: „Mina olen see“ ja „Aeg on lähenenud!“ Ärge minge nende järele! Ja kui te kuulete sõdadest ja mäsudest, siis ärge kohkuge; sest see peab enne sündima; aga ots ei ole veel niipea käes! Rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu ja suuri maavärisemisi on siis ja paiguti nälga ning katku; ja hirmsaid asju on näha ning suuri tunnustähti taeval“ (Lk 21:7-11).

Mis te arvate, sõrbad, kas me pole juba nüüd selle tunnistajad? Kuhu sa praegu ka ei vaataks – kõikjale on levinud kurjus. Kuigi patt on maa peal alati valitsenud, pole olukord võib-olla kunagi olnud nii kohutav kui praegu. Vaadake ringi ja pange tähele, mis toimub tänapäeva maailmas! Mõelge, kui palju lapsi surmatakse veel enne, kui nad ilmavalgust näevad. Statistika näitab, et niisuguste süütute ohvrite arv ulatub igal aastal ligi 60 miljonini. Juba ainuüksi see fakt tunnistab eredalt, kui madalale inimene on langenud. Paljudes

maailma maades eemalduvad inimesed üha enam Jumalast. Lapsed ei austa vanemaid. Vanade ja elatanute vastu ei osutata mingit lugupidamist. Iga liiki okultsed pimedusejõud on vallutanud inimeste mõistuse ja hinge mitte ainult primitiivsetes, vaid ka kõrgelt tsiviliseeritud maades. Seksuaalse propaganda ja kombelõtvuse laine lausa uputab maailma üle. Lasteaedades ja koolides selgitatakse lastele detailselt niisuguseid asju, milledest rääkides isegi täiskasvanutel hakkab piinlik. Meil Lõuna-Aafrikas läheb asi isegi selleni et mõnede koguduste pastorid kirjutavad raamatuid seksuaalkasvatusest ja illustreerivad neid sõna otseses mõttes pornopiltidega. Seda, mis varem lastele kuni 18. eluaastani oli kättesaamatu, võivad nüüd rahulikult vaadata 3-5-aastased põngerjad. Käib üle mõistuse, millist soppa võidakse näidata televiisori kaudu. Raske on mõista vanemaid, kes ennast kristlaseks nimetades sallivad sellist jätkust oma kodus. Hiljuti tuli mul vestelda tütarlapselga, kes oli uskliku vanemate laps aga elas kõlvatut elu. Küsisin temalt, kuidas ta võis nii madalale laskuda ja kust ta õppis kõiki neid seksuaalseid rüvedusi, olles kasvatatud usklikus perekonnas. Ta vastas, et mõni aasta tagasi oli ta isa ostanud televiisori, et vaadata uudiseid ja maailma sündmustega kursis olla. Pärast päevauudiseid peitis ta televiisori laste eest kappi. Aga kui vanemaid polnud kodus, tõi tütar televiisori välja ja vaatas vargsi ka kõige räigemaid programme, ning sealt õppiski kõike seda, millega nüüd tegeles. Lapsevanemad! Millal te lõpuks ometi mõistate, milline vastutus teil lasub Jumala ees, et teie laste mõtted, südamed ja ihud oleksid puhtad!

Õpetussõnades 13:24,22:15 ja 23:13,14 räägib Jumala sõna selgesti laste karistamise vajalikkusest nende pahategude eest. Endastmõistetavalt tuleb ka seda teha jumalakartuses, hoides südames rahu ja osadust Issandaga. Kui me karistame ärritatud seisundis, tigiduse ja vihaga, siis vaevalt on sellest mingit kasu. Saatan, tundes otsest ja selget Piibli õpetust selles küsimuses, on viinud asja niikaugele, et laste karistamine on riiklike seadustega keelatud kuni trahvide ja vanemlike õiguste äravõtmiseni. Tagajärjeks on see et lapsed muutuvad üha vabamaks ja jultunumaks, ilmutades

hämmastama panevat lugupidamatust vanemate vastu. Nii-sugune on olukord paljudes tsiviliseeritud riikides.

Tahan peatuda ka üha enam levival homoseksualismi lainel. Eri maade ajalehtedes kohtame üha sagedamini teateid kahe mehe või kahe naise kirikliku laulatamise kohta. Lõuna-Aafrika linnas Durbanis on grupp homoseksualistidest pastoreid, kes regulaarselt kord kuus kogunedes peavad „pühaõhtusöömaaga“, mille järel korraldavad oma jälke seksuaalseid orgiaid. Nad kõik nõuavad endale ametlikku tunnustust ja uusi riigiseadusi, mis kaitseksid nende „õigusi“. Kõik see on osa uuest ülemaailmsest liikumisest „New Age“, mis tunnistab kõik loomulikuks ja normaalseks, mis kaotab erinevuse hea ja kurja, puhtuse ja patu vahel, kõrvaldab piirid kõigis eluvaldkondades, inimsuhetes ja ka täiesti erinevate religioonide, nagu kristluse, muhameedluse, budismi, hinduismi jne vahel. Kõik pannakse, kui nii võib öelda, ühte patta. Inimest, kes põletab end pattudes, kutsutakse üles enesetäiustusele, eneseaustusele ja enesejumaldu-sele. Feminismi tahtmist mööda moonutatakse Piiblit ja naistele omistatakse õigusi, milledest Pühakirjas ei räägita või mis on isegi selgelt keelatud. Võib lausa öelda, et feminism ja emantsipatsioon teevad naised Piiblist sõltumatuks. Üha sagedamini ja valjemini kostavad sõnad uue ülemaailmse valitsuse loomisest, täpsemalt – niisuguse isiku või-muletulekust, kes suudaks valitseda kogu maailma. Nõnda valmistatakse teed antikristusele, kes võiks seadusi jagada tervele maailmale. Maa elanikkonnale sunnitakse peale ülemaailmne religioon, mis kujutab endast budism, islami, hinduismi, krišna ja kristluse segu. Nii peavad kõik helpima ühest kausist. Iga vastupanu sellele karistatakse surmaga.

Kas näete, kuhu me selle „Uue Ajastuga“ jõuame? Hulk pastoreid ja jutlustajaid meil Lõuna-Aafrikas ning mujal maailma maades on juba väljendanud oma solidaarsust selle liikumisega. On saabunud aeg, mil iga kristlane peab tõstma häält ja hakkama võitlema tõe eest. Te olete arvatavasti juba kuulnud jumalavallatust muusikalist nimetusega „Jeesus Kristus – superstaar“, kus Jumala Poega on esitatud kõlvatul kujul, madalale langenud homoseksualisti ja liiderdajana. Ja

kui seda räpast asja meie maa suurlinnade Johannesburgi ja Durbanis kontserdisaalides demonstreeriti, siis paljud kristlased, ülemaailmse kristliku organisatsiooni „Kristlased tõe eest“ juhtimisel valmistasid protestiplakateid ja kogunesid saalide juurde, kus seda muusikali etendati. Nad piketeerisid sissepääsude juures, hoides plakateid, mis rääkisid sellest, kes Jeesus tõeliselt on; nad laulsid ülistuslaule, austades Püha Ohvritalle – Jumala Poega, jagasid selgitavad trükiseid ja tegid kõik, mis oli nende võimuses, et inimesed mõistaksid, milline alatu vale ja jumalapilge on esitatud selles etenduses. Pärast neid protestidemonstratsioone kadus näidend meil kõikide teatrite lavadelt. Veel üks näide. Kui meie maale voolas järele pornograafialaine ja kõikjal – kaupluste, kioskite ja raamatupoodide vitriinides, ajalehtedes ja ajakirjades, ühistranspordis, puhkekohtades ja suuremates rahva kogunemiskohtades – ilmusid kõige sündsusetumad reklaamid ja pildid, siis ka kristlased ei istunud käed rüpes. Nad läksid kaupluste, trükikodade, levivahendite ning reklaamitootjate, reisi- ja lennujaamade juhtkonna juurde ning nõudsid pornograafia avaliku propaganda keelustamist. Kristlased ja kõik, kes seda protestiliikumist toetasid lõpetasid ostude tegemise neist kauplustest, kus peremehed ja müüjad, vaatamata eelnevate hoiatusele, lettidelt ja vitriinidest ei korjanud ära kõike, mis oli seotud alasti keha ja pornograafia reklaamiga. Tulemuseks oli, et kogu see sopp kadus meie maal inimeste silme alt.

Aga teie, kallid sõbrad? Teie, kristlased? Mida teie olete teinud selle vastu, mis rüvetab teie ja teie kaasinimeste hingi, keda te soovite juhtida Kristuse juurde? Saatana teenrid ei säästa aega, jõudu ega vahendeid, et tuhandeid ja miljoneid igavesse hukatusse meelitada, aga mida oleme teinud meie, jumalalapsed, et paljud neist võiksid veel saada päästetud ja päriksid igavese elu? Paljud kristlased on kahjuks veendunud et ainus, mida nad võivad teha, on palvetada. „Mis parata,“ ohkavad nad, „ega Piibel asjata ütle, et see on viimase aja tunnus.“ Nii arutledes nad ei märkagi, kuidas neid endid üha rohkem ja rohkem sisse tõmmatakse sellesse mädasohu. Kui palju on juba neid, kes nimetades end jumalalasteks,

ujuvad koos maailmaga sopases hukatuse voolus! Pastorid, jutlustajad, evangelistid! Kas te tõesti ei näe seda ohtu! Kas te magate või olete vaimulikult pimedaks jäänud? Kätte on jõudnud aeg, mil enam pole vaja rääkida, vaid karjuda! Või te ei tea, mis sünnib teile usaldatud Issanda karjalammaste südames, hingedes ja eludes? Millal siis lõpuks ometi on teie keskel neid, kes hakkavad sellest rääkima otsekohealt ja selgelt? Kellel on piisavalt mehisust esimesena sellesse müüriprakku astuda? Ma ei kahtle, et need, kellede südames põleb veel Jumala Vaimu tuli, astuvad sinna samuti ja on teile toeks. Kas tõesti saab passiivselt pealt vaadata, kuidas saatan vallutab noorte, laste ja kõigi nende mõistuse, südame ja ihu, kes pole usus kinnitatud? Meil tuleb ju ükskord nende pärast vastutada Jumala ees!

Kristlased! Kas me tõesti oleme langenud selleni, et häbeneme tõsta häält tõe eest ja meie Päästja Jeesuse Kristuse eest? Issand Ise ju räägib oma sõna läbi: „Kes häbeneb Minu ja Mu sõnade pärast selles abielurikkujas ja patuses tõus, selle pärast häbeneb ka Inimese Poeg, kui Ta tuleb oma Isa auhiilguses ühes pühade inglitega“ (Mk 8:38). Nii-siis, kus on inimesed, kes seisavad Jeesuse eest ja võitevad tõe eest; inimesed, kes vaimusilmaga näevad saatana poolt meie hingedele pandud püüniseid? Kui palju peibutusi ta kasutab, et ahvatleda meid, ja üheks nendest on see kuri-kuulus vabadus ja isikupuutumatus, millest tänapäeval nii palju pasundatakse.

Mu sõbrad! Me ei või saatana tegevust rahulikult pealt vaadata oodates passiivselt, millega see lõpeb. Sest kui teie maj ja tungib varas, siis te ei istu käed rüpes ega jälgi tema riisumist. Te võtate tingimata midagi ette, et kuritegu peatada. Mispärast te ei talita samuti ka siis, kui asi puudutab meie hingede varast ja vaenlast? Jah, lähenemas on aeg, mil peatselt tulev antikristus saab võimu ja väe teha kõike, mida tahab. Aga see ei tähenda, et peaksime Jaama tegevusetult istuma. Vastupidi, me peame tegutsema kooskõlas sõnaga: „Meie peame tegema Selle tegusid, kes Mind on läkitanud, niikaua kui päeva on, öö tuleb, mil ükski ei või midagi teha“ (Jh 9:4). Saatana tahab maailma alla neelata, aga kui Jumal

saab sinu ja minu läbi tegutseda, kui laseme Pühal Vaimul enda elu ka udu teiste hingedele mõju avaldada, siis ei lähe saatanal paljugi asju korda.

Aga nüüd ma tahaksin peatuda mõnedel Ilmutusraamatu 13. ja 14. peatüki salmidel, sest need jätkavad kõige paremini meie kõne teemat, avades kätte arvatavasti mitte enam kaugel asuvalt tulevikult. Alustame 13. peatüki salmidest 11 kuni 18: „Ja ma nägin teist metsalist tõusvat maa seest; ja sel oli kaks sarve otsekui tallel ja ta rääks nagu lohe. Ja ta teeb kõik esimese metsalise võimuga tema ees. Ja ta teeb, et maa ja need, kes seal peal elavad, kummardavad esimest metsalist, kelle surmahaav oli paranenud. Ja ta teeb suuri tunnustähti, nõnda et ta inimeste ees laseb tuldki tulla taevast alla maa peale. Ja ta eksitab neid, kes maa peal elavad, tunnustähtedega, mis temale on antud teha esimese metsalise ees, ning käsib neid, kes maa peal elavad, teha kuju metsalisele, kellel oli mõõgahaav ja kes virgus ellu. Ja temale anti meelevald anda metsalise kujule vaim, et ka, metsalise kuju räägiks ja teeks, et need, kes iialgi ei kummarda metsalise kuju, ära tapetaks. Ja tema teeb, et kõik, nii pisukesed kui suured, nii vabad kui orjad, võtavad märgi oma parema käe peale või oma otsaesisele, ja et ükski muu ei saa osta ega müüa kui aga see; kellel on see märk: metsalise nimi või tema nime arv. Siin on tarkus! Kellel on mõistust, see arvaku ära metsalise arv, sest see on inimese arv. Ja tema arv on kuussada kuuskümmend kuus.“

Aga nüüd vaatame sama peatüki esimest ja seitsmendat salmi: „Ma nägin metsaist tõusvat merest. Sel oli seitse pead ja kümme sarve ja tema sarvede peal kümme ehissidet ja tema peade peal Jumala pilkenimesid. Ja temale anti võimuspida sõda pühadega ja nael ära võita; ja temale anti meelevald iga suguharu ja rahva ja keele ja rahvavõimu üle.“ Edasi loeme 9. salmist: „Kui kellelgi on kõrv, siis ta kuulgu!“ See väljend näitab, et toodud sõnad ei kuulu kellelegi teisele kui meile, jumalalastele, kellel peab olema vaimukõrv, et kuulda seda, mida Issand räägib.

Niisiis, peatüki alguses räägitakse metsalisest, kes tõuseb merest ja kellel on seitse pead ja kümme sarve, millede

peal on kümme ehissidet. Metsalise peade peale on kirjutatud Jumala pilkenimesid. Kui tähelepanelikult uurime esimese metsalise kirjeldust, siis jõuame järeldusele, et kõige tõenäosemalt on juttu poliitilisest metsalisest. Laskumata sügavamale oletustesse, kes see metsaline võiks olla, vaadeldagem parem tema tegevuse viise ja valdkondi. Ennekõike tahaksin märkida, et metsalise peade peale olid kirjutatud Jumala pilkenimed ja et ta pidas sõda pühadega, st kristlastega, ja lõppude-lõpuks võitis nad. Algkristlased arvasid, et selle metsalise all mõeldakse Rooma impeeriumi. Tahtmatult meenub, kui kohutavalt Rooma imperaator Nero kristlasi jälitas Ja tappis.

Kuid esimese metsalise aeg sai mööda ja maailma areenile ilmub nüüd teine metsaline, kes ei tõuse enam merest, vaid maast. See metsaline ei tule poliitika, vaid religiooni kujul ja ta levitab oma mõju erinevate kirikute ja kristlaste seas. On huvitav märkida, et teisel metsalisel on ainult kaks sarve ja selles ta sarnaneb Tallele. See maskeering Jumala Talle kujuliseks viib algusest peale eksitusse paljusid, kes ei märka, et sarnanedes küll Tallega ta räägib kui ohe. Kas mõistate nüüd, kui kerge on lasta end ahvatleda ja sattuda eksiteele, kui puudub eristamisvõime? Välise Jumala Talleks maskeerimise kõrval on sellel metsalisel võime inimeste ees teha suuri imesid ja tunnustähti, nii et isegi tuli langeb taevast. Just imede läbi suudab see metsaline võrgutada tohutu hulga maa elanikke, nõnda et nad te ma käsul teevad endile esimese metsalise kuju ja hakkavad teda kummardama kui Jumalat.

Nii tegutseb saatan. Ta alustab poliitika liinis nende seas, kes Jumalat ei tunne, kuid siis viib oma tegevuspõllu edasi ja hakkab tegutsema kirikute, pastorite ja kristlaste keskel. Võtke näiteks kasvõi uus usuõpetuslik suund täielikust ja piiramatust vabadusest, mis võimsa voluna on haaranud kogu maailma. Kui algkristlased Ilmutust lugedes rääkisid, et see on kirjutatud nende jaoks, siis kui palju enam on see kirjutatud meie jaoks! Tänapäeval kohtame paljusid kristlasi, kellel väliselt on eriti väga ilme, aga kui kuuled nende juttu, siis mõistad õudusega, et saatan isiklikult räägib

nende huulte kaudu. Meil Lõuna-Aafrikas leiti paljudest kirikutest peidetud relvi. Nende pastorid astuvad kantslisse, Piibel käes, ja räägivad niisuguseid asju, mis võivad lähtuda ainult vanalt maolt – saatanalt. Nad võtavad näiteks Moosese sõnad, kellel oli kästud Kaananimaale sisse tungides tappa kõik seal elavad Iisraeli vaenlased. Kasutades seda oma eesmärkidel, kutsuvad need jutlustajad inimesi üles samasugusele tegevusele. Saagem siis valvsaks ja olgem väga tähelepanelikud, et mitte lohe juttu Jumala Talle sõnadena võtta! Kes teab, võib-olla leidub niisuguseid usklikke ka meie keskel. Sa arvad ta kristlase olevat, sest välispidi paisab ta lambana, aga vaadates ta südamesse, ehmud, nähes hunti lambanahas. Võib-olla on su sõbraks inimene, keda sa pead usuvennaks võiõeks, ja sulle meeldib tema vagasid kõnesid kuulata. Jäänud vaimulikult pimedaks, sa ei märkagi, kui peenelt ja kavalalt ta sind oma võrku püüab. Nõnda ka vanasti Eeva, kilikestatuna mao meeldivatest sõnadest, ei aimanudki, mis nende taga peitus. Võib-olla on ka teie keskel neid, kes armastavad teistest rääkida seljataga. Teadke, et nendes inimestes on mao loomus. Meie ahvatlemiseks ja õigelt teelt eksitamiseks valib saatan veetleva välimusega või eriti meeldiva käitumismaneeriga inimesi. Nii talitas ta ka alguses, valides mao, kes tollal oli väga meeldiva välimusega, eriliselt ligitõmbav, tark ja kaval. Sisenedes temasse, kasutas saatan osavalt ära kõik selle hea, et esimest abielupaari, Aadamat ja Eevat eksitada ja valele teele juhtida. Seejärel ma kordan üha uuesti teile, lihtsameelsed: olge ettevaatlikud! Ärge laske end petta sellel, mis välispidi näib meeldiv ja veetlev! Saage valvsaks, kui kuulete magusaid jutte! Noored, võtke õpetust! Teie olete ju nii maiad kõigele, mis mõjutab silma ja meeldib lihalikule kõrvale. Kui kergesti te annate järele saatana ahvatlusele ja lähete tema järel nagu härg tapale, viies oma hinge surmaohtu. Muidugi ma tean, et m u sõnad ei jõua nende kõrvadesse kes janunevad patu järele ja keda selle poole tõmmatakse. Mis siis ikka, las need lähevad edasi ja maitsevad seda, mida nad nii väga ihaldavad. Ometi teadke, et omal ajal tuleb kõik päevavalgele. Jumal teeb teid ehmatuseks paganatele, ja see, mis

teiega sünnib, võib saada hoiatuseks ja õppetunniks paljudele, kes sedasama otsivad. Niisiis, sõber, saa valvsaks, sest muidu võib juhtuda) et su juurde tuleb keegi süütu talle kujul, aga tema suu läbi räägib lohe! Oma magusate sõnadega viib ta sind märkamatuks langusele ja ainult Jumal teab, kas sa pärast seda oled võimeline uuesti tõusma. Saatana on palju mooduseid, kuidas kõigutada meid tões. Vana madu, pöördudes Eeva poole, alustas sellest, et külvas ta südamesse kahtluse. „Kas Jumal on tõesti ütelnud, et te ei tohi süüa mitte ühestki rohuaia puust?“ – nii kavalalt ja esimesel pilgul süütult esitas ta oma esimese küsimuse. Sellest tõusis kahtlus, millest piisas, et esimesed inimesed aeti paradiisist välja. Nimelt just kahtluste tõttu on kõikunud ja langenud paljud kogenud kristlased, kelle selja taga on hulk aulisi võite. Piisab, kui langetad kõrva ja kuulatad saatana soosistust: „Kas see tõepoolest oli Jumal?“ – ja juba sa oledki mõirgava lõvi lõugade vahel! Iidne madu ei tulnud esimeste inimeste juurde mitte alkoholi ega hoorusega, vaid pisukese kahtluseesemnega. Kui sageli meie inimlikes arutlustes esineb see talumatu „kuid“! „Jah“, mõtiskleme meie, „see näib tõepoolest olevat tõsi, kuid...“ Tihti paneb imestama, kui madalale kristlased oma pattudes võivad langeda. See muidugi tunnistab, kui madalaks on saanud kristliku elu normid. Kuid jumalalapsed peaksid sarnanema hõõguvale rauale, millele ükski kärbes ei saa istuda. Tegelikuses aga, nähes, kui palju porikärbeid kristlase sabas lendab, tekib tahtmata mulje, et inimene mädaneb elusana. Ja seda meie viimsel ajal! Oh, kuidas me vajame kristlasi, kelle süda põleks kui tuli! Alles hiljuti kutsuti Saksamaal üks kristlik abielupaar lasteaias toimuva lastevanemate koosolekule, mille viis läbi keegi tuntud professor, kes linnast linna sõites külastas lasteaedu ja pidas lastevanematele loenguid. Ja kas teate, millest ta rääkis? Ta veenis isasid ja emasid, et praegu on selline aeg, kus ka väikelastele peab andma võimaluse nende sugulise erutuse maandamiseks. Kõige parem viis selleks, õpetas ta, on anda neile võimalus mängida nn arsti juures olemise mängu, kus lapsed lahti riidetunult vaatlevad ja katsumavad üksteist, poisid tüdrukuid ja tüdrukud poisse. Pärast

seda peavad lapsed valjusti jutustama, milles seisneb erinevus nende vahel. Seda väikeste laste tõukamist patuteele nimetas härra professor vabaduse ilminguks laste tunnetuse arendamises. Ja vanematel tuli sellega nõustuda, sest laste kasvata-mise olid nad usaldanud lasteaedadele, kus kehtivad määrused ja eeskirjad. Nii ei kuulu lapsed enam vanematele, vaid riigile. Too lasteaed oli aga samal ajal ühe kiriku halduses. Näete, kui täpselt täituvad Ilmutusraamatu sõnad sellest, et teine metsa-line toetas esimest, kelle surmahaav oli paranenud. See Saksa professor õpetas vanemaid lubama lastel teha enda peal ka muid asju, mis endastmõistetavalt tõukavad järgmistele sam-mudele sugulise lodevuse suunas. Kuid tänu Jumalale, et see üks abielupaar leidis endas julgust selle kõlvatuse vastu välja astuda ja võtta oma lapsed lasteaiast ära, teatades, et sellise kasvatusesega pole neil midagi ühist.

Ka prohvet Taaniel kuulutas ette, et tulemas on rasked ajad, moraallilageduse ja „hävituse koleduse“ ajad, mis tun-givad isegi kirikusse. Seegi on praegu täitumas. Räpaseid tegusid tehakse nüüd mitte enam salaja, vaid neid kuuluta-takse avalikult ka kirikutes. Paljudest kantslitest kõlavad jut-lused mitte niivõrd Kristusest kui poliitikast. Nagu näete, pole antikristus küll veel avalikustunud, aga tema vaim te-gutseb. Võimalik, et ka meie seas on inimesi, kes ei saa tõde vastu võtta, sest neis elav antikristuse vaim paneb sellele vastu. Mis siis ikka, paadutagu niisugused end edasi! Tuleb aeg ja saadakse näha, mis neist järele jääb. Kui Jeruusalemm oli hüljanud ja risti löönud Jeesuse, tuli 70. aastal Rooma väejuht Titus, vallutas linna ja purustas selle kuni alusteni ning ka tempel põletati maha. Nii täitusid Jeesuse sõnad: „Siin ei jäeta kivi kivi peale.“

Nagu olen juba öelnud, liigub kõik ühtse ülemaailmse valitsuse loomise poole, ja see sünnib siis, kui antikristus võimule tuleb. Ta astub Jumala templisse ja kuulutab enda jumalaks. Piibel ütleb, et antikristus ilmub Talle kujul, aga tema suu läbi räägib lohe. Ta teeb imesid ja tunnustähti nagu Kristuski, kuid mitte selleks, et inimesi Jumala juurde juha-tada, vaid et neile demonstreerida oma väge, võimu ja suurust. Kurb, et kristlased on nii maiad igasugu üleloomuliku väe

ilmingutele ega vaevu uurima selle allikaid, lastes end kergesti võõrastel mõjudel eksiteele meelitada.

Loetud tekstis oli öeldud, et esimesele metsalisele antakse maailmavalitsemiseks kolm ja pool aastat. Ta nõuab maa peal elavatelt vastuvaidlematut austust ja käsutäitmist. Kes julgeb vastu hakata, tapetakse.

Sõbrad! Analüüsige hästi oma elu! Kas pole seal midagi selle metsalise vaimust? Võime käia kirikus ja regulaarselt külastada jumalateenistusi, võime kõige vagurama näoga istuda pingil, palvetada ja laulda. Aga kui me palvela uksest väljume ja suu avame, mis siis meist välja voolab? Kas mitte lohe kõned? Vihkamine, kurjus, ebasõbralikkus, halvad mõtted, andestamatu meel ja muu sellesarnane. Kus on see, mida õpetab Jeesus: „Armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad! Sest kui te annate andeks inimestele nende eksimused, siis annab teie taevane Isa ka teile andeks. Aga kui te inimestele nende eksimusi andeks ei anna, siis ei anna ka teie Isa teie eksimusi andeks“ (Mt 5:44 6:14,15)? Need sõnad peavad olema kristlaste elureeglilik, aga kas see meie juures on nõnda? Jeesus, olles ristile naelutatud, palvetas ristilööjate eest: „Isa anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!“ (Lk 23:24). Aga sina, sõber? Kuidas sina palvetad nende eest, kes sind solvavad ja kurvastavad, sinu hinge piinavad ja risti löövad? Kuidas sa suhtunud nendesse, kes sind kiruvad? Issand ütleb meile: „Kui su vend eksib sinu vastu, siis mine ja noomi teda nelja silma all!“ (Mt 18:15). Aga teist noomides mõtle ka omaenda pattudele! Võrdle oma ligimese eksimust kõige sellega, mida sa ise oled teinud! Kas see pole mitte pind võrreldes sinu pattudega, mis tõenäoselt sarnanevad palgile? Ja kui see on nõnda, siis otsusta, kas sul üldse ongi õigust noomida!

Õelge, sõbrad, miks me tegeleme pidevalt teiste pattudega? Miks on meil luubi all võõrad patud ja mitte meie isiklikud? Vend tõuseb venna vastu, õde õe vastu, sõber sõbra vastu, rahvas rahva vastu. Kas te tõesti ei mõista, et need ongi metsalise relvad, milledega ta teid meeeldi varustab? Te olete lohe vaimust läbi imbunud ja seepärast teetegi seda, mida tema tahab.

Tean, et mu sõnad pole paljudele meeltnööda. Kuid ma pean seda ütleva, et keegi ei saaks mind kohtupäeval Jumala ees süüdistada. Ma pean tõtt rääkima, isegi kui sellele vastatakse vaenu ja laimuga. Ristija Jahannes pidi ka maksma vangistusega ja hiljem peaga selle eest, et julges patu pärast noomida kuningas Heroodest, kelles samuti oli antikristuse vaim. Me ei saa olla passiivsed, vaikivad pealtvaatajad ega öelda, et kõik peabki nõnda minema, kuna nii on Sõnas kirjutatud. Ei, meil peab olema julgust kõigele vaatamata rääkida tõtt ja karjuda nii nagu valvur vahitornis, kes hoiatab hädaohu saabumise eest. Avage Ilmutusraamatu 11. peatükk ja lugege kahest Jumala tunnistajast, kahest prohvetist, kes kartmatult tunnistavad tuhat kakssada kuuskümmend päeva, mille eest metsaline, kes tõuseb sügavusest, nad tapab. Nende kehad vedelevad tänaval kolm ja pool päeva ja paljud rahvaste hulgast vaatavad ning rõõmustuvad nende surma üle, sest sõnad, mida nad rääkisid, vaevasid neid, kes maa peal elavad. Ja pärast neid kolme ja poolt päeva läheb elu vaim Jumalast nende sisse ja nad tõusevad püsti, tekitades suurt hirmu oma vaenlasele. Ja hääl taevast kutsub neid ja pilv kannab nad Jumala juurde. Selline lõpp ja selline au on valmistatud neile, kes Jumala tunnistajaina ustavaks ja mehiseks jäävad. Kui mina seda teismelisena lugesin, siis mu süda värises ja ma pöördusin palves Issanda poole, et Ta kingiks mulle jõudu ja mehisust olla sama vapper Tema tunnistaja. Seepärast ma jutlustangi nõnda nagu ma jutlustan, sõltumata sellest, kas te mind armastate või mitte ja kas see tõde on teile meelepärane või mitte.

Kristlased! Mille poole te püüdate? Mis on teie elu mõte ja milles seisneb teie Issanda-teenimine? Millest on täis teie süda ja millele suunduvad teie soovid? Oma teenimistöö algul ma ütlesin Jumalale: „Issand, kui ma suu ei hakka rääkima tõtt, siis lase sel parem kohe saada põrmuks! Oh Jeesus, aita mul alati rääkida tõtt, sõltumata sellest, kelle ees ma seisan: kas lihtinimeste, kuningate või riigitegelaste ees! Aga sina sõber? Aga teie, õed ja vennad? Mida ütlete teie?

Antikristus tuleb varsti. Tema aeg läheneb. Tema arv on 666. Ta asub troonile ja tal on suur võim. Tema ülemvõim

levib igasse valdkonda ja „tema teeb, et kõik, nii pisukesed kui suured, nii rikkad kui vaesed, nii vabad kui orjad, võtavad märgi oma parema käe peale või oma otsaesisele ja et ükski muu ei saa osta ega müüa, kui aga see, kelle on see märk, metsalise nimi või tema nime arv“ (Ilm 13:16,17). Küllap te teate, et arvud omavad Piiblis alati kindlat tähendust sümboliseerides kas seda või teist. Nõnda tähistab number 1 ühtset Jumalat. Arv 2 kinnitab tunnistuse tõelisust. Arv 3 märgib Jumala kolmainsust: Jumal-isa, Jumal-Poeg ja Jumal-Püha-Vaim. Arv neli tähendab nelja ilmakaart: põhi, lõuna, ida ja lääs. Arv 5 meenutab Jumala armu: Taavet, minnes võitlema Koljati vastu ja lootes ainuüksi Jumala armule, pani oma pauna viis kivi. Arv 6 sümboliseerib inimese keha ja inimkonda üldse, sest kuuendal päeval Jumal lõi inimese, kes sai kogu inimkonna esiisaks. Arvu 6 võtab kolmekordsena enda peale ka antikristus, ühendades ennast kolmainsa Jumala sarnaseks kuigi ise on vaid inimene. Kreeka keeles tähistab sõna antikristus mitte ainult seda, kes mässu tõstab ja välja astub Kristuse vastu, vaid ka seda, et see isik soovib asuda Kristuse kohale. Võimule saades ta nõuab, et igaüks, kes maa peal elab, peab võtma erilise märgi või nime arvu oma paremale käele või otsaesisele. Saatan püüab alati Kristust jäljendada. Piibel räägib, et us-tavate, lunastatud jumalalaste otsaesisele kirjutatakse Jumal-Isa nimi (Ilm 14:1). Täpselt samuti teeb saatan, kes tuleb antikristuse näol. Oma nime arvuga ta kinnistab oma jätkuse ja saasta teda kummardavate inimeste laubale. Need aga, kes tema märki vastu ei võta, ei saa enam osta ega müüa ja maksavad lõpuks selle eest ka oma eluga. Selle aja eeltähiseid võime näha juba praegu. Nii näiteks saab paljudest kauplus-test ja bensiinijaamadest spetsiaalse kaardi ettenäitamisel osta ilma sularahata. Seda põhjendatakse väitega, et nii-sugune ostumüügi viis on kaitseks röövlite vastu. Nõnda, seda või teist ettekäänet kasutades, teeb saatan täiesti märkamatult ettevalmistusi antikristuse tulekuks. Ja kõigis oma ettevalmistustes kasutab ta alati sama taktikat, nagu ka Kiri ütleb – alustab tegevust Talle sarnaselt, kuid tema suu läbi räägib lohe.

Aga nüüd läheme edasi ja loeme, mida Piibel ütleb tema lõpu kohta. Ilmutuse 19:19-21 on kirjutatud nõnda: „Ja ma nägin metsalist ja ilmamaa kuningaid ja nende sõjaväge olevat kogunenud sõda pidama Sellega, Kes istus hobuse seljas, ja Tema sõjaväega. Ja metsaline võeti kinni ja temaga ühes valeprohvet, kes tema ees oli teinud oma imetöid, milledega ta oli eksitanud neid, kes metsalise märgi olid vastu võtnud ja kes kummardasid tema kuju. Nad mõlemad visati elusalt tulejärve, mis põleb väävliga. Ja teised tapeti mõõgaga, mis lähtus Selle suust, Kes istus hobuse seljas. Ja kõigi lindude kõhud said täis nende lihast.“ Niisugune on antikristuse, mõlema metsalise ja nendega koos ka valeprohveti lõpp. Kuningate Kuninga poolt on neile valmistatud väävliga põlev tulejärv.

Kallis sõber, kellele kuulud sina? Ega sa viimati tööta koos valeprohvetiga, kes tegutseb Püha Vaimu nime all, kuid kelle suu kaudu räägib lohe? Kui lugu nõnda on, siis jagad ka sina nende kohutavat saatust, kellest on öeldud: „Ja kurat, kes neid eksitas, heideti tule ja väävli järve, kus on metsaline ja valeprohvet. Ja neid vaevatakse päevad ja ööd ajastute ajastuteni“ (Ilm 20:10). Seda meenutagu need, kes armastavad teisi kritiseerida, kuigi ise elavad pattudes! Kui te lõplikult oma patust ei lahku, vaid seda varjate, õigustate ja peidate, siis on ka teie lõpp tulejärves igavesti piinlemas. Kahetsege siis pattu, kuni veel on aega! Ärge ütelge, et ma kasutan liiga tumedaid värve ja liialdan. Kui äkki saabub teie tund ja te seisate igaviku lävel, siis mõistate, kahjuks liiga hilja, et ma pole öelnud pooltki seda, mis teid ootab. Häda teile, kui pöörate selja Sellele, Kes teid ikka veel kutsub!

5. Kellel korv on, see kuulgu!

Issand on pannud mu südamele rääkida Ilmutusraamatu kolmest esimesest peatükist, milles sisalduvad igale kristlasele hästi tuntud kirjad seitsmele kogudusele.

Esimeses peatükis jutustatakse Jumala ilmutusest Patmose saarel viibivale, tollal veel ainsana elus olevale apostlile Johannesele. Teiste apostlite veri oli siis juba Kristuse eest valatud. Issand käskis Johannesel kõik nähtu ja kuuldu üles kirjutada. Ja siis dikteeriti talle läkitused seitsmele kogudusele Väike-Aasia linnades: Efesoses, Smürnas, Pergamonis, Tüatiiras, Sardeses, Filadelfias ja Laodikeas.

Esiteks olid need kirjad Issanda isiklikud kirjad, mis olid igaühele neist äärmiselt tähtsad nende vaimuliku seisundi, vajaduste ja probleemide kindlaksmääramiseks. Samuti olid neis konkreetsete nõuanded ja hoiatused.

Teiseks kujutavad need kirjad Issanda pöördumist kõigi kristlike koguduste poole. Arv seitse tähendab midagi täielikku ja lõpetatut. Neis seitsmes koguduses sisalduvad tähendamisi kõik ülejäänud kogudused kõigil aegadel.

Kolmandaks on need seitse läkitust prohvetlikuks ettekuulutuseks Jeesuse Kristuse kogudusele nende ajaloolisest tekkemomendist kuni meie päevini. Nii näiteks sümboliseerib Efesose kogudus apostliteaegset, esimese sajandi kirikut, mil esimene armastus kristlastes põles ereda leegiga. Järgmisena mainitud Smürna kogudus iseloomustab kirikut meile ajaloost tuntud kristlaste tagakiusu ja jälitamise perioodil, umbes esimese sajandi lõpust kolmanda sajandini. Pergamoni koguduse kohta öeldu, et ta elab seal, kus asub saatana aujärg, tähistab kiriku olukord a keskajal, mil kristlaskõnd hakkas elama tihedas seoses maailmaga. Siinkohal tahaksin lisada, et seisund, milles asus too kirik, võib iseloomustada ükskõik millist kogudust, kus kristlik elu ühendatakse ilmaliku eluga. Nii, minnes ühe koguduse juurest teise juurde, jõuame seitsmenda – Laodikea – juurde, mis eredalt näitab Kristuse koguduse seisundit viimasel ajal.

Kui kunagi ori üldse olnud mingi nii kohutav koguduse vaimuliku leiguse seisund, siis on see tänapäeval. Kaasaegne

kristlaskond on valinud „kuldse kesktee“, kui nii võib öelda, ja kompromisside rada minnes on saanud ei kuumaks ega küllmaks, mis Jumalale on eriti vastumeelt.

Neljandaks võivad kõik need seitse kirja käia iga kristlase kohta, sõltumata tema kuulumisest ühte või teise uskonda. Just sellepärast kohtamegi üha uuesti neid sõnu: „Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!“ (Ilm 2:7).

Kallid sõbrad! Jumala hääle kuulmise oskus on niivõrd tõsine asi, et ma tahaksin korra peatada kirjade analüüsimise ja käsitleda seda võimalikult üksikasjaliselt. Pean väga tähtsaks, et hiljem ühte või teise läkitusse süvenemisel võiks igaüks meist mõista, mida Püha Vaim talle isiklikult tahab öelda. Ega siis Ilmutusraamatu algusesse asjata pole kirjutatud: „Õnnis on see, kes loeb, ja need, kes kuulevad selle prohvetliku kuulutuse sõnu ja peavad tallel, mis sellesse on kirja pandud; sest aeg on ligidal“ (Ilm 1:3).

Ennekõike küsigem, miks Issand iga läkituse lõpul ikka uuesti kordab sõnu: „Kellel kõrv on, see kuulgu!“ Küllap olete märganud, et eriolukorras omavad inimese poolt öeldud viimased sõnad suurimat tähtsust. Teame: kõik, kui tähtsad on surija viimased sõnad lähedastele ja sõpradele. Mida meie abikaasa ütleb enne oma lõpliku lahkumist, jääb meie teadvusse kogu eluks. Lahkumisel kallist inimesest ootame alati, mida ta meile hüvastijätuks ütleb. Nende näidete varal tahan selgitada, miks ka meile teiega peaksid Issanda seitsme läkituse lõpusõnad olema eriti olulised. Kus meie veedame oma iga-viku – kas taevase Isa auhiilguses või igaveses hukatuses – sõltub sellest, kas meil on vaimukõrv kuulda Jumala häält või ei ole. Sellest samast oleneb, kas meie ja meie lapsed saame osa Jumala õnnistusest või peame koos kannatama needust. Tänapäeva kristlased palvetavad paljude asjade pärast, kuid tahaksin öelda, et kui me üldse millegi pärast peaksime tungivalt palvetama, siis selle pärast, et Issand kingiks meile terve vaimukõrva, mis on võimeline kuulma Tema häält.

Pean mõnna, et kõnealune teema on väga sügav ja ulatuslik, seepärast suudan ehk puudutada praegu vaid mõningaid punkte. Võtame esiteks kolm piibellikku näidet, mis

annavad kujuka pildi sellest, mis juhtub inimesega, kel puudub avatud vaimukõrv. Pärast maailma loomist pöördus Jumal Aadama poole ja ütles: „Kõigist aia puudest sa võid küll süüa, aga hea ja kurja tundmise puust sa ei tohi süüa!“ (IMo 2:16,17). Oh, kui vaid esimesel inimesel oleks sel hetkel olnud kõrv kuulda, siis oleks terve inimkonna ajalugu kujunenud hoopis teistsuguseks! Aga nüüd peavad kõik tema järglased Kainist ja Aabelist alates kuni meieni välja, kes me praegu elame, maksma selle vaimuliku kurtuse eest. Ühe inimese sõnakuulmatuse pärast kannatame ja piinleme me kõik. Esimene patt tõi surma kogu inimkonnale.

Jumala viha ja needus valati maa peale. Kui me seda tõesti sügavalt tajuksime, siis me ei oleks enam kunagi patu suhtes nii kergemeelsed. Kui sageli võib tänapäeval kantslist kuulda a rahustavaid kinnitusi: „Me kõik oleme ju lihalikud ja patused. Issand teab seda. Seepärast, kui me ka üha uuesti patustame, on vaja vaid tulla Jeesuse juurde ja Ta annab jälle kõik andeks. Sest selleks Ta tuligi maa peale, et meie patud Enda peale võtta. Issanda arm on suur ja Tema armastusel meie vastu pole piire.“ Kas maksab siis imestada, et inimesed pärast niisuguste jutluste kuulamist lahkuvad ja jätkavad kartmatult patustamist kindlas veendumuses, et Issand nagu-nii andestab kõik. Milline eksitus! Jumala sõna Rooma 6:23 ütleb selgelt ja otsekoheselt, et „patu palk on surm“. Ja selles pidi veenduma juba esimene inimene maa peal – Aadam. Oo, oleks tal vaid olnud kõrv kuulda, kui Jumal keelas süüa hea ja kurja tundmise puu vilja! Aga ei. Kui naine, keda ta armastas, tuli ja pakkus talle seda vilja, siis tähendasid naise sõnad talle rohkem kui Jumala sõnad. Tal oli kõrv naise, aga mitte Jumala sõnade kuulmiseks.

Keegi ehk ütleb: „Kahju, et Aadam oli nii rumal ja kuulas oma naise sõnu!“ Kuid kas te teate, et meie keskel on küllalt neid, kes samas asjas on Aadamast rumalamad. Nii kurb, kui see ka ei ole, peame tunnistama, et mehed on eriti nõrgad seal, kus asi puutub naistesse. Saatan teadis seda algusest peale, seepärast ta ei tulnudki Aadama juurde otse, vaid naise kaudu. Sellepärast on teil, naised, vaja olla eriti valvsad, et ise mitte kiusatusse langeda ja mitte ahvatleda

enda järel teisi! Oh, kui vaid Eeva oleks sarnanenud Maarjaga, kes suutis kõik öeldu oma südames talletada! (Lk 2:51). Võib-olla sellepärast Jumal valiski ta meie Päästja emaks, et ta omas kuuljat kõrva. Maarja on meile suurepäraseks eeskujuks kui inimene, kellele Issand sai rääkida.

Kuid jätame nüüd Aadama ja vaatleme tema poegi Kaini ja Aabelit. See kohutav lugu, millest Piibel jutustab, ei alanud millestki muust kui ohvritoomisest Jumalale ehk teisisõnu **jumalateenistusest**. Esimene verevalamine leidis aset mitte eri rahvaste vahel sõjas ja mitte poliitilises konfliktis, vaid vendade vahel jumalateenistuse küsimuses. Süvenegem sellesse, sõbrad! Palvetamise ja Jumalale ohvri toomise juures valati verd! Siit johtuvalt võib mõista, miks kirikud ja kogudused omavahel tülitsevad, vaenutsevad ja miks isegi ühe koguduse liikmete vahel on nii palju erimeelsusi ja jagunemist. Ainult sellepärast, et Jumal võttis vastu Aabeli ohvri, aga Kaini ohvri peale Ta ei vaadanud. Kain vihas sellest nii, et tema nägu tumenes. Te ju teate, kuidas näeb välja inimene, kui ta südames on solvumine, viha ja tiigedus. (Kallid vennad! Pidagem meeles, et kurjus ja viha ei too midagi head!) Nähes Kaini langetatud nägu, pöördus Jumal tema poole ja ütles: „Mispärast sa vihastud? Ja mispärast sa pilgu maha lööd? Eks ole: kui sa head teed, siis on su pilk tõstetud üles. Aga kui sa head ei tee, siis luura b patt su ukse ees ja himustab sind. Kuid sina pead tema üle valitsema!“ (1Mo 4:6,7). Oh, oleks vaid Kainil sel hetkel olnud kõrv kuulda, mida Jumala Vaim temale rääkis! Kui ta vaid oleks tähele pannud Jumala hoiatust, mis kutsus teda valitsema patu üle, siis ta poleks saanud vennatapjaks ega oleks langenud kohutava needuse alla. Ent ohjeldamata jäetud kurjus paadutas Kaini südame nii, et Jumala hoiatavad sõnad ei suutnud teda peatada.

Kui hirmus on sulgeda kõrv Jumala hääle ees! Pole mingit mõtet palvetada ärkamise pärast, kui meil puudub avatud vaimukõrv. Tunnen inimesi, kes omal ajal õpetasid meid palvetama ärkamise pärast, aga kui see algas, said selle kurjemateks vaenlasteks. Miks? Aga sellepärast, et neil polnud kõrva kuulda, mida Püha Vaim neile rääkis. Kui suled

kõrvad Jumala häälele, siis avad nad saatanale, kes tuleb oma vaimudega ja ahvatleb eksiteele. Nõnda oli ka Kainiga. Solvumise järel tuli kurjus ja kadedus. Sest tema oli ju esmasündinud poeg, Aabel aga oli noorem vend, keda ta võib-olla pidas endast alamaks ja rumalamaks. Ainult Jumal teab, mis sündis Kaini südames, ent nii või teisiti ta sulges oma kõrvad Jumala häälele ja sai esimeseks vennatapjaks maa peal. Hiljem, kui Jumal oli ta paljastanud, ta tunnetas oma pattu, ent Aabeli veri oli juba valatud. Kahju, et patutundmine ja kahetsus tulid alles pärast langust, aga mitte enne seda.

Kolmanda näite kuulva vaimukõrva puudumise kohta leiame ülempreester Eeli loos. Eeli oli juba vana. Loomulikult vananeb iga inimene varem või hiljem, aga on kurb, kui vananeme **vaimulikult**. Mitte asjata ei ütle Jumala sõna: „Kuigi meie väline inimene kõduneb, uueneb sisemine inimene ometi päev-päevalt“ (2Ko 3:16). Jeremija 2:2 loome Issanda sõnu Jeruusalemma tütardele: „Ma mäletan su nooreea kiindumust, sinu noorepõlve armastust...“ Tõepoolest, mida kõike pruut ei tee peigmehe heaks! Kuidas ta haarab iga tema sõna! Aga kui ta saab naiseks ja vananeb, siis vastuseks mõnele mehe palvele ta saadab tema juurde tütre või poja või lihtsalt vastab hooletult: „Noh, kas sa tõesti ei või seda ise teha!“

Kujutagem endale ette samasugust muudatust ka Kristuse vaimuliku mõrsja olemuses. Mõistate nüüd ehk Issanda sõnu: „Ma mäletan su nooreea kiindumust, su mõrsjapõlve armastust...“ Kas tunnete, kui palju kurbust ja nukrust heliseb neis sõnades? Nii ka ülempreester Eeli, kes täitis kunagi virgalt oma teenistust, aastatega mitte ainult vananes, vaid kaotas ka nii ihuliku kui vaimuliku nägemise. Tema juures Jumala templis teenis nooruke Saamuel. 1.Saamueli raamatu 3. peatükist leiame järgmise loo: „Aga kord, kui Eeli, kelle silmad hakkasid tuhmiks jääma, nõnda et ta enam ei näinud, **magas oma asemel**, kui Jumala lamp ei olnud veel kustunud ja Saamuel **magas Jehoova templis, seal kus oli Jumala laegas**, Jehoova hüüdis Saamueli. Ja tema vastas: „Siin ma olen!““ Pöörakem tähelepanu sellele, et vana ülempreester heitis magama **oma** magamistoas, **oma** asemel, sellal kui poisike Saamuel läks Jumala templisse ja magas seal, **kus**

oli Jumala laegas, see tähendab – **pühamus**. Just seal kuulis ta Issanda häält teda nimepidi kutsuvat. Kallid sõbrad! Kus lamame meie? Kus magame meie? Kas Jumala pühamus või, nagu Eeli, oma asemel? Vanal jumalasulasel olid oma harjumused, oma korraldused ja pärimused. Kõik need kokku moodustasid tema kujutluse usust ja usundist, tema arusaamise Jumala teenimisest.

Kas pole see nõnda ka meie juures? Kõik peab olema nii, kuidas oleme õppinud ja harjunud. Teenistustöö peab toimuma just nii ja mitte teisiti. Meie vaarisad, vanaisad ja isad mõistsid ja uskusid nii, tähendab, ka meie peame sama korda järgima. Ja elades niisugust vaimulikku elu, pole me enam võimelised Jumala häält kuulma. Meie, kes nimetame end Kristuse koguduseks! Milleks on meile Jumala hääl tänapäeval? Kas selleks, millel on otsustav tähtsus, või millekski, mida me oma äranägemisel vastu võtame, enamasti sõltuvalt sellest kas see meile sobib või mitte? Kas teie koguduses, perekonnas ja teie abielus on kohta sellel, mida räägib Püha Vaim? Kui ei, siis miks meid üldse nimetatakse kristlaseks? Kui me ei soovi täita Tema nõudeid, siis kuidas võime lugeda end Tema lasteks? Tänu Jumalale, et kunagi oli olemas nooruke Saamuel, kes isegi unes oli võimeline kuulma, mida Jumal talle rääkis. Aga elatanud mees, kes templis ülempreestrina teenis, ei suutnud kuulda Jumala häält. See toimus ajal, mil Jehoova sõna oli haruldane, nägemused ei olnud sagedased.“ See on ka mõistetav. Kuidas sai Jumal Ennast ilmutada inimestele, kui nende keskel polnud kedagi, kellel oleks olnud kuulev kõrv? Nii on ka praegu: iga kirik ja kogudus, kus puudub kuulev kõrv, on vaimulikult surnud. Jumala koda on Issanda Enda sõna kohaselt muutunud ei millekski muuks kui röövlikoopaks (Mt 21:13). Koguduses toimuvad niisugused asjad, mida kuulates võid halliks minna. Kuid jätame teised kõrvale ja küsime endalt: „Kuidas näeb välja minu elu? Kas ma kuulen Jumala häält?“ Kas te unest ärgates või magama heites palute Issandat, et Ta teiega räägiks? Või elate päevast päeva ega hooli Tema hääle kuulmisest? Kuidas siis üldse toimub teie suhtlemine Jumalaga ja milles seisneb teie kristlik elu? Sest ainult siis,

kui Issand oma Vaimu läbi saab meiega rääkida, muutub meie kristlik elu tegelikkuseks. Kristlane, kel puudub kuulev kõrv, sarnaneb autole, mille mootor on kas katki või puudub hoopis. Selline auto võib veereda ainult mäest alla, aga ülesmäge sõita ta ei suuda. Kristlased, kes pole võimelised kuulma Jumala häält, saavad üsna varsti koormaks tervele kogudusele. Neid on vaja pidevalt tagant tõugata, manitseda, keelitada, veenda ja otsekui enda järel vedada. Üks pastor ütles mulle kord: „Erlo, sa ei suuda kujutleda, kui raske on naisega, kes vaimulikult ei ole sulle abiliseks, vaid on raskeks koormaks, mis nagu palk on su jala külge seotud. Kui ränk on niisugust palki enda järel vedada!“ Õed, kas kuulete? Naine, kel puudub kõrv Issanda hääle kuulmiseks, on tõepoolest raske koorem. Ja vastupidi, kui tore see on, kui ta kuuleb Issanda juhtivat häält! Siis pole vaja teda enda järel vedada. Jumal Ise tõmba b teda ja ta läheb Tema teel aina edasi. Täpselt samuti on Jumalal rõõm kogudusest, kelle vaimukõrv on avatud kuulma, mida Tema talle räägib. Sellises koguduses või kirikus ei tule kunagi tülisid, lahkarvamusi ja eraldumisi. Ükski liige ei ole vaenulik teise vastu ja keegi ei mõtle ülejäänutest eralduda.

Kas pole imelik, et just meie päevil, mil nii palju räägitakse ja arutletakse Püha Vaimu üle, on usklike ja koguduste vahel nii vähe ühtsust ja nii palju erimeelsusi, vaidlusi ja lõhesid – kusjuures kõige rohkem just nende puhul, kes end kõige vaimulikumaks peavad. On üks kuldne reegel: kui majja, kogudusse või kirikusse sigineb lahkmeele vaim, siis pole kahtlust, et see on võõras vaim, kellel pole midagi ühist selle Vaimuga, Kes tuli nelipühapäeval, liitis kokku tuhanded inimesed eri rahvustest ja keeltest ning andis neile ühe meelega ja ühe südame (Ap 2:41-47). Koos vaenu, lahkarvamiste ja eraldumistega levib meie häbiks kristlikes kogudustes üha enam ja enam kõlbeline lõtvus. Paljude usklike abieluvoodi on rüvetatud. Üha sagedamini esineb abikaasade ebatruudust. Noorte ringkondades pole karskust ega tagasihoidlikkust. Aga peidetud mõttemaailmast ma ei räägigi! Kui kuuled pihitimusi, võid kohkuda kõigest sellest, mida kuuldavale tuuakse. Aga need on ju kristlased! Hiljuti sai Austraalias

avalikuks, et 30 % kristlike koguduste pastoreid elab amoraalset elu, rikkudes abielu oma koguduse nais liikmetega.

Miks me siis Pühast Vaimust rääkides unustame selle, et esiteks (kui Ta tõepoolest meie sees elab) Ta avab meie silmad patu kohita, Jumala õiguse kohta ja Tema kohtu kohta. Kord, kui sellest rääkisin, parandati mind: „Erlo, sa tood selle salmi Piiblist ebatäpselt. Sest Johannese 16:18 on kirjutatud: „Ja kui Ta tuleb, siis Ta toob **maailmale** selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta.“ Tähendab, selguse toomine pattude kohta ei käi usklike, vaid ilmalike inimeste kohta; jumalalastele on määratud rõõm, Issanda ülistamine ja tänutoomine Temale!“

Oh ei, sõbrad! Meie, kristlased, läheneme sageli Jumala sõnale kaksipidiseilt. Kui me loeme Johannese 3:16, et „nõnda on Jumal **maailma armastanud**, et Ta oma ainusündinud Poja on andnud“, siis rakendame seda täie veendumusega iseenda suhtes, aga kui loeme, et „kui Ta tuleb, siis Ta toob **maailmale selguse** patu kohta“, siis arvame, et see pole öeldud meile, vaid maailmale. Jumal toob maailmale selguse patu kohta ja **karistab maailma** patu eest, sest Ta on teda armastanud. Ja kui te ka ennast arvate nende hulka, keda Ta on armastanud, siis kuulub ka teile pattude paljastamine ning karistus. Kas olete selleks valmis? Kas nõustute andma Pühale Vaimule võimaluse teid teie pattudes paljastada? Aga see ju ongi hea sõnum päästmisest! Kahjuks on tänapäeva kristlased loonud endale evangeeliumi, mis pattu ei puuduta. See evangeelium toob inimestele sõnumi Jumala armastusest, Tema piiritust armust, lõputust andestamisest ja veel paljust muust, aga mitte süüdimõistmist patu eest. Jah, tänapäeval on kahjuks küllalt kogudusi, kus patust ei räägitagi. Neis ei anta Pühale Vaimule võimalust avada inimeste silmi patu suhtes, selle asemel seal palvetatakse valjusti ja lauldakse toredasti, tõstetakse käsi, plaksutatakse, tänatakse, juubeldatakse ja rõõmutsetakse, kuigi ise seejuures elatakse ebapuhtalt.

Kord tuli meie juurde Kwa Sizabantusse tütarlaps, kelle vanemad olid kristlikes ringkondades hästi tuntud ja lugupeetud. Vahel misjonijaama sõites käitusid nad rõhutatult armastusväärsest ja lahkelt. Ja näe, kui nende tütar oli mõned

päevad veetnud meie kaastööliste perekonnas, tuli ta minu juurde ja küsis imestunult: „Kuidas on see võimalik? Ma elan juba mitu päeva selles kodus ja pole veel kordagi kuulnud, et need abikaasad riidleksid. Minu vanemad tülitsevad teineteisega pea iga päev! Kas tõesti kristlased võivad elada niisugust perekonnaelu, nagu ma näen selles kodus?“ Aga mida arvate teie, sõbrad? ütelge, kuidas on võimalik, et usklikud abikaasad elavad koos nagu kass ja koer? Sellele võib olla ainult üks vastus: neil pole kõrva, et kuulda, mida Issand neile räägib. Sest Püha Vaim ei näita meile teise patte, vaid toob selguse **meie isiklike pattude kohta**. Ta näitab kõike, mida me teeme valesti ja mis meie elus ei ühti Sõnaga. Kui see puudub, siis meie sees elav vaim pole tõeline Püha Vaim, vaid võõras vaim – vale vaim ja kõik demonstratiivne, teeseldud armastus, rõõm ja rahu on ainult vaga etendus. Tõelist silmakirjatsejatut armastust omab vaid see, kellele patud n andeks antud. Nimelt seepärast Jeesus ütleski Tema jalgade ette langenud patusele naisele: „Tema rohked patud on andeks antud, sest ta on palju armastanud. Aga kellele pisut andeks antakse, see armastab pisut“ (Lk 7:47). Nende sõnade üle mõtiskledes võib mõista, miks apostel Paulus Jeesust nõnda armas tas ja nii palju Tema heaks töötas. Sest tema oli see, kes nimetas ennast **suurimaks patuseks** (1Ti 1:15). Andkem siis Jumala Vaimule võimalus meie sees teha oma töö: avada meie silmad pattude suhtes! Palugem Issandat osutada oma armu ja rääkida meie südamete vastu nõnda, nagu Ta võib-olla iial varem pole rääkinud!

Aga nüüd pöördume tagasi sõnade juurde: „Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!“ Jeesuse Kristuse kogudus pole inimlike pingutuste ja püüetega loodud organisatsioon. Ta on Jumala poolt loodud elav organism. On naisi, kes oma üsas tekkivat elu tunnetades teatavad: „Minu üsk kuulub mulle ja ma võin sellega teha, mida tahan.“ Jah, endastmõistetavalt kuulub naise üsk temale, kuid mitte laps! Täpselt samasugune on lugu ka Kristuse kogudusega, ta ei saa kuuluda inimesele, sest ta on Jumalast sündinud! Ja Issand Jeesus juhib teda oma Vaimu kaudu. Seepärast ei saa ükski kogudus tõeliselt Kristuse oma olla,

kui tal pole kõrva Tema hääle kuulmiseks. Kõik koguduse ajaloost tuntud suured vaimulikud ärkamised on sündinud nimelt sellepärast, et inimestel oli kõrv kuulda, mida Püha Vaim neile rääkis. Avatud vaimukõrvaga hingi leidis rohkesti apostlite ajal. Ka reformatsiooni päevil oli inimesi, kes olid võimelised kuulma Jumala häält. Aga praegu, meie ajal? Kas kuuleme Tema häält? Kus on need, keda võib nimetada viimse aja apostliteks? Kus on tänapäeva vaimulikud reformaatorid? Kus on meie keskel tõelised jumalainimesed? Kus on need, kellel on kõrv kuulda? Möödunud aegade jumalalapsed kuulusid samuti nendesse või teistesse kirikutesse ja kogudustesse nagu meiegi. Kuid nemad ei ujunud kaasa ühises voolus, vaid kuuldes neile suunatud Jumala häält, tõusid ja hakkasid teistele rääkima tõtt. Kas teie olete teinud sedasama? Kas teie keskel on inimesi, kes soovivad võidelda tõe eest ja kes lõpuks on suutelised tõusma sõnadega: „Ma rohkem enam ei suuda nii uskuda ja elada! Issand, aita mul olla Sulle ustav sulane, valmis tegema kõike, mida Sa mulle ütled!“ Kas tõesti me kõik oleme vaid keeletud koerad, kes ei oska haukuda, nagu niisuguste kohta kujundlikult ütleb prohvet Jesaja? (56:10). Kas me ei jää häbisse, kui kord igavikus silmast silma kohtume apostlite ja teiste ustavate Issanda sulastega ning näeme nende poolt Jumala auks tehtud tegusid? Kas me ei seisa siis Issanda ees tühjade kätega?

Paljud teie seast on juba hallpead. Mitmed on elanud 50, aga võib-olla ka 60 või 70 aastat. Kas te olete juba Issanda jaoks midagi teinud? Või teie, noored? Teie, kahekümne või kahekümne viie aastased? Võib-olla mõnel teist on surm lähemal kui neil, kes teist on kaks korda vanemad. Mida te oma aastate kestel olete Issanda heaks teinud? Lapseel, mida Issand teie läbi on võinud juba korda saata? Kas Ta kunagi on saanud teiega rääkida, nii nagu noorukese Saamueliga? Vaatamata sellele, et too viibis vaimulikult kurdi ja pimedä ülempreester Eeli alluvuses, suutis ta siiski kuulda Jumala häält. Nõnda peaksime kõik, sõltumata vanusest, olema niisugused, kellel on kõrv kuulda!

Kristuse kirik säilitab oma ajaloo lehekülgedel palju kirjeldusi sellest, mis Jumala ustavate ja vaprate sulaste läbi

on tehtud. Ent me ei tohi unustada, et Jumala käsi kirjutab ka meie elu ja tegevuse ajalugu. Arge öelge, et suurte muudatuste ja sündmuste ajad on möödas! Ei! Ka tänapäeval me vajame usupuhastust ja vaimulikku ärkamist. Vaadake ringi enda ümber ja te mõistate, et need pole tühjad sõnad! Vaadake, mis toimub kristlikes kogudustes! Pange tähele, millisesse kuristikku veereb Jumalat mitte tundev maailm! Kogu inimkonna ajaloo kestel pole olnud nii palju paganaid, kui on praegu. Kui paljud miljonid hinged pole veel kuulnud head sõnumit päästest! Kas tõesti sellest pole küllalt mõistmaks, et ka meie päevil Jumal vajab vaimulikke töötajaid, kelle läbi Ta võiks teha oma tegusid? Varematel aegadel leidis Issand alati inimesi, kes olid valmis andma oma elu Tema eest. Kas Ta võib leida niisuguseid ka praegu meie keskel? Kus on need, kes on oma elu puhastanud ja võivad öelda: „Siin ma olen, lækita mind!“?

Ajaloost teame, et iga vaimuliku ärkamise puhul on Jumal kasutanud neid inimesi, kes on olnud võimelised kuulma Tema häält ja kutset. Tuletage meelde kasvõi Filip-pust, keda kasutati vaimuliku ärkamise tekitamiseks Sarnaa-rias. Tal oli kuulev kõrv, kui Issanda ingel talle ütles: „Tõuse ja mine lõuna poole seda teed, mis Jeruusalemmast läheb alla Gaasa poole; see on kõrbetee!“ (Ap 8:26). Kui Filippus Jumala käsku täitis ja talle näidatud kohta jõudis, kohtas ta seal Etioopia kuninganna kojaülemat, kes rõõmuga Kristuse sõnumi südamesse vastu võttis. Nii sai Jumal oma tööd teha nende läbi, kellel oli avatud vaimukõrv. Selliseid inimesi vajab Ta ka praegu.

Olen täiesti teadlik, et pole sugugi ohutu rääkida Jumala juhtimisest, sest just nende seas, kes loevad end Püha Vaimu poolt juhitud, sünnib sageli eriti kohu ja vaid asju. Ent on olemas suurepärase meetodi kontrollimiseks, milline hääl ja milline vaim selles või teises asjas räägib või tegutseb. Seal kus töötab Püha Vaim, saavad inimesed ühinedes ühtse südame ja ühtse hinge. Nad on kõiges üks ja armastavad üksteist vahet tegemata. Jumala Vaim ei eralda, vaid lähendab. Sest Tema räägib seda, mida räägib Jumal-Isa ja mida räägib Jumal-Poeg; aga Jumala Poeg palus kord Isa: „Püha Isa, hoia

neid oma nimes, mille Sa oled Mulle andnud, et **nad oleksid üks**, nõnda nagu Meie!“ (Jh 17:11). Inimesed, keda tõesti Issand juhib, sarnanevad metallivalandile; ja kui neid lahutavad ka tuhanded kilomeetrid, kuulevad nad ikka sama, neid ühes suunas juhtivat Püha Vaimu häält. Kui meil niisugune vaimukõrv puudub, siis pole me võimelised Jumala tööd tegema.

Ma ei unusta kunagi ühe saksa misjonäri sõnu, kes umbes 50 aastat tagasi külastas meid Lõuna-Aafrikas. Ta ütles: „Püha Vaim on teil ainult paberil.“ Endastmõistetavalt on Jumala sõna kirjutatud paberile, aga kurb on, kui ta jääbki ainult paberile ja kui Püha Vaimu hääle Piibli lehekülgedelt meie kõrvu ei kosta. Niisiis, kui me selle hääle kuulmiseks ei oma avatud vaimukõrva, siis meil ei saa olla vaimulikku kogudust ja me pole võimelised tegema Jumala tööd. Jumala hääle kuulda-oskamise teemal võiksin ma rääkida lõputult, sest kes on kogenud vaimulikku ärkamist, teab selle tähtsust. Aga nüüd vaatleme mõningaid näiteid inimestest, kellel oli kuulev kõrv. Kui Ananias oli osa varanduse müügist saadud rahast kõrvale toimetanud ning siis tuli ja asetask ülejäänu apostlite jalge ette, kinnitades, et see on kõik, mis nad said, siis Peetrus ütles tema poole pöördudes: „Ananias, mispärast on saatatan täitnud su südame, et sa valet rääkisid Pühale Vaimule ja kõrvale toimetaskid muist põllu hinda?“ (Ap 5:3). Kui suulu kristlastelt küsida, miks pole kirjutatud „kellel on kõrvad“, vaid „kellel on kõrv“, siis ta vastab, et see on täiesti mõistetav, kuna ühe kõrvaga me peame kuulama seda, mida räägib inimene, aga teisega, mida räägib Jumal. Nii võis olla ka antud juhul. Ühe kõrvaga Peetrus kuulas, mida Ananias rääkis, ja teisega, mida rääkis Püha Vaim. Ja see Vaim, Keda nimetatakse tõe Vaimuks, Vaimuks, Kes ei kannata mingit valet, ütles apostel Peetrusele, et Ananias valetab.

On väga kahju, et enamik meie aja kristlasi oma mõlema kõrvaga kuulevad ainult seda, mida räägivad inimesed. Kas siis maksab imestada, et vaimuliku juhtimise ja hääle eristamise küsimuses valitseb usklike keskel täielik virr-varr. Kui sageli tulevad segadusse aetud hinged ja räägivad: „Ma ei saa enam millestki aru. Üks räägib nii ja teine teisiti. Kus siis ikkagi on tõde?“ Põhjus on siin selles, et nende inimeste

kõrvad kuulevad ainult seda, mida räägivad inimesed. Neil puudub side Jumalaga, nad ei kuule taevast tulevat häält. Kui mõni jutlusta ja ütleb: „Kuulake mind!“ siis on see alarmeeriv märk. Apostliteaegsed kogudused kontrollisid põhjalikult kõike, mida neile räägiti. On väga ohtlik, kui koguduse pastor nõuab, et kõik „tema pilli järgi tantsiks“id“. Kuid veel ohtlikum on, kui ühed kirjutavad teistele ette, mida nood peavad tegema. Tõeline sulane juhib inimesed alati Jumala juurde, öeldes: „Mine küsi Issanda käest ja tee nii, nagu Tema sulle ütleb!“ Ning tõeline kristlane ei hakka küsima teiste arvamusi ja nõuandeid, vaid läheb otse Jumala juurde. Väga mõistlik on saadud ilmutusi võrrelda Jumala sõnaga, kas nad lähevad sellega kokku või mitte. Üsna sageli tuleb pihile või hinge-hooldusvestlusele mõni hing ja ütleb: „Mul on rasked olukorrad, nii ja niisugused probleemid. Ütelge, mida ma pean tegema!“ Tõeline hingehooldaja ei hakka nõuandega kiirustama, vaid küsib: „Aga mida sa ise tunnend?“ Selle peale öeldakse tavaliselt: „Sellepärast ma teie juurde tulingi, et ma ise väljapääsu ei leia.“ Niisugusel puhul tuleb üha uuesti korrata: „Siis tee nõnda, nagu on kirjutatud! Mine oma kambris ja pöördu palves taevase Isa poole! Tema Ise manitseb ja õpetab sind, kuidas toimida. Pärast seda tule uuesti ja vaatame koos, kas sinu selgus läheb kokku sellega, mida räägib Piibel!“

Vennad ja õed! Eluliste probleemide ja vaimulike küsimuste lahendamisel olgem targad ja ettevaatlikul, sest kellegi poolt vastu võetud arukusetu otsus võib teile veelgi suuremat häda põhjustada. Meil Lõuna-Aafrikas oli niisugune juhtum. Üks usklik õde, kelle mees oli joodik, pöördus nõu saamiseks hingehooldaja poole, kaevates oma kibeda saatuse üle. (Möödamannes tahaksin igale naisele, kelle mees on joodik, esitada ühe küsimuse. Mispärast sinu meest kisub pudeli poole? Kas ta mitte seepärast ei otsi unustust ja lohutust alkoholist et sina püüad olla majas peremees? Ma mõistan muidugi, et igal reeglil on erandid, ent seda enam tahan teile, õed, öelda: „Enne kui te oma meeste peale kaebate, kontrollige oma elu ja suhtumist temasse! Kas olete niisugused, millised te Sõna kohaselt peaksite olema? Kas teie käitumine vastab sellele, millest 1Peetruse 3:1,2 on kirjutatud: „Teie, naised, olge

allaheitlikud oma meestele, et ka need, kes ei ole sõnakuu-
lelikud sõnale, naiste eluviiside läbi võidetaks ilma sõnata
usule, kui nad vaatavad, kuidas te elate jumalakartuses puhast
elu!“ Kui teie seda ei täida, siis lakake mehi süüdistamast ja
parandage pigemini oma elu.) Niisiis, kui see naine oli kõik
oma probleemid jumalasulasele ära rääkinud, ütles too kaas-
tundlikult: „Ah, mul on sinust nii kahju. Sooviksin kogu sü-
damest, et sa oleksid õnnelik, ja rõõmuga laulataksin sind
mõne teise, parema mehega!“ Mis te arvate, millele need
sõnad viisid? See öde, austades jumalasulast sügavalt, võttis
öeldut kui Jumala tahet ja läkski oma mehest lahku. Varsti ta
leidis endale teise niisuguse, kellest ta varem unistadagi ei
osanud, ja see pastor laulatas nad. Möödus mõni aeg ja naine
tuli uuesti pisarais. „See teine mees“, rääkis ta nuttes, „On
veel palju halvem kui esimene!“ Näete, tal oli küll kõrv
kuulda, mida ütles inimene, aga mitte, mida ütles Jumal.

Kui tähtis on oskus kuulata Jumala häält! Seoses ärka-
mise algusega sai see meile eriti oluliseks. Tihti tuli mõni
kaastööline ja ütles: „Ma tunnetan nagu tahaks Issand, et me
sõidaksime sinna või sinna.“ Kord oli nii, et Jumal pani
ühele vennale südamele viivitamata sõita ühte kaugesse
paika ja me läksime sedamaid teele. Kui olime pika vahemaa
läbinud ja viimaks pärale jõudsime, nägime sadadesse küün-
divat inimehulka.

„Misjaoks te kõik olete siia kogunenud?“ küsisime
meie.

„Me ootame teid, et kuulda sõnumit Kristusest.“

Selgus, et mõnede seal elavatele kristlastele ootamatult
oli Issand saatnud sellesse paika suure hulga hingi, kes igat-
sesid kuulda head sõnumit. Neil kristlastel polnud aega meile
Kwa Sizabantusse kirjutada, polnud isegi võimalust helis-
tada, sest selles eemalasuvas mägiipiirkonnas polnud telefoni.

„Kust te teadsite, et me teie juurde tuleme?“ küsisime
meid ümbritsevatelt inimestelt.

„Me palvetasime ja palusime Issandat, et Ta teid meie
juurde saadaks,“ vastasid nemad.

See oli sidevahend, mille poole nemad pöördusid. Ühen-
dus taeva kaudu. Ja tänu Jumalale, et meie keskel leidis

hingi, kes olid võimelised kuulma Jumala häält. Siis mõistisime, miks pidime viivitamata kohale tulema. Alustasime kohe jumalateenistust. Kokkutulnute südamed neelasid ahnelt jutluse iga sõna. Sel päeval said sajad inimesed uslikuks ja pöördusid Issanda poole.

Ühel teisel korral helistas nädala lõpul ootamatult vend John Joulens, kes elas Transkai piiril. Ta ütles: „Erlo, kas sa ei saaks järgmise nädala teisipäeval meie juurde sõita?“

„Kahjuks pole see võimalik“, vastasin mina, „Kaplinast saabuvad sõbrad, keda ma juba palju aastaid pole näinud. Nad soovisid väga mind näha.“

Vastuseks lausus John vaid: „Hüvasti!“ ja olles hüvasti jätnud, pani toru hargile.

Esmaspäeva pärastlõunal kogunesime mõnede kaastöölistega ühispalvele. Üks neist, keda ma väga hindan selle tõttu, et rea aastate jooksul oli täpselt täitunud kõik, mis Issand talle oli ilmutanud, ütles äkki: „Mulle näib, nagu tahaks Issand, et me sõidaksime Transkaisse.“ Seda kuuldes otsustasime kõik koos pöörduda palvega Jumala poole, et Ta ilmutaks oma tahet ka kõigile teistele. Saanud samasuguse selguse, me ei kaotanud aega, istusime autodesse ja sõitsime kaheksa tunni tee kaugusel asuvasse Transkaisse. Kui keskööl kohale jõudsime ja autolaternad lagendikule koosolekute jaoks püstitatud telki valgustasid, nägime sealt välja jooksvaid kristlasi. Mõned nutsid, teised juubeldasid ja hõiskasid Issandat tänades.

„Mis lahti on? Miks te nõnda rõõmustute?“ küsisime meie.

„Sellepärast, et Issand kuulis meie palveid! Oh, kuidas me palusime, et Ta tooks teid siia! Homme tuleb meil eriti suur koosolek. Me oleme kolm päeva ringi sõitnud ja valjuhääldaja läbi kõigile kuulutanud, et teisipäeva pärastlõunal toimub koosolek, kus jutlustab ning haigete eest palvetab misjonär Erlo Stegen. Kas mõistate nüüd, miks me nii rõõmsad oleme, et te olete siin?“

Vaatasin hämmastunult John Joulensit. Helistades mulle ei öelnud ta sellest kõigest ühtegi sõna. Tabanud mu küsiva pilgu, ütles John: „Erlo! Issand käskis mul kõik nii teha. Kui ma sulle helistasin ja sina teatasid, et oled sel päeval

hõivatud, ei hakanud ma midagi selgitama ega sind veenma. Mõtlesin, et kui see käsk on Issandalt, siis peab Ta ka Ise sinu kohalesõidu eest hoolitsema. Otsustasime minna selle peale välja ja kontrollida kuulnud häält, sest me ei taha, et mingi valevaim meid juhiks. Mis Issand on öelnud, täitub ilmtin-gimata. Aga nüüd, kui sa mu ees seisad, ma näen, et see tõe-poolest oli Jumala tahtmine ja ma tänan Isa meile ilmutatud armu eest. Kuid nüüd peame kiiresti magama heitma, sest homme hommikul kell 7 peame olema siinse suguharu ku-ninga juures. Üks valitsuse ministreid pidi sinna saabuma ja rahvale kõnelema. Sinul on samuti hädavajalik seal olla!“

Pean ütlema, et kui me Transkai poole teel olime, puh-kes hirmus äike. Vihmavaling oli niivõrd tugev, et me ainult Jumala armu läbi õnnelikult päralt jõudsime. Terve see öö sadas vahetpidamata. Kui me järgmisel hommikul kell 7 ku-ninga maja juurde jõudsime, oli rahvas juba kogunenud oo-dates ministri saabumist, keda veel ei olnud. Kuningas laskis endast ühele poolele valmis panna istme ministrile, teisele poole palus istuda John Joulensil ja minul. Aeg läks ja mi-nistrit ei tulnud ega tulnud. Lõpuks saabus üks politseinik ja ulatas kuningale kirja, mille too ka rahvale ette luges. Mi-nister palus vabandust, et ta ei saanud kohale tulla, kuna äi-kesetormi tõttu oli mitu silda kokku varisenud ning seega juurdepääsutee sulgenud. Lugenud selle teate läbi, pöördus kuningas rahva poole ja ütles: „Minister ei saa tulla. Aga siin, meie keskel on evangeeliumi kuulutaja Natali Vabarii-gist. Tema hakkabki meile täna kõnet pidama.“

Oo, milline võimalus see oli Jumala sõna kuulutamiseks! Inimeste südamed olid nagu sulavõi. Seda on raske sõnadesse panna. Seda peab kaasa elama! Lõpetanud tee-nistuse, suundusime oma telki, et natuke puhata ja valmis-tuda järgmiseks koosolekuks. Kui me rahvasummast vaevu läbi tungisime, siis minu taga tulev John, silmates üht pime-dat meest, kutsus teda: „Tule läheme! Erlo Stegen palvetab sinu pärast ja Issand kingib sulle nägemise!“ Ehmusin seda kuuldes. Olin tundnud Johni kui arukat ja kainet kristlast, kes ei kaldu emotsionaalsetesse puhangutesse ega äärmustesse. Aga nüüd äkki niisugune avaldus! „John,“ ütlesin noomivalt,

„kuidas sa võisid nii öelda! Ma poleks arvanud, et sinu peale ei või loota. Sa ju tead, et ma ei palveta tervenemise pärast enne, kui inimene on oma patud tunnistanud. Sest kirjutatud on, et kõigepealt tuleb tunnistada patud ja alles seejärel palvetada tervise pärast“ (Jk 5:16).

Jätsin Johni sinnapaika ja läksin telki. Kuid ei möödunud kümmet minutitki, kui John tuli sisse ja ütles:

„Erlo, pime mees on siin. Palun, palveta tema eest!“

„John, ma ei mõista, kuidas sa võid ilma minult küsimata rahvale kuulutada, et pime saab nägijaks! Mõtle järele, mida ütlevad inimesed, kui minu palve peale midagi ei toimu! Ja kust sa üldse võtad, et see ime peab sündima?“

„Erlo, ma ei tea ka ise, miks ma nõnda tegin. Ma tundsin äkki, et pean seda kõigi juuresolekul ütleva.“

Olin otsekui nurka surutud. Tahtes pisutki aega võita, küsisin:

„Kas seda palvet ei võiks teha pärast jumalateenistust?“

„Ei, Erlo. Pimeda sugulased tõid ta juba siia ja ootavad sind telgi taga.“

Mul ei jäänud üle muud, kui väljuda pimeda juurde ja palvetada tema eest. Palve peale ta silmad avanesid ja ta hakkas nägema. Nii ilmutas Jumal oma au ja kasutas seda imet veel suurema hulga inimsüdamete puudutamiseks. Kui nägijaks saanud pime järgmisele koosolekule tuli, ei lausunud sadade kogunenud inimeste seast keegi ühtki sõna, ent kõigi silmad olid suunatud temale. Hiigelsuur koosolekutelk oli täis kiilutud. Sel päeval Issand tegutses niisuguse väega, et mitte vähem kui 95 % kõigist kohalolijaist hülgasid paganluse ja said kristlasteks.

Mis te arvate, kas niisugust asja on võimalik organiseerida? Ei. Inimesele on see võimatu. Psalmist Taavet ütles kunagi: „Jehoova, ma armastan **Su koja asukohta ja Su auhiilguse asupaika**“ (L 26:8). Tõepoolest, kui imeline see on, kui võid kogeda midagi niisugust, kui võid koos teistega seista pühas paigas, kus Issand End ilmutab! Jumala auhiilguse asupaik – kui võtta seda vaimulikult, siis niisugune asupaik peaks olema iga kirik ja iga palvela, kus Jumala- lapsed kogunevad. Aga kas see tegelikkuses on nõnda?

Jumala templit Jeruusaleminas nimetati viimast korda Jumala kojaks, kui Jeesus sirina tuli ja hakkas seda puhas-tama. Ta ajas välja müüjad ja ostjad, lükkas ümber tuvimüü-jate laudad ja pingid ning ütles: „Kirjutatud on: Minu koda peab hüütama palvekojaks, aga teie teete ta röövliauguks“ (Mt 21:12,13). Apostlite tegudes (7:48) Stefanos, pöördudes vaimulike vanemate ja kirjatundjate poole, kes teda suur-kohtusse vedasid, ütles: „Kõigekõrgem ei ela kätega tehtud kodades“, st – mitte tohutu suurtes inimkätega ehitatud hoo-netes, sest ükski neist, vaatamata oma suurusele, ei suuda mahutada suurt Jumalat. Prohvet Jesaja suu läbi ütleb Issand Ise: „Taevas on Minu aujärg ja maa on Minu jala järg! **Kus** saaks siis **olla koda, mida te tahate Mulle ehitada**, ja kus saaks olla Mu hingamispaik?“ Ja samas Ta lausub, vastates esitatud küsimusele: „Mina vaatan ka niisuguse peale, kes on vilets, kellel on rusukspekstud vaim ja kes väriseb Mu sõna ees“ (Js 66:1,2). Selle kinnituseks kõlavad Uues Tes-tamendis apostel Peetruse sõnad: „Ja teiegi ehituge üles kui elavad kivid vaimulikuks kojaks ja pühaks preesterkonnaks ohverdama vaimulikke ohvreid, mis on Jumalale meelepä-rased Jeesuse Kristuse kaudu“ (1Pe 2:5).

Kui tähtis see on, et me vaimulikult oleksime ise Ju-mala tempel ja võiksimme terve elu veeta tõelises Issanda kojas! Just sellest soovist põles kunagi kuningas Taavet, kes ütles: „Ühte ma olen palunud Jehoovalt; seda ma üksnes nõuan, et ma saaksin asuda Jehoova kojas kogu oma eluaja!“ (L 27:4). Kuid mida see tähendab – asuda Jumala kojas? Muidugi mitte seda, et lihtsalt käia kirikus, vaid **olla seal, kus Jumal elab**, st niisuguste jumalalaste keskel; kellede sees Issand tõepoolest elab ja tegutseb. Ma ei tahaks olla ki-riku liige, kuhu kuulub 10 000 inimest ja millel oleks tohutu koosolekusaal, vaid sooviksin pigem olla viieliikmelises rin-gis, kus inimeste elus peegeldub Jeesus ja kus neil on kõrv kuulda, mida Tema räägib. Ma püüan vältida inimesi, kes aina räägivad nn ilmutustest, mis aga sageli pole muud kui tühjad väljamõeldised; kuid ma austan sügavalt neid, kes paljude aastate jooksul on oma eluga kinnitanud, et nad tõesti käivad koos Issandaga ja kuulevad Tema häält.

Selgituseks tahan jutustada väikese loo. Meie misjoni kuueliikmeline grupp sõitis kord jumalateenistusi läbi viima kaugesse mägikülla. Sõita tuli mitu tundi läbi kõrbe, Valitses väljakannatamatu kuumus. Ümberringi laius ääretu päikesest põlenud kõrb. Mitte kusagil ei tilkagi vett. Ärasõidul kiirustasime ja unustasime joogipoolist kaasa võtta ning nüüd lausa nõrkesime janust. Sõitsime seda teed esimest korda ega teadnud, kas vahepeal leidub mõni küla. Tee oli konarlik ja auklik, nii et sõita tuli üsna aeglaselt. Äkki üks kaastöölisi kummardus minu kõrva juurde ja ütles: „Erlo, palun peatu siin!“ Ma aeglustasin sõitu veelgi ja 20-30 meetri järel me peatusime. Otse meie ees vasakul, meetri kaugusel autost, seisis kraan, millest tilkus vett. „Vesi!“ karjatasime ühel häälel, uskumata silmi. „Kuule, kas sa teadsid, et siin on kraan?“ küsisin kaastöölise käest, kes oli mind palunud peatuda. „Ei, loomulikult mitte!“ hüüatas tema. „Mina olen ju ka neis paigus esimest korda. Võib-olla sina teadsid, kus see kraan on ja seepärast peatusid täpselt seal kõrval?“ Ent ka mina ei teadnud seda ja rooli taga istudes ei vaa-danudki kõrvale, vaid otse enda ette teele. Joonud küllalt värsket külma vett, jätkasime teekonda, tänades Jumalat Tema hoolitsuse eest ja meie venna eest, kellel sel hetkel oli kõrv kuulda, kui Issand käskis peatuda. Sellest on möödunud rohkem kui kakskümmend aastat. Kahjuks pole mul enam kordagi tulnud sõita seda teed, kuigi olen pidevalt tahtnud kontrollida, kas see kraan asub ikka samal kohal või oli Issand hoolitsuses meie eest asetanud selle meie teele spetsiaalselt. Sest nõnda Ta kunagi tegi, lähetades kaarnad liha ja leivaga kõrbe, et oma ustavat sulast toita (IKu 17:1-7).

Kallid sõbrad! Lõpetades vestluse sel teemal, tahaksin küsida igahelt: „Kas sina kuuled Jumala häält? Sa nimetad ennast jumalalapseks ja Issanda karjalambaks, aga kas tunned oma Karjase häält? Kas kuulud nende lammaste hulka, kelle kohta on kirjutatud, et nad tunnevad Tema häält?“ (Jh 10:4). Oh kingiks Issand oma armu meile kõigile, kes me nimetame end kristlasteks, et meie vaimukõrv oleks avatud kuulma, mida meile räägib Tema Vaim!

6. Kiri Efesose kogudusele

Esimene seitsmest kirjast, mida me Ilmutusraamatu kolmes alpeatükis loeme, on kiri Efesose kogudusele: „Efesose koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb See, Kes neid seitset tähte peab oma paremas käes, Kes kõnnib seitsme kuldküünla jala vahel. Ma tean su tegusid ja su tööd ja su kannatlikkust ja et sa ei või sallida kurje ja oled läbi katsunud need, kes endid ütlevad apostlid olevat, aga ei ole, ning oled leidnud nad olevat valelikud; ja sinul on kannatlikkust ja sa oled kandnud raskusi Minu nime pärast ega ole raugenud. Aga Mul on sinu vastu, et sa oled maha jätnud oma esimese armastuse. Siis mõtle nüüd, kust sa oled langenud ja paranda meelt ja tee esimesi tegusid; aga kui mitte, siis Ma tulen su juurde ja lükkan su küünlajala tema asemelt ära, kui sa meelt ei paranda. Aga see sul on, et sa vihkad nikolaiitide tegusid, mida vihkan Minagi. Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb: Kes võidab, sellele Ma annan süüa elupuust, mis on Jumala paradiisis“ (2:1-7).

Efesose kogudus, nagu teame, oli Püha Vaimu kaasabil rajatud apostel Pauluse poolt. Tema tekkeloost jutustatakse Apostlite tegude 19. peatükis. Efesosse kogudust rajades ilmutas Jumal suurt väge, tehes palju imesid ja tunnustähti Pauluse käte läbi, „nii et ka tema ihu pealt võetud higirätikuid ja põlli viidi haige te peale ja tõved lahkusid haigetest ning kurjad vaimud läksid välja“ (19:12). Paulus jutlustas selle linna sünagoogis kolm kuud; aga kuna osa kuulajaid tegid oma südame kõvaks, siis siirdus ta teisale ja jätkas kuulutamist Türrannase koolis. Nii jätkus kaks aastat ja Kristuse sõna levis üle terve Väike-Aasia. Teame ka seda, kuidas vastloodud Efesose koguduse liikmed pärast häbiväärset lugu ülempreester Skeua poegadeaga hakkasid oma elu puhastama, tunnistades ja avaldades oma patud. Paljud neist, kes olid tegelenud nõidumise ja okultismiga, tõid oma raamatud ja põletasid kõigi nähes ära. Niisuguse väega kasvas ja levis Jumala sõna. Pärast Pauluse surma külastas Efesose kogudust sageli apostel Johannes, jätkates seal alustatud tööd. Ja kui ta vanuigi oli Patmose saarele viidud (umbes

aastatel 95-96 pKr), saatis Issand tema juurde oma ingli ja käskis üle anda kirja sellele kogudusele. Kiri algab sõnadega, mis iseloomustavad Teda, kirja Kirjutajat: „Nõnda ütleb See, Kes neid seitset tähte peab oma paremas käes, Kes kõnnib seitsme kuldküünla jala vahel.“

See ja teised kirjad, mis on kirjutatud seitsme koguduse liikmetele, adresseeritakse vahetult koguduste karjastele, keda Issand nimetab „ingliteks“ ja „tähtedeks“ oma paremas käes. Niisuguseid ütteid ei kasuta Jumal juhuslikult. Need osutavad, kelleks tegelikult peavad olema need, kes inimestele Jumala sõna kuulutavad ja neid juhina enda järel viivad. Sõna „ingel“ tähendab „sõnumitoojat“ või „Jumala saadikut“. Järelikult pastor on Issanda poolt kogudusse saadetu, kes peab tooma neile Jumala sõnumeid. Seda on vaja hästi mõista igal kirikujuhil, kuidas neid ka ei nimetataks: pastor, presbüter, õpetaja jne. Just neist, loetletud seitsme koguduse pastorst räägib Issand kui tähtedest, keda Ta hoiab oma paremas käes. Jumalasulased, kes on läkitatud inimestele evangeliumi kuulutama, peavad tõepoolest olema tähed, kes enda ümber eredat valgust levitavad. Kuulus evangelist Spurgeon ütles kunagi: „Jutlustaja peab kantslis seistes müristama nagu kõu, aga sealt lahkudes helendama nagu välk ja särama nagu täht!“

Evangeliumi kuulutaja on täht Jumala käes. Jumala vägi väljub temast vahetult, muidugi kui ta tõepoolest on see, kes ta olema peab. Kogudusi võrreldakse kuldküünla jaladega, mis eredat valgust enda ümber laotavad. See on Kristuse koguduste ülesanne. Neil tuleb olla valguseallikateks pimeduses. Nüüdisaegsete kristlastega kohtudes kuuled sageli sõnu: „Oh kui pime on tänapäeva maailmas!“ „Milline pimedus valitseb meie maal ja kõikjal!“ Sõbrad, milleks haliseda? Parema oleks küsida: „Miks on ümberringi nii pime?“ Tavaliselt rutatakse vastama: „Sellepärast, et me elame viimisel ajal!“ Kuid kas see võib olla meie õigustuseks? Kui seal ruumis, kus te parajasti viibite, läheb äkki pimedaks, siis te mõtlete kõigepealt, et midagi on juhtunud valgusega. Kus on valgus, seal ei saa olla pimedust. Pimedus saabub vaid siis, kui valgus kustub, tähendab, kui valguseallikaga midagi

juhtub. Kristlased! Miks on seal pime, kus te elate? Teid on ju pandud küünlajalgadeks, kelle valguse eest peab pimedus põgenema! Kas te tõesti olete muutunud küünlajalgadeks ilma valguseta? Mida te siis endast kujutate? Kristuse kogudus peab olema valguseallikaks! Kogudus minetab oma ülesande, kui ta kaotab valgustusvõime. Valgusti, mis ei anna valgust, heidetakse välja kui kõlbmatu, ja seepärast ongi 5. salmis sõnad: „Siis Ma tulen su juurde ja lükkan su küünlajala tema asemelt ära.“

Tuleks pöörata tähelepanu ka sellele, et Kristuse kogudusi ei nimetata lihtsalt küünlajalgadeks, vaid **kuldküünlajalgadeks**. Võrdlus kullaga räägib koguduse väärtusest, puhtusest ja pühadusest ning samuti Jumala au ilmutisest temas. Issand Ise nimetab siin Ennast Selleks, „**Kes kõnnib** seitsme kuldküünla jala vahel“. Arv seitse, mis tähistab täiuslikkust ja terviklikkust, näitab, et selle sisse on arvatud kõik Kristuse kogudused, järelikult ka meie teiega. Kas anname endale aru sellest, et kõrge ja ausse ülendatud Jumala Poeg **kõnnib** meie keskel? Ilmutusraamatu esimeses peatükis on kirjeldatud, kuidas apostel Johannes, kuuldes temale suunatud pasunataolist häält, pöördus, et näha, Kes temaga räägib. Pilt, mida ta nägi, ja rääkija välimus vapustasid teda nõnda, et ta kukkus maha nagu surnu. Inimlikult on seda raske mõista. Johannes oli ju Jeesust nii lähedalt tundnud Tema elu ajal maa peal. Kõige armastatuma jüngrina oli ta nõjatunud Tema rinnale. Nüüd aga, nähes Teda suures auhiilguses kõndimas kuldküünlajalgade vahel, langes ta Tema jalge ette nagu surnu. Inimese Poeg seisis seal, „riietatud pika rüüga ja võõtatud rinde alt kuldse vööga, Tema pea ja juuksed olid valged nagu valge vill, nagu lumi, ja tema silmad nagu tuleleek; ja Tema jalad olid otsekui ahjus hõõgav, hiilgav vasemaak ja Tema hääl oli nagu suurte vete kohin. Ja Temal oli paremas käes seitse taevatähte, ja Tema suust läks välja terav kaheterane mõök, ja Tema pale oli otsekui päike, kui see paistab oma väes“ (s 13-16).

Pikk rüü polnud tollal üksnes ülempreestrite ja kuningate, vaid ka kohtunike riietuseks. Ja ennäe, See kõrge Ülempreester ja kuningate Kuningas kõnnib meie keskel ja

tea b igäühe kohta kõike – nii head kui halba – sest Tema eest pole miski varjatud. Täpselt samuti teadis Ta kõike Efesose koguduse kohta ja seepärast ütleski: „Ma tean su tegusid ja sinu tööd ja su kannatlikkust ja et sa ei või sallida kurje ja oled läbi katsunud need, kes endid ütlevad apostlid olevat, aga ei ole, ning oled leidnud nad olevat valelikud; ja sinul on kannatlikkust ja sa oled kandnud raskusi Minu nime pärast ega ole raugenud“ (Ilm 2:2,3). Milline suurepärane iseloomustus kristlikule kogudusele! Milline imeline tunnistus jumalalastest, kes raugemata ja väsimata Kristuse heaks töötasid! Issand kriipsutab alla nende imetlusväärset kannatlikkust ja võimet kõike nurisemata taluda. Viimane on kristlastele sageli eriti suureks probleemiks. Kui raske on olla kannatlik, rahulik ja nurisemata, kui ümberringi möllavad tormid ja olukorrad igast kandist ahistavad. Efesose kogudus ei sallinud enda keskel pattu ega leppinud nendega, kes end kristlaseks nimetades olid südames valelikud. Just see puudub praegu paljudes kirikutes. Välise rahu ja koguduse liikmete arvu säilitamise huvides on juhid ja liikmed valmis minema ükskõik millisele kompromissile. Kas makstab siis imestada, et patt, kaetuna välise vagadusega, kasvatatakse lopsakaid õisi!

Edasi öeldakse Efesose kristlastest, et nad olid vaimulikult valvsad ja katsusid läbi kõik, kes nende keskel olid või nende juurde „apostlitena“ tulid. Paljud niisugused „töötegijad“ paljastati ja tunnistati valelikuks! Kuidas küll oleks vaja samamoodi asjale läheneda meil, tänapäeva kristlastel! Kui kergesti me võtame vastu musta valge pähe ja valget nimetame mustaks! Kui palju on kogudusi, kus pole vähimatki äratundmisvõimet! Seal ei suudeta eristada tõelist töötegijat „hundist lambanahas“ ja tõelist kristlast sellest, keda ainult selle nimega nimetatakse. Kõike võetakse tõe pähe ja seepärast saatan sinna nii julgelt oma teenreid saadabki! Kuid efeslased tunnetasid üsna hästi, kes olid tõelised apostlid ja kes tõelised kristlased.

Nii oleks võinud inimlikult võttes Efesose kogudust nimetada täiuslikuks. Iga jumalaselane oleks õnnelik olnud tema juhatajana. Kogudust, mille kohta Jumal Ise nii palju

kiiduväärset ütleb, on võimatu milleski süüdistada. Kuid Issand nägi asju teisiti. Kõike head loetledes lõpetab Ta tema poole pöördumise sõnaga „kuid“, Selles näivas musterkooguduses oli siiski midagi, mis Teda sügavalt kurvastas: ta oli kaotanud esimese armastuse! Seetõttu järgnevadki karmid sõnad: „Siis mõtle nüüd, kust sa oled langenud, ja paranda meelt ja tee esimesi tegusid; aga kui mitte, siis Ma tulen su juurde ja lükkan su küünlajala tema asemelt ära, kui sa meelt ei paranda!“ Vaatamata kõigele heale selles koguduses ei saanud Issand temaga rahul olla. Hoiatuses on kuulda mitte ainult rangust, vaid koguni karmi karistuse ähvardust – kui ta meelt ei paranda.

Aga nüüd küsime endalt, mida tähendab „esimene armastus“? Mida selle all mõeldakse, kui juttu on kogudusest või kirikust? Mõned ehk ütlevad, et siin peetakse silmas seda armastust Jumala vastu, mis inimesel on kohe pärast pöördumist. Kreekakeelses algupärandis on sõnal „esimene“ sama tähendus mis sõnal „parim“. Järelikult sõnadega „esimene armastus“ mõeldakse üldse midagi parimat, mis inimese elus esineb. Just niisugune armastus Kristuse vastu iseloomustas kristlasi apostliteaegses koguduses. Esimene armastus on meil siis, kui Jeesus täidab Iseendaga kogu meie olemuse ja kogu elu, kui Ta on meile ainus ja kõik. Armastus meie kõige lähedasemate vastu peab olema otsekui eimiski, võrreldes armastusega Kristuse vastu. Issand Ise ütles kunagi: „Kui keegi tuleb Minu juurde ja ei vihka oma isa ja ema ja naist ja vendi ja õdesid ja veel pealegi oma elu, see ei või olla Mu jünger“ (Lk 14:26). Endastmõistetavalt ei tähenda see, et Jeesust armastades me peame vihkama oma lähedasi. Ent armastus nende vastu, võrreldes armastusega Issanda vastu, peab olema, otsekui oleks see vihkamine. Võibolla on see inimlikult võttes liiga äärmuslik võrdlus, ent ainult nii võib mingil määral iseloomustada leegitseva armastuse jõudu Kristuse vastu. Seda pole võimalik millegagi võrrelda ega sõnades kirjeldada. Just selline armastus, mis kord põles Efesose kristlaste südames, oli neil nüüd ära kadunud. Varem polnud neile midagi ülemäära raske. Polnud niisugust ohvrit, mida nad ei oleks Issandale toonud ega

niisugust käsku, mida nad ei oleks täitnud. Teenida Issandat, minna sinna, kuhu Tema läkitab, järgida Tema kutsele kohe ja vastuvaidlematult – kõik, mis neile kunagi oli suurimaks eesõiguseks ja rõõmuks, oli nüüd kaotatud. Põlevat, kõikehaaravat esimese armastuse tunnet ei olnud enam.

Keegi ütles kunagi, et ärkamist on võimatu kopeerida. Jah, nõnda see on. Ärkamine, mis sünnib ühes kohas, ei saa kunagi olla teise täpne koopia. Ent siiski võin väita kindlasti, et ilma võimsa, palava ja pideva armastuseta Issanda vastu jumalalaste südames on tõeline vaimulik ärkamine võimatu. Ilma niisuguse armastuseta on iga kristlane ja mistahes kristlik kogudus ja kirik langenud. Sest kõigi inimlike mõõtude järgi suurepärasest Efesose kogudusest, mis oli kaotanud esimese armastuse, Issand hoiatas väga rangelt tema võimaliku kurva lõpu eest, kui ta ei paranda meelt. Need Jumala sõnad, täis ärevust ja valu, polnud öeldud juhuslikult. Möödusid sajandid ja Efesose kirikust, mis ei pöördunud tagasi esimese armastuse juurde, ei jäänud järele jälgegi. Tema küünlajalg lükati oma kohalt ära ja ta visati välja kui kõlbmatu. Niiviisi täitus Issanda sõna täpselt. Kunagi armastustegude poolest kuulsa kristliku koguduse kohal Efesoses õilmitseb praegu muhameedlus. Islam on sealt kristluse täielikult välja tõrjunud. Pole midagi öelda, kurb lõpp nii aulisele kogudusele! Oh annaks Issand meile targa südame, et saaksime sellest näitest väärtusliku õppetunni! Kallid sõbrad! Jumala sõnad, mis kunagi olid määratud Efesose kogudusele, kuuluvad samapalju ka meile. Iga kristlik kogudus ja iga üksik kristlane, kes kaotab esimese armastuse Issanda vastu, seab ennast samuti ohtu olla oma kohalt ära tõugatud ja valguseallikana hüljatud kui kõlbmatu.

Aga nüüd tahaksin lühidalt puudutada selles kirjas mainitud nikolaiite ja valeapostleid. Varajaste kirikuistade iseloomustuse põhjal olid nikolaiidid inimesed, kes nimetasid end kristlasteks, kuid elasid kõlvatut elu, lubades oma lihale kõike, mida see nõudis. Sama lugu oli nendega, keda Efesose koguduses nimetati valeapostliteks. Nood olid inimesed, kes kõigiti otsisid tunnustust oma vaimulikkusele, samal ajal kui nende elu kaugeltki ei vastanud sellele, mida

nad teistele õpetasid ja kuulutasid. See oht varitseb eriti kristlikes perekondades sündinud ja üles kasvanud lapsi, kellel on küll kristlik välisilme, aga mitte kristlase loomus. Seepärast oleks hea, kui igaüks, kes end jumalalapseks loeb, kontrolliks ennast ja küsiks: „Aga kuidas on lugu minuga? Kas ka mina olen kristlane ainult väliselt?“ Võime ennast pidada jumalalasteks ja olla koguduse liikmed, tulemata selle pealegi, et see kõik on vaid enesepettus, ebateadlik võltsing tõsikristluse nime all. Kuid need, kes on Issandaga tihedas ühenduses, tunnetavad üsna ruttu ära meie tegeliku olemuse. Sel viisil paljastati ka nn valeapostlid. Kes teab, võib-olla on ka meie keskel neid, kes arvestavad end jumalariigi töötajate ja jumalalaste hulka, kuid kelle tegusid Issand vihkab, selt need on kurjad.

Ei tohi unustada, et Jumala juures ei ole nn piskasju, mille peale Ta suleks silmad. Püüdes oma südametunnistust rahustada, me oleme valmis paljudes asjades ennast õigustama ja ennast veenma, et neis pole midagi erilist. Niiviisi me oleme võimelised isegi esimese armastuse kaotamist käsitlema kui midagi enesestmõistetavat, arvates, et on lihtsalt võimatu Kristust kogu elu kustumaitult põleva armastusega armastada. Ja nii arutledes me isegi ei aima, mille me tegelikult hülgame, ja me ei suuda uskuda seda, mida Issand rääkis Efesose kogudusele. Kuid ometi kõik tema arvukad väärtused, kõik hea, mis temas leidis, ei rahuldanud Issandat, Kes ütles: „Sa viibid ohtlikus seisundis. Kahetse taga oma esimese armastuse kaotust ja pöördu tagasi sinna, kust sa oled langenud! Aga kui mitte, siis Ma tulen ja lükkan su küünla jala asemelt ära.“

Pöörakem meiega pilk tagasi kogu oma kristlikule elule ja uurigem, kuidas on lood meie esimese armastusega. Kas armastame Issandat ka praegu nõnda, nagu armastasime varem, esimest korda tulles ja Tema haavatud jalgade ette langedes? Kas meie südames põleb endiselt esimese armastuse leek või on see aja möödudes üha rohkem ja rohkem kustunud, asendudes halli kombetäitmise ja igava harjumusega? Meenutagem päevi, mil meie süda rõõmsas erutuses Issandale tuksus, mil kõik tunded, soovid ja püüdlused olid

täidetud ainult Temaga, mil meie suurimaks rõõmuks ja õnneks oli Teda teenida, midagi ohverdada ja isegi kannatada Tema pärast. Kas on see ka praegu nõnda? Kas me ei pea kätt südamele pannes häbiga tunnistama, et seda enam pole. Meie armastusega Kristuse vastu on juhtunud midagi niisugust, mis juhtub paljude abielupaaridega. Abielule eelnev aeg ja kooselu algus on tulvil armastust, mis tõrjub välja kõik muu, ent päevade, kuude ja aastate möödudes see tunne jaheneb, tuhmub ja sageli kustub täielikult. Asemele võib tulla isegi armastus kellegi teise vastu. Kuidas see meil vaimulikult välja näeb? Kas meie südames elab just nüüd esimene armastus Kristuse vastu? Jah muidugi, me võime ka praegu paljugi anda ja teha Tema heaks, ent kui selles puudub armastus, siis on meie hing surmaohus. Seepärast kõlavadki need sõnad meie jaoks nii rangelt ja hoiatavalt: „Siis mõtle nüüd, kust sa oled langenud, ja paranda meelt ja tee esimesi tegusid; aga kui mitte, siis Ma tulen su juurde ja lükkan su küünlajala tema asemelt ära, kui sa meelt ei paranda!“

„Kuid milline siis on see põlev, südame sügavusest tulev, lakkamatu armastus Issanda vastu?“ küsite teie. „Kuidas see peab väljenduma meie igapäevases elus?“ 1.Johannese 4:20 ütleb Jumala sõna: „Kui keegi ütleb: „Mina armastan „Jumalait“ ja vihkab oma venda, siis ta on valelik.“ Oleks hea, kui vaatleksime oma armastust kasvõi selle sõna valgel. Võime olla piiskopid, presbüterid ja teiste manitsejad, ning seejuures olla valelikud. Võime kinnitada, et armastame Jeest, aga mitte armastada oma ligimest. Selguse mõttes võtame mõned lihtsad näited. Kui sa tutvusid selle venna või õega, milline oli sinu suhtumine temasse? Kas on see jäänud samasuguseks ka praegu? Kui sa said usklikuks ja esmakordselt tulid kogudusse, milline tunne sul oli kristlaste, oma usuvendade ja usuõdede vastu? Kas see on sinu juures samasugune ka praegu? Võib-olla oli suhtlemine nendega sulle tookord suureks rõõmuks, aga nüüd on saanud nad sulle raskeks koormaks. Varem sa ei jõudnud ära oodata kohtumist nendega, janunesid ühispalvete ja vestluste järele Jumala asjadest, aga praegu pead tunnistama, et seda tõmmet nende poole enam ei ole, et tavalistest kohtumistest nendega

koosolekutel on rohkem kui küllalt ja sa leiad selleks alati piisavalt vabandusi, ehkki põhjuseks võib olla ainult üks – esimese armastuse kaotus Issanda vastu. 1Peetruse 4:8 öeldakse, et „armastus katab pattude hulga“. Arusaadavalt ei tule mõista nii, et kes armastab, peab oma silmad pattude suhtes sulgema ja neid igati õigustama. Vastupidi, armastus ei salli pattu, vaid mõistab selle hukka ja karistab. Need Pühakirja sõnad tahendavad, et kui su vend teeb pattu, siis sa ei räägi sellest laimates teistele, vaid lähed isiklikult tema juurde ning tasases ja alandlikus vaimus ettevaatlikult ütled seda talle ja oled nõnda talle abiks. Jumala sõna õpetab meid Matteuse 18:15-17, kuidas seda teha: „Kui su vend eksib sinu vastu, siis mine ja noomi teda nelja silma all! Kui ta sind kuuleb, siis sa oled oma venna võitnud.“ Nii tegutseb armastus. Ta abistab. Ta ei laima ega valeta kellegi peale. Armastus ei kustu sellest, kui teised patustavad, ega tunne kahjurõõmu, kui noid selle eest karistatakse. Armastus ei näita kritiseerides näpuga ligimese vigadele.

Mis kasu on meie vagadest kõlavatest jutlustest ja Kristuse tunnistamisest, kui meie oma südames pesitseb kibedus, solvumine, viha, kättemaksuhimu. See ei iseloomusta armastust. Armastus ei suuda aastate kaupa kanda solvangut ega säilitada viha, oodates kättemaksutundi. Armastus ei otsi austust ega püüdle selle poole; ennast andes ei oota ta vastutasu. Niisiis – uurigem oma armastust Jumala valguses ja vastakem Issanda ees ausasti, kas me armastame Teda. Sest teie armastus Tema vastu pole kübeme võrragi suurem sellest, mis teil on venna või õe vastu, kellega te koosolekul kohtute. Kas iga kohtumine valmistab teile suurt rõõmu? Armastus ju tõmbab südameid üksteise poole ja liidab need kokku. Või on teile ükskõik, kas ta oli jumalateenistusel või mitte, kas ta oli rõõmus või kurb ja rõhutud. Ei mingeid tundeid üksteise vastu. Tervitatakse tavakohaselt ja minnakse edasi, igaüks oma teed. Kui nii, siis mis armastusest Jumala vastu võib teie puhul veel juttu olla! Jumala sõna rebib maha niisuguse „armastuse“ vagma maski, öeldes, et kes väidab end armastavat Jumalat, aga vihkab oma venda, see on valelik. Seda kõike pidas Issand

silmas, kui Ta Efesose kogudusele ütles: „Mul on sinu vastu, et sa oled maha jätnud oma esimese armastuse.“ Jälgides oma laste elu ja käitumist ning nähes inimpilgu eest peidetut, ei saa Ta enam vaikida. Kõik hea, mis neil oli, kaotas väärtuse ja tähenduse, kuna üha vähemaks jäi armastust. Jumal, Kes elab taevas, viibib samal ajal ka nende keskel, täpselt nii, nagu Ta praegu viibib meie keskel. Olles vaimus, Ta näeb ja teab kõik, mis inimpilgu eest on peidus. Sest Tema on See, Kes „tungib läbi, kuni Ta lõhestab hinge ja vaimu, liikmed ja üdi, ja on südame meelsuse ja mõtete hindaja“ (He 4:12). See Jumala sõna iseloomustus on ka Jumala Enda iseloomustus, sest Jumal on Sõna (Jh 1:1).

Jumal, jälgides oma lapsi ja nähes neid läbi, teab, et inimene, kelle südames elab armastus, ei saa rääkida, reageerida ega tunda nõnda, nagu see kahjuks sageli meie juures sünnib. Ja kui see meie elus sünnib, siis pole mingilt väärtust kõigil heal, mis meil on ja mida me Issanda jaoks teeme, sest kõige suurem and, mida me saame ja peame Tema altarile tooma, on armastus. Nii, vaadakes siis ligimesse suhtumise prisma läbi üle oma suhted Issandaga, hinnakem neid nii, nagu Tema neid hindab. Kas on midagi, mis meid üksteisest eemaldab ja eraldab? Kui on, siis tunnistab see, et me oleme esimese armastuse kaotanud. „Mis me nüüd peame tegema?“ küsite teie. Sedasama, mis oli öeldud Efesose kogudusele. Neile ei soovitatud intensiivset palvet, et Issand kaotatud armastuse tagasi annaks. Ei, siin pole jutugi paastumisest ega palvetamisest. Selle asemel antakse nõu: „Mõttele nüüd, kust sa oled langenud, ja paranda meelt ja tee esimesi tegusid“, aga see tähendab, et me mälu jälgi mööda samm-sammult läheme tagasi sellele kohale, kus me langesime, st kaotasime oma esimese armastuse. Esitame endale küsimuse: „Kuidas see juhtus? Kus on see koht, kust alates mu vaimuelu hakkas nõrgenema ja kõrvale kalduma? Millest see algas? Mida ma tegin ja millega patustasin? Milles seisnes esimene samm ebaõiges suunas? Mis ajast ja millisest hetkest peale ma seda tunnen? Kus mu tee kõverdus?“

Tihti, kui inimestega vestlen, kuulen öeldavat: „Ma ei tea, millest see algas. Ma ei mõista, mis ma valesti tegin ja

miks kaotasin armastuse Issanda ja ligimeste vastu. Kunagi oli elav osadus Jumalaga mulle mu elus kõik Millise rõõmuga lugesin Piiblit! Kui hea meelega palvetasin! Aga praegu seda enam pole. Kuigi käin koguduse koosolekuil ja isegi jutlustan, pole südames endist vaimulikku tuld.“

Sõber, see kõik on sellest, et oled kaotanud esimese armastuse. Ja kui tahad kaotatud jälle leida, kasuta Issanda nõuannet: tuleta meelde, kust sa oled langenud! Meenuta seda hetke, mil tegid ebaõige sammu ja su ellu tuli patt! See võis olla mõni väär mõte või halb sõna. Mine sinna tagasi, kust kõik algas, ja sea asjad korda! Mine kuni patu juureni ja k isu see täielikult välja! Tee täpselt nii, nagu on kirjutatud: „Mõttele nüüd, kust sa oled langenud ja **paranda meelt!**“ Uskuge, teist teed ei ole ja miski muu meid ei aita! Peame ise kõik meelde tuletama, languse kohta tagasi tulema ja pattu kahetsema! Meil pole teist teed ega muud valikut peale selle, millest räägib Jumala sõna. Mis Efesose kogudusse puutub, siis neil oli vaja meelde tuletada ja tagasi pöörduda nende päevade juurde, mil nad Skeua poegade juhtumist vapustatuna oma elu puhastasid, oma patud üles tunnistasid ja kõik nõiakunstiraamatud ära põletasid ega sallinud pärast seda endi keskel enam midagi ebapuhast.

Pidage meeles, sõbrad, et ärkamine iga kristlase elus, samuti koguduses, linnas, külas või kogu maal ei saa aset leida seni, kuni meil puudub kõrv kuulda, mida Issand püha sõna kaudu meile räägib. Kõigil meie palvetel pole mõtet, kui me ei täida. Jumala nõuannet – ei tuletata meelde langesemise kohta ega kahetse pattu. Pöörakem samuti tähelepanu sellele, mida Issand soovib teha pärast meelesparandust. Ta ütleb: „Tee esimesi tegusid“, st tee seda, mida tegid pärast oma esimest meelesparandust! Kes seda on kogenud, teab, mis temaga siis toimus, kuidas juurteni muutus tema eluviis ja suhtumine ligimestesse, kui sügavalt ta kurvastus ja kahetses neile tehtud kurja. Tõeline patukahetsus välistab iga suguse endaõigustuse. Patukahetseja lööb ainult enesele vastu rinda. Patukahetsust läbides pole vaja Issandat esimese armastuse tagasisaamise pärast paludagi. See tuleb iseenesest patukahetsuse tagajärjena. Ja siis täituvad Efesose kirja

lõpusõnad: „Kes võidab, sellele Ma annan süüa elupuust, mis on Jumal paradiisis.“ Aadam ei võinud süüa elupuust, sest ta oli teinud pattu. Kristus oma ristisurma läbi on avanud meile tee elupuu juurde – kui me kuulume võitjate hulka. Te küsite, kes siis saab võtjaks? See, kes suudab meelele tuletada, kust ta langes, pöördub tagasi languskohale ja kahetseb tehtud pattu.

„Mis?!“ hüüatavad võib-olla mõned. Kas mina pean minema, kahetsema ja andeks paluma sellelt, kes minu vastu samuti eksis?“ Jah, mu sõber. Just sina pead minema ja seda tegema! Isegi kui teine on tuhat korda sinu vastu patustanud. Peamine pole see. Oluline on sinu vale reaktsioon. Asi pole mitte selles, mida ligimene teeb või kuidas patustab, vaid selles, kuidas meie seejuures reageerime. Mind ei saada hukka mitte ligimese patud, vaid mu isiklikud patud. Kui ka keegi on pidevalt minuga käitunud jämedalt, ei anna see mulle õigust ükski kord olla jäme tema vastu. Juba ühest ebasõbralikkusest minu poolt on küllalt, et Issand mulle võib ütelda: „Mõtle nüüd, kust sa oled langenud, ja paranda meelt ja tee esimesi tegusid!“ Kui palju kordi teine minu vastu patustab, see on tema asi. Minule peab olema tähtis vaid üks: et ma ise ei eksiks! Kes teab, võib-olla pärast seda, kui mina kahetsen ja kogu oma ebaõige käitumise pärast andestust palun, kahetseb ka tema ja palub samuti andestust oma halbade asjade ja tegude pärast. Võib-olla pole ta siiani seda teinud vaid sellepärast, et mina pole veel alandunud. Arvatavasti on ta süda paadunud sellepärast, et minu süda on tema jaoks suletud. Kas mõistate nüüd, miks on kirjutatud: „**Kes võidab**, sellele Ma annan süüa elupuust?“ Aga mida või keda on meil vaja võita? Kõigepealt iseennast, oma isiklik „mina“. Teada saada oma patt, seda kahetseda ja andeks paluda – see on asi, mis mind alandab. Öelda: „Palun anna mulle andeks! Ma eksisin sinu vastu. Ma ei oleks pidanud nõnda käituma!“ – see tähendab võidu saavutamist iseenese üle. Me ei tohi pattu teha, kui ka keegi meie vastu eksib! Teise patt ei tohi olla õigustuseks minu patule! Meie oleme kristlastena sageli vaimulikes küsimustes äärmiselt mõistmatud. Sest kui me näiteks sõites näeme, et teine juht

ettevaatamatuse tõttu ümber paiskub ja kuristikku kukub, kas me siis kordame tema viga? Ei, muidugi mitte, lihalikus elus me nõnda ei tee. Vastupidi, avariid nähes sõidame sellest kohast läbi eriti ettevaatlikult. Miks me siis samuti ei tee vaimulikus elus? Miks, nähes teise üleastumist, hakkame ka ise patustama? Kas tõesti teise patt annab meile loa sedasama teha? Nähes uppujat, me ei hüppa jõkke, et temaga koos uppuda, vaid teeme kõik võimaliku, et teda päästa. Kas me siis ei peaks olema samamoodi abiks ka patustajale, tehes kõik võimaliku, et ta saaks teadlikuks oma patust ja seda kahetseks? Armastus Kristuse vastu, aga järelilikult ka meie ligimese vastu ei pea iialgi jahrenema! Me peame olema niisugune kogudus, kus igaüks võiks näha tõelist kristlikku armastust! Jätkem meelde, et Jumal, Kes Ise on armastus, ei soovi kaua taluda armastuse puudumist teie juures. Aga kui te sellest aru ei saa ja meelt ei paranda, võib Ta varsti tulla ning teie küünlajala asemelt ära lükata. Annaks Issand, et meil igaühel oleks kõrv kuulda seda, mida Tema Vaim meile räägib! Ja see Jumala läkitus, mis peaaegu kaks tuhat aastat tagasi Efesose kogudusele on kirjutatud, saagu Issanda isiklikuks pöördumiseks sinu ja minu poole, nii et iga hing võiks olla mitte ainult kuulaja, vaid ka täitja!

7. Kiri Smürna kogudusele

Järgmiseks seitsme kirja hulgast, mis apostel Johannes Issanda Jeesuse Kristuse käest sai, on läkitus Smürna kogudusele. Selles öeldakse järgmist: „Smürna koguduse inglile kirju ta: Nõnda ütleb Esimene ja Viimne, Kes oli surnud ja on saanud elavaks: Ma tean su viletsust ning vaesust – kuid sa oled siiski rikas – ja pilkamist nende poolt, kes ütlevad endid juudid olevat, aga ei ole, vaid on saatana kogudus! Ära karda seda, mida sul tuleb kannatada! Vaata, kurat tahab visata mõned teie seast vangitorni, et teid kiusataks; ja teil on viletsust kümme päeva. Ole ustav surmani, siis Ma annan sulle elukrooni! Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb: Kes võidab, sellele ei tee teine surm mingit kahju!“ (Hm 2:8-11).

Vaatamata sellele, et see kiri on üsna lühike, sisaldab ta väga palju. Kõigest, millest siin on juttu, tahaksin käsitleda vaid nelja punkti:

- 1) tean sinu viletsust ja vaesust;
- 2) teil on viletsust kümme päeva;
- 3) tean sinu vaesust, kuid sa oled siiski rikas;
- 4) et teid kiusataks.

Niisiis, alustagem esimesest punktist ja pöörakem kõigepealt tähelepanu sõnale „viletsus“. Smürnas asuv kogudus oli pidanud läbi minema suurtest kannatustest ja viletsustest. Tema piiskop Polükarpos oli saanud Kristuse märtriiks. Ta oli juba vana mees, kui ta pandi valiku ette: kas öelda lahti Issandast või surra märtrisurma. Ta valis viimase, jäädes oma Päästjale lõpuni ustavaks. Kõik Smürna koguduse liikmed pidid rohkem või vähem taluma viletsust, jälitamist ja kannatusi. Ühed pandi Kristuse nime pärast vangi, teised pidid oma ustavuse eest. Kristuse vastu maksma eluga. Kogu oma ajaloo jooksul on Jeesuse Kristuse kogudus pidanud palju kannatama. Viletsuste ja kannatuste orust tuleb läbi minna kõigil kristlastel ja see osa kuulub ka meile. Ja kui keegi meist pole seda teed käinud minevikus, siis tõenäoliselt seisab see tal ees tulevikus. Luuka 6:26 loeme: „Häda teile, kui kõik inimesed teist räägivad head!“ Peab

ütlemata, et kui kristlast keegi ei vaena, kui keegi ei räägi temast halba, siis võib kahelda, kas ta üldse on tõsikristlane. Meie usuelu sügavuse ning vaimuliku äratatusse tõepärasuse üle võib otsustada laimu, teotuse ja tagakiusu põhjal, mida meil tuleb taluda. Kui saatanat valusalt puudutatakse, kui tema kuningriigile tehakse kahju ja see puruneb, siis ta endastmõistetavalt ei jää magama. Kui mõni inimene saab astjaks Jumala käes, Temale tarvitamiskõlblikuks riistaks, ja Issand hakkab tema läbi pimeduse tegusid purustama, siis läheb saatan liikvele nagu välg taevast. Ta hakkab kasutama kõikvõimalikke vahendeid, et niisugust jumalalast hävitada ja vaikima panna, ning kõige kiiremini ja kergemini õnnestub tal seda saavutada teiste kristlaste abiga. Tõelisel jumalalapsel on võimatu pääseda laimu ja teotuse eest. Aga just selles seisnebki õndsus. Sest Issand Jeesus Ise ütles oma teenimistöö alguses jüngrite poole pöördudes: „Õndsad olete teie, kui inimesed teid Minu pärast laimavad ja taga kiusavad ja valetades räägivad teist kõiksugu kurja“ (Mt 5:11). Muidugimõista ei kehti see nende kohta, kellest räägitud halb vastab tõele. Niisugusel puhul ei oota meid autasu, vaid karistus.

Ent tõde jääb tõeks – pole võimalik olla sügav, tõeline kristlane ja ustavalt käia Issanda ees ilma kannatuste, tagakiusu ja viletsusest. Rooma 5:3 nimetab apostel Paulus seda nende auks ja kiituseks: „...mitte üksnes sellest, vaid me kiitleme ka viletsusest.“ Kannatused ja viletsused olid tolle aja kristlaste eesõiguseks ja kaasnesid vältimatult nende usuga. Issand Ise, julgustades ja trööstides meid selles, ütleb: „Olge rõõmsad ja ilutsege, sest teie palk on suur taevas; samuti on nad taga kiusanud prohveteid enne teid“ (Mt 5:12). See pärast ongi nii raske mõista neid kristlasi, kes on rõhutatud ja masendatud, kui neid ebaõiglaselt süüdistatakse ja nende üle kohut mõistetakse. Neil pole jõudu seda taluda. Kui neid ülistatakse ja kiidetakse, siis on nad rõõmsad ja õnnelikud, aga kui neid laidetakse ja nende väärikus maha kistakse, siis nende kristlus puruneb kildud eks, nad hakkavad oigama ja nurisema ning unustavad Issanda sõnad: „Ära karda seda, mis sul tuleb kannatada!“ (Ilm 2:10). Seda rääkides tahaksin

uuesti korrata, et Pühakirja trööstivad sõnad kuuluvad meile ainult sel juhul, kui meid süüdistatakse ja arvustatakse ebaõiglaselt. Kui aga uskmatud inimesed, nähes meie halba elu, meid teenitult hukka mõistavad ja teotavad, siis pole see meile kiituseks, vaid häbiks.

Aga nüüd asume vaatlema järgmist punkti. „Teil on viletsust kümme päeva“, ütleb Issand Jeesus. Nagu näete, siin Ta räägib oma lastele, eit kannatused lastakse neile osaks saada teatud ajavahemikul. Niisiis, kui meil teiega tuleb ka kannatada viletsust, siis võime end lohutada teadmisega, et see kestab vaid kindla aja. Isegi kui pimedusejõud erakordse raevukusega meie vastu tõusevad, pole põhjust masenduda, vaid tuleb meeles pidada, et saatan ei või minna kaugemale sellest, mis Jumal talle lubab. Kannatused kestavad vaid Jumala poolt määratud aja, mitte tundigi rohkem. Ent mida tähendab kümme päeva? See on ju nii lühike ajavahemik! Aga kui me ka kannafaksime kogu elu, siis mis on see võrreldes igavikuga! Meie 70 või 80 või isegi 90 ja 100 aastat siin maa peal on otsekui väike punkt igaviku teel. Maiste kannatuste aeg on kui eimiski, võrreldes aulise igavesse eluga Päästja autrooni ees. Seepärast ütleb apostel Peetrus kannatuste orus käijatele: „Armsad, ärge pidage võõraks tulekuumust enes-**tes. mis teile on saanud katsumuseks**, otsekui sünniks teile midagi võõrast, vaid sedamööda nagu teil on osa Kristuse kannatamistest, olge rõõmsad, et te võiksite rõõmustuda ning hõisata Tema au ilmumisel. Aga kõige armu Jumal Ise, Kes meid on kutsunud oma igavesse ausse Kristuses, võtku teid, **kui te pisut olete kannatanud**, valmistada, kinnitada, teha tugevaks ja rajada“ (1Pe 4: 12,13 5:10).

Kannatajate maies elus tuleb hetki, mil nad ütlevad: „Nüüd on kõik. Rohkem ma ei suuda. See käib mulle üle jõu.“ Kuid need meeleehteminutid lähevad mööda ja sa näed: inimene elab ja kannab oma risti edasi. Tähendab, ta siiski suutis ja talle lubatud kannatused ei ületanud tema jõudu. On ju kirjutatud: „Teid ei ole veel tabanud muud kui inimlik kiusatus, aga ustav on Jumal, Kes ei lase teid rohkem kiusata, kui te suudate kanda, vaid ühes kiusatusega valmis-**tab ka väljapääsu, nõnda et te suudate kanda**“ (1Ko 10:13).

Me ei tohi unustada, et Jumal lubab kiusatusi, katusi, kannatusi ja viletsusi meie endi õnnistuse pärast! Seda kinnitavad Pühakirja sõnad, mis ütlevad: „Õnnis on mees, kes ära kannatab kiusatuse; sest kui ta on läbi katsutud, saab ta elukrooni, mille Issand on töötanud neile, kes Teda armastavad“ (Jk 1:12). Nii ka antud juhul. Issand laseb Smürna kogudusel taluda raskeid kannatusi kuni vangiahelateni, kogu surma Tema nime pärast, aga enne kui see sünnib, ütleb Ta: „Ära karda seda, mida sul tuleb kannatada! Ole ustav surmani, siis Ma annan sulle elukrooni!“ Nende sõnadega: „Tuleb kannatada“, ilmutatakse meile Jumala tahe. Kui Kristus seisis Pilaatuse ees ega vastanud tema küsimustele, siis too, vihasena Tema vaikimisest, hüüatas nõrdinult: „Kas Sa ei räägi minuga? Eks Sa tea, et mul on meelevald Sind vabaks lasta ja meelevald Sind risti lüüa?“ Jeesus kostis: „Sinul ei oleks mingit meelevalda Minu üle, kui see sulle ei oleks antud ülalt“ (Jh 19:10,11). Niisiis, ilma Issanda loata ei või saatan teha midagi. Ent isegi kui Jumal talle midagi lubab, saab ta minna ainult kindlaksmääratud piirini ja mitte samugi rohkem. Täpselt samasugune on lugu muude asjadega. Inimeste laim, vastaste tõus ja tagakius kestab just nii kaua, kui Issand lubab.

Neil aga, kellele on määratud minna läbi kannatusteoru, on tähtis meenutada ühte – et kõike, mis Jumal lubab, tuleb meil taluda nurisemata. Kui sinul, nii nagu Smürna kogudusel, on vaja kümme päeva kannatada, siis ära hakka härdaldama ega tõinama seitsmendal, kaheksandal või üheksandal päeval ja ära ütle: „Küllalt, Issand! Rohkem ma ei jõua!“ Oska ära oodata Issanda aeg, sest kes lõpuni püsima jääb, see pääseb. Kes kannatada ja oodata ei taha, hakkab tingimata nurisema ja mitte üksnes olukordade ja inimeste peale, vaid isegi Jumala Enda peale – ja see on eriti halb. Esineb juhtumeid, kus inimene mitte ainult avalikult mässab Issanda vastu, vaid isegi kirub ja neab Teda. Meil Lõuna-Aafrikas elas üks rikas farmer, kellel olid tohutusuured maisiistandused. Ühel suvel kasvas mais eriti hästi. Rahuloleva pilguga vaatles farmer oma ääretuid põlde. Ja äkki puhkes kohutav raju ning paduvihm koos jämeda rahega

kestis mitmeid tunde. Tagajärjed olid masendavad. Kui farmer oma külve vaatama sõitis siis viis nähtud pilt teda sellesse raevu, et ta hüppas autost välja, tõstis rusikad taeva poole ja vandudes needis Jumalat. Muidugi, mitte iga inimene ei lähe nii kaugele, kuid mõttes ja südames Jumalat süüdistada – selleks on võimelised paljud. Sarna kurjus ilmnis juba esimese inimese Aadama juures. Kui ta pattu oli teinud ja keelatud vilja maitsnud siis endale õigustust otsides ta süüdistas mitte ainult oma naist, vaid isegi Jumalat Ennast, öeldes: „Naine, kelle Sa mulle kaasaks andsid, tema andis mulle puust ja ma sõin“ (1Mo 3:12). Samamoodi on see vana Adam võimeline rääkima ka meie läbi, nii et me hakkame oma langemises süüdistama mitte ainult teist inimest, vaid ka Jumalat Ennast, selle asemel et endale vastu rindu lüüa ning põrmus ja tuhas pattu kahetseda. Sageli juhtub kristlase elus, et kui ta mingis asjas Jumalat palub ja soovitud ei saa, hakkab ta kandma salaja oma südames solvumist. Nii näiteks võib ema oma raskesti haigele lapsele paluda Jumalalt elu. „Issand!“ kisendab ta, „ma usun, et Sa ei lase mu lapsel surra!“

Sõbrad! Kes oleme meie, inimesed, et Jumalale ette öelda, kuidas Tema peab talitama? Kas Tema on meie õpilane? Mis ajast on Ta volitanud meid olema Talle nõuandjateks? Jumal on suverään. Tema toimib, kuidas tahab, ega vaja meie näpunäiteid. Viimane sõna kuulub Temale ja ainult Temale. Siin pole meil õigust vahele segada. Õnnis on inimene, kes ennast Issanda ees alandab, olles valmis täitma Tema tahet. Meenutage kasvõi meie mustanahalise kaastöötaja Lydia lugu, kellest ma teile kord jutustasin.²⁾ Me palvetasime tema eest päevad ja ööd, paludes Issandalt talle elu. Kuid meie palved ei aidanud. Neiul läks üha halvemaks ja halvemaks, kuni saabus surmatund. Ja kui Jumal siis suure ime tegi ja ta uuesti ellu äratas, siis võisime. Teda rõõmsalt vaid tänada selle eest, et. Ta meie palvetele ei-vastanud. Just Lydia surma läbi sai Issanda nimi eriliselt austatud. Lihtsalt

² Selle neiu lugu on kirjeldatud raamatu «Aeg on kohtul alata Jumala kojast» 8, peatükis.

tervenemine haigusest poleks iial toonud nii palju rõõmu, ülistust ja tänu, poleks iial sünnitanud uude ellu nii palju uusi südameid, kui seda tegi tema surm ja surnuist ülestõusmine. Jumal tegutseb nõnda, kuidas Tema tahab. Tema on elu alustaja ja Tema on ka lõpetaja. Esimene ja Viimane. Selle näitega ma ei taha öelda, et Issand kavatseb nõnda talitada iga surijaga. Muidugi mitte! Tal on palju teid oma nime austamiseks. Selle kinnituseks jutustan teile ühe teise juhtumi.

Üks kristlane, meie usuvend, tõi kord oma haige naise meie misjonijaama, et me tema eest palvetaksime. Loomulikult täitsime tema soovi. Kuid meie palved ei aidanud. Naisel läks aina halvemaks ja mees oli sunnitud ta viima haiglasse, kus talle tehti operatsioon. Kui kirurg operatsioonisaalist väljus, astus ta ootava mehe juurde ja ütles vapustatult: „Ma töötan juba palju aastaid kirurgina ja ei suuda enam meenutada, kui palju lõikusi ma olen teinud. Teate, see oli lihtsalt nauding opereerida niisuguse puhta ja püha naise ihu, nagu Teie naine. Ma ei oska sõnades väljendada, mil viisil ma seda puhtust tunnetasin.“ Nii võis Jumal uskmatule arstile ilmutada oma au, puhtust ja pühadust, kasutades selleks oma lapse pattudest rüvetamata ihu, mis oli tõepäraselt Püha Vaimu templiks (1Ko 3:16). Aga kas Ta saab samal eesmärgil kasutada ka sind, vend ja õde? Sina ju oled samuti kristlane, eks? Kas ka sinu ihu on puhas? Kas Issand saab seda kasutada, et ilmalikele inimestele näidata oma puhtust ja pühadust? Uskmatu arst võis midagi kogeda ja tunnetada, kui ta opereerides tõelise kristlase puhast ihu puudutas. Jumal ei tervendanud teda meie palvete peale, et veel ühele hingele, kes Teda ei tundnud, ilmutada oma au.

Jah, see on hea, kui me palvetame, ja meil kui jumalastel on muidugi vaja alati tulla oma vajaduste ja probleemidega taevase Isa juurde. Kuid seejuures ei maksa unustada ka Issanda sõna: „Minu mõtted ei ole teie mõtted, ja teie teed ei ole Minu teed“ (Js 55:8). Apostel Paulus palus kolm korda Jumalat teda haigusest tervendada, kuid lõpuks kuulis siiski eitavat vastust: „Sulle saab küllalt Minu armust, sest vägi saab nõtruses täie võimuse“ (2Ko 12:8,9).

Niisiis, igale kristlasele on äärmiselt tähtis ja hädavajalik osata kõike, mis meid tabab, vast u võtta kui Issanda käest, ja alistuda Tema tahtele, milline see ka ei oleks. Olgu see raske ja ränk, kestku sinu kannatused kaua, ole siiski kannatlik ja oota! Mine usu ja lootusega läbi sellest viletsusperioodist mis Issand sulle on määranud, olgu see siis 10 päeva, 10 kuud, 10 aastat või isegi kogu elu. Peamine on, et selles täituks Jumala tahtmine, nagu on kirjutatud: „Sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal!“ (Mt 6:10). Ja ära unusta palvet, mida meie Päästja Kristus võitluse ja kannatuse rasketel minutitel Isa ees palvetas: „Isa, kui sa tahad, siis võta see karikas Minult ära, **ometi ärgu sündigu Minu, vaid Sinu tahtmine!**“ (Lk 22:42). Niisuguses palves on tunda healõhnalist taevast tuulepuhangut. Ja kui meil siin maa peal ei õnnestu saavutada sellist hoiakut, siis võib osutuda asjatuks meie lootus taevasse pääseda.

„Ära karda seda, mida sul tuleb kannatada“, ütleb Issand Smürna kogudusele. „Vaata, kurat tahab visata mõned teie seast vangitorni... ja teil on viletsust (ning lausa trööstides lisab) **kümme** päeva“. Kümme päeva kannatusi, viletsust, ahelaid ja lõpuks surma. Kümme päeva... Ainult kümme päeva!... Aga seejärel suur rõõm ja Issandaga viibimine lõputus igavikus!

Nüüd läheme järgmise punkti juurde: „Tean sinu vaesust, kuid sa oled siiski rikas“. Nõustugem, et niisugust seost võib kohata üsna sageli. Inimesed, kellele! on soliidne varandus või isegi väga suur rikkus siin maa peal, võivad olla vaimulikult äärmiselt vaesed. Ja vastupidi: inimesed, kellele, nagu vaesel Laatsarusel, ei olnud siin maa peal midagi, omavad niisugust vaimulikku rikkust, et saavad jagada ja jagavadki teistele. Muidugi ei tähenda see, et kõik vaesed tingimata on, vaimulikult rikkad. Ent fakt jääb faktiks. Meie juures Lõuna-Aafrikas ma puutun pidevalt kokku inimestega kes elavad materiaalses vaesuses, kuid on rikkad vaimulikult. Muidugi, ka maine rikkus võib olla Jumala õnnistus. Meenutagem kasvõi Aabrahami, kes oli väga rikas mees ja samal ajal ka õiglase, vaba ja jumalakartlik. Ent siiski peab tunnistama, et maine rikkus on paljudele ohtlikuks

püüniseks. Seepärast ütlebki Paulus oma õpilast Timoteost juhendades: „Neid, kes on rikkad sessinases maailmas, manitse mitte olla suurelised ega loota kaduva rikkuse peale, vaid elava Jumala peale, Kes meile annab kõike rohkesti tarvituseks“ (1Ti 6:17).

On hea, kui inimene, vallates maiseid varasid, omab samal ajal ka vaimulikku rikkust. Ent häda sellele, kes omades midagi maa peal, seob oma südame selle külge niivõrd, et unustab vaimuliku varakogumise hädavajalikkuse. Mäletate, mida Issand ütles ühele niisugusele rikkale, kelle mõtted olid aina seotud oma rikkuse suurendamisega: „Sina meeletu Selsamal ööl nõutakse sult sinu hing; kellele saab siis, mis sa oled soetanud?“ (Lk 12:20). Jumal nimetas seda inimest meeletuks, ja tõepoolest, nii see on. See, kelle jaoks maine vara tähendab vaimulikust rikkusest rohkem, on meeletu. Jeesus lõpetas selle võrdumi sõnadega: „Nõnda on selle lugu, kes enesele kogub tagavara ja ei ole rikas Jumalas.“ Mõistagi ei kavatse ma ha kata teie raha üle lugema, ja räägin vaid sellepärast, et hoiatada ülemäärase rahakogumise innu eest. Häda meile, kui oleme rohkem maise kui taevase vara soetamisest hõivatud! Loodan, et mu sõnu ei tõlgendata vääriti, ja kellel on kõrv kuulda, see mõistab kõike õigesti. Mitte mina, vaid Issand Ise on See, Kes meid, inimesi, hästi tundes ütleb hoiatavalt: „Vaadake ette ja hoiduge ahnuse eest, sest külluseski ei olene kellegi elu sellest, mis tal on!“ (Lk 12:15). Peame tunnistama, et see on tõepoolest nõnda. Materiaalne heaolu ei tee inimesi õnnelikuks. Aga kes on rikas Jumalas, omab kõike. Seepärast Issand, rääkides materiaalsest vaesusest ja isegi viletsusest Smürna koguduses, lisab samas: „Kuid sa oled siiski rikas.“

Ja lõpuks viimane punkt: „Et teid kiusataks.“ Saksa-keelses piiblitõlkes on see väljendatud pisut teisiti: „Et teid proovile pandaks.“ Järelikult kaasinimeste poolt meile osaks saav kurvastus, kannatus, laim, teotus ja vastuhakk on Jumala poolt lastud tulla selleks, et me saaksime proovile pandud ja läbi katsutud. Niiviisi saab kõik meis peituv, mida me ise võib-olla pole endas märganud, valge ette toodud ja me saame näha, milline on tegelikult meie kristlus: kas see on

tõeline elu Kristuses või ainult näiline. Jah, läbikatsumised ja viletsused on meile lausa möödapääsmatud, ja mitte ainult need, vaid ka komistused ja kiusatused. Muidugi, nagu on kirjutatud, „häda sellele, kelle läbi nad tulevad!“ Kuid nad tulevad meile heaks, sest nende läbi pannakse meie süda ja kristlik elu proovile. Efesose kogudusel, millest eespool rääkisime, tuli kokku puutuda inimestega, kes nimetasid end apostliteks, ja just nende läbikatsumine ja proovilepanek näitas, et tegelikult nad polegi need.

Nii on väga hea katsumuste tulest läbi minna veel siin, maa peal. Oleks ju kohutav, kui terve oma kristliku elu jooksul arvad, et sinuga on kõik hästi, aga igavikus kuuled Issanda suust ehmatavaid sõnu: „Ma ei tunne sind!“ Olla koguduse liige ja regulaarselt külastada jumalateenistusi pole tõsikristluseks kaugeltki piisav. Küsitlege uskmatuid inimesi, kes näevad teid mitte kirikus, vaid kodus, koolis ja tööl, ning nemad ehk iseloomustavad teie kristlust kõige paremini. Just tavalises argielus paistab kõige selgemini, kes me tegelikult oleme. Läbikatsumised ja kitsikused, mis tabavad meid kodus ja tööl, kannatused, mured, ebameeldivused ja ebaõnn, mida meil tuleb taluda – need on peegel, milles võib näha meie vaimulikku seisukorda. Õppigem siis olema tänulikud nende eest, sest nende läbi me saame ennast puhastada ja pühitseda ning läheneda Issandale!

Meil Lõuna-Aafrikas elas jutlustaja, kes oli usumehena laialt tuntud. Paljud jumalariigi töötajad kinnitasid pärast kohtumist temaga, et on saanud teenimistöö jaoks uue impulsu. Räägiti, et tema läbi toimusid tervenemised ja imed. Kui ta kellegi pärast palvetas, siis see kukkus ja langes selili. Arvati, ei kõik, mis tema läbi sünnib, on Püha Vaimu tegevus. Kuid äkki juhtus ootamatu asi. See õitsvates aastates jutlustaja suri. Mõni aeg hiljem tuli üks tema koguduse liige suures vaimulikus kitsikuses meie juurde misjonijaama. Hirimununa jutustas ta, et nende kadunud pastori ja jutlustaja naine ei saa enam öösiti magada. Ta on kõhnaks jäänud ja asub närvivapustuse piiril. Kui küsisime, milles on asi, vastas ta, et ta mees ilmub talle igal ööl ja vaevab teda kohutavalt, rääkides, et ta on hukkunud ning et temale on taevatee

igaveseks suletud. Kui naine küsib selle põhjust, vastab ta: „Kui ma inimeste eest palvetasin ja neile käed peale panin, tegutsesid minu läbi okultsed jõud. See polnud Püha Vaim. Lisaks muule tegin seda tasu eest. Nii teenisin suuri summasid.“

Aga jätame surnud rahule. Selge, et siin olid tegevuses pimedusejõud. Ma ei usu, et öösiti käis naise juures tõepoolest tema surnud mees. Muidugi oli see kuri vaim, kes ilmus mehe näol. Mehe hing võib olla kas taevas või põrgus. Kuid ei tohi unustada, et saatan tunneb hästi meid kõiki ja eriti neid, kes temale kuuluvad. Mäletate ju juhtumit ülempreester Skeua poegadega, kui kuri vaim ühe mehe sees ütles neile: „Jeesust ma tunnen ja Paulust ma tean, aga kes teie olete?“ (Ap 19:15). See, mis pärast seda sündis Skeua poegadega, ajas kõigile usklikele niisuguse hirmu peale, et need tulid hulgi oma patte üles tunnistama, kartes, et nendega võib juhtuda sama. Meie misjonijaama tulnud kristlane jutustas, et nende kogudust on haaranud paanika. Ühed kujutlevad õudusega, et nende sees elab võõras vaim, teised katsuvad läbi oma elu, küsides endalt, kas mitte raha- ja auahnus pole neid juhtinud. Paljud kahetsevad oma arutut soovi iga hinna eest näha imesid ja kogeda tervenemist, mõtlemata sellele, millises vaimulikus seisukorras nad on ja millised jõud võivad sealjuures tegutseda.

Kallid sõbrad! Arvan, et ka meil teiega oleks kasulik esitada endale need küsimused, ja mitte ainult seepärast, et mina selle loo jutustasin, vaid meil lihtsalt on hädavajalik ennast kontrollida. Kui Jumal meid oma kaaludel kaalub, siis avaneb tõde. See, mis tõepoolest asub meie südames, avaneb mitte siis, kui meil on kõik hästi, vaid siis, kui kõik on väga halb.

Keegi vana mees püüdis astuda rongi. Kui ta üks jalg oli juba tamburi trepil, aga teine veel platvormil, hakkas rong äkki liikuma. Vanake ei jõudnud reageerida, kaotas tasakaalu ning kukkus vaguni ja perrooni vahele. Ta muljuti surnuks perroonil seisvate inimeste silmade all. Kõik sündis nii kiiresti, et keegi ei jõudnud midagi ette võtta. Õnnetu viimased sõnad, mis selle traagilise stseeni tunnistajate kõrvu

ulatusid, olid järgmised: „Tänan Sind, Issand, selle eest, et nii läks! Tänu Sulle kõige eest!“ Kõik, mis sellest suust hirmsal surmaeelsel silmapilgul välja tuli ja meeldiva lõhnana taeva poole tõusis, oli tänu osaks saanud kannatuse eest. Nii jõudis valge ette, mis oli sügaval südames.

Kui kõik on vaikne, siis jääb ka saatan rahulikuks. Aga kui miski sind valusalt puudutab, kui astutakse „konnasilma“ peale, siis saadakse kohe näha, mis sinu sisemuses peitub. Kui laas veega rahulikult laual seisab, siis näib vesi seal puhta ja läbipaistvana, kuid proovige vaid raputada klaasi või lauda, millel see seisab, ja siis te näete, mis oli põhja settinud. Selleks Jumal saadabki tuuli ja meid tabavad argielu tormid, et paljastuks see, mis asub sügaval sisemuses. Huultele tuleb see, mis on südames. Meie reageerimine avab meie olemuse. Nii pole meil vaja kiruda inimesi, kes meile haiget tegid, vaid pigem tänada Jumalat selle eest, et Ta neid kasutas ja näitas meile meie sisemust. Kui nüüd halb valge ette tuleb, siis on selge, et teie süda on määrdunud ja teile on hädavajalik vaimulik puhastus ja pühitsus. Meie usk ja meie kristlik elu peab olema väärtuslikum kõige puhtamast kullast; ja nimelt viletsused, kannatused, haigused, laim ja muud kitsikused on selleks sulatustuleks, milles toimub see meie hinge jaoks nii vajalik puhastusprotsess. On ju prohvet Jesaja kord öelnud: „Vaata, mu suur kibedus muutub rahuks; ja Sina säätsid mu hinge hukatuse august, sest Sa heitsid kõik mu patud oma selja taha“ (38:17).

Jah, Jumalal on palju teid ja võimalusi, et meid läbi katsuda ja proovile panna. Kord Jumal pani proovile Aabrahami, et veenduda, kas tema südames leegitseb esimene armastus. Ta käskis tal maha jätta isade maa, kodu, lähedased inimesed ning minna teadmata kuhu. Võib kujutleda, millise hulluna ta siis inimestele tundus. Palju aastaid hiljem, kui Issand talle töötatud poja kinkis, pidi ta uuesti läbi raske katsumustetule minema ja oma ainsa, palavalt armastatud Iisaki Jumala ohvrialtarile panema. Vaatamata sellele, et nimelt Iisaki suhtes oli talle antud tõotus, oli ta ikkagi valmis teda ohvriks tooma. Just nii, iga inimlikku arusaama ületavalt proovis Jumal Aabrahami, ja nii avaldus ja sai ilmsiks

tolle suur usk. Seepärast nimetataksegi teda usu ja usklike isaks.

Küllap oleme ka meie sinuga juba midagi kogenud ja ühel või teisel viisil läbi katsutud. Mis seejuures avanes ja mis valge ette tuli? Mida nägid ümberseisjad ja mida märkasime ise? Kas see proovilepanek sai õnnistuseks? Kas me jäime Issandale ustavaks ja saame nüüd Temalt aukrooni? Väga kahju, kui läbikatsumise ajal osutume teistsuguseks, kui Jumal meilt ootab. Kui palju kibedust tõuseb südames, kui Ta meid läbi katsub inimeste kaudu, kelle peale me eriliselt lootsime ja keda usaldasime! Kui palju meelepaha, halvakspanu ja hukkamõistu tuleb siis meie suust: „Mina arvasin, et tema on tõesti töötaja ja tõeline kristlane, aga tema osutus...” Hüva, las tema olla see, kes ta on, aga sina? Missugune sa ise seejuures olid? Kas olid talle õnnistuseks ja abiks, kui ta langes? Ja kui tema sel hetkel polnud vaimulikult tasemel, kas sina ise olid Jumala Vaimus?

Kallid sõbrad! Jätkem teiste hukkamõistmine! Parem õppigem kõigest, mis meid tabab, ammutama enda jaoks väärtuslikku! Ärgem unustagem, et erinevaid läbikatsumisi ja viletsusi, millest meil tuleb läbi minna, tarvitab Jumal meie hüvanguks! Annaks Issand, et meil oleks kuulev kõrv ja et see kiri Smürna kogudusele saaks isiklikuks kirjaks meile igaühele!

8. Kiri Pergamoni kogudusele

Kolmandas kirjas, mille leiame Ilmutuse teise peatüki salmides 12-17, räägitakse järgmist: „Pergamoni koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb See, Kelle käes on terav kaheterane mõõk. Ma tean, kus sa elad: seal kus on saatana aujärg! Ja sa pead kinni Mu nimest ega ole Minu usku salanud ka neil päevil, mil Antipas, Mu tunnistaja, Mu ustav, tapeti teie juues, kus saatan elab. Aga Mul on pisut sinu vastu, et sul on seal neid, kes peavad kinni Bileami õpetusest, kes Baalakit õpetas võrgutama Iisraeli sööma ebajumalate ohvreid ja hoorama. Samuti on sul ka neid, kes samasuguselt kinni peavad nikolaiitide õpetusest. Paranda siis meelt; aga kui mitte, siis Ma tulen su juurde nobedasti ja sõdin nende vastu oma suu mõõgaga! Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb: Kes võidab, sellele Ma annan süüa varjule pandud mannat ja annan temale valge kivikese ja kivikese peale kirjutatud uue nime, mida ükski muu ei tunne kui aga see, kes selle saab.“

See kiri sisaldab nii palju huvitavat, et lühidalt on võimalu puudutada kõike, millest siin on juttu; seepärast võtame analüüsiks õige mitu punkti:

- 1) „kogudus“;
- 2) „kaheterane mõõk“;
- 3) „tean, kus sa elad: seal, kus on saatana aujärg“;
- 4) „Mul on pisut sinu vastu“;
- 5) „varjulepandud manna“.

Pean tunnistama, et nende nelja keele hulgast, mida ma valdan, on suulu suguharu keel mulle kõige armsam. Asi on selles, et suulukeelsete sõnade tähendus on väga lähedane kreekakeelsete sõnade tähendusele, nii et pole alati vaja kuulajaile selgitada, milline mõte on kätketud Piibli algupärandi vastavas väljendis. Seepärast ma siin Lõuna-Aafrikas jutlustan kõige meelsamini suulu keeles.

Niisiis, kolmanda kirja alguses leiame järgmise pöördumise: „Pergamoni **koguduse** inglile kirjuta!“ Sõna „kogudus“ ehk teisiti öeldes „kirik“, kreeka keeles „ekklesia“, tähendab tähttäheliselt „välja kutsutud“, võiksime öelda

„patu ja surma seest välja kistud“. Sõbrad, kas me oleme sel-
lised? Kas te võite seda öelda enda kohta? Kas te kuulute
kogudusse, mis on patu maailmast välja kistud? Kõik selle
perekonna liikmed, kus mina sündisin ja üles kasvasin, olid
usinad jumalateenistuste külastajad. Niisuguseid nimeta-
takse meil kirikuskäijateks. Isa oli 30 aastalt; diakon ja ko-
guduse vendade nõukogu liige. Kohustuslik viibimine
kõikidel jumalateenistustel oli kirjutamata seadus meile
kõigile. Kuid see ei seganud meid elamast ilmalikku elu.
Koosolekutelt tagasi tulles me juba koduteel hakkasime
üksteisega vaidlema ja tülitsema. Selline käitumine oli meie
elunorm. Lastena jälgisime kodus pidevalt vanematevahelisi
tülisid ja õppisime neilt tegema sedasama. Pidamata valet
kuigi suureks patuks, me petsime neid ühtelugu ja valeta-
sime iga kord, kui leidsime vajaliku olevat. Sõnakuulmatus,
vaidlemine, ärritumine, solvangud, tigenus, viha ja palju
muud sarnast saatsid meid elus pidevalt. Aga kõige selle juu-
res me pidasime end headeks kristlasteks.

Meie farmi õuel oli tantsuplats, kuhu kogunesid ümb-
ruskonna inimesed ja kus peeti pidusid ja lõbutseti. Seal
joodi veini ja lustitati kuni südaööni, mõtlemata sellele, et
kõik niisugune ei kuulu kristlastele. Laupäeviti mu vennad
mängisid pilli ja tantsisid, lõbutsees koos kokkutulnute-
ga, aga pühapäeva hommikul istusid kõige vagama näoga kiri-
kus oreli taga ja laulsid koraale. Sellised polnud mitte ainult
meie, vaid ka teised meie nn kristliku kiriku liikmed. Kuid
niisugune kirik ei saa olla Jeesuse Kristuse kogudus ega nii-
sugused inimesed selle liikmed. Ainult neil, kes on patusest
maailmast välja tõmmatud, on õigus nimetada end jumala-
lasteks.

Aga kui Jumal oma armu läbi meie silmad avas ja meid
vaimulikust pimedusest vabastas, siis muutus meie elu täie-
likult. Endisel tantsuplatsil hakati läbi viima jumalateenistusi
ja Sõna seletusi Lõppesid joomingud ja lihalikud meelela-
hutused. Tõmmanud meid välja patu võimusest, tegi Issand
meid oma koguduse osaliseks. Kas Ta on sedasama teinud
ka teiega, sõbrad? Kas te olete juba patu mülkast välja tõm-
matud või jätkate endist ilmalikku elu? Oluline pole see, kas

te loete ennast mõne maise koguduse liikmeiks, vaid kas te olete Kristuse koguduse liige? Kuulus evangelist ja jutlusta ja John Wesley nägi kord järgmise unenäo:

Ta seisis paradiisi väraval. Koputamise peale väljus uksehoidja ja küsis, mida ta soovib.

„Härra,“ ütles Wesley, „ma tahaksin ainult teada, miliste usutunnistuste esindajaid taevas leidub. On siin anglikaane?“

„Mis?“ küsis temalt taevane teener, „ma ei saa aru, millest sa räägid?!“

„Ma küsin, kas taevas on anglikaani kiriku esindajaid?“

Too vaatas uuesti arusaamatuses küsija peale ja ütles: „Ei, selliseid ma ei tunne.“

„Kas siin on katoliiklasi?“ jätkas Wesley küsitlemist.

„Ei.“

„Aga luterlasi? Kas luterlasi leidub siin?“

„Ei.“

John Wesley seisis ikka veel taeva väraval. „Hüva,“ mõtles ta, „mis puutub anglikaanidesse, siis seda ma mõistan. Nad ajasid mind igalt poolt välja, kus ma neile tõde kuulutasin, nii et ma lõpuks pidin seda tegema kalmistul oma isa haua seistes, kust mind ei saadud ära ajada. Kuid miks pole taevas ka luterlasi?“ Uuesti uksehoidja poole pöördudes küsis Wesley:

„Aga kas teie juures on õigeusklikke?“

„Ei. Neid ka ei ole.“

„Aga metodiste ja baptiste?“

„Ei, ka niisuguseid ma ei tunne.“

Vapustatult ja segaduses läks Wesley paradiisi värava juurest ära ja suundus põrgu sissepääsu poole. Tema koputamise peale väljus põrgu uksehoidja.

„Ütelge mulle, palun,“ küsis Wesley, „kas teie juures on anglikaane?“

„Oo, muidugi. Enam kui küllalt.“

„Aga õigeusklikke ja katoliiklasi?“

„Samuti. Ja isegi väga palju.“

„Kas on ka luterlasi?“

„Jah, piisavalt.“

„Aga metodiste ja baptiste?“

„Neid on samuti loendamatult!“

John Wesley lahkus põrgu väravate juurest täielikus hämmelduses ja läks tagasi taeva uksele. „Ei või olla,“ promises ta omaette, „et mitte keegi nendest, kes on nimetanud end jumalalapseks, ei ole saanud paradiisi. Kes seal siis üldse on?“ Ta koputas uuesti, palus vabandust ja ütles: „Ma sain just praegu teada, et põrgus leidub eranditult kõigi nende kristlike liikumiste esindajaid. Kas tõesti paradiisis üldse kedagi ei ole?“

„Kuid as ei ole! Taevas on loendamatu hulk kristlasi.“

„Jah, aga ma küsisin praktiliselt kõigi kristlike uskkondade kohta ja sain kindla vastuse, et siin neid ei ole.“

„Siin,“ vastas taeva teener, „on ainult need, kes on Kristuse verrega pestud, need, kelle kohta Jumala sõnas on kirjutatud: „Nad on oma rüüd pesnud ja oma rüüd valgeks teinud Talle veres“ (Ilm 7:14). Ainult sellised lunastatud jumalalapsed asuvad taevas.“

Nõnda mõistis jutlusta ja, mis määratleb inimese asukoha igavikus ja mis on kristlase elus peamine. Kas nüüd mõistate, mis on teie jaoks otsustav? Kas te olete juba Talle verega pestud ja patu maailmast välja tõmmatud? Kas teie riided on valgeks tehtud või on nende peal ikka veel määr-dunud plekke? Kas te olete ennast valmistanud nagu valmis-tub pruut kohtumiseks taevase Peigmehega? Kas võite veendunult öelda, et teil on lähedane osadus Jumalaga ja te olete selle koguduse liige, mille kohta on kirjutatud: „Sellele kaljule Ma ehitan oma koguduse ja surmavalla väravad ei võida seda“ (Mt 16:18). Kalju all pole loomulikult mõeldud Peetrust kui inimest ja apostlit, vaid seda, millest ta rääkis ja tunnistas.

„Mis see siis on?“ küsite teie. Lugege eelnevaid salme Matteuse 16. peatükis ja te saate aru, mida siin silmas peetakse. Jeesuse küsimusele, kelle arvavad inimesed Ta olevat, vastasid jüngrid: „Mõned ütlevad Sind olevat Ristija Johannes, teised Eelija, aga teised Jeremija või ühe prohveteist.“ Neid kuulates Jeesus küsis: „Aga teie, keda teie Mind ütlete olevat?“ mille peale Siimon Peetrus vastas: „Sina oled

Kristus, elava Jumala Poeg!“ Siis lausus Issand: „Õnnis oled sa, Siimon, Joonas poeg, sest liha ja veri ei ole sulle seda ilmutanud, vaid Mu Isa, Kes on taevas“ (Mt 16:13-17). Ja ennäe, selle Jumal-Isa poolt antud **ilmutuse kaljule** rajati ja rajatakse veel edaspidigi see Kogudus, mida põrgu väravad ei suuda ära võita, Seda tõendavad Pauluse sõnad, kui ta ütles: „Ma annan teile teada, vennad, et evangeelium, mida mina olen kuulutanud, ei ole inimestelt. Sest **ma pole seda saanud** ega õppinud inimestelt, **vaid Jeesuse Kristuse ilmutuse kaudu**“ (Ga 1:11,12). Nagu näha, oli Paulusel isiklik kohtumine Jeesusega, mispuhul ta Temalt midagi sai. Aga teie, sõbrad? Kas te olete juba kogenud niisugust kohtumist Issandaga? Kas olete leidnud lähedase osaduse Temaga, mis teid maailma porist ja patust välja tõmbas, kui te saite Kristuse koguduse liikmeks?

Järgmine mõiste, millel tahaksin peatuda, on „kaheterane mõõk“. Kummaline küll, mainitud mõõk ei ole mitte Issanda paremas käes, vaid väljub Tema suust (Ilm 2:16). See kaheterane mõõk on Jumala poolt öeldud sõna. Kirjast heebrealastele 4:12,13 loeme: „Jumala sõna on elav ja vägev ja teravam kui ükski kaheterane mõõk ning tungib läbi, kuni ta lõhestab hinge ja vaimu, liikmed ja üdi ning on südame meelsuse ja mõtete hindaja ja ükski loodu ei ole temale nähtamatu, vaid kõik on alasti ja paljastatud tema silme ees; ja temale tuleb meil aru anda.“ Jumala mõõk, millest siin on jutt, saadab korda, mis inimlikult võttes näib võimatuks. Ta lõhestab vaimu ja hinge, liikmed ja üdi, tungib südameni, avades selle mõtte ja meelsuse. 1Korintose 14:24,25 on öeldud: „Aga kui nemad kõik kõneleksid prohvetlikult (mõnedes piiblitõlgetes on siin kasutatud sõna „jutlustaksid“) ja tuleks uskmatu või võhik, siis nad kõik paljastaksid tema olukorra ja kõik arvustaksid teda, tema südame saladused tuleksid ilmsiks ja ta heidaks siis silmili maha ja kummardaks Jumalat ning tunnistas, et Jumal on tõesti teie sees. Niisiis, Issanda sõnad paljastavad ja mõistavad kohut. Endastmõistetavalt ei armasta enamus inimesi seda ja püüavad igati vältida. Tänapäeval eelistatakse kuulata meeldivaid sõnu Jumala armust, armastusest ja andeksandmisest. Jutlustajad

kasutavad seda sageli, et inimesi kuulama meelitada. Ent Issand räägib teisiti. Sõnad, mis Tema esile toob, on nagu kaheterane mõõk, mis tungib inimese hinge ja paljastab kõik varjatu. Maailmas on palju mõõku, ent pole teravamalt kui Jumala suust väljuv mõõk.

Üks naine, kes pikemat aega Kwa Sizabantus viibis, istus jumalateenistusel alati kõige viimases reas. Pärastpoole ta lõpetas koosolekutel käimise hoopis. Kui ma selle põhjust küsisin, vastas ta: „Ma ei suuda, mul pole jõudu taluda sinu jutlusi. Iga kord, kui sa jutlustad, sa räägid minust. Vähe sellest, ka teised teie jutlustajad teevad sedasama, jutustades teiste kuuldes kõigest, mida ma olen teinud. Te vist annate üksteisele edasi, mida te minust olete kuulnud, ja pärast kasutate seda jutlustes.“ Võisin ainult naeratada ja öelda: „Keegi ei tea sinu kohta midagi ega räägi edasi midagi. See on Issand. Tema võtab jutlusta ja suu Enda tarvitada, et sinu südame vastu rääkida ja ilmutada nõnda sulle oma suurt armu. Miks sa siis, selle asemel et alistuda ja Teda selle eest tänada, püüad Tema eest ära joosta? Võita see vastu, mis Ta räägib ja paranda meelt! Ära põgene Issanda kutse eest!“ See on hea tundemärk, kui Jumala sõna kuulates inimene ennast nii tunneb; ja ma oleksin väga rõõmus, kui Jumal ka praegu sinu vastu võiks nõnda rääkida. Kui kaheterane Jumala sõna mõõk meie südant ei purusta, siis on kõik öeldu asjatu. Võib-olla mõned küsivad, miks Jumal kasutab oma sõna kaheterase mõõgana ja milles seisneb selle teravus. Vastuseks toon mõned näited Pühakirjast.

Matteuse 5:21,22 loeme: „Te olete kuulnud. et muistsele põlvele on üteldud: sa ei tohi tappa! ja kes iganes tapab, see kuulub kohtu alla. Kuid Mina ütlen teile, **et igaüks, kes on oma vennale vihane, kuulub kohtu alla**; aga kes iganes oma vennale ütleb „raka“ (st loll, narr) – **kuulub Suurkohtu alla**; aga kes ütleb „sa jõle!“ **kuulub põrgutulle**.“ Kas teiega on juhtunud, et te olete ärritunud ja vihaseks saanud venna, õe, abikaasa, lapse või veel kellegi lähedase peale? Kas olete tülitсенud ja sõimelnud? Kui jah, siis teadke, et, tuleb päev, mil te seisate selle pärast Jumala kohtu ees, sest nii käitudes te tegite suurt pattu. Kui sa küll kedagi ei

tapnud, ent südame vihas ja ägeduses nimetasid kedagi jõledaks, siis Jumala silmis oled sa mõrtsukas, ja sind visatakse selle eest põrgutulle. Näete nüüd, kui terav ja lõhestav on Jumala sõna!

Edasi lugedes saame teada, et „kui sa oma andi tood altarile ja seal meenub sulle, et su vennal on midagi sinu vastu, siis jäta oma and sinna ja mine lepi enne oma vennaga ja siis tule ja too oma and“ (Mt 5:23,24). Iisraeli rahvas tõi Jumalale mitmesuguseid ohvriande. Ka meie, tulles pühakotta, toome Jumalale oma ohvreid. Sellisteks ohvriteks tänapäeval pole mitte ainult raha ohverdamine jumalariigi töö heaks, vaid ka palved ja laulud kui tänu ja ülistamise märk. Niisiis, kui nendega Issanda ette tulles teile meenub, et kellegi venna või õe südames on midagi teie vastu, siis jätke palve ja laul ning minge ja leppige ära omavahel. Ainult pärast seda on teie ohver Issandale vastuvõetav.

Tahan rõhutada, et siin pole juttu sellest, kui teie südames on midagi venna vastu. Sel puhul peab teie samm leppimise suunas olema endastmõistetav. Ei. Kiri räägib leppimise hädavajalikkusest sellega, kellest te teate, et tema südames on midagi teie vastu. Ei maksa ütelda: „Aga miks mina? Ega mina pole süüdi, tema on süüdi!“ Mitte sellele pole vaja mõtelda! Teie jaoks peab olema tähtis vaid üks: et teisel on midagi teie vastu. Kontrolli end, vend ja õde! Kas su tuttavate ja lähedaste ringis on neid, kellel on midagi sinu vastu? Kas oled nendega juba leppinud? Kui ei, siis tee seda esimesel võimalusel! Elupraktika näitab, et selles küsimuses on meil enamasti tegu mitte maailma inimestega, vaid just meie usuvendade ja -õdedega, koguduse kaasliikmetega. Issand ei soovi, et me oma ohvrite ja andidega läheneme Tema, kui meie suhted ligimestega pole korras. Me ei tohi rahulikult istuda koosolekul, jutlustada, laulda ja palvetada, teades, et kellelgi vennal või õel on südames midagi meie vastu. Jätkem kõik, mingem ja leppigem omavahel ära. Tehkem puhtaks ja selgeks oma suhted selle hingega ja alles siis tulgem koosolekule ja tõstkem palvehäält, mida Issand võib vastu võtta puhta ja meelepärase ohvrina. Ainult nii võime me rahulikult läheneda Jumalale ja seista Tema püha palge

ees. Ärgem unustagem, et See, Kes seitset taevatähte oma paremas käes hoiab ja kõnnib seitsme kuldküünlajala vahel, ei salli Temale lähenemist lepitamata südamega.

Ärgem püüdkem seda Tema eest varjata, sest Tema eest ei jää nagunii midagi varjule. Tema silme ees on kõik paljas. Ta näeb meid sellistena, nagu me oleme, ja teab meie kohta kõik: mõtteid, sõnu, käitumist ja suhteid inimestega. Aga just see, oh häda, häirib kristlasi kõige vähem. Kõige vabama näoga tulevad nad koosolekule, istuvad, kuulavad, palvetavad, laulavad kooris ja isegi jutlustavad, teades küll, et kellelgi, võib-olla isegi samas saalis istujal on südames midagi nende vastu. Oo, kui palju pattu on tänapäeval meie kogudustes ainult sellepärast, et nende liikmed ei hooli sellest Jumala manitsusest ja käsust. Niisiis, kui soovite saada Issandalt õnnistust, siis tuleks teil alustada nimelt sellest.

1Peetruse 3:7 on öeldud: „Teie, mehed, elage naisega **targasti kui nõrgema astjaga** ja osutage neile austust, sest nad on elu armuanni kaaspärijad nagu teiegi, **et teie palved poleks tagajärjeta.**“ Mida see tähendab? Kui sina, mees, ei ela targasti, puhtalt ja pühalt oma naisega, siis oled ise takistuseks oma palvetele ja need ei jõua Issandani. Kui su perekonnaelu ja suhted naisega pole korras, siis kõik sinu palved on ainult silmakiri ja vaga näitemäng. Jumal ei kuule neid. Kas on juhtunud, et oled sõimanud oma naist, nimetades teda solvavate ja haavavate sõnadega. Sa ehk arvad, et ta on piiratud ja rumal naine. Isegi kui see nõnda oleks, ära söanda nii teha! Sinu kui mehe ülesanne on puhastada ja pühitseda teda veepesemisega Jumala sõnas, suhtudes temasse nagu Jeesus suhtus kogudusse, andes tema eest oma elu. Kes teab, võib-olla on su naine niisugune selle pärast, et sa ise pole õiges seisukorras. Nii nagu Jeesus armastas kogudust, andes oma elu tema eest, nõnda pead ka sina, vend, armastama oma naist! Jumala ees on jõledus, kui mees, tundes küll Jumala sõna, kuid omamata häid suhteid naisega, tõstab siiski palveid Jumala poole, nagu poleks midagi katki.

Ent palvetakistused niisuguse juhtumi puhul pole veel kõik. Issand läheb selles asjas veelgi kaugemale ja ütleb: „Ma tahan siis, et mehed palvetaksid igas kogumisaigas

ja tõstaksid üles pühad käed ilma vihata ja kahtlemiseta!“ (1Ti 2:8). Arusaadavalt ei peeta siin silmas lihaseid, vaid vaimulikke käsi. Mehed! Jumal võtab kuulda teie palveid vaid siis, kui teie südames ja elus ei ole ärritumist, tigidust, meelekibedust ja viha mitte ainult naise, vaid kõigi ümbritsejate vastu. Selles on Jumala sõna kaheterase mõõga olemus. Ja see mõõk tungib mitte ainult mehe, vaid ka naise hinge põhjani.

Kallid õed! Kas te teate, et teie elu ja teie suhtumine mehesse peab näitama kogudusele eeskujulist suhtumises Jeesusesse Kristusesse? Aga kas ja teie puhul on nõnda? Mida te ütleksite, kui minu suhtumine Issandasse oleks samasugune, nagu teie suhtumine mehesse? Tean näiteks, et mõned kristlikud naised on võimelised oma mehi söimama. Kust nad selle õiguse on saanud, seda ma ei tea – igal juhul mitte Piiblist. Selliseid asju võib õpetada ainult põrgust pärinev vaim. Jumala sõna kohaselt on naine Kristuse koguduse võrdkuju, ja kogudus, nähes tema elu, käitumist ja suhtumist mehesse, saab õppida, milline peab olema tema suhe Jeesusega.

Prohvet Saamuel, pöördudes kord kuningas Sauli poole, ütles nõnda: „Vastupanu on otsekui nõidusepatt“ (1Sa 15:23). Naine! Kas mõistad, et olles mehele sõnakuulmatu ja isemeelne, sooritad sa nõidusepattu? Seda teed minnes võid sa langeda saatana köidikutesse. Asi on liiga tõsine, et sellele mitte tähtsust omistada. Ei tohi end õigustada sellega, et sul on nii halb mees ja seepärast sa lihtsalt ei saa talle alistuda. Nii sa võid leida mõistmist ja kaastunnet inimeste, aga mitte Jumala juures. Jumala sõna räägib täiesti selgelt: „Naised, olge allaheitlikud oma meestele!“ (1Pe 3:1). Pole tehtud mingit lisamärkust selle kohta, missugustele meestele, vaid on öeldud lihtsalt „meestele“. Niisiis pole tähtis, kas ta on usklik või ei, kas ta perekonnapeana käitub väärikalt või ei. Õed, lugege tähelepanelikult seda manitsust, eriti need, kellele mehed on „väljakannatamatud“, ning te mõistate, miks on isiklikult teie sõnakuulelikkus Issandale hädavajalik. Mõelge nende sõnade üle: „Naised, olge allaheitlikud oma meestele, **et ka need, kes ei ole sõnakuulelikud**

sõnale, naiste eluviiside läbi võidetaks ilma sõnata usule, kui nad vaatavad, kuidas te elate jumalakartuses puhast elu“ (1Pe 3:1,2). Kangekaelsus, isemeelsus, alistumatus, eneseõigustus – kõike seda võib nimetada ühe sõnaga: **vastupanu**, mis Jumala silmis on **ebajumalateenistus** (1Sa 15:23). Antud juhul te teenite iidolit, kelleks te olete ise. Kas näete nüüd, et pole teravamat mõõka, kui see, mis lähtub Issanda suust?

Võtame veel ühe näite. Piibel õpetab meid tagastama valad neile, kellelt me kunagi oleme midagi laenanud. Rooma 13:8 on kirjutatud: „Ärgu olgu teil midagi kellegagi võlgu...“ Kahjuks on inimesi, paraku ka usklikke keskel, kes on laenanud kelleltki raha või midagi muud, aga sageli „unustavad“ tagasi tuua. Suma kergemeelselt suhtuvad nad ka oma lubadustesse, jättes need lihtsalt täitma ta. Niisugustel tuleks viivitamata asjad ära korraldada, tagastada võlg või paluda andestust täitmata lubaduste pärast. Ent sageli pole meie võlad ainult materiaalsed. Võime olla ligimestele võlgu osutamata jäetud armastust ja lahkeid, toetavaid, julgustavaid sõnu. Palju on niisugust, mida oleme teistele võlgu. Hoolitsegem siis, et keegi ei saaks meid süüdistada igavese Kohtuniku autrooni ees! Kui tõsiselt järele mõtleme, siis mõistame, et oleme võlgu kogu maailmale. Meie käest nõutakse uskmatuses hukkaläinute verd, kui me ei tee seda, mida Issand meilt ootab. Häda meile, kui me ükskõikseltselt pealt vaatame, kuidas maailm marsib igavesse hukatusse!

Jah. Jumala sõna on tõepoolest terav. See raputab ja äratub üles vaimulikust unest. Aga kes seda kuuldes jätkab magamist, see peab endalt küsima, kas mitte teda pole haaranud igavene uni (st kas ta pole juba vaimulikult surnud). Ainult meie pahed, patud ja kuriteod on võimelised meid viima sellisesse kahetsusvaarsesse seisundisse. Matteuse 5:27,28 me satume taas selle mõõga teraviku ette: „Te olete kuulnud, et on üteldud: Sa ei tohi abielu rikkuda! Aga Mina ütlen teile, et **igauks**, kes naise peale vaatab teda himustades, on juba abielu rikkunud temaga oma südames“. Sõber, kui mitu korda sa selle mõõdupuu kohaselt oled juba abielu rikkunud? Kui sageli, vaadates teist naist, sa oled mõttes oma

naist petnud? Ja sina, naine! Kuimitu korda, vaadates salamiisi teist meest, oled sa oma mehele truudust murdnud? Kas näete nüüd, Kellega meil on tegemist? Sellega, Kes on meie mõtete üle Kohtumõistja! Jumala silmis on mõtted võrdväärsed tegudega. Just need väljendavad meie olemust, tuues esile, mis meis tegelikult peitub. Võime teha vaga näo, jutlustada ja tunnistada, katta end pühaduse maskiga, kuid ärgem unustagem, et kõige sellega me võime muljet avaldada küll inimesitele, aga mitte Jumalale. Sest Tema pilk läbib hinge ja vaimu, liikmed ja üdi ning on südame meelsuse ja mõtete hindaja.

Need on ainult mõned näited, mis ilmutavad meile Jumala sõna mõõga teravust. Kui kuulutame ja tunnistame Kristusest, on meil tegemist Sellega, Kelle suust väljub kaheterane mõõk ja Kelle eest pole miski varjul. Just nii ilmutas Issand Ennast Pergamoni kogudusele. Siiski ei maksa unustada, et sama jumalasõna mõõk on ka tõeline õpetus, mis meie vaimulikult haiged hinged võib terveks ravida.

Aga nüüd läheme järgmise punkti juurde: „Ma tean sinu tegusid.“³) Oh, kui õiged ja kõikehaaravad on need sõnad! Issand teab tõepoolest kõik. Teab kogu meie elu, meie tegusid ja toiminguid. Meie, kristlased, võime hästi ja õigesti rääkida, ent kahjuks meie sõnad ei leia kaugeltki mitte alati kinnitust tegudes. Jumalale aga on tunduvalt tähtsamad teod, sest need iseloomustavad meie tegelikku elu. Samuti teab Ta, kus ja millistes oludes me elame. Pergamoni kogudusele ütleb Issand: „Ma tean, et sa elad seal, kus on saatana aujärg.“ Vapustav konstateering kas pole? Pergamoni kogudus asus seal, kus saatan ise istus autroonil ja valitses. Kristliku koguduse olemasolu ja vaimuliku kasvu võimalikkus niisugustes ränkades tingimustes kinnitab Jeesuse Kristuse evangeeliumi tohutut väge. Jumalale pole miski võimatu. Ta võib Ennast oma suures väes ilmuta da koguni saatana peakorteris. Kunagi suutis ka Joosep elada ja jääda ainsaks jumalalapseks sügavalt langenud maailma

³ Need iseenesest täiesti õiged sõnad Ilm 2: 13 puuduvad varasemates kreekakeelsetes käsikirjades ja seepärast jätavad uuemad piiblitõlked need välja. (Tõlkija märkus).

tähistavas Egiptuses. Issand hoidis seda noormeest isegi Pootifari majas kus kõlvatu naine päevast-päeva teda jälitas, püüdes ahvatleda patule. Kujutlegem olukurdi, millistes ta elas! Ent vaatamata sellele ei õnnestunud saatanal viia teda üleastumise ja patu tee. Sest See, Kes elab meie sees, on palju vägevam sellest, mis meid ümbritseb maailmas. See-pärast ei või mingid rasked olukorrad vabandada meie taganemist ja vaimulikku langemist.

Muidugi leidub inimesi, kes selle peale ütlevad: „Erlo, sa räägid nõnda, sest sa ei tea, milline on elu niisuguse nõiaga, nagu on minu naine, ja selliste põrgulistega, nagu minu lapsed!“ Kallis sõber! Isegi kui nad tõepoolest on niisugused, millistena sina neid näed, ei anna see ikkagi sulle õigust elada halba ja ebapüha elu. Pergamoni kogudus suutis elada ja olla Issanda lähedal seal, kus asus saatana aujürg. Kohtudes minuga ütlevad paljud: „Muidugi, teie juures Lõuna-Aafrikas võib sündida niisugune vaimulik ärkamine. Küllap on teil seal siiani kõik nagu džunglis. Ei ole televiisiooni, mis võrgutab ihu, mõistust ja hinge, ei ole stressse ega lõputuid muresid homse päeva pärast.“ Ei tea, miks igaühele tundub, et just tema elu ja olukorrad on eriti rasked. Kord Lääne-Euroopas tuli pärast minu jutlust mu juurde ühe kristliku koguduse pastor ja pahvatas, suutmata talitseda viha: „Erlo! Te peaksite lõpuks mõistma, kus te jutlustate! Ei või ju nõuda kõlbelist puhtust ja võitu patu üle meilt, kes me elame Euroopas! Meie oleme lausa ümbritsetud häbitusest ja pornograafiast. Ei möödu päevagi, kui televiisoris või kussagil mujal ei näeks alasti naisi! Kuidas võib siis oodata, et viibides sellistes tingimustes me jääksime süütuks ja patust vabaks nagu väikesed lapsed?“

Mu sõbrad! Lõpetagem eneseõigustused, sest muiste Pergamonis asunud kogudus saab kohtupäeval meile elavaks süüdistajaks! Nema suutsid olla usklikud ja viibida Issanda läheduses seal, kus saatana ise istus aujärjel ja valitses. Millega siis õigustame ennast Jumala ees meie, kes me endale ettegi ei kujuta, mida see tähendab! Kas te ei tea, et mida pimedam on ümberringi, seda eredamalt peab meist paistma Kristuse valgus; ja mida lähemale meile

astub hingevaenlane saatan oma kurjusejõududega, seda rohkem peab meis ilmnema Jumala vägi ja lähedus Temaga. Just meid ümbritsevates ohtudes saab Issand Ennast ilmutada erilises aus. Jeesus ei palunud ju Isa, et Ta meid sellest kõlvatust maailmast päästaks, vaid et Ta just siin hoiaks meid kurja eest (Jh 17:15).

Vesi pole paadile ohtlik, kuigi paat asub vees. Oht tekib siis, kui vesi hakkab tungima paati. Elades selles maailmas ja olles maailmast ümbritsetud, peame kõigest hoolimata ikkagi jääma temast vabaks, nagu Kristus kunagi oma jüngerist rääkis: „Nad ei **ole maailmast**, nõnda nagu Minagi ei ole maailmast“ (Jh 17:16). Häda meile, kui maailm tungib meie südamesse, mõistusesse ja hinge. Siis me ei pääse laevahukust ja mässavas elumeres haaravad meid hirmsate haide aplad lõuad. Pergamoni koguduse liikmed võisid saata võimule vastu seista, sest Jeesus oli nende keskel ja nad katsusid läbi oma elu Jumala sõna valguses. Need inimesed jäid Issandale ustavaks ka kõige raskematel tagakiusu aegadel.

Jah, Jumal teadis ja hindas kõrgelt Pergamoni koguduse vastupidavust. Ent kõige juures Ta ei sulgenud silmi selle ees, mis oli Talle vastuvõtmatu; ja kuigi seda oli üsna vähe, võrreldes heaga, mis seal oli, ütles ta avameelselt: „Aga Mul on pisut sinu vastu, et sul on seal neid, kes peavad kinni Bileami õpetusest, kes Baalakit õpetas võrgutama Iisraeli sööma ebajumalate ohvreid ja hoorama. Samuti on sul ka neid, kes samasuguselt kinni peavad nikolaiitide õpetusest.“ Nagu näete, oli selle koguduse süüks, et nad sallisid endi keskel inimesi, kes vaimulikult järgisid Bileami teed, st raha omas nende jaoks nii suurt tähtsust, et nad olid valmis raha pärast tegema mitmesuguseid kompromisse. Ah, jälle see raha! Kui palju hingi on see hukutanud! Prohvet Bileam tingis tulu taga ajades Jumalalt välja loa teha seda, mis talle kord juba oli keelatud ja läks nii kaugele, et tema peatamiseks pidi eesel inimhäälega rääkima (4Mo 22: 12-33).

Niisiis leidis tollal ka usklike keskel inimesi, kes olid haaratud samast kasuahnuse kirest ja tuletasid sellest loost nn Bileami õpetuse. Selle õpetuse pooldajaid oli ka

Pergamoni koguduses. Jumal vihkas seda õpetust ja seepärast süüdistas kogudust, et see sallib enda keskel niisuguseid inimesi. Jumala sõna ei ütle, kas see sallimine oli teadlik või ebateadlik, ainult avaldab selgelt ja otsekohealt, et Issand ei talu seda. Kes tahaksid sellest õpetusest rohkem teada saada, neile soovitan asja uurida Piibli sõnaraamatu abil, et sügavamalt mõista, mida Pühakiri meile räägib rahakirest ja kasuahnusest ja nende tagajärgedest. Puudutasin seda küsimust ainult teema käigus. Tahaksin veel lisada, et häda meile, kui me saame usuvendadele ja -õdedele kiusatuse põhjustajaks ning kui teeme midagi seesugust, mis ei teeni teiste hingede ülesehitamist, uuendamist, puhastamist ja pühitsemist.

Täpselt samuti nagu kirjas Efesose kogudusele, meenutab Issand siin nikolaaiite – inimesi, kes nimetasid end usklikeks kristlasteks, kuid oma eluga näitasid hoopis muud. Ka Pergamoni koguduses leidsid neid, kes hoidsid välise, pinnapealse kristluse liini, vaevumata võitlema patu vastu oma isiklikus elus. Siiski, vaatamata sellele, et koguduses oli niisuguseid inimesi, moodustasid tema põhiosa ikkagi ustavad ja mehised Kristuse järgijad, kellede hulgas oli ka hiljem tapetud Antipas. Nii võib praegugi kogudustes kohata erisuguseid kristlasi. Ühed lähevad vaatamata viletsusele ja raskusele üha edasi, olles valmis vajaduse korral Issanda eest oma elu andma. Teised aga, rahuldudes vaid kristluse välise vormiga, on piduriks terve koguduse vaimulikule kasvule ja nendega lepatakse ainult seepärast, et nad on liikmed, kes külastavad regulaarselt jumalateenistusi ja ohverdavad oma kümnise. Nagu Pergamoni kogudus, nii sallime ka meie niisuguseid enda keskel ja suleme silmad tõsiasja ees, et nende elu ilmselt ei vasta Pühakirjale. Aga kui ka meie pole võimelised seda märkama, siis Jumal, Keda meie teenime, ei jää ükskõikseks ja ütleb igale kogudusele, kes nimetab end Tema nimega: „Mul on sinu vastu...“ Seepärast meil teiega ei jää üle muud, kui kuuletuda Jumala käsule: „Paranda meelt!“ ja teha seda otsekohe.

Sageli, lugedes neid kirju Väike-Aasia seitsmele kogudusele, ma esitan endale ikka ja jälle sama küsimuse:

„Huvitav, kuidas need kogudused sellele reageerisid? Mis toimus inimeste südames, kui neid kirju neile ette loeti? Kuidas tundsid end seal need, kes hoidusid ühe või teise õpetuse poole, mille kohta Issand ütles: „Aga Mul on sinu vastu!“? Mis toimus hiljem, kui need kogudused üksteisega jagasid, mis igaühele oli kirjutatud? Kas kõik võtsid öeldu alandlikult vastu, hoolimata sellest, kui range see ka oli, või leidus nende keskel Jumala manitsustele ja noomitustele nõrkinud vastuhakkajaid? Sellest Pühakiri meile ei räägi ja tõenäoselt võime kõike seda teada saada alles igavikus. Siis tuleb ilmsiks mitte ainult see, kuidas käitusid kristlased tollal, vaid ka, kuidas reageerisid praegu sina, sõber, kui Issand neidsamu sõnu kasutades sinu südames midagi paljastas. Sest Tema ei loobi oma sõnu tuulde, nii et nad lähevad ühest kõrvast sisse ja teisest välja. Ärgem siis olgem nagu part, kes veest tulles ennast korraks raputab ja ongi jälle kuiv! Tea, et Jumala sõna, mida sa praegu kuuled, saab sulle kohtumõistjaks kohtupäeval. See, kes praegu oma südame paadutab, määrab endale hirmsa osa igavikus. Ära rutta sellele käega lööma, kallid sõber! Ära ütle:

„Ah, see polegi nii kohutav, nagu sa kuulutad; sa liialdad kõiges Issand ei ole nii range ja nõudlik, nagu sa meile kirjeldad. Ta teab, et oleme vaid inimesed, kes olid, on ja ikka jäävad patuseks. Inimene lihtsalt ei saa elada patata. Sest selleks Kristus maa peale tuligi, eit oma piinarikka ristisurma läbi meile; niisugustele, nagu me oleme, kinkida pääste ja õigeks mõist.“

Hing, peatu! Nii arutledes sa ei aimagi, et oled kaasaegne nikolaiit, kelle õpetust Issand vihkab. Ka nemad püüdsid samal viisil igati oma patte valgeks võõbata ja õigustada. Lasta südamesise ärritumist ja tighedust – noh, mis siis, igaühega võib seda juhtuda! Ebapuhtad mõtted naisterahva peale vaadates ja vahel isegi „kogemata“ hooruspattu langemine – see polegi nii hirmus! Nii võib juhtuda igaühega, sest me kõik oleme ju lihas. Isegi kui seda veel üks ja teine kord juhtub, ära tee väljagi, usu, et Jumal on pikameelne ja annab armu. Tema andestab kõik.“

Just nõnda arutlesid nikolaiidid siis ja arutlevad praegu, häbenemata end nimetada usklikuks ja kristlaseks. Ent kui kavalalt ka niisugused „jumalalapsed“ ei üritaks pattu õigustada, Issand, tõmmates sellele joone alla, ütleb: „Ma vihkan neid.“ Niisiis, nagu näete, on keegi, keda Jumal vihkab ega soovi taluda. Kas selliseid nikolaiite pole ka meie hulgas? Kui on, siis andku Issand armu, et nad praegu kohe, viivitamata meelt parandaksid! Arvan, et kui see kiri Pergamoni koguduse liikmeile ette loeti, siis paljud sealsed nikolaiidid tunnetasid oma pattu ja parandasid meelt. Lõpetagem siis enela õigustamine sellega, et kuna me elame lihas, siis oleme veel lihalikud ja ilma patuta läbi ei saa. Kus on kirjutatud, et me peame selliseks jääma? Igaüks arvestab ennast kristlaseks, peab olema vaimulik ning elama puhast ja püha elu Kristuses! Kui me ei hakka nõnda elama siin maa peal, siis me ei päri igavest elu koos Issandaga. Meie elu peab ühtuma Sõnaga, isegi kui see möödub seal, kus on saatana aujäre. Miski ei saa meid õigustada, kui me ei ela nii, nagu õpetab Jurmala sõna.

Ja lõpuks viimane punkt, mida antud kirjas puudutame: „**Kes võidab**, sellele Ma annan süüa varjule pandud mannat.“ Sellele toetub kõik. Me peame olema võitjad! See tähendab, et nikolaiit peab enda sees võitma nikolaiitliku elu, rahaarmastaja peab võitma Bileami õpetuse, liiderdaja peab endas võitma lihashimud ja elama puhtalt, valetaja peab valvama oma suu üle ja lõpetama petmise! Sellele, kes saab võitjaks patu üle, mille poolt ta varem ise oli võidetud, annab Issand „süüa“ „varjule pandud mannat“. Kas teile on teada, mida see endast kujutab? Mannat – toitu taevast – andis Jumal kord oma rahvale. Manna varal nad elasid üle raske aja. Nad said sellest füüsilist jõudu edasiliikumiseks. Ja just seda taevalikku toitu lubab Jumal anda neile, kes võidavad. Varjates end võõraste pilkude eest kõrvalisse tupp ja viibides seal Issanda ees, saab inimene oma hinge jaoks vaimulikku kinnitust. Vaadates niisugust inimest, näed hämmastuses, kuidas ta nagu särab. Tema peal oleks nagu Jumala au ja ülevuse pitser. „Millest see tuleb?“ küsite teie. Sellest, et ta sai taevalikku toitu, millest paljud midagi ei tea.

Issand toidab niisugust hinge oma varjuloleva mannaga. Nagu lind toidab poegi, nõnda toidab Jumal oma tõelisi lapsi taevast saadetud toiduga, et nad vaimulikus elus võiksid väsimatult edasi minna. Isegi seal, kus asub saatana troon, annab Jumal jõudu võita kõik ja jääda ustavaks Temale. Kui ka terve kogudus kaldub tõest kõrvale, aitab Tema oma ustaval lapsel jääda püsima tõeteel. Välises maailmas valitseva vaenlasega on tunduvalt hõlpsam võidelda kui vastasega, kes jumalalaste kogudusse sisse tungib. Tulles nende keskele nn vendade või õdede maski all, kujutab saatana endast suurimat ohtu. Seepärast Issand süüdistabki Pergamoni kogudust selles, et ta sallib enda juures inimesi, kes on lasknud oma südamesse saatana. Annaks Issand, et need sõnad saaksid tõsiseks hoiatuseks ka meile! Pangem tähele, et rääkides Biileami ja nikolaiitide õpetuse pooldajaist, kutsub Issand meelt parandama mitte ainult neid, vaid ka kõiki ülejäänuid, kes enda keskel neid sallivad.

Sellele, kes võitlusest patu ja kurjusega väljub võitjana, töötab Ta anda varjule pandud mannat ja valge kivikese, mille peale on kirjutatud tema uus nimi. Võib-olla kõik ei tea, mida see tähendab. Asi on nii, et vanasti anti kohtu all õigeks mõistetud inimesele valge kivi, aga süüdimõistetule – must kivi. Seepärast Issand ütlebki, et võitjale antakse valge kivi, st andustus, õigeksmõist ja vabadus. Vähe sellest, kivile on ka kirjutatud uus nimi, mida keegi muu ei või lugeda ega mõista. Üksnes selle saaja, kellele Issand kingib andestuse ja õiguse, teab, mida see tähendab. Aga teie, sõbrad? Kas teil on niisugune kogemus? Kas olete oma pattudega seisnud selle Kohtuniku ees ja saanud andestuse ja õigeksmõistmise? Kas teile on antud valge kivi sinna peale märgitud uue nimega? Ega Issand asjata ei öelnud: „Kes võidab, sellele Ma annan valge kivikese ja kivikese peale kirjutatud uue nime, mida ükski muu ei tunne, kui aga see, kes selle saab.“

Kallid sõbrad! Meie poolt loetu on Jeesuse Kristuse pöördumine oma koguduse poole. Kas ka teie kuulute sinna? Jah või ei? Seda te peate teadma täiesti täpselt. Kahelda võib milles tahes, isegi selles, kas olete abielus või ei, on teil lapsi

või ei, kuid küsimuses, kas te olete meelt parandanud ja uuesti sündinud, kas olete jumalalaps – selles ei tohi olla kahtlust ega kõikumist. Igaüks peab täiesti täpselt teadma: jah või ei! Ja oleks hea, kui teil, sõbrad, just praegusel hetkel oleks selles täielik selgus. Kas oled juba patust päästetud ja maailmast välja tõmmatud või elab patt ikka veel sinu sees? Kas Jumala sõna on sinu jaoks see kaheterane mõõk, mis tungib hinge ja ihu, liikmete ja üdi sügavustesse ja on südame meelsuse ja mõtete hindaja? Kui ei, siis kuidas sa võid ennast nimetada kristlaseks ja jumalalapseks? Just see ongi otsustav, esimene ja viimane. Sellest ei tohi midagi ära võtta ega sellele juurde lisada! Mis Jumal räägib, on meile seaduseks läbi kõigi aegade ja meie elu peab kulgema sellega vastavuses. Sõltumata tingimustest, kus asume, isegi kui ümberringi valitseb läbitungimatu pimedus, peame meie jääma ustavaks, toimides kõiges nii, nagu Tema. Kuidas me muidu kavatseme astuda Tema ette?

Niisiis, kui meie elus on miski veel korrastamata, isegi kui see näib meile tühisena, pole meil muud väljapääsu kui viivitamatult pattu kahetseda, sest tunnil, mil me ei oota, võib Issand täide viia oma kohtuotsuse. Mõistkem seda kord ometi, muutkem oma arusaamu ja lõpetagem selline elu, nagu me siiani oleme elanud!

9. Kiri Tüatiira kogudusele

Ilmutuse teise peatüki salmides 18-29 leiame Issanda neljanda kirja, mis räägib järgmist: „Ja Tüatiira koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Jumala Poeg, Kellel on silmad nagu tuleleek ja jalad hiilgavad otsekui vasemaak; Ma tean sinu tegusid ja armastust ja usku ja teenimist ja kannatlikkust, ja et sinu viimaseid tegusid on rohkem kui esimesi. Aga Muil on sinu vastu, et sa sallid naist Iisebeli, kes ennast nimetab prohvetiks ja õpetab ning ahvatleb Minu sulaseid hoorama ja sööma ebajumalate ohvreid. Ma olen temale andnud aega meelesparanduseks, aga ta ei taha pöörduda oma porduelust. Vaata, Ma viskan ta haigevoodisse ja need, kes temaga abielu rikuvad, suurde viletsusse, kui nad ei pöördu oma tegudest! Ja tema lapsed Ma lõpetan surmaga, ja kõik kogudused tunnevad ära, et Mina olen see, kes katsub läbi neerud ja südamed, ja Ma annan teile igäühele teie tegude järele. Aga teile Ma ütlen ja muile Tüatiiras olevaile, kellel ei ole seda õpetust ja kes ei ole, nagu nad ütlevad, ära tundnud saatana sügavusi: Ma ei pane teile peale muud koormat, pidage vaid kinni, mis teil on, kuni Ma tulen! Ja kes võidab ja otsani peab Minu tegusid, sellele Ma annan meelevalla paganate üle ja ta peab neid karjatsema raudkepiga, nõnda nagu saviastjad pihuks lüüakse, otsekui Minagi olen saanud meelevalla oma Isalt; ja Mina annan temale koidutähe. Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!“

See kiri, nagu kõik ülejäänudki, algab sõnalise pöördumisega koguduse inglipoole. Eelmise kirja puhul ma peatusin sõnal „kogudus“. Nüüd ma tahaksin detailsemalt käsitleda ütet „ingel“. Kreeka keeles see tähendab „saadetu“. Saadetukis võib olla keegi, keda Jumal, inimene või saatan kindla ülesande täitmiseks välja saadab. Antud juhul on tegemist Jumala saadikuga, st sellega, kelle Jumal on saatnud. Sellist inimest nimetab Issand ka täheks, mis on võimeline särama ja teisi valgustama. Ainult siis on tal õigus õpetada, manitseda ja noomida. Koguduse jutlustaja ja pastori elu ning käimine Jumala ees peab olema eredaks eeskujuks,

otsekui juhtiv ja teednäitav täht. Aga mitte ainult koguduse juht, vaid ka iga kristlane peab ümbritseva maailma jaoks olema niisugune oma puhtuses ja pühaduses särav täht. Ja see on väga tõsine kohustus. Peame elama nii, et olla valmis ükskõik mis hetkel, mil meie elu katkeb, astuma Issanda aujärje ette. Seepärast me ei või enam elada nii kuidas juhtub. Issand on meid kutsunud olema maailmale valguseks ja soolaks, aga see kohustab meid üsna paljuks.

Edasi loeme: „Nii ütleb **Jumala Poeg**, Kellel on silmad nagu **tuleleek**.“ Kallid sõbrad, me ei tohi iial unustada, et meil on tegemist Sellega, Kelle silmad on nagu tuleleek, need tungivad meist läbi ja uurivad järele südame ja sisetunde. Nende leegitsevate silmade eest ei saa end peita mitte keegi ega miski. Pole niisugust pimedust, kuhu nende pilk poleks võimeline tungima. Nende eest ei õnnestu meil midagi peita. Kui Jumal tuleb, siis läheb kohtu alla kõik meie ebapuhtus, ebaõiglus ja ebapühadus. Jeesus ilmutab Ennast Tüütiira kogudusele kui Jumala Poega, Kelle silmad on nagu tuleleek ja jalad hiilgavad otsekui vasemaak.⁴ Niisugusena seisab Ta ka meie ees.

Aga nüüd läheme edasi selle kirja sisu analüüsi juurde. Tungides Issanda poolt sellele kogudusele antud iseloomustuse mõttesse, hämmastud tahtmatult. Praegu vist ei leidugi enam kogudust, mis sellele **sarnaneks**. Tal oli kõike, mida iganes võib soovida: voorust, armastust, kannatlikkust, usku, teenimist, ja mis eriti imestamisväärt – viimaseid tegusid oli rohkem kui esimesi. Selle läbi tõusis ta suurde vaimulikkude kõrgusse ning kasv ja tugevnemine jätkus pidevalt. See oli suurepärase kogudus. Oleks hea, kui igaüks meist kuuluks sellisesse kogudusse, kus viimaseid tegusid on rohkem kui esimesi. On tore, kui kristlane võib veendunult öelda, et pärast aastate möödumist Issanda järgimises on armastus Tema vastu suurem kui oli alguses ja teenimistuli põleb eredamalt kui iial varem. Just nõnda iseloomustas Jeesus Tüütiira kogudust ja seda kuuldes võib rahuldustundega hüüda: „Tänu Jumalale, et kunagi oli kogudus, mille kohta saab niiviisi öelda!“

⁴ Vasemaak – sätendav, hõõgvele kuumutatud vask.

Jah, nii otsustame meie, inimesed. Ent Jumal, olles Ise **täiuslik**, ütleb siiski ka oma lastele: „Olge täislikud nõnda nagu teie taevane Isa on täiuslik!“ (Mt 5:48). Meie taevane Isa ei saa rahulduda millegi vähemaga. Täiuslikkus, millest Kiri meile räägib, peab olema meie elu eesmärgiks, mille poole meil pidevalt tuleb püüelda. Ja kui Issand millegi vähemaga ei rahuldu, siis ei tohi ka meie rahulduda sellega, mis meil praegu on.

Niisiis, loetlenud kõik Tüatiira koguduse voorused, läheb Jumal süüdistuse juurde, öeldes: „Aga Mul on sinu vastu, et sa sallid naist Iisebeli, kes ennast nimetab prohvetiks ja õpetab ning ahvatleb Minu sulaseid hoorama ja sööma ebajumalate ohvreid.“ Kui ohtlik see on – sulgeda silmad halva suhtes, sallida enda keskel neid, kes õpetavad midagi väära! Me ei pea kartma valetajaid, abielurikkujaid, joodikuid ja vargaid, kes ümbritsevat maailma täidavad. Aga kui valetab, varastab ja rikub abielu see, kes venna või õena on koos meiega ühes koguduses, siis on see juba ohtlik. Jumala sõna õpetab, et me ei tohi sellistega ühes isegi mitte süüa (1Ko 5:11). Vana, patune haputaigen peab tingimata jumalalaste keskelt välja heidetama, ja kes sellest lahkuda ei taha, ei tohi kristlaste seas viibida! Kindlasti leidub neid, kes mulle siin vastu vaidlevad, pidades mu lähenemist liiga karmiks või äärmuslikuks. Paljud on veendunud, et meie ajal on võimatu nõuda koguduse liikmeilt niisugust puhtust ja pühadust. Kuid tänu Jumalale, et kuigi meil ei ole kogudusi, kus Jumala sõna täielikult täidetaks, on Jumal siiski Tõde ja Tema nõuded jumalalastele jäävad muutmatuks. See vaimuliku elu norm, millest räägib Pühakiri, on normiks igale kristlasele ja kristlikule kogudusele. Ainult siis saab kogudus omada väge kõrgest ja jumalikku meelevald.

Kuid mis tähendus on Iisebelil? Mida selle naise nime all mõeldakse? Arvan, et siin on kaks tähendust: sõnasõnaline ja vaimulik. Esiteks – see nimi võib tähistada mõnda konkreetset isikut koguduses. Teiseks – see võib olla kasutatud sümbolina. Vanast Testamendist tunneme Iisebeli kui kurja ja julma kuningannat ja liiderlikku naist, kes oli vallatud taltsutamatuist kirgedest. Ta värvis ja ehtis ennast nõnda,

et nägi arvatavasti välja nagu jõulupuu. Põhjuseks olid tema ebapuhtad ajendid ja halvad kavatsused.

See kõlvatu, langenud naine võib olla mitte ainult Baa-büloni ja kogu end himudes hävitava maailma prototüübiks, vaid ka valeprohvetluse ning üldse patu kõige rüvedamate ja madalamate ilmingute sümboliks. Niisiis, üht vanates-tamentliku Iisebeliga sarnanevat naist salliti ka Tüatüra koguduses. Kuid iseenesestki mõista ei peetud teda abielurikkujaks, hooraks ega langenud patuseks. Vastupidi, ta nimetas ennast koguni prohvetiks, st Jumala tööriistaks. Asi läks isegi nii kaugemale, et ta hakkas õpetama ja viis eksitusse Issanda sulased, nii et need tema eeskujul langesid hoorusesse ja sõid ebajumalate ohvreid. Kõik algas sellest, et ta oli väga heal arvamusel endast ja oma vaimulikest tunnetus-test ning hakkas end tõstma Issanda sulastest kõrgemale, õpetades neid ja püüdes mõjutada nende arvamusi, ja tegi seda prohveteeringute ja „jumalike“ ilmutuste maski all. See nn öde Kristuses arvas, et temale on Jumala poolt antud rohkem kui koguduse pastorile.

Seepärast pole 1Timoteose 2:12 asjata öeldud: „Naisele ma ei luba õpetada!“ Muide, samasuguseks Iisebeliks võivad koguduses olla mitte ainult naised, vaid ka mehed. Sest peame tunnistama, et leidub mehi, kes naistest tunduvalt halvemini käituvad. Teisisõnu – Iisebeliks võib koguduses olla isik, kes hõivab selle, milleks ta pole kutsutud. See inimene, olgu mees või naine, saab äkki niisugused „tunnetused“ ja „ilmutused“, et talle hakkab näima, nagu oleks ta vaimulikes asjades üle kõigist teistest koguduses, sealhulgas ka pastori. Olles relvastatud oma tunnetuse või nn ilmutusega, hakkab ta teisi õpetama ja manitsema, rääkides, et kõik peab olema teisiti, ja avaldades sel viisil hukatuslikku mõju kergeusklikele ja lihtsameelsetele. Juhtub sageli, et mõned jutlustajad ja töötajad koguduses satuvad nende mõju alla ja hakkavad isegi neile peale surutud õpetust edasi kandma. Selline teguviis pole midagi muud kui vaimulik abielurikkumine.

Muidugi, nagu juba ütlesin, võib hoorust esineda ka sõna otseses mõttes. Tean kogudusi, mis mingi aja möödudes

muutusid varemeiks lihtsalt sellepärast, et nende keskel leidis niisuguseid Iisebele – õdesid-prohveteid, kes hiljem said abielurikkujaks, astudes pahelisse vahekorda jumalasulastega, töötajatega. Kui mõnes koguduses selline asi sünnib, siis see tähendab täielikku purunemist ja surma.

Hoorus ja kogudus on kokkusobimatud mõisted. Iga sugune kõrvalekalle liiderlikkusesse toob paratamatult kaasa koguduse vaimuliku nõrgenemise ja lagunemise. Seepärast, kes sellesse on langenud, peab viivitamata pattu kahetsema ja oma elu korda tegema. Olge ainult mõistlikud ja tehke seda õigesti! Oleme sageli niisuguste stseenide tunnistajaks, kus inimesed, kogedes Jumala Vaimu võimast tegevust, ei kannata välja oma südametunnistuse hukkamõistu, hüppavad püsti ja hakkavad kõigi kuuldes karjudes oma patte nimetama. Siis tuleb meil neid peatada ja selgitada, et selline tunnistamine toimub nelja silma all inimesele, kellele Issand on usaldanud hoolitsuse hingede eest. Sest samal ajal võivad koosolekul viibida uskmatud või veel lihalikus seisundis kristlased, kellel pole jõudu seda taluda. Arge siis tehke siin viga! Minge Jumala poolt kutsutud hingehooldaja juurde, kes on vaimulikult tugev, tark ja ettevaatlik, kes on võimeline üles ehitama, aga mitte maha kiskuma, ja mis eriti tähtis, hoidma pihisaladust. Pärast minge selle juurde, kellega te patustasite, ja seadke oma suhted korda, paluge andeks ja lõpetage patuteod igaveseks. Jätkem meelde – kus on tegu hoorusega, seal pole ega saa olla kohta Issandal ja Pühal Vaimul. Need kustutavad vastastikku teineteist. Kus Püha Vaim alustab tegevust, seal paljastatakse hoorus ja aetakse välja. Ja vastupidi, kui kogudusse kellegi läbi tuleb hoorus, siis lahkub Jumala Vaim sealt tingimata.

Niisiis, Iisebel on iga liiki hooruse ja abielurikkumise sümbol. Ma ei suuda mõista neid jumalasulaseid, kes loovutavad oma positsioonid niisugustele Iisebelidele ja pattu langevad. Kus on siis Jumala vägi, mis nende sees peaks olema? Vägi, mis aitab vastu seista saatana kõige kavalamatele plaanidele ja kavatsustele? Issanda astjad peavad igal juhul jääma puhtaks, pühaks ja rüvetamatuks. Kas kuulete, vennad?! Olgu teil jõudu öelda otsustav „ei“ eksitajale, kes

kannab kristliku õe maski, isegi kui ta nimetab ennast prohvetiks! Ja häda teile, kui te ise tõukalte oma usuõe hooruse teele!

Ent see pole veel kõik. Hoorus võib omada ka vaimulikku tähendust, kujutades endast kompromissi maailma ja patuga. Jumala sõna räägib Jakoobuse 4:4 selgelt ja avameelselt: „Te abielurikkujad, eks te tea, et maailma sõprus on vaen Jumala vastu? Kes nüüd tahab olla maailma sõber, see saab Jumala vaenlaseks.“ Kas mõistate seda, vennad ja õed? Jeesus ja maailm sobivad täpselt sama vähe kokku kui tuli ja vesi. Ent sageli juhtub, et maailm tungib jumalalaste kogudusse. Vähehaaval, samm-sammult vallutab ta kristlaste mõistuse ja südame, juhtides neid aina kaugemale ja kaugemale tõest. Nii, täiesti märkamatuks, hülgevad nad kitsa tee ja lähevad laiale teele, mis viib igavesse hukatusse. Seepärast oleks hea kõigil kirikutel ja kogudustel, sõltumata uskkonnast, kontrollida teed, mida nad käivad. Vaimuliku Iisebeli tee on väga lai. Seal on küllalt ruumi kõige jaoks: maailma ahvatlused, isiklikud tunded, liha- ja silmahimu, egoism ja iga muu patt; ja kõik see Issanda nime varjus ning Piibel käes! Niiviisi kasutatakse Issanda nime ja Pühakirja vastupanuks Jumala tööle. Kristuse kogudus kannatab tunduvalt rohkem vaimuliku Iisebeli läbi enda keskel kui uskmata läbi, kes tegutsesid väljaspool. Kahtlemata leinas Pergamoni kogudus väga, kui tema välised vaenlased surmasid ustava venna ja Jumala tunnistaja Antipase. Kuid arvan, et tema surm andis neile veel rohkem julgust ja tugevust Issanda järgimisel. Aga Tüütiira koguduses, kuhu vaenlane oli sisse pugunud ja vaieõpetuse kaudu karistamatult tegutses, osavalt maskeerituna Iisebeli pühveteeringutega, nais asi palju halvem. Sõnad, öeldud justnagu Issanda nimel, toimisid tegelikkuses laostavalt ja purustavalt. Uskuge, sõbrad, et see pole mingi vähetähtis asi!

Mulle meenub üks kogudus Lõuna-Aafrikas, mis algul oli meiega tihedas seoses ja koges samuti vaimulikku ärkamist, kuid hiljem hakkas märgatavalt jehenema. Aastad möödusid, kuid vaimulikku kasvu polnud märgata. Kogudus

ei täienenud enam uute inimestega. Kunagi Issanda poolt süüdatud ärkamistuli kustus. Püha Vaimu väe tegevus katkes ja kõik vajus tagasi esialgsesse olukorda. Lõpuks keeldusin nende juures rohkem jutlustamast. Kogusin nad kõik kokku ja ütlesin: „Mu sõbrad! Mis teiega sünnib? Kas poleks aeg seisatuda ja kontrollida oma elu Jumala valgel?“ Nagu loeme Tüütiira kogudusele saadetud kirjast, anti valeprohvet Iisebelile ja tema järgijatele aega meelt parandada oma porduelust. Pangem tähele, et selleks anti meile mitte tund või kaks, vaid mingi pikem ajavahemik. Tuletasin seda meelde ka nimetatud kogudusele. Ja kui nende liikmed mu üleskutset järgisid ning hakkasid oma elu kontrollima ja oma käimist Issanda ees ning vastastikuseid suhteid läbi katsuma, siis selgus üsna pea, et selles koguduses oli kaks venda, kes rääkisid taga oma pastorit, arvates, et neil on suurem Püha Vaimu juhtimine ja sügavamad ilmutused Issandalt kui sellel, kes neile jutlustas. Nad tegid oma laostavat tööd kõige jultunud viisil, valades kuulajate kõrvu ja südameisse oma halba arvamust temast. Nood kaks panid ka teised uskuma, et neil on prohvetlikud ilmutused Issandalt, mis näitavad nende pastori vaimulikke kõrvalekaldumisi ja eksitusi. Nii talitades unustasid nad, mida õpetab neile Jumala sõna. „Kui su vend eksib sinu vastu, siis mine ja noomi teda nelja silma all. Kui ta sind kuulab, siis sa oled oma venna võitnud. Aga kui ta sind ei kuula, siis võta enesega veel üks või kaks, et iga asi kinnitataks kahe või kolme tunnistaja sõnaga. Aga kui ta neid ei kuula, siis ütle kogudusele!“ (Mt 18:15-17). Niisugune on Piibli tee. Antud juhul otsustati tähelepanelikult läbi katsuda kõik, mis need kaks venda olid rääkinud ja teinud.

„Ütelge palun“, küsisime neilt, „kui te saite ilmutuse Issandalt, kas läksite siis Pühakirja nõuande kohaselt oma pastori juurde ja rääkisite sellest talle isiklikult?“

„Ei,“ vastasid nemad.

„Saades teada tema „eksitusest“ ja „väärleest“, kas võtsite kaasa tunnistajad ja läksite tema juurde ning teatasite sellest talle?“

„Ei, seda me ei teinud.“

„Aga võib-olla te panite ta koguduse ette ja jutustasite kõigile, mida te temast teate, et niiöelda kogu rahva ees teda noomida?“

„Ei, seda ka ei juhtunud.“

„Mikis te siis arvate endal olevat õiguse rääkida seljataka temast halba, tuues seega kogudusse lahutust?“

Niisugune käitumine ja selline asjale lähenemine ei lähtu küll ülevalt, Issand alt, vaid alt – põrgust ja saatanal, et külvaita kahtlust, riid u, tüli, vaenu ja lahkmeelt. Nii teeme oma ligimese abistamise asemel tema hingele veel suuremat kahju. Võib-olla olete kuulnud, et Vietnami sõjas, kus ameeriklased kannatasid kaotust, sündis asju, mida lihtsalt võimatu on mõista. Näiteks avasid Ameerika sõdurid tule ja hakkasid pommitama oma kindlustusi, tappes kaasvendi. Kas maksab siis imestada, et nad vaatamata oma sõjalisele võimsusele selle sõja kaotasid. Mõned ehk ütlevad: „Ah, selleks on võimelised ainult ameeriklased!“ Kas tõesti?... Aga kristlased? Kas kristlased ei talita vahel sama viisi?

Kas meie kogudustes pole neid, kes oma usuvendi ja -õdesid „tulistavad“ ja „pommitavad“? Nad pole enam võimelised märkama erinevust ligimese ja vaenlase, venna ja saatana vahel. Üks võitleb teise vastu! Lugege Jakoobuse kirja 4. peatükki: „Kust tulevad võitlemised ja kust tülid teie seas? Kas mitte sealt, teie himudest, mis sõdivad teie liikmetes? Te himustate ja teil siiski ei ole, te tapate ja kadestate ega või midagi saavutada, te tülitsete ja sõdite... Ärge rääkige, vennad, paha üksteisest! Kes vennast räägib paha ja mõistab kohut venna üle, see räägib paha käsuõpetusest ja mõistab kohut käsuõpetuse üle“ (s 1,2,11). Jumala sõna ütleb veel: „Ükski linn või koda, mis on isekeskis riius, ei jää püsima“ (Mt 12:25). Nimelt saatana rakendabki kogu jõu, et jumalalapsi lahku ajada, teades, et sel viisil nad ei jää püsima. Ja kui see tal õnnestub, siis ehitub üles tema riik ja täitub tema tahtmine. Kristlased! Palvetades me ütleme oma suuga: „Meie Isa“. Aga kui me üksteisega tülitsetes ja vaenutsedes saatana tahet täidame, kes on siis meie isa: kas Isa, Kes elab taevas, või põrgus elutsev valede isa? Kas teie hulgas on

neid, kes on võimelised valetama? Kui jah, siis te olete valede isa lapsed ja jääte nendeks seni, kuni ta temaga kõik suhted katkestate. Milline väline kristlik vagaduse rüü teil ka ei oleks, vale teie elus teeb teid vaimuliku Iisebeli kaasosaliseks.

Niisiis, pärast kõnelust kahe vennaga eelpool mainitud kogudusest, tehti neile ettepanek tõsiselt oma elu Jumala sõna valgel kontrollida. Nad eemaldati koguduse jumalateenistustelt, kuna nad vajasid aega patukahetsuseks. Pastor arvas, eit pärast seda nende read kindlasti lõhenevad, ent juba järgmisel pühapäeval oli koosolekuruum tungil täis. Nagu näete, kui jumalalapsed olid Iisebeliga lõpparve teinud, sulgedes ta suu, sai Jumala Vaim jälle tegutseda.

Kui rooguduses on kohta keelepeksul ja üksteise halvustamisel, siis ei maksa oodata ärkamist ja Jumala väe illumumist seni, kuni sellega poile lõpetatud. Kui soovime, et Issand tegutseks, siis peab kõik rüvedus, ebapuhtus ja vaimulik saast saama meie keskelt eemaldatud. Ärkamine Lõuna-Aafrikas algas endises lehmalaudas. Alles mõned aastad hiljem mõistsin, millise olulise vaimuliku õppetunni Issand meile selle läbi andis. Kui saime omanikult vana laudahoone, ei saanud me seal kohe kuulutustööd alustada. Kõigepealt oli vaja ära koristada pakis sõnnikukiht, loopida see välja koos kõigi seal elutsevate hiirte, konnade, usside, sisalike, ämblike ning muude putukate ja roomajatega, puhataks pesta, seinad valgendada, ja korda teha veel palju, palju muud. Kõik see oli heaks vaimulikuks eeskujuks. Kui tahame Jumala sõna kuulamiseks kokku koguneda, kui soovime, et Jumala Vaim viibiks meie keskel ja ehitaks meid üles Jeesuse Kristuse tõeliseks koguduseks, siis on vaja kõik ebapuhtus südamest välja rookida. Suur häbi meile, kristlastele, kui käime Jumala sõna juures, aga meie elus on veel vastikud sõnnikulademed. Palun vabandust niisuguse, võib-olla jämeda võrdluse pärast, kuid olen veendunud, et Jumala silmis näeb patt välja halvem kui seasõnnik. Ma ei väsi kordamast, et kõige nn väiksem ja süütum patt kujutab endast meie hinge suuremat ohtu kui kõige halvaloomulisem kasvaja.

Issand hindas kõrgeilt Tüatiira koguduse teenimist ja usku, kuid Iisebeli ja tema järgijate olemasolu koguduses oli ohtlik nagu mädanev haav. Imestamisväärt, kui palju poolehoidjaid on alati neil, kes kõnnivad eksiteed. „Ma olen temale andnud aega meelearanduseks,“ ütleb Issand Iisebeli ja tema poolehoidjate kohta, „aga ta ei taha pöörduda oma porduelust.“ Raske on kujutledagi, et patuga rüvetatud inimene hülgaks temale pakutud Jumala armu, mis kutsub teda meelearandusele. Issand andis Iisebelile aega meelearanduseks, kuid ta **ei tahtnud** pöörduda. Häda meile, kui me sedasama kutset kuuldes **ei taha** ennast alandada, alistuda ega pattu kahetseda. Oo, annaks Issand, et tänased vaimulikud Iisebelid seda mõistaksid ning katsuksid Jumala sõna valgeli läbi enda ja oma käitumise ning tunnistaksid ausalt oma kõrvalekaldumist! Iisebeli keeldumise peale meelearandusest ütleb Issand: „Vaata, Ma viskan ta haigeveodisse, ja need, kes temaga abielu rikuvad, suurde viletsusse.“

Teie muidugi teate, kes on abielurikkuja ja mida abielurikkumise all mõeldakse. Häda meile, kui saame vaimulikeks abielurikkujaiks, ühinedes nendega, kes lähevad patu teed. Kui need ka oleksid meie isa, ema, vennad ja õed, peame meie kõigest hoolimata jääma siiski Issanda poolele ja järgima tõde. Meie ei tohi olla erapooletud ega sulgeda silmi, kui pattu teeb võib-olla meile eriti kallis inimene. Jumal ei talita kunagi nõnda, vaid mõistab kohut igaühele tema tegude järgi. Kristlane, kes teeb pattu, saab veel suurema karistuse kui inimene, kes Jumalat ei tunne. Mitte asjata pole kirjutatud: „Kellele on palju antud, sellelt nõutakse palju; ja kelle hoolde on palju jäetud, sellelt päritakse veel rohkem“ (Lk 12:48). Niisiis, kes kinnitab, et teab rohkem ja omab Issandalt selgust, seda karistatakse ka karmimalt, kui ta talitab vääralt. Aidaku Issand meil seda mõista, et kardaksime Jumalat ja paluksime Pühal Vaimul meid läbi katsuda ja näidata meile meie mõtteid ning südame ja hinge seisukorda kuni sügavaimate soppideni. Issand ütleb, et Ta karistab Iisebeli, visates ta haigeveodisse, ja need, kes temaga koos patustavad, suurde viletsusse. See nuhtlus on otsekui põrgutule leek. Iisebeli lapsi lüüakse surmaga, et kõik kogudused

mõistaksid, **millise** Jumalaga meil on tegemist, ja pöördusid oma halbadest tegudest ning pattudest. Kas mõistate, sõbrad, et see on elu, koguduse tuleviku ja igaviku küsimus, Issanda tee ja Tema tahte täitmise küsimus.

Lõpetades seda kirja, ütleb Issand: „Kes võidab ja otsani peab Minu tegusid“ – tähendab see, kes osutub võitjaks patu üle, mis tabab koguduses paljusid, nii et ka juhtidel läheb võib-olla väga täbarasti. Kas niisugusel raskel ajal suudad sina olla abiks ja õnnistuseks kogudusele ja tema pastorile, või oled sa neile ainult, koormaks ja needuseks? Kas sa seisad tõe eest või toetad saatana käsi? Kelle poolel sa asud? Sellele tõsiasi jaoks peame vaatama otse silma! Otsus tuleb vastu võtta üks kord ja lõplikult! Ütle see välja Issanda ees ja Tema kannab sinu sõnad oma raamatusse! Juba käesoleval hetkel Ta teab sinu mõtete liikumist, sinu reaktsiooni ja kavatsusi. Niisiis, kas oled sa see, kes seisab võitlejana Issanda poolel, olles kord ja igaveseks lahutanud ennast vaimulikust Iisebelist, väärmõtetest ja väärvaimust? Ja kui Jumal näitab sulle sinu eksitust, ära viivita ja ära paaduta sündant, vaid paranda meelt võimalikult kiiresti ning mine teises suunas, nii, et su vaenlased saaksid su sõpradeks, aga endised sõbrad vaenlasteks. Eraldu neist, kellega sa kunagi vaimulikult abielu rikkusid, ja saa nende sõpradeks, kes järgivad Issandat! Siis sind arvatakse ustavate ja tõeliste jumalalaste hulka, kellede kohta selles kirjas on öeldud: „Kes võidab ja otsani peab Minu tegusid, sellele Ma annan meelevaldalla paganate üle!“ Kallid sõbrad! Issand saadab meid evangeeliumi kuulutamiseks kõigi rahvaste juurde ja häda meile, kui me Tema jüngritena Tema ülesannet ei täida! Võib juhtuda, et kord Ta näitab meile tuhandet hinge, kes pole saanud teada tõe ja on heidetud põrgusse, kellede verd nõutakse meie käest. Ja need päästmata hinged saavad meie süüdistajaiks kohtupäeval.

Oma läkituse lõpus ütleb Issand Tüatiira kogudusele: „Ja Mina annan temale (võitjale) koidutähe.“ Jeesus Kristus on Täht, Koidukuulutaja, Kes räägib, et pimedus on möödunud, ett päike tõuseb pea ja saabub päev. Jeesus annab Ennast meile, kui me saame võitjaks võitluses patuga. Kuulgu

seda need, kellel on kõrv kuulda! Kes pole võimeline kuulma seda, mida Püha Vaim räägib, kisendagu Issanda poole, et Ta tema vaimulikust kurtusest tervendaks! Uues Testamendis on lugu, kuidas Jeesus tervendas kurdi, ajades temast välja kurdi vaimu. Andku Issand armu, et keegi meist poleks löödud kurtusega, mis tuleb seestumusest kurdi vaimuga, ja et praegu kuuldu jääks meie südameisse igavesest ajast igavesti!

10. Kiri Sardese kogudusele

Issanda viienda kirja, pöördumise Sardese koguduse poole, leiame Ilmutuse 3. peatüki salmidest 1-6: „Ja Sardese koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb See, Kellel on seitse Jumala Vaimu ja need seitse tähte: Ma tean sinu tegusid, eit sul on nimi, et sa elad, aga oled surnud. Saa valvsaks ja kin-nita muid, kes on suremas; sest Mina ei ole leidnud, et su teod oleksid täielised Minu Jumala ees! Siis mõtle, kuidas sa sõna vastu võtsid ja kuulisid, ja pea seda ning paranda meelt! Kui sa nüüd ei valva, tulen Ma kui varas ja sina ei tea, mil tunnil Ma su peale tulen. Ometi on sul ka Sardeses mõned nimed, kes ei ole reostanud oma riideid, ja nad pea-vad Minuga käima valgeis riideis, sest nad on seda väärt. Kes võidab, see riietatakse nõnda valgete riietega ja Mina ei kustuta tema nime Eluraamatust, ja Ma tahan tunnistada tema nime oma Isa ees ja Tema inglite ees Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!“

Nagu kõik teised, sisaldab ka see kiri nii palju, et ühte jutlusesse on võimatu kõike haarata. Seepärast puudutame loetust jälile vaid mõningaid punkte. Kiri algab samuti nagu eelmised: „Ja Sardese koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb See, Kellel on seitse Jumala vaimu ja need seitse tähte...“ Me rääkisime juba, mida tähendavad sõnad „koguduse ingel“ ja „koguduse täht“. Nüüd puutuime kokku veel ühe määratlusega: „Jumala vaimud“. Tõenäoselt on see pilt Pühast Vaimust kogu Tema täiuses ja täiuslikkuses neis seits-mes koguduses. Arv seitse tähendab täiust ja terviklikkust. Nii et väljend „seitse Jumala vaimu“ ei tähenda, et Püha Vaim on osadeks lahutatav või et Ta koosneb seitsmest vai-must. Sõnast me teame, et Püha Vaimu andeid on palju, aga Vaim on üks. Siinsed sõnad võivad tähendada ka seda, mil-lest loeme Ilmutuse 1:4, kus räägitakse seitsmest vaimust, kes asuvad Tema aujärje ees, kujutades Püha Vaimu, Kes viibib seitsmes nimetatud koguduses. Väärib tähelepanu, et iga kirja lõpus, sõltumata sellest, kas kogudust laidetakse või kiidetakse, korduvad muutumatult sõnad: „Kellel kõrv on, see kuulgu, mis **Vaim** kogudustele ütleb!“

On väga tähtis, et kogudusel oleks kõrv kuulda, mida Püha Vaim temale räägib. Lõuna-Aafrikas me püüame seda selgitada kõigile Issanda poole pöördunutele. Me räägime nii: „Kui oled patitu kahetsenud ja pöördunud, siis on sinust saanud Jeesuse Kristuse karjalammast. Tema on nüüdsest peale sinu Hea Karjane. Aga Tema ütleb oma lastele, et Ta lambad kuulevad Tema häält.“ Nii me õhutame inimesi otsima vahetut kontakti Issandaga ja õppima kuulama Tema juhtivat häält. On hädavajalik, et iga inimene, kes kristlaseks saab, oleks selleks võimeline. Seepärast korduvadki kõigis kirjades üha uuesti sõnad: „Kellel kõrv on, see kuulgu!“

Meil Lõuna-Aafrikas on palju probleeme ja need pole need, milledest te saate teada ajakirjanduse kaudu. Kahjuks esitab ajakirjandus kõike nii tendentslikult ja valesti, et meie, lõuna-aafriklased, ainult imestame, kuuldes välismaalaste arvamusi, kui nad vestluses demonstreerivad oma „informeeritust“ meie maa probleemidest. Asi on selles, et inimesed neegrisuguharudest on meist, nn kristliku valge rassi esindajaist väga erinevad. Paganlike neegrite hulgas on laialt levinud mitmenaisepidamine. Ühel mehel võib sõltuvalt jõukusest (naisi ostetakse) olla kaks, kolm, viis või rohkemgi naist. Tundsin meest, kellel oli 25 naist. Kahjuks võib sedasama kohata nüüd ka mitte ainult neegrite keskel, kes Jumalat ei tunne. Euroopas jutustati mulle näiteks usklikest meestest, isegi koguduste pastoritest, kes elasid kahe või kolme ja vahel isegi viie naisega. Kuidas nad seda seostavad kristlusega, mina küll ei tea.

Niisiis, mustanahalised mehed, kellel on palju naisi, saades usklikuks, tulevad ühe ja sama küsimusega: „Mul on mitu naist, kelled ma paganlikus põlves endale võtsin. Nüüd ma parandasin meelt ja sain kristlaseks. Mis ma nüüd pean tegema?“ Paljud misjonärid Lõuna-Aafrikas ütlevad selle peale, et nad peavad jätkama kooselu ainult esimese naisega, kõik ülejäänud tuleb maha jätta. Järgides seda nõuannet, jätab vast pöördunud kristlane saatuse hooleks teise ja kolmanda naise ja nende lapsed, nii et nood hiljem räägivad: „Kristlus on julm. Ta võtab naistelt ära nende mehed ja lastelt isad, visates nad tänavale. Jeesus Kristus on kuri ja

halastamatu Jumal, Kellega me ei taha midagi tegemist teha!“ Kui must pagananaine Jumala poole pöördub, siis teda ristitakse ja lubatakse Issanda surma mälestamisele. Nii saab ta kristliku koguduse täieõiguslikuks liikmeks, kuigi on üks naine mitme hulgast. Mis puutub tema mehesse, siis tollele seda ei lubata, sest tal on palju naisi. Ja naised räägivad arusaamatuses: „Kuidas siis nii? Meie oleme ju täpselt samuti süüdlased, nagu meie meeski!“ Ent selline on kirikutegelaste määrus ja kõik tehakse sellega vastavuses. Teistes kohtades lubatakse, samuti inimlike otsuste alusel, et naised jäävad koos lastega mehe juurde, ent mehel lubatakse jätkata abikaasaliike suhteid ainult esimese naisega, mitte ülejäänutega. Niisiis, me näeme kristlikes ringkondades kolme erinevat käsitust, mis on ette nähtud endiste paganate mitmenaisepidamisega seotud probleemide lahendamiseks.

Sama küsimusega on tulnud korduvalt kokku puutuda ka meil. Saanud usklikuks Issandasse, tulevad mustad mehed meie juurde ja küsivad: „Mis me nüüd oma naistega peame tegema?“ Ausalt öeldes, nende olukord pole kades-tamisväärne. Kui paljud mehed lähevad ummikusse juba oma suhetes ühe naisega, siis kui palju enam on probleeme sellel, kellel on mitu naist! Naised võivad ju olla kiivad ja kadedad. Pruugib mehel naeratada ühele naisele, kui teine juba läheb endast välja, piinates end kahtlustega, et mees armastab teda vähem. Oi kui palju kurjust ja vaenu on nendes peredes, ja mitte ainult naiste, vaid ka laste vahel!

Niisiis, mehed, kelledele varem oli suureks auks ja väärrikuseks pidada palju naisi, tulevad usklikuks saanuna vaata et pisarsilmil nõu küsima, mida kõigi nendega teha. Neil puhkudel ma räägin tavaliselt nõnda: „Kallis sõber, mina ei ole ju sinu Jumal! Kui ma oleksin Jumal, siis võiksin sulle öelda, mida teha. Aga ma ei ole isegi sinu südametunnistus, mis võiks sulle väljapääsu näidata. On vaid üks, mida võin sulle soovitada: kui sa said jumalalapseks, Jumala omandiks ja Hea Karjase sõnakuulekaks talleks, siis pöördu nõu saamiseks Tema poole! Jeesus ütleb oma Sõna läbi, et Ta lam-bad kuulevad Tema häält. Talita siis nii, nagu on kirjutatud: „Mine oma kambrisse, sule uks enda järel ja palu oma Isa,

Kes on salajas“ ning kui saad vastuse, tule ja jutusta, mis Ta sulle ütles!“

Mind üllatab alati, et valgetel kristlastel on suuri probleeme vahetu osaduse küsimuses Issandaga. Euroopas viibides kuulen ma pidevalt üht ja sama küsimust: „Ütelge, mil viisil Jumal räägib? Kuidas on võimalik Tema häält kuulma õppida? Kuidas suhtlesid Mooses ja Aabraham Jumalaga? Kas nad kuulsid selget häält taevast või oli see mõtte või tunde sarnaselt südames? Ma olen juba palju aastaid kristlane, kuid ei tea siiani, mil viisil Issand räägib.“ Nii on kahjuks lood valgete kristlastega. Mis aga puutub mustadesse, siis neil näeb see välja hoopis teisiti. Pärast nende meeleeparandust ja pöördumist võib neile kohe öelda: „Aga nüüd mine Issanda ette ja küsi, mida Ta sinult ootab või mida sa praegu pead tegema!“ Selline lähenemine pole neile üldse probleemiks. Nad lähevad, tulevad varsti tagasi ja kui neilt küsida, kas nad said Issandalt vastuse, siis kuuled tavaliselt kinnitavat „jääd“. Kui nad meile räägivad, mis Issand neile ütles, siis me võrdleme seda Piibliga, et veenduda, kas öeldu vastab Pühakirjale.

Ühes maakohas, kuis me kord evangeelseid teenistusi pidasime, elas julm ja paadunud pagan. Pärismaalased, kes meie juurde tulid, ütlesid korduvalt: „Proovige ometi seda meest Jumala poole pöörata! Kui see teil õnnestub, siis parandame meiegi meelt.“ Nii nad nagu peitsid end oma hõimukaaslase seljataha. Aga kui kristlased hakkasid intensiivselt selle pagana pärast palvetama, juhtuski ime – ta kahetses oma pattu sügavalt ja kogu südamest. Samal päeval tuli ta minu juurde ja küsis: „Mis ma pean tegema? Mul on kaks naist. Esimest korda abiellusin vanemate tahte kohaselt neiuga, kelle nemad mulle valisid, kuid keda. ma kunagi ei ole armastanud. See naine on sünnitanud mulle kuus toredat poega. Pärast vanemate surma otsustasin võtta endale oma maitse järgi veel ühe naise, keda soovisin ja armastasin. Valisin ilusa noorukese tütarlapse, keda hakkasin väga armastama. Endastki mõista ma jätsin pärast seda kõrvale oma esimese naise ja elasin abielu ainult teisega.“ Paganlike tavade järgi on nii, et kui mehel on mitu naist, siis ta elab ühe

nädala ühega, teise nädala teisega, järgmise nädala kolmandaga jne. See mees aga ei tulnud enam üldse esimese naise juurde ning kutsus sellega esile vaenulikkuse tema laste poolt. Ei möödunudki palju aega, kui pojad koos emaga lausa vihkasid teda. Ja vaata, usklikuks saanuna tuli ta nüüd minu juurde nõu küsima, mida edasi teha. Nagu tavaliselt, sain talle vastata ainult ühte: „Sõber! Mina pole sinu Jumal ega sinu südametunnistus. Mine, nagu kirjutatud on, ja palu oma taevast Isa. Kui sina oled Jeesuse karjalammast, siis kuula, mida Tema sulle ütleb!“ Kui oleksin talle andnud nõu ühest naisest lahku minna ja asi oleks pöördunud halvaks, siis ta oleks võinud mind süüdistada, öeldes, et jutlusta ja suunas teda niisugusele teele. Sellest kõnelusest möödus kaks päeva. Kohates teda järgmine kord, tundsin huvi, kas ta on juba saanud Issandalt vastuse.

„Jah,“ vastas tema, „Issand ütles mulle, mis ma pean tegema.“

„Ah nii! Ja mis Ta siis sulle ütles?“

„Ta ütles, et ma olen raskesti pattu teinud. Ma poleks tohtinud teist naist võtta. Kuid mis veel halvem: pärast seda ma hülgasin oma esimese naise, nii et tema süda sai täis kibedust ja viha ning see kandus üle mu lastele. Niisiis, esimene, mis ma pean tegema, on minna tema ja laste juurde ja neilt andeks paluda. Peale selle pean ma nüüd ühesuguse armastusega suhtuma mõlemasse ja hoolitsema nende eest võrdselt nii majanduslikus kui ka igas muus mõttes.“

Jah, ent esmalt, kui teda Issanda juurde nõu küsima suunasin, olin ma öelnud, et pärast vastuse saamist ta räägiks sellest mulle, ja siis me kontrollime, kas see on kooskõlas Piibliga. Aga kus on sellest kirjutatud? Millise sõna põhjal võime temale öeldut kinnitada? 1.Timoteose 3:2 ütleb apostel Paulus koguduse **ülevaataja** kohita: „Niisiis tuleb koguduse **ülevaatajal** olla laitmatu, **ühe naise mees**...“ Kuid see mees polnud ju jutlustaja ega ülevaataja, vaid vastpöördunu.

„Ütle mulle,“ pöördusin tema poole, „kas oled ikka täiesti kindel, et Issand sinuga rääkis?“

„Pole vähimatki kahtlust,“ vastas tema.

„Hästi,“ ütlesin, „Piibel ütleb, et puud tuntakse viljast. Sina oled praegu nagu lehtedega kaetud puu. Ja ma tahaksin näha, millist vilja see kannab!“

Ja kas teate, mis juhtus? Selles paikkonnas algas vaimulik ärkamine, mille Jumal kinkis selle mehe läbi. Paganad hakkasid ütlema: „Mis vägi see on, mis niisuguse mehe pani oma esimeselt naiselt andeks paluma ning tema eest hoolitsema ja temaga koos elama täpselt samuti nagu teisega. Selles on tõepoolest midagi. Seda võib teha ainult tõeline evangeelium!“

Ja inimesed hakkasid üksteise järel Issanda poole pöörduma. Jumal kasutas seda juhtumit, et murda nende südamed, nii nagu Ta kunagi murdis Jeeriko müürid. Sealpeale räägivad selle paikkonna elanikud, et pole olemas väge, mis oleks suurem evangeeliumi väest. Ei läinud kuigi palju aega, kui juhtus midagi ootamatut. Äkki suri selle endise pagana noor naine ning mees läks esimese naise juurde küsima, kas too on valmis surnu lapsi vastu võtma nagu iseenda omi. Too oli rõõmuga nõus. Sellest ajast elavad nad õnnelikult ühtse sõbraliku perena. Nii lahendab Jumal vahel kõige raskemadki probleemid, kui inimesel on vaid kõrv kuulda, mida Püha Vaim talle räägib.

Kristuse kogudus pole organisatsioon, vaid organism. Maailm loob organisatsioone, kus määratakse kindlaks kohustused, kinnitatakse seadused ja korraldused. Jumalalaste koguduses ei tohi midagi organiseerida ega kindlaks määrata, kes mida peab tegema. Seal juhib kõike Issand oma Vaimu läbi, andes Ise, kellele tahab, kus tahab ja milal tahab. Seepärast ongi nii tähtis, et me ei kurvastaks ega kustutaks Jumala Püha Vaimu, vaid võimaldaksime Tal tegutseda nõnda nagu Tema tahab. Aga Püha Vaim alustab sellest, et avab inimeste silmad nende pattude kohta, Jumala õiguse kohta ja Tema kohtu kohta (Jh 16:8). Ilma Püha Vaimuta pole vaimulik ärkamine võimalik, muidugi, kui pole juttu võõra vaimu tegevusest, kes pole Jeesuse Vaim. Arvan, et meile on selge, miks korduvad kõigis neis seitsmes kirjas järjest sõnad: „Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!“ Peame õppima seda häält

kuulma ja sellele järgnema, et Issand saaks meid kõiges juhtida ja suunata.

Koguduse pastor ei tohi unustada, et tema on täht Jumala käes ja **selles käes** peab ta viibima alati. Üks jutlustaja küsis kord minult:

„Erlo, kas sa räägid jutluses pattudest otsekoheselt?“

„Miks sa seda küsid?“ vastasin küsimusele küsimusega.

„Eilsel jumalateenistusel ma esimest korda nimetasin kahte pattu nende õigete nimedega, ja märkasin samas, kui ebamugavalt tundsid end kuulajad. Seepärast jätsin kohe selle teema katki, nähes, et kogudus seda ei kannata.“

Oo, kui haletsusväärne on pastor, kes räägib ainult seda, mis kogudusele meeldib! Niisugused juhatajad võivad ükskord leida end põrgust koos kõigi nendega, kellele nad jutlustasid. Kordan: pastor on Issanda käes, aga mitte koguduse käes, sest viimasel juhul pole tal õigust end nimetada tema juhatajaks, sest siis pole ta muud kui langenud täht. Kui tal puudub Jumala juhtimine ja Tema Vaimu vägi, puudub tõeline elu, järelikult ka autoriteet koguduseliikmete hulgas, saab temast tavaline näitleja või, vabandage võrdluse pärast, lihtsalt kloun näitelaval. See on suurim kompliment, mille ta on pälvinud. Niisuguste koht on tsirkuses koos ahvide, elevantide ja eeslitega, aga mitte kiriku kantslis!

Seistes teiste ees Piibliga, peab ta olema Jumala käes ja rääkima seda, mida Issand temalt ootab. Niisugune inimene ei tohi olla kõrk ega suureline. Ta peab olema võimeline saada kõige väiksemaks, viimaseks, kõigi teenijaks. Kristlik kogudus, kes soovib niisugust pastorit, peab hoolitsema, et too **alati** jääks Jumala kätte, oleks meeldiv mitte inimestele, vaid Jumalale. Mul on olnud õnn viibida just niisuguste kristlaste keskel, kes on öelnud: „Erlo, palun räägi meile ainult tõe! Kui sa seda ei tee, siis sa pole meile vajalik.“ Seliseid inimesi ma austan.

Aga läheme nüüd tagasi oma teksti juurde. Vaatleme kõigepealt Issand a esimesi sõnu kogudusele, mida Ta ise loomustab nõnda: „Sul on nimi, et sa elad, aga oled surnud.“ Nagu näete, see sõnum on läkitatud kogudusele, mida peeti elavaks, tegutsevaks ja valvsaks. Aga elav oli ta ainult

inimeste arvamuses, mitte Jumala silmis. Üks on, mis me oleme inimeste silmis, ja teine asi, mis me oleme Jumala ees. Määrav pole see, mis inimesed meist mõtlevad, vaid millisena näeb meid Jumal. Mida inimesed meist räägivad, sellel ei pruugi olla mingit tähtsust, aga mida räägib Jumal – see on peamine ja otsustav. Mis kasu on inimeste ülistusest ja kiitusest, kui Jumal on meid hüljanud. Mis kasu on, kui loeme end Jumala lasteks ja Tema omandiks ning hüüame „Issand, Issand!“ aga ükskord kuuleme Temalt sõnu: „Ma ei tunne teid.“ Seda ütles Issand kord neile, kes ka püüdsid kinnitada enda kuulumist Temale, väites: „Kas me ei ole Sinu nimel ennustanud ja Sinu nimel ajanud välja kurje vaime ja Sinu nimel teinud palju vägevaid tegusid? Me oleme Sinu ees söönud ja joonud ja meie tänaval Sa õpetasid.“ Aga nad kuulsid vastuseks: „Ma ei ole elades teid tundnud, taganege Minust, te ülekohtutegijad!“ (Mt 7:22,23 Lk 13:26). Sest ainult need, kes täidavad taevase Isa tahet, saavad Tema kuningriiki. Mitte naise, mehe, laste ega vanemate tahet, vaid Jumala tahet.

Oh kui palju on neid, kes on veendunud, et nad on tõelised jumalalapsed. Selle tõestuseks on nad valmis tundide viisi jutustama kogetud õnnistustest ja Jumala ilmutustest. Nende oma silmis ja võib-olla ka kaasinimeste silmis on selles tõepoolest midagi erilist. Ent Jumala silmis ei ole sellel mingit tähtsust. Inimeste ees võime mängida väga näidendit, kuid Jumala ees on see võimatu. Aga kuidas on lood sinuga, sõber? Kas ka sina hoolitsed selle eest, et olla midagi inimeste silmis? Paulus ütles kord: „Kui ma veel tahaksin olla inimestele meelepärane, siis ma ei oleks Kristuse sulane“ (Ga 1:10). Üks asi on meeldida inimestele ja hoopis teine asi – meeldida Jumalale. Ja just viimane peab olema iga kristlase eesmärk.

Pöördudes Sardese koguduse poole, ütleb Issand: „Saa valvsaks!“ st ära maga, ärka üles! Järelikult see kogudus magas vaimulikult. Leiguse uni, muretus ja ükskõiksus häirivad taevast Isa väga. Ükskõiksus Jumala asjades on väga suur patt. Samuti vaimulik unisus. Kui asi puudutab Jumala tahte täitmist ja Issanda järgimist, siis

me ei või endale lubada pinnapealsust. Siin on vaja rakendada kogu jõud, kogu energia ja kõik püüdlused, et mitte kaotada Jumala õnnistust. Sest see on niihästi meie hinge päästmise küsimus kui ka meie Issanda au ja kuulsuse küsimus. Selle ees peab jääma tagaplaanile kõik muu! Surra maailmale ja elada vaid Issandale peab saama igäühe elu mõtteks ja eesmärgiks! Siis pole enam kohta isiklikel mõtetel, tunnetel ja soovidel, vaid kõik on suunatud Jumala tahte äratundmisele ja täitmisele. Kui suur valgus taevast pimestas ja põrmu paiskas tagakiusaja Sauluse, siis oli esimesena ta huultel küsimus: „Issand! Mida käsid mul teha?“ (Ap 9:6).⁵ See, kes käsuõpetuse järgi oli kõige laitmatum ja vaimulik inimene, variser ja variseri poeg, mõistis kohe, Kes on See, Kelle häält ta taevast kuulis.

Pangem tähele Sauluse reageerimist! Ta ei lähe nõu küsima oma isa ega ühegi vaimuliku õpetaja juurde. Temale on tähtis vaid Jumala. tahe ja ta tahab ainult Tema soovi täita: „Issand! Mida käsid mul teha?“ Sellest hetkest alates saab temast Jeesuse sulane ja ori, kes on valmis täitma iga Tema käsku. Kas mõistate seda? Ainult Kristus võib olla meie elu käskija ja isand, kõik muu ei oma mingilt tähtsust! Peame kuuluma täielikult Temale ja pidevalt järgima ainult Teda! Tema üksi peab olema meie elu mõte ja eesmärk! Vaimulik unisus, ükskõiksus, tuimus ja hooletus ei tohi omada mingit kohta! Iga minut ja tund peame olema valmis teenima Teda!

Sardese kogudust iseloomustades ütleb Issand edasi: „Mina ei ole leidnud, et su teod oleksid täielised Minu Jumala ees.“ Need sõnad läkitati kogudusele, mida inimesed pidasid elavaks. Me ei loe midagi lahkhelidest ega lõhedest koguduses. Võib-olla olid nad ühtsed selles, mida tegid, ent need teod polnud tehtud Jumala ees. Nende kristlus oli kahestunud ja nende teod poolikud. Nad palvetasid, kuid nende palved ei jõudnud taevasse. Neil oli vaga nägu, aga puudus vägi kõrgest. Oli oma õpetus, määrused ja seadused, ent kõik see oli Jumala ees paljas tühisus.

⁵ Nii mõnedes UT käsikirjades. (Tõlkija märkus).

Nagu näete, paistis selles koguduses kõik olevat hea, kõik omal kohal, kuid Issand pidi ütleva: „Mina ei ole leidnud, et su teod oleksid täielised.“ Koguduse liikmed kandsid Kristuse nime, aga nende sees polnud Kristuse elu. Neil oli näiline Kristuse õpetuse valgus, kuid puudus põlev tuli. Selle selgitamiseks võtame näiteks kirjakoha, mis ütleb, et „Jumal armastab rõõmsat andjat“ (2Ko 9:7). Me võime midagi anda ja ohverdada, täita seda kui kohustust, teha seda ilma rõõmuta. Võime usuvendadele ja usuõdedele teha head mitte sellepärast, et süda virgutab meid, vaid et koguduses on kehtestatud selline põhimõte. Nii võidakse täita koguduses kehtestatud seadusi ja põhimõtteid, aga ilma südame osavõtuta. Kõik see pole muud kui surnud elu ja surnud kristlus.

Pealtnäha oleksime nagu kristlased, kuid südames pole rahu, rõõmu ega tõelist lootust Issanda peale. Kui ümberingi hakkavad mässama elutormid, siis haarab see ka meie südame. Täpselt nii nagu oli kord Jeesuse jüngritega. Jumala Poeg oli Ise nendega paadis, aga nemad, nähes tugevaid laineid, said täis hirmu ja kaotasid meeletult igasuguse päästelootuse, nõnda et Jeesus pidi neid nende vähesel usu pärast noomima. Selles võibki seisneda meie kristluse ebatäielikkus: kui kitsikuses viibides kaotame südamest rahu, on sellest küllalt, et kurvastada Issandat, Kes pole rahul meie pooliku usu, kaksipidise lootuse ja kõhkleva usaldusega. Vaimulikku elu võib alustada hästi ja õigesti ja siiski ei iial saada tõeliselt küpseks kristlaseks, kelle teod võiks Jumal tunnistada täieliseks.

Nüüd vist mõistate, miks Issand kord Sardese kogudusele ütles: „Sul on nimi, et sa elad, aga oled surnud.“ Seda seisundit võib võrrelda laibaga, kel puudub hing. Kõik on kohal: nina, suu, silmad, kõrvad. käed, jalad; kuid see pole enam inimkeha, vaid surnukeha. Kristlane, kelle teod pole täiuslikud Jumala ees, sarnaneb vaimulikult sellisele laibale ja on paratamatult määratud kaduvusele ja kõdunemisele. Imelik ainult, et kui me ihulikud laibad viime kalmistule, siis vaimulikke laipu me hoiame enda juures kirikus. Milline õnnistus oleks, kui me ka need võiksimme maha matta;

muidu söövad vaglad neid otse meie kogudustes. Kantslist kõlab jutlus, kuid nende südames ja mõtetes „tegutsevad“ vaglad: kurjad mõtted, halvad tunded, kahtlustused, andestamatus, solvumine. kriitikameel. Kui niisugune „kristlane“ istub koosolekul, siis võib tema peale vaadates mõelda, et ta elab, kuid Jumala silmis on ta juba ammu lagunev laip. Aga laipadega ju ühes majas ei elata, ehkki nad kunagi olid meile väga kallid. Pole oluline, kas see on isa, ema või armas laps.

Nii näeme, et Sardese kogudus kujutas endast kurba pilti. Pealtnäha paistis ta elavana, kuid Jumala silmis oli siiski surnud. Tahtmatult meenub Baabüloni kuningas Belsassar. Peol, kus ta oma kõrgete aukandjate, naisite ja liig-naistega veini jõi, ilmus tema ette käsi, mis kirjutas kuningapalee seinale tundmatud sõnad. Seda nähes kuninga nägu muutus. Õudus haaras teda, nii et ta põlved pekslesid teineteise vastu. Jah, mu kallid, kui lööb viimne tund, siis võpatab isegi kõige paadunud süda õudusest Seepärast on õnnis inimene, kes ennast Jumala ees alandab soodsal ajal, andeksandmise ja armu ajal. Annaks Issand, et seda mõistes võiks igaüks vaimulikust unest üles ärgata! Kui uskmatud ja mõistmatud me oleme, et viivitades lükkame selle üha uuesti homsele, kuni lõpuks suigume surmaunne. Kui Jumal su südame vastu räägib, jäta kõik, kuula tähelepanelikult ja täida Tema käsk otsekohe!

Niisiis, kuningas Belsassari käsul kohale kutsutud Taaniel luges seinale kirjutatud sõnad: „**Menee, menee, tekeel, ufarsiin!**“, mis tähendab: „Sind on vaekaussidega vaetud ja leitud kerge olevait“ (Tn 5). Sellise kohtuotsusega läks suure Baabüloni valitseja igavikku. Aga enne seda meenutas Jumal Taanieli suu läbi talle tema isa, kuningas Nebukadnertsari pattu, kes oma uhkuse ja kõrkuse pärast kukutati troonilt, eemaldati inimestest ja elas metslooma sarnaselt. Kuigi Belsassar oma isa järglasena kõike seda hästi teadis, ei alandanud ta siiski oma südant Jumala ees, vaid tõstis ennast Tema vastu, mõnitades Jumala templi riistu ja kiites inimkättega tehtud jumalaid, mille eest tabaski teda Issanda karm kohtuotsus.

Kallid sõbrad, aga mis saab meist, kui meid täna Belsassari taoliselt Jumala kohtu kaaludel kaalutakse? Kas meie teod tunnistatakse täieliseks Jumala ees? Milline teie töö Issanda ees ka ei oleks olnud – jutlustamine või hea sõnumi kuulutamine või kooris laulmine või veel midagi muud – kas see tunnistatakse täiuslikuks tegevuseks, millele teie enast jäagitult andsite, või oli see midagi poolikut? Kui palju ilusaid sõnu ja veenvaid jutlusi räägitakse tänapäeval meie kantslitest! Kui palju võltskinnitusi ja -töotusi kostab kristlike kooride kõlavatest lauludest! Väliselt näib kõik vaga ja õie, aga kui palju on selles silmakirja ja pettust! Häda sellele, kes koosolekutel laulab sügavasisulisi vaimulikke laule, aga ei ela nendele vastavalt, sest just temale, nii nagu Sardese kogudusele, on suunatud need sõnad: „Mina ei ole leidnud, et su teod oleksid täielised Minu Jumala ees.“ Kui sageli me ütleme: „Mu Issand ja mu Jumal!“ mõtlemata, et oleme ise endale jumalaks, sest me räägime, käitume ja teeme, mida ise tahame ja vajalikuks peame. Sageli me isegi palvetame mitte janust elava osaduse järele Issandaga, vaid sellepärast, et me peame palvetama. Niiviisi muutub meie kristlus üha enam vormitäiteks. Väliselt paistab kõik hästi, kuid selles pole südant. Ühesõnaga, meie vaimulik elutus on samasugune, nagu oli Sardese kogudusel, mille kohta öeldi: „Sul on nimi, et sa elad, aga sa oled surnud“. Jumal kaalus seda kogudust – nagu kuningas Belsassaritki – tunnil, mil ta seda ei oodanud, ja ta leiti kerge olevat.

Näete sõbrad, kuidas Issand tuleb! Tunnil, mil me ei oota. Seepärast ütleb Jumala sõna meid hoiatades: „Valvake, sest te ei tea, mil päeval teie Issand tuleb!“ (Mt 24:42,44). Kuningas Belsassar teadis hästi, mis kord oli tema isaga juhtunud, võib-olla ta vapustatuna isegi töötas Jumalale Teda teenida kogu südamest. Kuid aastad möödusid, minevik kustus mälust ja sellega koos ka antud töötused. Kas pole ka sinuga lugu nii? Vahest ehk toimus ka sinu elus midagi niisugust, mis sundis sind üle vaatama oma suhtumise Jumalasse, ja sa otsustasid põhjalikult muuta oma elu ja teenida Teda kogu südamega. Kas oled ka praegu veel ustav sellele otsusele või on see juba ammu unustatud! Apostel

Paulus tuletab galaatlastele meelde, mida neile kord õpetati ja mida nad kogu südamest vastu võtsid, kuid millest nad aja möödudes taganesid. „Kas te olete nii mõistmatud,“ kirjutab ta neile kurva südamega, „te algasite Vaimus, kas tahate nüüd lihas lõpetada?“ (Ga 3:3).

Nii ka Issand, kurvastudes Sardese koguduse surnud vaimuliku seisukorra üle, ütleb: „Siis mõtle, kuidas sa sõna vastu võtsid ja kuulsid,“ st „kuidas oli varem, kui Ma su vastu rääkisin, ja võrdle sellega, kuidas sa reageerid praegu, kui Ma sulle midagi räägin!“ Arvan, et mõnedki teist ärkavad, kui vaatavad tagasi sellele, mis nad Issandaga minevikus on kogenud. Tuletage meelde, kuidas Issand teid millelegi üles kutsus! Ega te ole seda veel unustanud? Millisele tööle Ta teid tookord saatis ja mida rääkis? Kas olete jäänud sellele kutsele ustavaks? Kas olete kuni siiani säilitanud teile antud õnnistuse? Kas jätkate elamist selles valguses või olete juba ammu eemaldunud? Võib-olla olete selle aja sees võtnud naise või läinud mehele, valides elukaaslase, kes teid Jumalast eemale kisub? Kas olete alles hoidnud, mis Issand teile kord kinkis, või olete selle juba ammu kaotanud ja unustanud? Teadke, et ebatruudus Tema vastu võib saada teile nõõriks kaela ümber ja tõugata sellele, mida tegi kord Juudas Iskariot, – mida ma teile küll ei soovi!

Kui te Issanda poolt teile usaldatud ei täida, siis tõmbate ise enda peale kohtupäeva, mil kuulete Tema suust sõnu: „Sõber, tuleta meelde, mis Ma sulle kord ütlesin, mis Ma su hoole alla andsin ja usaldas! Kas olid selles ustav või pöördusid kõrvale ja läksid teist teed?“ Kas teate, et Sardese kogudus oli esimene kogudus, mis purunes ja kadus, nii et temast ei jäänud jälgegi? Ükskõikisus on midagi hirmsat. Paremini kannatada, nälvida ja surra, kui Jumala tahtmisest mitte hoolida! Annaks Issand, et päeval, mil me Tema ees seisame, Ta leiaks meie teod olevat täielised! Kui see nõnda ei ole, siis kahetsegem juba täna pattu oma ebatruuduse pärast! Tunnistagem Jumalale oma lohakust, laiskust ja muretust, mis on kutsunud meis esile Tema elu kustumise ja vaimuliku surma!

Niisiis, Issand ütleb meile igaühele, nagu tookord Sardese kogudusele, rangelt hoiatades: „Siis mõtle, kuidas sa sõna vastu võtsid ja kuulsid, ja pea seda ning paranda meelt! Kui sa nüüd ei valva, tulen Ma kui varas ja sina ei tea, mil tunnil Ma su peale tulen.“ Varas tuleb ilma ette teatamata tunnil, mil keegi teda ei oota, ja tema käigust saad teada alles siis, kui näed. et kõik hinnaline on kodunt kaotsi läinud. Nii tuleb ka Issand, võtab küsimata tagasi kõik, mis sa kunagi olid saanud, ja annab sellele, kes on sinust ustavam ja väarikam (Mt 26:26-29). Häda meile, kui Jumal pole meie poolel ja kui kord saadud õnnistus meilt ära võetakse!

Kirja lõpus loeme veel: „Ometi on sul ka Sardeses mõned nimed, kes ei ole reostanud oma riideid ja nad peavad Minuga käima valgeis riideis, sest nad on seda väärt.“ Tänu Jumalale, selleski koguduses olid mõned, kes hoidsid oma riided puhtana. Te ju teate, kui ettevaatlik tuleb olla, kui seljas on valged riided. Isegi kõige väiksem määrdunud plekk on kohe nähtav. Issand ütleb, et need hinged, kes oma valged riided hoiavad puhtana siin maa peal, peavad Temaga käima valgeis riideis ka seal – igavikus. Just neile kuuluvad sõnad: „Kes võidab, see riietatakse nõnda valgete riietega ja Ma tahan tunnistada tema nime oma Isa ees ja kõigi Tema inglite ees“ (Ilm 3:5).

Sardese kogudus suri vaimulikult sellepärast, et kaotas valvsuse ega osanud hoida puhtana oma valgeid riideid. Jumala poolt meile antud valgeid riideid määrivateks mustuseplekkideks on ebasõbralikkus, ärritumine, kurjus, kannatamatus, halvad mõtted, vihkamine ja palju muud. Seepärast, kui me ei valva ja seda oma südamesse laseme, on ainult üks tee: võimalikult kiiresti tuua see kõik risti alla ning pattu kahetsedes ja end Kristuse püha vere sees pestes saada andestust ja armu. On ju kirjutatud: „Õndsad on puh-tad südameelt, sest nemad saavad näha Jumalat“ (Mt 5:8). Sardese koguduse tragöödia seisnes selle puhtuse kaotuses. Kuid tänu Jumalale, et sealse üldise elutuse keskel lootus-sädeme taoliselt jäid järele mõned, kes säilitasid elu!

Nii ka sina, sõber. Tõuse! Ärka üles! Tõuse üles vaimu-likust surmast! Ja kui see sul õnnestub, kui sa saad võitjaks,

siis riietatakse ka sind valgeisse riideisse ja sinu nime ei kustutaita Eluraamat ust. Ära rahusta ennast mõttega, et sinule on see endastmõistetav, kuna sa oled kristlane! Mis kasu on nimest, kui süda ja elu on ebapuhtad ja teod ebatäiuslikud Jumala ees! Ara peta ennast! Jumal ei tee vahet isikute vahel. Varem või hiljem sind kaalutakse kohtu vaekaussidel, mis on Jumala sõna. Ole aus ja ütle, kas su elu vastab Pühakirjale! Kui jah, siis täna Jumalat ja valva, eit sa oma riideid ei määri, vaid hoia need puhtana! Kui ei, siis jäta enesepett valelootusega, kahetse oma ebatruudust ja, kuni pole veel hilja, tule taevase Isa jalge ette, nõnda nagu seda kord tegi kadunud poeg!

11. Kiri Filadelfia kogudusele

Nüüd aga asume käsitlema Issanda Jeesuse Kristuse kuuendat kirja, mis on kirjutatud Filadelfia kogudusele. Selle leiame Ilmutuse 3:7-11: „Ja Filadelfia koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Püha, Tõeline, Kelle käes on Taaveti võti ja Kes avab ja ükski ei sule, Kes suleb ja ükski ei ava: Ma tean sinu tegusid. Vaata, Ma olen seadnud su ette avatud ukse ja ükski ei suuda seda sulgeda; sest sul on pisut rammu, ja sa oled pidanud Mu sõna ega ole salanud Mu nime! Vaata, Ma annan saatana kogudusest mõned, kes ütlevad endid juudid olevait, aga ei ole, vaid valetavad! Vaata, Ma teen, et nad tulevad ja kummardavad sinu jalgade ette ja tunnevad ära, et Ma sind olen armastanud! Et sa Mu kannatlikkuse sõna oled pidanud, siis Minagi tahan sind hoida kiusatustunni eest, mis on tulemas kogu maailma peale neid kiusama, kes maa peal elavad. Ma tulen nobedasti; pea kinni, mis sul on, et ükski sinu krooni ei võtaks! Kes võidab, selle Ma teen sambaks oma Jumala templis, ja tema ei lähe sealt enam välja, ja Ma kirjutan tema peale oma Jumala nime ja oma Jumala linna nime, Uue Jeruusalemma, mis maha tuleb taevast Minu Jumala juurest, ja oma uue nime. Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!“

Sõna „philadelphia“ tähendab „Vennalik armastus“. Mõned usuõpetajad arvavad, et seda linna hakati nõnda nimetama pärast seda, kui sinna oli asutatud kristlik kogudus, kus liikmete vahel valitses armastus. Teised piibliuurijad on arvamusel, et see linn sai oma nimetuse kuningas Attalos II Philadelphose nime järgi, kes seal valitses 17. aastal pKr. Linna nime saamine ei oma erilist tähtsust. Peamine on, et seal asuv kogudus oli ainus, mida Issand ei laitnud üheski asjas. Mul on tulnud mitmel korral jutlustada mõnes „Filadelfia“ nime kandvas koguduses, kuid ma pole kordagi olnud ega ka kuulnud „Laodikea“-nimelisest kogudusest. Me võime muidugi otsida häid nimesid oma kirikutele, kogudustele ja misjonitele. Aga kui see nimi ei vasta sealsete liikmete või kaastööliste elule, tegudele ja käitumisele, siis on see ainut pettus ning etteheidete ja naeru

põhjus maailmale. Lõuna-Aafrikas oli hulk aastaid tagasi üks Andreas Murray nimeline jutlustaja. Üle elanud vaimuliku ärkamise, kuulutas ta nõnda, et paljud ütlesid: „Ta läheb liiga kaugele ja nõuab liiga palju! Ükski inimene ei suuda elada nii, nagu tema kuulutab!“ Ja näe, kord saadeti tema koju kaks venda, kes otsustasid elada tema juures kaks nädalat, et vaadata, kuidas tema isiklik elu välja näeb, kas see vastab tema kuulutusele. Selle aja möödumisel tulid nad tagasi ja ütlesid: „Vennad! Ta kuulutab ainult poole sellest, kuidas elab!“ Nii muidugi võib mõista, miks see mees võis olla issandale meelepäraseks ja tarvitatavaks riistaks.

Filadelfia koguduse poole pöördumisel ilmutab Jumal Ennast kui Püha ja Tõelist, Kelle käes on Taaveti võti. Ta oli, on ja jääb alati ühesuguseks. Peatugem eraldi igal piiritlusel, millega Jumal Ennast iseloomustab. Issand Jeesus on püha ja seda pühadust on inimlike sõnadega võimatu kirjeldada. Me kuuleme pidevalt, et Jumal on armastus. Jah, tõepoolest see on nõnda! Ning see armastuse Jumal on samal ajal ka **PÜHA** Jumal, Kes ei talu midagi ebapuhast ega ebapüha. Jumala õiglus on sama suur kui Tema armastus. „Mina olen Püha Jumal“ – nii esitab Issand Ennast Filadelfia kogudusele. Tuletagem meelde selle Jumala sõnu Moosesele, kes seisis kõrbes põleva kibuvitsapõõsa juures: „Võta kingad jalast, sest paik, kus sa seisad, on püha maa!“ (2Mo 3:5). Mooses täitis Jumala käsu viivitamatult. Tema jalanõudel oli kahtlemata teede pori ja tolmu, samuti lambasõnnikut, sest tol ajal ta töötas karjasena. Kas ka teie võtate jalast oma vaimulikult „porised jalanõud“, kui te Jumala kotta koosolekule tulete – kohta, kus Issand teile oma sõna läbi räägib. Võib-olla te olete nädala jooksul, isegi enne koosolekut ennast määrinud: nielnud naisega, karjunud ärritunult laste peale, mõistnud kohut ligimese üle ja teinud veel palju muudki, mis võib teie Päästjat kurvastada. Kas te olete selle ära korraldanud? Kas olete puhastanud ennast Kristuse verrega, toonud oma eksimused valge ette ja sügavalt pattu kahetsenud? Kas olete võtnud ära need „määritud jalanõud“, milledes te Issanda ja Tema sõna ees seista ei tohi, või olete tulnud rahulikult koosolekule koos külgekleepunud pattude

sõnniku ja poriga ning istunud pinki, nagu poleks midagi juhtunud, võtnud osa koguduse laulust ja palvest ning kuulanud jutlust, unustades, et Jumal, Kes on püha, ei või taluda sellist silmakirjalikkust? Kui kaua te veel mõtlete jätkata selle vaga näidendi mängimist? Kui kaua te jätkate Issanda vihasdamist, seistes Tema pühas paigas oma roojusega?

Kui Jumal meile räägib, siis me ei pea arvestama oma tunnete, oma arusaamade ega kujutlustega. Siis on vaja ainult ühte: olla sõnakuulelik ja täita see, mida Tema nõuab. On hädavajalik see selgeks õppida, kui tahame tegemist teha Temaga, Kes on **Püha** Jumal. Tema sõna ja käsu ees peab meis vaikima kõik muu!

Kui prohvet Jesaja oma aja suurepärase „evangelistina“ Jumala rahvast patutunnetusele, kahetsusele ja pühitsusele kutsus ning Suure Jumalaga Tema pühas ja hiilgavas templis näost näkku kohtus ja kuulis seeravite hüüdu: „Püha, püha, püha on vägede Jehoova,“ siis ta hüüdis kartuse ja värinaga: „Häda mulle, sest ma olen kadunud! Sellepärast et ma olen roojane mees huultelt“ (Js 6:1-5). Niisiis, kui Jumal oma vapustavat pühadust inimesele ilmutab, siis mitte ainult joodikud ja hoorad, vaid ka evangeeliumi kuulutajad on valmis hirmunult kisendama: „Häda mulle! Ma olen kadunud!“ Sel hetkel kui Jesaja nägi Jumala au ja tunnetas Tema pühadust, ilmnes talle kõigepealt tema suu ebapuhtus, huuled, mis olid võimelised liialdama ja valetama.

Sõbrad, kas ka teie olete enda juures juba ebapuhaste huulte patu suhtes arusaamisele jõudnud? Kas te teate, et liialdades ja tegelikkust ilustades te valetate? Poolik tõde on halvem kui kõige inetum vale. See peidab endas suuremat ohtu ja seepärast kasutabki saatan seda hingede eksitamiseks nii meeeldi. Kui puhas mürk on pudelis, millele on kleebitud punase kirjaga hoiatav silt: „Surmav mürk!“ siis on isegi laps ettevaatlik. Aga kui väike kogus sedasama mürki lisada toidule, siis on see eriti ohtlik. Tõe pähe esitatud vale mõjub inimhingele nagu mürk. Seepärast prohvet, nähes Jumala au ja pühadust, tajus kõigepealt oma huulte ebapuhtust. Siit tuleneski tema hirmu- ja õuduskarje: „Häda mulle, sest ma olen kadunud!“ Need sõnad polnud silmakiri ega vaga

etendus. Ei, see mees suutis ainsa hetke jooksul tunnetada oma hukatuslikku seisundit. Meie tõelise seisundi tunnetus ongi see, mida Jumal meilt kõige rohkem ootab. Kohe, kui prohvet selleni jõudis, läkitas Jumal oma ingli altarilt võetud hõõguva sõega Jesaja huuli puudutama, öeldes: „Vaata, see puudutas sinu huuli ja su, süü on lahkunud ning su patt on lepitatud!“

Kas sul on kunagi olnud niisugune kohtumine Issandaga? Kas Ta on sulle ilmutanud oma pühadust, mille valgelsa oled võinud tunnetada oma pattu ja oma vaimuliku seiskorra haletsusväärust? Kas sa oled juba kisendanud: „Hädamulle! Ma olen hukkumas!“? Kui sul seda pole olnud, siis sa oled ikka veel hukkumisele määratud. Ainult oma patususe tunnetamise ja sügava patukahetsuse ukse läbi saab siseneda taevariiki. Tänapäeval kahjuks paljud usklikud otsivad sissepääsuks teisi võimalusi, unustades, et Jumala sõnas nimetatakse niisuguseid varasteks ja röövliteks (Jh 10:1). Kui paljud tulevad nüüdisajal Kristuse juurde haigusest tervenemiseks või mõne ime kogemiseks! Nad pole teadlikud oma patususest ega soovi midagi kuulda puhastumise vajadusest. Need inimesed pole kohtunud elava Jumalaga ja seepärast pole neil vähematki arusaamist Tema pühadusest. On ainult üks uks, mille kaudu me peame sisse minema, ja see on Jeesus Kristus. Ja Tema on Püha Jumal. Pühadus sisaldab endas ju kõike. Kui teenime sellist Jumalat, Kes meilt pühadust ei nõua, siis pole see tõeline Jumal.

Kogu ärkamisaja jooksul Lõuna-Aafrikas oleme üha uuesti võinud olla Jumala pühaduse tunnistajaiks. Väikesed lapsed tulevad kibedasti nuttes pihtima, sest nende süda on täis patutunnetust. Meie misjonijaamas oli väike kuueaastane suulu tüdruk, kelle peal hingas Jumala eriline õnnisitus. Seda last võis alati teistele eeskujuks seada, nii laitmatu ja jumalakartlik oli tema elu ja käitumine. Kui see tüdrukuke Issandaga kohtus, jooksis ta üleni pisarais minu juurde ja rääkis: „Issand ilmutas mulle oma pühadust ja ma nägin kogu oma kohutavat patusust! Mu patud on nagu tohutu suur mägi ja neid on nii palju, nagu liiva mere ääres!“ Olin vapustatud, kuuldes neid kuueaastase lapse sõnu. Kui talle

ilmutati Jumala pühadust, siis ta nägi oma patte mitte inimlike silmadega, vaid Jumala silmadega – igaviku valguses. Jumala ligiolekus näeb meie õigus välja nagu määrdunud riietus või koguni nagu must põrandakalts. „Püha, püha, püha on vägede Jehoova!“ hüüdsid prohvet Jesaja poolt nähtud seeravid; ja kui meie pole seda. Jumala pühadust kogunud siin maa peal, siis on vähe tõenäone, eit meid peetakse vääriliseks seda nägema igavikus. Just sellise Püha Jumalana esitas Issand Ennast Filadelfia kogudusele.

Järgneb teine väljend, millega Jumal Ennast iseloomustab: Tõeline, st See, Kes Ise on tõde. Tema on esimene ja viimne, algus ja ots. Tema ees pole midagi peidetut. Tema on alati kõige tunnistajaks, mida me mõtleme, räägime, ette võtame ja teeme. Tema kõikenägeva silma eest pole võimalik midagi varjata. Ei tihkelt suletud aknad, ei kinnised ukSED, ei metsakolkad ega kõige üksildasemad paigad, mida iial võiks leida, suuda meid peita Selle eest, Kes on kõike läbistav Valgus.

Kord tuli meie juurde Kwa Sizabantusse nõid. Pean ütleva, et põrgu pimedusejõududega seotud inimesed on koormatud hirmsate pattudega. Ma ei taha küll väita, et Jumal jagaks patte suurteks ja väikesteks, enam-vähem süütuteks ja rasketeks, patt on Tema silmis patt, kuid inimlikult rääkides on okultismiga seotud patud üsna kohutavad. Mustanahalistele paganatele on pimeduse jõudude teenimine elu peamiseks koostisosaks. Nad anduvad sellele täielikult. Sageli mõtlen, et kui meie, kristlased, Issanda teenimisele sama tõsiselt läheneksime, siis näeks tänapäeva kristluses kõik välja teisiti. Niisiis, seda nõida nähes läksin ta juurde, tervitasin ja küsisin, mis teda meie juurde on toonud.

„Jumal saatis mu siia, et ma oma elu ära korraldaksin,“ ütles tema.

„Jumal?“ küsisin üllatunult. „Aga kuidas sa Teda nägid ja kuidas Ta sinuga rääkis?“

„Ta kõneles minuga unes,“ selgitas nõid, „ilmutas, et ma varsti suren, ja häda mulle, kui ma Tema püha pale ette astun oma pattudest puhastamata eluga. Seepärast ma

tulingi, et pihtida ja õigete nimedega nimetada kõike mis ma olen teinud.“

„Hästi,“ ütlesin mina, „näe, seal on meie kaastööline, mine temaga omaette ruumi ja seal jutusta talle kõik, mis su südant koormab! Pärast ta palvetab sinu eest.“

Pärast pikka pihti tuli nõid jälle minu juurde, et ma ka tema ihuhädade eest palvetaksin. Kui olin seda teinud, ütles ta, et tundis palve ajal kogu olemusega, kuidas Jumala väga läbistas ta ihu.

„Mul on praegu nii kerge!“ hüüatas ta rõõmsalt.

„Mu hing ja ihu on terveks saanud! Ma olen nagu uuesti sündinud!“

Näinud mehes toimunud suurt muudatust, hakkas temaga kaasa tulnud naine paluma, et palvetaksin ka tema ihuliku tervenemise pärast.

„Ei, ei, emake!“ keeldusin mina. „Nii ei tehta. Enne tuleb ikka hing patu pidalitõvest puhastada ja alles siis ihu tervendada. Kas sa oled juba oma elu puhastanud ja korrastanud?“

„Ei, seda ma ei ole veel teinud.“

„Siis mine ja tee! Alustame ikka esmatahtsast, aga pärast, kui Issand tahab, teeb Ta ka teisejärgulise.“

(Nii läheneme asjale meie. Patu pidalitõvest puretud süda kujutab endast meile tunduvalt suuremat ohtu kui polüartriit, bronhiit või mistahes muu haigus. Tihiti haigus koguni lähen-dab meid Jumalale, sellal kui patt Temast alati lahutab.)

Ja näe, pärast naise tõsist pihti palvetati ka tema eest. Nad mõlemad lausa särasid õnnest.

„Noh nüüd võime koju minna,“ ütles mees.

„Miks te nõnda kiirustate? Oleks hea, kui te veel mõneks päevaks jääksite meie juurde,“ püüdsin neid peatada.

„Ei, ei. Sain kõik, mida soovisin, ja nüüd tahan ainult koju!“

Möödus mõni nädal, kui äkki mulle helistas mingi haigla peaarst ja ütles, et tahab ühe raskesti haige vana mehe meie juurde tuua.

„Aga meil ei ole siin ju haigemaja ega vanadekodu,“ püüdsin talle selgitada, „siin on misjonijaam, jutlustamise

ja palvetamise koht.“ Ent arst pani mind ära kuulamata toru hargile ning järgmisel päeval toodi haige mees sanitari ja õe saatel kohale. Näinud teda, ahhetasin mõttes. See oli toosama nõi, kes hiljuti meie juures oli käinud.

„Mis sinuga on juhtunud?“ küsisin üllatunult.

„Oh, pojake, ma ise ka ei tea, mis minuga lahti on. Mul on veel halvem kui enne!“

„Kuidas see juhtus?“

„Mulle tundub, et haigus elab mu hütis, sest kui ma sinna tagasi jõudsin, vallutas see minu uuesti.“

„Noh, ei,“ hakkasin ma naerma, „seda ma ei usu! Ütle parem, kas sa polte uuesti milleski eksinud? Jeesus ütles kord armusaanud patusele: „Vaata, sa oled terveks saanud, ära tee enam pattu, et sulle ei juhtuks midagi halvemat!“ (Jh 5:14). „Kas sinuga pole juhtunud seesama?“

„Ei. Pärast pihti pole ma millegagi pattu teinud.“

„Siis võib-olla sa varjasid midagi oma patte pihtides ega toonud valge ette? Kas sa tookord tunnistasid kõik üles?“

(Juhtub tihti, et inimene oma patte tunnistades midagi varjab ja, mis veel halvem, vähendab just seda, mis on peamine ja kõige jälgim. Sedalaadi pihtimised ei kannu head vilja ega too soovitud vabanemist. Need on nagu vaimulikult patoloogilised sünnitused. Te ju teate, et normaalse sünnituse juures sünnib esmalt kõige kõvem ja suurem osa lapsest – pea. Kui esimesena sünnitatakse käsi või jalg, siis on beebi elu ohus. Samuti peab ka vaimulik sünnitus kulgema normaalselt. Pihtimisel on vaja alustada kõige suurematest ja inetumatest pattudest. Ärge keerutage ega ilustage, vaid nimetage asju õigete nimedega! Kui oli julgust pattu teha, olgu julgust ka tunnistada, valge ette tuua mitte veerand ega pool, vaid kõik täielikult, nii nagu oli. Kui peamine on välja toodud, siis läheb ülejäänud juba kergemini, nagu endastmõistetavalt. Patte avaldades ärge püüdke neid valgemaks teha ega õigustada, ja veelgi vähem teisi nendes süüdistada! Siis oleks parem juba üldise mitte pihtida. Kui sa juba otsustasid valguse kätte tulla, siis seisa niisugusena nagu sa oled! Ära unusta, et tol hetkel sa seisad Selle ees, Kes on olnud kõige

toimunu nähtamatu tunnistaja ja teab kõik. Nii et see, mida sa varjad, lõpuni ei üte, valgendad ja ilustad, saab veel üheks patuks, mis tõmbab su peale hukkamõistu.)

Niisiis, teades seda võimalust, küsisin endise nõia käest, kas ta oma pihis tõi kõik päevavalgele, mispeale ta pikemalt mõtlemata vastas kinnitavalt.

„Võib-olla tekkis teil koju minnes naisega milleski lahkmeil ja tüli ning südamesse asus solvumistunne ja tusk?“

(Kahjuks pole see harukordne nähtus. Sageli tekivad lahkarmused ja tülid abikaasade vahel pisi-asjadest. Kui midagi pole meele järele, muututakse tusaseks, solvutakse, vihatutakse. Ei maksa imestada, et varsti pärast pulmi nende inimeste elu, kes kunagi teineteist armastasid, muutub kassi ja koera kooselu taoliseks. Vaatad neid ja küsid tahtmatult, miks nad üldse abiellusid. Vaid paar kuud või aastat tagasi nad armastasid nii meeletult, et ei vanemate mittenõustumine, lähedaste keelitamised ega sõprade hoiatused võinud nende abiellumissoovi peatada. Kuni pulmadeni nad ei suutnud elada teineteist nägemata, nüüd aga ei suuda teineteisele vaadatagi. Ja kui niisugune asi sünniks vaid uskmata inimestega! Meie häbiks tuleb selliste asjadega tihti kokku puutuda ka nende keskel, keda nimetatakse kristlasteks ja kes on koguduse liikmed. Nüüd te vist mõistate, miks ma seda, meest nõnda usutlesin.)

„Ei,“ raputas ta pead, „meie vahel pole tüli olnud.“

„Võib-olla siis hiljem sa käskisid tal midagi teha, aga tema ei kuuletunud, ning sinu südamesse tuli rahulolematus ja ärritus? Pole ju saladus, et paljud mehed kannatavad selle all.“

„Ei,“ jätkas haige eitamist, „midagi sellist mul polnud.“

„Kas tõesti midagi ei olnud?“ jätkasin küsitlemist.

„Ei. Ei midagi.“ (Imestamisväärt, kuidas mõned inimesed oskavad valetada, näidates end lausa inglitena.)

„Noh, sel juhul sa seod mind käsist ja jalust,“ ütlesin mina. „Jakoobuse 5:14-16 on öeldud, et haigel on vaja tunnistada oma eksimused, misjärel tehakse palve terveksaamise pärast. Peame alustama sellega, millega alustab Issand,

aga mitte vastupidi. Palvetan su tervekssaamise pärast alles siis, kui su elu vaimulik külg on korras.“...

Mõni päev hiljem oma kabinetis viibides kuulsin äkki valju röögatust ja ahastavat kisa, Arvasin, et mõni hull peksab kedagi, ja majast välja joostes nägin, et haiglahoone juures tungleb trobikond inimesi. Suur tuba, kus lamasid mehed, oli tungil täis ja mul tuli seisjate vahelt sõna otseses mõttes läbi trügida. Mu silmadele avanes järgmine pilt: vana noid istus seljaga vastu seina toetudes voodil. Allarippuvad jalad olid laialt harkis. Kirjeldamatult hirmunud näost läikisid jubedalt päranaetud silmad, mis näisid iga hetk silma-koopaist välja kukkuvat.

„Mis siin sünnib?“ hüüdsin mina, püüdes haige mee-
leheitlikke karjeid summutada. Tema naine sööstis minu poole sõnadega: „Oi, pojake, mis nüüd minust saab? Ma ju püüdsin teda aina õigeks rääkida, kui meie naaber äkki suri, aga nüüd ta tunnistab kõigi kuuldes, et tappis ta!“ See noid, kes oma elus polnud kunagi käinud kirikus, polnud lugenud Piiblit ega kuulnud ühtki jutlust, istus voodil ja röökis õuduses: „Oo!... Selle mehe veri kisendab minu nime nimeta-
des taeva poole! Mina tapsin ta! Kuid keegi ju ei näinud! Me ju olime kahekesi! Aga nüüd See, Kelle nimi on Tõeline, ütleb, et Tema oli seal juures ja tunnistab, et mina olen mõrtsukas!“

Näete sõbrad! Noid ei teadnud midagi Sellest, Kes on kõige toimuva Tunnistaja. Tal polnud mingit ettekujutust ka Sellest, Kes kirjas Filadelfia kogudusele nimetab End Tõeliseks. Ta ei teadnud ka seda, et tapetu veri võib kisendada taeva poole samuti nagu Aabeli veri. Kõik need piiblitõed sai ta teada nüüd oma kirjeldamatu hirmu, seisundis. Mõõdus mõni minut, kui uuesti kuuldus röögatus:

„Oo õudust! Nüüd hakkab taeva poole kisendama teise mehe veri, kelle ma samuti tapsin! Häda mulle! Mis mind küll selle eest ootab!“ Siis hakkas ta nimetama naisi, kellega oli hooranud, nõudes, et nad oma ihuga maksaksid neile nõidumisega osutatud abi eest. Kuuldes, kuidas ta valju häälega oma hooraeltu roppe üksikasju kisendab, käskisin ma lastel ja vallaistel ruumist lahkuda. Aga vana noid jätkas üha uute

ja uute nimede nimetamist. Nüüd loetles ta tütarlapsi, keda oli häbistanud.

Siis hakkas ta jutustama, mida, kus ja kuidas ta oli varastanud. Sõnad tulid ta suust vastu tahtmist. Tundus, et keegi nähtamatu nõuab seda. Mõned meie kaastöölised püüdsid seda rahva ees toimuvat pihtimist peatada, kuid mida rohkem nad teda vaikima keelitasid, seda valjemini ta oma ülekohut välja karjus. Üks noor naiskaastööline astus talle ligemale ja ütles:

„Palun, vanapapi, tunnista oma patud kellelegi kahekesi ja palu Issandalt andeks! Ehk Ta ilmutab sulle veel kord oma armu?“

Vahtides teda hullumeelsete silmadega, sirutas vanamees äkki kramplikult käe välja ja püüdis teda alt- poolt vööd kahmata. Jälestuses eemale hüpates hüüdis too: „Vanapapi, võta aru pähe! Mis sa teed?“ – mispeale see vastas käheda häälega:

„Keegi ütles mulle praegu: Täida oma üleastumiste karikas ja mine põrgusse!“ Need olid ta viimased sõnad. Tuues kuuldavale viimase, õudust täis surmaeelse karje, kukkus ta padjale ja suri. Tema pärani silmadest näis peegelduvat põrgu ise. Kõik ruumis viibijad vaikisid vapustatult. Igaühel oli tunne, et ta on tunnistajaks viimsepäevakohtus, mis selle inimese üle toimus juba siin maa peal. Küsisin vaikselt kaastööliselt, kes mõni nädal varem oli tema pihiti vastu võtnud:

„Ma ei taha teada, mida ta tookord pihtis. Mind huvitab ainult üks: kas ta rääkis sulle neist pattudest, mida ta praegu valjusti nimetas?“

„Ei,“ kuulsin vastuseks, „ta tõi välja väga palju, kuid sellest kõigest, mis ta nüüd avaldas, ei maininud ta sõnagi. Selle ta hoidis salajas.“

Kas mõistate nüüd, sõbrad, miks seda meest tabas niisugune lõpp? Kas saate aru, millise, Jumalaga meil on tegemist? Kas te tunnete Teda kui Püha ja Tõelisi? Teadke, et ka teie jaoks tuleb tund, mil te peate seisma Tema ees! Siis te unustate häbi. Siis tuleb teil astuda Tema valguse ette kõige sellega, mis te olete teinud. Seal ei õnnestu enam midagi peita. Kõik häbiväärne on alasti ja avalik. Jumal Ise

on püha ja tõeline Tunnistaja kõigest sellest, mis te olete teinud.

Ilmutuse 6:9-11 loeme, mida Johannesele näidati pärast seda, kui Issanda ingel oli avanud viienda pitseri: „Ma nägin altari all nende hingi, kes olid tapetud Jumala sõna pärast ja tunnistuse pärast, mis neil oli. Ja nad kisendasid suure häälega ning ütlesid: „Oh püha ja tõeline Valitseja, kui kaua Sa ei mõista kohut ega tasu kätte meie verd neile, kes elavad maa peal?“ Ja neile anti igaühele pikk valge rüü, ja neile öeldi, et nad oleksid rahul veel natuke aega, kuni saab täis nende kaassulaste ja nende vendade arv, kes tapetakse nõnda nagu nemadki.“ Näete, sõbrad! Issand võib vaikida teatud aja ja keegi ei tea, kui kaua. Ent pole kahtlust, et kord saabub päev, mil Ta ilmutab Ennast kui õiglane Kohtunik. Ta ütleb: „Vaata, Ma tulen pea ja Mu palk on Minuga tasuda kätte igaühele nõnda nagu tema tegu on“ (Ilm 22:12).

Seega on tulemas päev, mil Jumal hakkab rääkima. Siis me peame, kas tahame või ei, palju üle aru andma. Koguja 11:9 ütleb: „Rõõmutse, noor mees, noores eas ja su süda tundku rõõmu su nooruspäevil! Käi oma südame teedel ja oma silmavaate järgi, aga tea, et Jumal viib sind kohtusse selle kõige pärast!“ Niisiis, sina noormees, ja sina neiu, ela nagu sa tahad! Tee kõike, mille poole tõmbab su patune süda! Ära ainult unusta, et iga niisugune päev saab sinu süüdistajaks kohtupäeval! Pidage seda meeles, kõik abielurikud ja hoorajad, ja „ilusa, lõbusa elu“ harrastajad!

Kuid see pole veel kõik. Õiglase Kohtuniku ette peavad astuma ka kõik kasuahned, petised, liigkasuvõtjad, nõõrijad. Nende ebaausal teel saadud raha hakkab kisendama Jumala poole, süüdistades neid varguses, vales ja seaduserikkumises. Jakoobuse 5:4 loeme: „Vaata, töötajate palk, mille te olete kinni pidanud neilt, oma põldudel lõikajailt, kisendab teie vastu ja lõikajate kaebed on tunginud vägede Issanda kõrvade ette!“ Kas mõistate, kui jäle on Jumalale igasugu ebaausus ja ebatõde. Ärge lohutage end petlike lootustega, et teie patud on ära unustatud! Kui nad pole siiras pihis õigete nimedega nimetatud, siis jäävad nad ka praegu ülesmäärituks Jumala juures. Elatud aastad ei saa neid kustutada.

Neid võib puhtaks pesta ainult Jeesuse veri, kui nad tuuakse valge ette. Karistuse ja kättemaksu päev läheneb möödapääsmatult, seepärast hoolitsege, et teie elu oleks puhas-tatud enne kohtu saabumist!

Aga nüüd jätkame teemat. Filadelfiia koguduse poole pöördudes nimetab Jumal Ennast mitte ainult Pühaks; ja Tõeliseks, valid Jm Selleks, Kelle käes on Taaveti võti, millega Ta avab ja ükski ei sule, ning suleb ja ükski ei ava. See tähendab, et Jumal on Issand ja Valitseja kõige üle. Nagu taevas, nõnda ka maa ja kõik, mis seda täidab, on Tema käes. Pole olemas midagi, mille üle ei laieneks Tema valitsus. Mitte ainult kirikutegelased, vaid ka riikide poliitilised juhid peavad enda üle tunnistama Tema võimu, kas nad seda soovivad või mitte. Ainult Issanda käes on võti. Tema avab uksi ja Tema neid ka suleb. Mitte ükski valitseja, mis süsteemis ta ka ei töötaks, ei jää ametisse kauemaks kui talle on määratud ülevalt. Tema käes on elu ja surma, paradiisi ja põrgu võtmed.

Kas teil on meeles võrdum kümnest neitsist: viis olid targad ja viis rumalad? Nad kõik läksid vastu taevasele Peigmehele. Ent viis neist ei olnud täidetud Püha Vaimuga. Nende lambid kustusid, elu ei näidanud enam osadust Issandaga. Just nii avaldub vaimulik uni. Ja siis kuuldi häält: „Peigmees tuleb!“ Kuid magajatele ei teinud see teade rõõmu, sest uks nende jaoks oli suletud. Seda tegi See, Kes kord sulges Noa laeva ukse, kui olid sisenenud elevandid, ninasarvikud, lõvid, tiigrid, lambad, hobused ja veel paljud muud mets- ja koduloomad, aga kuhu ei tohtinud sisse astuda inimesed peale Noa perekonna. Mõelda vaid! Eesel ja kaamel astusid päästvasse laeva, aga inimesed oma kaine mõistuse ja kõrge tarkusega jäid välja! Miks? Sellepärast, et nad naersid ja pilkasid Noad, kelle sees oli Jumal. Kui palju teotust, solvanguid ja mõnitavaid sõnu tuli tal kuulata, töötades selle juures, mida Issand oli käskinud teha. (Nii see on. Sajandid mööduvad ja ajalugu kordub. Jumala poolt juhivad Tema tahte täitjad satuvad üha uuesti süüdistuste, laimu ja alandamiste alla.) Ja näe, saabus päev, mil Jumal ütles Noale: „Minge laeva, sina ja kogu su pere, teised aga

jäägu välja!“ Linnud, loomad ja roomajad läksid Noaga laeva. Isegi siga. leidis seal pääste, aga inimesed mitte.

Kuidas on sinuga, sõber? Kas oled Issanda laeva sisse saanud või asud ikka veel ukse taga? Millal sa kavatsed Sisse astuda? Kas kavatsed tõesti oodata, kuni olukorrad sul kraest kinni haaravad? Võib-olla sa jõuad, nagu kõik veeuputuses hukkunud, arusaamisele alles siis, kui taevas kattub pilvedega, kõu müristab, välgud sähvivad ja taevast hakkab sadama Jumala viha vihmavalingud? Kuid siis on juba liiga hilja, sest laeva uks – pääste uks – suletakse. Noa ei saanud millegagi koputavaid ja appi hüüdvaid inimesi aidata, sest kui Jumal suleb, siis ei saa keegi enam avada. Mida saab pastor või jutlustaja siis sinu heaks teha? Ta ei saa öelda et su patud on andeks antud, kui Jumal neid enam andeks ei anna. Kuidas ta saab öelda surijale: „Sa lahkud rahusse,“ kui Jumal ütleb, et see pole nii? Inimene saab ju öelda vaid seda, mida ütleb Jumal, ja lahti päästa seda, mida lahti päästab Tema. Jah, ma tean, et tänapäeva kristlikes kirikutes ja kogudustes palju seotakse ja palju päästetakse lahti kirjakohta alusel: „Mis te iganes maa peal seote, on ka taevas seotud, ja mis te maa peal lahti päästate, on ka taevas lahti päästetud“ (Mt 18:18). Kuid Uue Testamendi kreekakeelses algupärandis on nõnda: „Te võile maa peal siduda, mis on taevas seotud, ja võite maa peal lubada, mis on taevas juba, lubatud.“ Nagu näete, saab kõik alguse taevaist. Kõik meie inimlikud määrused ja otsused ei oma jõudu ega tähendust, kui neis puudub Jumala poolt tehtud algus. Ainult Temal on võti avada ja sulgeda. Piibel ütleb: „Otsige Jehoovat, kui Ta on leitav, hüüdke Teda, kui Ta on ligidal!“ (Js 55:6). Sõber! Tule praegu, kuni Tema uks on lahti! Jäta oma arusaamad, mõtted ja tunded; ära küsi teiste nõu ega arvamust, olgu need või sinu kõige lähedasemad inimesed! Jumal on neist kõigist suurem. Ja kui Ta täna sinule ukse on avanud, siis ära hakka nõu pidama liha ja verega! Tule viivitamata sisse, kuna sa ei tea, kauaks see sulle veel avatud on!

Ohe suulu nõia poeg sai usklikuks Issandasse. Isa keelas tal kõige valjemalt ära palvetarnise ja jumalateenistuste külastamise. Kui see ei aidanud, hakkas ta koos

teiste poegadega teda piitsa ja keppidega peksma. Aga ka julm peksmine ei suutnud põlevat armastust Issanda vastu nooruki südamest ära kustutada. Ta jätkas palvetamist ja koosolekutel käimist. Lõpuks tuli päev, mil isa talle ütles: „Nüüd on küllalt! Enam ei ole sa mu poeg. Täna ma torkan su südame piigiga läbi.“ Seepeale palus poeg luba viimast korda midagi isale öelda. Saanud nõusoleku, küsis ta:

„Isa, kui mu surm tuleb ja mul seisab ees põrgu, kas sa lunasitad mind sellest? Kas sa suudad mind päästa igavesest tulest?“

„Ei, seda ma ei suuda,“ tunnistas isa ausalt.

„Siis ma loodan, et sa mõistad, miks mina ei või lahti öelda Temast, Kes on võimeline mind päästma igavesest hukatusest ja põrgutulest!“

Need sõnad täis väge ja usku puudutasid sügavalt paa-dunud pagana kalki südant ja ta ei tapnudki poega, vaid lak-kas koguni takistamast tal palvetada ja koosolekutel käia.

Niisiis, kui Isand meid Enda juurde kutsub ja midagi teha käsib, ei tohi miski meid peatada, sest Temal on Taaveti võiti ja kui Ta meie ees ukse avab, tuleb kiiresti sisse astuda! Sest kui me viivitame ja uks sulgub, siis on asjatud kõik kar-jed ja koputamised.

Ja sina, sõber, kes sa Issandat veel ei tunne! Kui Päästja sind Enda juurde kutsub, kiirusta Ta kutsele vastama! Tee seda täna, sest teadmata on, mida toob homme päev! Sinu elu viimne tund võib tulla siis, kui sa seda üldse ei oota. Sa-muti ära arva, et võid pattu kahetseda veel viimasel silma-pilgul, surma piiril viibides. Tean paljusid inimesi, kes surma lähenedes seda teha ei suutnud. Ja vähe pole ka neid, kes surma silma ees justnagu pöördusid Issanda poole, ent hil-jem, kui oht möödas, endise patuse elu juurde tagasi tulid. Statistika näitab, et kõigist surma lävel Issanda poole pöör-dunuist ja hiljem siiski paranenuist jäid ainult 30% ustavaks oma otsusele. Ülejäänute meeleparandus oli võlts.

Niisiis, ärge arvake, et kõik, kes surma eel „meelt pa-randavad“, pärivad igavese elu. Meie inimestena ei saa selle üle otsustada, ainult Jumal näeb südamed läbi. Võib-olla pal-jud taevasse saanuist üllatuvad, kohates seal hingi, keda

näha ei oodanud, aga ei leia neid, kelle päästmises oldi kindlad. Ent meie igauhe jaoks on peamine küsimus: kas mina sinna saan? Sõna kohaselt õnnestub sisse pääseda vaid sellel, kes Issandat otsib kogu südamest. On ju kirjutatud: „Te otsite Mind ja leiate Minu, kui te nõuate Mind kõigest oma südamest“ (Jr 29:13). Seejuures ei tohi olla kohta kaksipidisel meelel ega millelgi poolikul, mida Jumal vihkab. Tema tahab kõike või mitte midagi. Kaasaegse pinnapealse kristlusega pole Tal midagi ühist. Ainult need, kes Issandat teenivad kogu südamega, kelle elu kuulub Talle mitte 30-50%, vaid kõik 100%, on tõelised jumalalapsed. Kõik ülejäänud on ebatõeline ja lihtsalt enesepettus.

Issand ilmutas Filadelfia kogudusele suurt armu, kui Ta avas nende ees ukse, ja kõik, mis neil oli ja mis nad olid, oli selle armu tulemus.

Edasi lugedes leiame sõnad: „Sul on pisut rammu ja sa oled pidanud Mu sõna ega ole salanud Mu nime.“ Pöörakem tähelepanu väljendile: „Sul on pisut rammu.“ Neis sõnades ei tundu olevat etteheidet ega halvakspanu. Jääb mulje, et suure jõu omamine pole Issandale peamine. Tähtsam on teine – et väikese jõu olemasolul Tema lapsed suudaksid hoida Tema sõna ega taganeks katsumustes Tema nimest. Näete nüüd, mis Jumala silmis on eriti väärtuslik! Kui erinevalt läheneme sellele küsimusele meie, tänapäeva kristlased! Me räägime ja kuulutame palju Jumala väest ja soovime seda omada nii rohkesti, et võiksime mägesid teisale paigutada. Leidub usklikke, kes on valmis selle eest maksma mistahes hinda ja kaotavad isegi ettevaatlikkuse, unustades, et vägi võib tulla ka alt – pörgust. Mu sõbrad, kas see pole tähtis asi? Tunnen inimesi, kes võivad anda suurepärase, otse vapustava tunnistuse oma meeleparandusest ja pöördumisest. Kui nad oma kogetud õnnistustest jutustavad, võid vaid imestada ja Jumalat tänada. Tunnistus on täis väge, aga kui vaatad nende elu, siis pettunud varsti.

Kuid on teisi. Vaevaliselt, peaaegu kogeldes jutustavad nad oma usuletulekust. Nende tunnistus ei avalda muljet. Selles pole ei rabavust ega väge. Seevastu nende elu särab ja hämmastab oma puhtuse ja ustavusega. Nad käivad

Issanda ees kõrgel vaimulikul tasandil. Nii pole otsustavaks see, kas meil on erivõimeid, kas meile on antud suur vägi või kas me oleme tugevad isiksused, vaid see, kas me suudame oma südames ja elus säilitada ja täita Tema püha sõna. Ja kui jõust, mis meil on, selleks piisab, siis tuleb meil meile ilmutatud armu eest olla Jumalale lõputult tänulikud! Kas teate, mis on ärkamise aluseks meil, Lõuna-Aafrikas? Mitte suur vägi ega suured teod, vaid ustavus Issandale kõige väiksemas. Meie jaoks on tähtis järgida Tema sõna kõiges, mida see ka ei puudutaks, ja mitte öelda lahti Jeesuse nimest, mida see ka ei maksaks – isegi elu. Peamine on, et me elaksime pidevas ja katkematus osaduses Issandaga ja et meie ja Tema vahel ei oleks patutõke. Pole vaja taotleda suurt, mägesid teisale paigutavat usku, vaid seda, et Jeesus tõeliselt saaks meie eluks, meie esimeseks ja viimaseks. Tähtis pole, kas mul on suur vägi või ainult pisut jõudu, vaid et ma kõigis olukordades jääksin Issandale ustavaks ja säilitaksin Tema sõna.

Võrratu on olla Issandaga tihedas seoses ja pidevas kontaktis! Siis oleks nagu taevas maa peal. Suuludel on väljend, mida on raske tõlkida mõnda teise keelde. Selle mõtte on: „Tõeliselt sügav vaimulik elu on Jumala õnnistuste allikas.“ Niisiis pole meil vaja paluda palju, vaid elada pigem Sõnale vastavat elu, ja see saab meile kõige suuremaks õnnistuseks. Sellele lisandub kõik muu. Niisugune on Kristuses elamise saladus. Jumala õnnistuste saamine ei sõltu millegi suure kordasaatmisest ega paljudest töödest ja tegemistest, millest tänapäeva kristlased nii innustunud on, vaid Maarja osast, kes ahnelt Jeesuse sõnu kuulas. Meie aga sarnaneme vaimulikult rohkem Martale, kellele Jeesus tookord ütles: „Marta, Marta, sa muretsed ja teed enesele tüli paljude asjadega, kuid tarvis on vähe, õigupoolest üht! Maarja on selle hea osa valinud ja seda ei võeta temalt ära“ (Lk 10:41,42).

Jah, on palju, mida me endale valime teenimiseks, arvates sellega Issanda meele järgi toimivat, kuid Jeesus pidas heaks osaks vaid ühte – seda, mille Maarja oli valinud. Kas mõistate seda, sõbrad? Kas teist on saanud selle hea osa pärijad? Ärge unustage, et asi ei seisne mitte aus ega kuulsuses,

ei laituses ega kiituses, vaid selles, et olla koos Jeesusega ja alati Temale ustavaks jääda.

Ilmutuse 3. peatüki 9. salmist me saame teada, et Filadelfia kogudusega samas linnas oli satanistide kool, keda Issand nimetab saatana koguduseks. Ja näe, kuigi nende kõrval olid nii ontlikud naabrid, suutsid kristlased, kelledel oli pisut rammu, säilitada Jumala sõna puhtana.

Edasi loeme: „Et sa **Mu kannatlikkuse sõna** oled pidanud“. Kreekakeelses algtekstis on siin kasutatud sõna „hypomone“, mida võib kasutada inimeste puhul, kes ei alistu olukordade survele, vaid jäävad neist kõrgemale. „Hypomone“ sisaldab ka niisuguse mõtte nagu „Jumala sõna sees olemine“ või veel täpsemalt – „Jumala sõna pidev olemine meie sees.“ Arusaadavalt on see kõik tihedat seotud kannatlikkusega ja eriti selle ära kannatamisega, mis tabab meid kiusatuste, katsumuste ja vaevadena. Kannatlikkust on meil vaja õppida ja just sellega me puutume pidevaht kokku Lõuna-Aafrikas. Jutustan ühe loo.

Ühes suulu perekonnas olid ema ja kõik lapsed saanud kristlasteks, aga isa oli jäänud julmaks paadunud paganaks. Kold, tulles Johannesburgist, kus ta tööl käis, tappis ta kitse ohvriks surmute vaimudele. Paganliku kombe järgi pidi iga perekonnaliige sööma ohvriliha, vastasel juhul, arvasid nad, tuleb majja õnnetus. Mees võttis nüüd piitsa ja käskis naisel tuua ohvriliha ning jagada kõigile lastele, jättes ennast viimaseks. Värisedes ja hirmsat peksu kartes hakkasid ema ja lapsed ebajumala ohvrit sööma, ent pere noorim laps, nelja-aastane tüdruk, keeldus kategooriliselt.

„Miks sina ei söö?“ küsis isa ähvardavalt.

„Ma ei või seda süüa“, vastas tüdrukuke, „minu Jeesus, Kes minus elab, ei luba seda“.

Siis võttis vihane isa kepi, käskis naisel kaasa tulla, läks onni, pani ukse lukku ning hakkas julmalt oma väikest tütart peksma. Ohvrisöömingule kutsutud sugulased ja naabrid, kes õues laua taga istusid, mõtlesid, et ta peksab naist. Peksmine kestis nii kaua, et peremehe õde, karts, et mees oma naise ära tapab, murdis ukse lahti ja tormas sisse. Ta silme ees avanes vapustav pilt: muld põrandal lamas veriseks

pekstud tüdruk, aga raevunud isa jätkas kepihoopide andmist, aeg-ajalt küsides: „Kas sööd liha?“ Ent poolsurnuks pekstud laps, mingi ime läbi veel teadvust kaotamata, kordas üha uuesti: „Ei isa, minu Jeesus ei luba mul seda süüa.“ Tõugates raevunud venna eemale, haaras naine vermeis lapse ja jooksis välja. Ta tõi tüdruku meie juurde misjonijaama ja palus teda varjata ning aidata. See nelja-aastane ustav Jeesuse tunnistaja jäi meie juurde mitmeks nädalaks, kuni ta koledad haavad kinni kasvasid. Kui ta lahkuma hakkas, kinkis üks meie kaastöötaja talle suure kana, öeldes: „See on sinule selle eest, et sa Issandale ustav olid.“

Kodus palus tüdrukuke emal kana ära küpsetada ja kut- sus sõbrad lõunale. Emale ning vendadele-õdedele ta ütles: „Teie ei tohi meiega koos süüa, sest te ei olnud Jeesusele us- tavad.“ Mõne päeva pärast, kuigi ta oli veel väga nõrk ja lon- kas, seadis ta end valmis ja läks koosolekule.

„Tütar,“ hüüdis isa, „kuhu sa lähed?“

„Laste jumalateenistusele,“ vastas tüdruk tagasi vaa- tamata.

Sõnatult vangutas isa pead, saates silmadega eemalduva tüdrukukese tillukest figuuri.

Kuuldus selle nelja-aastase lapse vaprust ja ebatava- lisest vastupidavusest levis kiiresti kogu ümbruskonnas. Nii täiskasvanud kui lapsed tulid ta juurde ja küsisid:

„Kas sina oled siis kristlane?“

„Ärge naerge mind,“ ütles ta neist eemale tõmbudes „ma pole miingi kristlane. Ma lihtsalt armastan Jeesust väga ja tahan Teda teenida ja järgida kogu oma elu.“ (Tüdruk oli alles nii väike, et ta ei teadnud veel, mida tähendab sõna „kristlane“.)

Hiljem, kui ta jälle meile Kwa Sizabantusse tuli, küsi- sime temalt:

„Ütle, kas sa tõesti ei kartnud, et isa võib sind tappa?“

„Ei,“ naeris tema, „ma ju teadsin, et ta peab samal päe- val tagasi Johannesburgi sõitma. Kui ta kepi võttis, oli juba pärastlõunane aeg, seepärast ma mõtlesin, et ta saab mind peksta vaid mõne tunni, aga õhtul on tal vaja ära sõita ja siis ma olen jälle vaba.“

Võiksin tundide viisi jutustada ustavatest lastest, keda vanemad mitte üksnes peksavad, vaid ka kodunt minema kihutavad. Viie-, seitsme-, kaheksa-aastased lapsed on valmis lahkuma kodust, vanematest, vendadest ja õdedest ainult sellepärast, et nad armastavad Jeesust. Kui palju naeru, pilget ja peksu peavad nad taluma koolides, kuna kristlastena keelduvad nad tegemast koos teistega seda, mis häbistab Issanda nime. Teie, endise Nõukogude Liidu kristlased! Te ju teate, mida see tähendab? Paljudel teist tuli samuti taluda kannatusi ja tagakiusu! Kas te jääte Issandale kindlaks ka praegu? Oo, milline eesõigus see on – kannatada meie Päästja eest, ilmutada Talle ustavust! Jeesus ütles kord: „Igaüks nüüd, kes Mind tunnistab inimeste ees, teda tunnistan Minagi oma Isa ees, Kes on taevas. Aga kes iganes Mind ära salgab inimeste ees, teda salgan Minagi oma Isa ees, Kes on taevas“ (Mt 10:32,33).

Kuld läheme veel kord tagasi meie teksti sõnade juurde: „Et sa Mu kannatlikkuse sõna oled pidanud siis Minagi tahan sind hoida kiusatustunni eest, mis on tulemas kogu maailma peale neid kiusama, kes maa peal elavad.“ Huvitav, et mõnedes saksakeelsetes piiblitõlgetes väljend: „Et sa Mu kannatlikkuse sõna oled pidanud,“ on edasi antud nõnda: „Et sa Mu kannatliku ootamise sõna oled lõpuni pidanud.“ Issanda ootamine tähendab millegi palumist ja palve täitumise ootamist, ükskõik kui kaua see kestaks, kasvõi surmani. Aga just see on meile eriti raske. Rääkides kannatlikust ootamisest, mõtleme tahtmatult inimestele, kes aastate viisi oma lähedaste meeleparanduse ja pöördumise pärast palvetavad, eriti usklikele naistele, kellel on uskmatud mehed. Neil iseäranis on vaja osata kannatlikult oodata, loota ja Issanda peale vaadata. Õed! Paluge Jumalalt jõudu vastu pidada lõpuni ja jääda Talle ustavaks! Ärgu mingid viletsused, vintsutused, katsumused ega kiusatused kõigutagu teie lootust, kui ka teil tuleks oodata terve elu! Naine, pea mees, et sel hetkel, kui sul on eriti raske, kui näib, et enam ei jätku jõudu ja sa tahaksid kõik minema heita ning põgeneda, siis asud sa Jumala kaalukaussidel, milledega mõõdetakse sinu kannatlikkust. Kuidas sa siis

käitnud? Kas nutad, karjud, hädaldad kannatatud ülekohtu pärast, või ilmutad end tasase ja alandliku hingena, kes Issandale on nii kallis? Kas oled õppinud vaikima, et võita mees Issandale mitte sõnadega, vaid elu ja hea suhtumisega? Suulu naised just nõnda juhivadki oma kõvasüdamelisi mehi Jeesuse juurde. Usklikuks saanuna nad ei räägi meeleparandusest, ei tunnista neile Jumalast, kuid nende elu ja suhtumine uskmatusse mehesse muutub niivõrtl, et too hakkab ise uurima nii suure muutuse põhjust. Neegrinaisele ei tule pähegi hakata oma meest usule juhtima, sest mitte tema, vaid mees on perekonnapea. Julgemata rääkida tõest, hakkab ta tõe järgi elama ja see tema mehe silmad avabki. Elu räägib ju alati valjemini kui sõnad.

Õed; õed! Pean ütlema – nii kurb kui see ka ei ole – et palju rääkides te jätate end ilma Jumala abist. Kas te tõesti ei mõista, et nii tehes te lähete vastuollu Kirja sõnaga, mis lihtsalt ja selgelt käsib naistel mitte sõnade, vaid puhta jumalakartliku eluga oma mehi Issanda juurde tuua. Ei tasu oodata, et Jumal uskmatu mehe südant puudutaks, kui naine ei oska vaikida, kannatada ja elada nõnda, nagu õpetab Piibel. Õde, isegi siis, kui ta päeval ja ööl su hinge vaevab, sõimab, joob, abielu rikub ja sind peksab, tegutsedes otsekui saatan, isegi siis peab sinul kui kristlasel olema jõudu kannatada, vaikida ja oodata. Oh, kui palju on meil mehi, kes on olnud joodikud, abielurikkujad ja perekonna türannid, ja kes tunnistades oma meeleparandusest ütlevad, et tulid Jumala juurde oma naiste vaikiva alandlikkuse läbi! Mustanahalisele mehele tähendab sellise asja tunnistamine enda häbistamist. Aga nad ei häbene seda. Miks? Sest nad hindavad oma naisi, et need jaksasid kannatada ja oodata kuni lõpuni. Ka Jumal ülendab selliseid. Õde! Kui su mees kõigele vaatamata siiski jääb jumalakartmatuks, ärgu see sind masendagu! Sest kõik, mida sa teed, sa teed Issandale ja kuulekuses Tema sõnale, ja kui sa ka palutut maa peal ei näe, saad sa tingimata tasu taevas. Tee kõike nagu Issandale ja armastusest Tema vastu, siis pole raske kannatada ja oodata, kui kaua see ka kestaks, kasvõi surmatunnini.

Käsitlesin mehe ja naise suhteid kui näidet; ent see sõna kannatlikust Issanda ootamisest puudutab veel muidki meie elu aspekte, sealhulgas ka vaimulikku teenimist.

Aga kuulakem, mis Filadelfia koguduse kirjas on öeldud nende kohta, kes kõike taludes saavad võitjaks: „Ma tulen nobedasti, pea kinni, mis sul on, et ükski sinu krooni ei võtaks! Kes võidab, selle Ma teen sambaks oma Jumala templis ja tema ei lähe sealt enam välja, ja Ma kirjutan tema peale oma Jumala nime ja oma Jumala linna nime, Uue Jeruusalemma, mis maha tuleb taevast Minu Jumala juurest, ja oma uue nime.“ Kas maa peal on mõni ülemus, kes maksaks nii hästi kui meie ülemus – Jumal taevas? Kellelt veel võiks saada niisugust tasu? Saatanat teenides ei saa endastmõistetavalt midagi. Sest purju juues sa kaotad normaalse inimpealgi ja muutud otsekui seaks. Hoorates saad halvemaks koerast. Varastades ja valetades lähed kurjategijana vangi ja kaotad kõik. Nii tasub saatan tema teenimise eest. On palju inimesi, kes räägivad, et nad tahaksid küll Issandat järgida kogu südamest, aga neil ei õnnestu see, sest maailma kiusatused on nii suured, ja tõsikristlase tee on nii kitsas ja raske, et Sõna järgi elamine on lihtsalt võimatu. Aga võib-olla saab neid aidata see, millest ma nüüd räägin.

Aastaid tagasi elas Indias ühe rahvahõimu kuningas. Tal oli ainus poeg, tulevane troonipärija. Ent noormeheks sirgudes hakkas see prints prassivalt elama. Tal oli palju omataolisi sõpru, kellega ta jõi, suitsetas, tarvitas uimasteid, mängis kaarte ja veetis öid lõbunaistega. Poja käitumine tegi isale palju muret ja meelehärmi. Isa mõistis, et kui poeg saab troonile, siis ta hukutab rahva ja riigi. Manitsused ega keelitamised ei aidanud. Pärast pikki mõtisklusi kutsus kuningas enda juurde noore printsi ja kaks kindralit. Käskinud teenritel tuua kauni merikarbi, täitis kuningas selle ääreni kalli õliga ning ulatades pojale ütles: „Selle merikarbiga käid sa nüüd läbi terve linna, möödud kasiinodest, restoranidest ja lõbumajadest, kus sa kogu oma aja oled mööda saatnud. Aga pea meeles: kui sa loksutad maha kasvõi ühe tilga õli, siis samal hetkel need kindralid raiuvad maha su pea.“ Andnud kindralitele teravad mõõgad, ta käskis neil kõrval käia ja õli

mahaloksumise hetkel käsk viivitamata täita: tappa prints kohapeal.

Noormees kattus külma higiga, mõistes, et kaardile on pandud tema elu. Aeglaselt-aeglaselt, tõstmata silmi merikarbilt, tegi ta esimesed sammud. Sama aeglaselt järgnesid talle kindralid tõstetud mõõkadega. Möödus 10 minutit ja kolm figuuri kadusid kuninga silmist. Kui piinavalt kaua venisid järgmised tunnid! Isa teadis hästi, et võib enam mitte näha oma poega elavana. Kuid ennäe, lõpuks need kolm ilmusid kaugusest taas nähtavale! Ettevaatlikult astudes lähenes noormees lossi trepile.

„Kas mitte tilkagi õli ei kukkunud maha?“ küsis kuninga kindraleilt.

„Mitte ühtegi,“ vastasid need ühel häälel.

„Aga kuidas see su õnnestus?“ pöördus isa poja poole. „Kas sa läksid mööda kõigist paigust, milledest ma sulle rääkisin?“

„Jah isa! Ma täitsin sinu käsu täpselt.“

„Aga ütle, kas sul polnud raske, kui restoranidest ja lõbumajadest kotsid sind kutsuvate sõprade ja sõbrannade hõiked, klaaside kõlin, muusika, naer ja sind nii ületamatult veetlev sigaretilõhn.“

„Isa, ma isegi ei mõelnud sellele. Ma ei näinud, ei kuulnud ega tundnud midagi, sest mu pilk ja kogu tähelepanu oli suunatud kalli õliga täidetud merikarbile. Sest iga hetk võis tulla mu surm.“

„Nii, mu laps,“ ütles kuningas, „saagu see sulle õppetunniks kogu eluks! Ela edasi nõnda, ja siis tuleb päev, mil sa saad kuningaks!“

Kallid sõbrad! Kui see noormees unustas oma patused kiindumused kallihinnalist õli silmitsedes, siis palju tähtsam on sedasama teha meil, vaadates Jeesusele Kristusele. Printsil oli küsimuse all ajalik elu ja maine kuningriik, meil aga – igavene elu taevases kuningriigis. Kui vaatame Jeesusele – sellele kallihinnalisele taevasele õlile, kui mõtleme igavesele viibimisele Jumal-Isa riigis oma Päästja jalge ees, siis pole raske elada Issandale ja Teda teenida kõigest südamest.

Ent naaseme kuuenda kirja viimase salmi juurde, kus räägitakse tasust, mis Issand oma ustavatele lastele on valmistanud. „Kes võidab, selle ma teen sambaks oma Jumala templis.“ Mis võib olla imelisem sellest, kui Issand teeb inimese sambaks Jumala kojas? Ja mitte siis, kui ta kord igavikku jõuab, vaid juba siin maa peal. Igaüks, kes lõpuni hoiab Tema kannatlikkuse sõna, saab ususambaks. Sellised hinged on koguduses ja kirikus eriti hinnalised. Nad on võimelised jääma rahulikuks ja kindlaks sel ajal, kui teisi mitmete tuulte poolt kõigutatakse. Lisaks sellele lubab Issand oma ustavate peale kirjutada taeva ja maa Looja nime – Jumala Enda nime. Piiblis loeme korduvalt sõnu: „Mina olen Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal“ (1Mo 28:13; 2Mo 3:6; Mt 22:32; Mk 12:26). Need mehed olid Jumala nime kandjad. Aga kas teate, et sarna nimi võib saada kirjutatud ka teie peale? Issand töötab seda just neile, kes Teda kannatlikult kuni lõpuni ootavad, nagu me rääkisime. Niisuguse inimese peale jäädvustatakse mitte üksnes Jumala nimi, vaid ka Jumala linna, Uue Jeruusalemma nimi. Kellel kõrv on, see kuulgu!

Sõbrad, kas seda on liiga vähe meie jaoks? Kas tõesti ei tasu loobuda kõigest, mis võib meid sellest ilma jätta, ja rõõmuga järgida Issandat? Pole oluline, kas see on raske või ei, kas meid hüljatakse või voetakse vastu, kas tallatakse jalge alla või tunnustatakse. Oluline on – olla väärt arvatud saama krooni ja töötatud tasu igavikus. Annaks Issand, et see saaks meie igäihe elu ainsaks eesmärgiks!

12. Kiri Laodikea kogudusele

Oma viimases kirjas pöördub Issand Laodikea linnas asuva koguduse paale: „Laodikea koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Aamen, ustav ja tõeline tunnistaja, Jumala loodu algus: Ma tean sinu tegusid, et sa pole külm ega kuum. Oh, oleksid sa külm või kuum! Aga nüüd, et sa oled leige ja mitte külm ega kuum, siis tahan Ma sind välja sülitada oma suust! Sa ju ütled: ma olen rikas ja mul on vara küllalt ega ole mul midagi vaja. Ja Sa ei teagi, et sa oled vilets ja armetu ja vaene ja pime ja alasti! Ma annan sulle nõu osta Minult kulda, mis tules on puhastatud, et sa võiksid rikkaks saada, ja valged riided, et sa nendega riietuksid ja ei nähtaks sinu alastuse häbi, ja silmasalvi võida silmi, et sa näeksid. Ma noomin ja karistan kõiki, keda Ma armastan. Ole siis väga hoolas ja paranda meelt! Vaata, Ma seisan ukse taga ja koputan: kui keegi Mu häält kuuleb ja ukse avab, selle juurde Ma lähen sisse ja sünnan õhtust ühes temaga ja tema Minuga! Kes võidab, sellele Ma annan istuda ühes Minuga Minu aujärjel, nõnda nagu Minagi olen võitnud ja istunud ühes oma Isaga Tema aujärjele. Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!“ (Ilm 3:14-22).

Seda kirja lugedes tekib mulje, et kõigist Väike-Aasia kogudustest, millede poole Issand pöördus, oli see mitte ainult viimane, vaid ka kõige halvem. Ta on täielik vastand Filadelfia kogudusele, millest just äsja rääkisime. Eelmist kogudust ei saanud laita milleski, siin aga ei leidu midagi kiiduväärset. Võime vaid imestada, kui langenud ja alla käinud võib olla kogudus, mis nimetab ennast kristlikuks. Raske on mõista, kuidas võib sellise seisundini jõuda. Selle koguduse poole pöördudes Jeesus esitab Ennast kui Aamen, ustav ja tõeline tunnistaja, Jumala loodu algus. Vaatleme lühidalt igauhte neist iseloomustustest.

Mustame esimesest: „Nõnda ütleb Aamen.“ Mida see tähendab? Aamen on See, Kes Ise on tõde, Kes on igavene ja muutumatu, Kes oli, on ja tuleb, Kes jääb ühesuguseks igavesest ajast igavesti. Sõna Aamen ütleb, et kõik töötused Tema ses on kindlad, tõelised ja kõikumatud ning jäävad

alati toimima. See, Kes on Aamen, jääb ustavaks oma sõnale, Ta täidab tingimata, mida on öelnud. Seepärast on ka kirjutatud: „Taevas ja maa hävivad, aga Minu sõnad ei hävi mitte“ (Mt 24:35). Niisiis – need sõnad, mis Issand on öelnud, mõistavad kohtupäeval meie üle kohut. Läbi minemata Jumala sõna uksest me taevariiki ei saa. Teist teed sinna pole olemas. Seda ei ütle mitte mina, vaid See, Kes on Aamen, ja keegi ei saa seda muuta: ei kirik, ei piiskop, ei poliitik ega kuningas. Jumala sõna on tõeline ja kõikumatu, ja kui on olnud aeg, mil ta on olnud eriti mõjuv, siis on see aeg tänapäeval.

Järgmiselt iseloomustab Issand Ennast sõnadega: ustav ja tõeline tunnistaja, st See, Kelle tunnistus on tõsi. Tema on See, Kes tõi meile maa peale tunnistuse Jumalast ja Kes ükskord annab Jumalale tunnistuse meie kohta. Me peame Temasse uskuma, Teda usaldama ja Tema peale ehitama! Mõistagi on Ta ka See, Kes tunnistab nende vastu, kes olid lohakad, laisad, ükskõiksed, pinnapealsed, sõnakuulmatud, kangekaelsed, isemeelsed ja kõvasüdamelised. Hoolitsegem siis selle eest, et meid viimaste hulka ei arvataks! Aga kui teame, et midagi sellest loetelust käib meie kohta, siis parandagem meelt otse praegu ja tulgem tagasi selle tulise Issandale andumise juurde, mis meil oli alguses!

Järgneb veel üks Issanda iseloomustus: Jumala loodu algus. Sellega mõeldakse Jumalat kui taeva ja man Loojat. Tema on kõige algus ja elu allikas, Tema – Jumal Isa ja ka Tema – Jeesus Kristus, kes on Kristuse koguduse ülesehitaja ja pea. Tema on esimene ja Tema on ka viimane. Sellisena ilmutab Issand Ennast Laodikea kogudusele.

Nüüd aga hakkame vaatlema seda kirja. Esmalt leiame silt lühikesed, kuid karmid sõnad: „Ma tean sinu tegusid.“ Kas olete kunagi mõelnud sellele, et Jumal näeb meid hoopis teisiti kui me ise endid näeme, ja iseloomustab meie vaimulikku seisukorda teisiti kui meie seda teeme. Kirikutes ja kristlaste seas on palju varjatut. Sageli pole koguduse pastoril aimugi, kuidas on lood tema liikmete koduste asjadega. Mõnikord tahaksin muutuda korra kärbseks, et lennata usklike kodudesse ja vaadata, kuidas seal kõik välja näeb.

Koosolekul käituvad kristlased rõhutatult vagalt, ent nende kodune elu möödub otsekui põrgus. Üks öde jutustas mulle: „Iga kord, kui mu mees töölt koju tuleb, haarab mind hirm. Tema juuresolek on mulle nagu raske koorem. Kõige hirmsam on, kui kätte jõuab magamamineku aeg, sest magamistoas ta käitub kui metsloom. Meie pastor seda muidugi ei tea. Ja mina ei julge seda talle rääkida, sest koguduses peetakse meest heaks kristlaseks ja vaimulikuks vennaks.“

See näide pole paraku kaugeltki ainus. Kirikus jumalateenistustel näeb kõik välja suurepärase. Koor laulab kaunisti, jutlused järgnevad üksteisele ja saalis istujate nägudele on maalitud vagadus. Kuid astuge sisse nendesamade kristlaste kodudesse ja te näete, milline on nende kristlus tegelikkuses! Tülid, lahkmeel, ebasõbralikkus ja avalik vaenulikkus teineteise vastu. Mees riidleb naisega, lapsed vanematega. Issand ei ütle Laodikea kogudusele, et teab nende vaga käitumist jumalateenistustel ja toredat laulmist kooris. Ei. Ta räägib, et teab nende asju – tähendab, nimelt seda elu, mis kõrvalseisja pilgu eest on varjatud. Aga ärkamiste ajal tuleb just see valge ette. Sõbrad, kas mõistate seda? Kui palvetate selle pärast, et Püha Vaim hakkaks tegutsema, kas te olete siis valmis oma tegudega tulema valge ette ja seisma Selle ees, Kes teie kohta teab kõik?

Kirja edasi lugedes leiame sõnad, mis kohutavad oma kompromissituses: „Sa pole külm ega kuum;“ Ja seejärel veelgi vapustavamad sõnad: „Oh, oleksid sa külm või kuum!“ Inimlik mõistus tõrgub seda vastu võtmast. Kuidas on see võimalik? Kas Jumal tõepoolest võis öelda: „Oh, oleksid sa külm!“ On teil kunagi tulnud kokku puutuda tõeliselt külmade paganatega, kes Jumalast mitte midagi ei tea? Kas olete jälginud nende hirmsat elu? Kahju, et ma ei saa teile näidata fotosid paganluses elavatest inimestest, eriti nendest, kes tänini on inimsööjad. Kui te vaid teaksite, kui õnnetud hinged nad on!

Kui te nende keskel ei ela, nende tavaeid ei tunne ja nende elu ei näe, siis on seda võimatu ette kujutada. Kalk, toores süda, kõiki inimõistuse piire ületav julmus, igasugu halastuse puudumine mitte ainult vaenlase, vaid kõikide

vastu, kes ei allu nende tahtele – need on paadunud, külmade paganate iseloomulikud jooned. Nende elulaadiks on julm diktatuur ja vägivald. Tapmine pole nende jaoks midagi isearalikku. Nii näiteks, kui naine sünnitab kaksikud, siis topitakse ühel neist suu ja nina mulda täis, et ta lämbuks. Nende arusaamade järgi toob kaksikute sünd õnnetust, seepärast peab üks neist surema. Kui naabrid tülitsevad, siis lõpeb see peaaegu alati mõtlematu verevalamisega. Iga vastasega on neil ainult üks jutt – piik südamesse. Õiendanud nõnda arved oma vaenlasega, avab võitja tema kõhu, võtab välja maksa, lõikab selle küljest tüki ja imeb sealt verd. Või mis veel võikam – lõikab ära pea või suguorganid ja kasutab neist valmistatud nõidumisvahendeid teise suguharu vastu. Sellest, kui hirmus ja kohutav on paganlik külmus, võiksin jutustada veel palju.

Miks siis See, Kes on Aamen, ustav ja tõeline tunnistaja, hüüab Laodikea kristlastele, et olgu nad parem külmad, kui leiged? Kuidas siis võivad külmad paganad olla Issandale vastuvõetavamad kui nn jumalalapsed, kes on leiged? Meie inimlik mõistus ei nõustu seda **vastu võtma** ja on valmis kisendama: „Issand, ma ei mõista! Kuidas on võimalik, et külm pagan on Sinu silmis väärtuslikum kui see, kes Sinusse usub?“ Kuid mõtelgem pisut selle üle, mida endast kujutab leigus. Nagu teame, on see külma ja kuuma vahepealne seisund. Soovides leiget vett, te avate üheaegselt nii külma kui kuuma vee kraani ja segate mõlemad kokku. Kuum vesi võib leigeks muutuda ümbritseva külmuse aeglasel mõjutusel. (Kreeka keeles mõeldakse sõna „kuum“ all „keevalt kuuma“.)

Niisiis, leige on alati külma ja kuuma segu. Te ehk küsite, kuidas leigus uskliku elus praktiliselt välja näeb. Mu sõbrad! See pole muud kui maailma ja kristluse segu.

Mõni aasta tagasi sain viibida kolm päeva ühes kristlaste kodus. Oli aega puhkamiseks ja ma tahtsin kasutada võimalust, et üksinduses palvetada ja laulda. Nähes riiulit heliplaatidega, otsustasin kuulata kristlikku muusikat ja võtsin ühe plaadi. Paraku oli see ilmalik muusika! Võtsin teise – seesama. Sorisin läbi kõik plaadid ja kassetid ega leidnud

ainustki vaimulike lauludega. Kõik oli täielikult rock ja popp; Aga ma ju viibisin kristlikus kodus! See ei mahtunud; mulle pähe. Kuidas võib sallida kodus, mis peab Jumalat austama, selliseid asju, niisuguseid pilte, niisuguseid raamatuid ja niisuguseid lindistusi?! Missugune vaim neist lähtub? Püha Vaim või maailma ja põrgu vaim? Kuidas kavatseme selle kõigega seista Jumala ees? Tehke eksperiment! Käige ringi mööda kristlaste kodusid! Heitke pilk raamaturiilulitele ja te näete vaimulike raamatute kõrval armastusromaane ja võib-olla isegi pornograafilisi ajakirju. Vaadake kassette ja plaate, ja paljude juures te leiate kristlike laulude kõrval ilmalikku muusikat. Kuulake tänapäeva meeloodiaid ja vaimulikke laule meie kirikutes ja palvemajades! Milline rütm neis kõlab? Heitke pilk noorte riidekappidesse ja te näete kirikus käimise kleitide ning pükste kõrval teist riietust, mis on ostetud selleks, et mitte liiga vanamoodne välja näha. Kui meie elu, süda ja mõtted pole täielikult pühendatud Issandale, siis leidub meil tõesti aega veel palju muu jaoks. Ja nõnda tulebki vaimulik leigus. Kristlus muidugi säilitatakse, ent sellele lisatakse juurde midagi maailmast. Täiesti märkamatuks, segades aegamisi juurde kord ühte, kord teist, muutuvad Jumala rahvas, kristlikud kogudused ja kahjuks ka paljud nende juhid leigeks.

Vaimulik leigus on olnud ohuks läbi kõigi aegade. Juba Mooses heitis Iisraeli rahvale ette nende kaksipidisust ja ükskõiksust Jumala teenimisel. Hiljem ütles prohvet Eelija, pöördudes jumalarahva poole: „Kui kaua te lonkate kahe karguga? Kui Jehoova on Jumal, siis käige Tema järel; aga kui Baal on see, siis käige tema järel!“ (1Ku 18:21).

Sõbrad, kuidas on sellega lood meie puhul? Kes on meie Jumal? Kui Issand, siis teenigem Teda, aga kui maailm, siis teenigem teda ja võtkem vastu ristimine tema nimel! Kui kaua me veel lonkame kahe karguga? Kas te ei tea, et Issanda teenimiseks pole olemas kuldset keskteed? Jumala sõna välistab selle, öeldes täiesti selgesti: „Kes nüüd tahab olla maailma sõber, see saab Jumala vaenlaseks“ (Jk 4:4). Kui juba teenida, siis teenida kogu südamest! Kas Jumalat või maailma! Ainult mitte mõlemaid korraga. Ilmutuse

viimase peatüki 11. salmis on kirjutatud: „Kes ülekohut teeb, tehku veel ülekohut, ja kes on rüve, see rüvetagu veel enam; aga kes on õige, tehku veel õigust, ja kes on püha, see pühitsegu ennast veel enam!“ Kui juba midagi teha, siis teha täielikult! Kui on midagi, mida Jumal ei salli, siis on see nimelt kaksipidine, jagatud, leige kristlus. Iivelduse puhul soovib inimene ainult ühte – kiiremini oksendada. Ja alles siis, kui maos sisalduv on välja oksendatud, läheb tal kergemaks.

Samuti tunneb ka Issand. Vaimulikult leige kristlane, asudes Temas, toob Talle samasuguseid kannatusi. Seepärast Ta ütlebki: „Aga nüüd, et sa oled leige ja mitte külm ega kuum, siis tahan Ma sind **välja sülitada** (oksendada) **oma suust**.“ Aga see tähendab: kord ja igaveseks! Tagasitulekut enam ei ole. Ainult koer suudab okset uuesti alla neelata. Inimene seda ei tee, veel vähem Jumal. Vaimulik leigus on Jumala silmis jälk. Kui me ei soovi Issandale põleda, siis on juba parem külma jumalatusse tagasi pöörduda. Jumal vihkab keskteed. Lakkamatu põlemine Issandale peab olema vaimuliku elu normiks igale kristlasele, sõltumata sellest, millistes tingimustes ta elab või viibib. Ma tean muidugi, et sellised kõned ei ole paljudele südame järgi, ja jutlustaja, kes sõandab neid asju rääkida, peab arvestama hülgamise ja põlgusega.

S. Stab, esimene misjonär, kes Inglismaalt Kesk-Aafrikasse sõitis, kaotas pooled oma kaastöolistest pärast seda, kui oli öelnud, et mustanahalised paganad peavad usklikuks saades elama kooskõlas Jumala sõnaga. „Vend,“ ütlesid nad temale nõrдинult, „kuidas võib oodata, et need inimesed, need kirjaoskamatud metslased elaksid vastavalt Kirja sõnale? Neile on küllalt sellestki, kui nad vastu võtavad Kristuse ja jätavad oma paganluse ning deemonite kummardamise!“

„Ei!“ vastas misjonär, kelle süda põles Issandale. „Taevariiki on ainult üks tee, mis Piiblis on näidatud. Teist teed ei ole. Jumala juures ei ole eri astmeid. Kristlane on ainult see, kes on vaimulikult tuline!“

Pahandunud nende sõnade peale, otsustasid pooled tema kaastöötajaist ta maha jätta ja sõita tagasi Inglismaale.

Ja tänu Jumalale! Sest kui need leiged kristlased olid lahkunud, algas seal paigas suur vaimulik ärkamine. Leige kristlus oli, on ja saab alati needuseks ja suurimaks takistuseks Issanda tööle. Vaimulik leigus on iseloomulik neile usklitele, kellele süda mitte täielikult, vaid ainult pooleldi on Issandale pühendatud. See tähendab 50% andmist Issanda teenimiseks, aga 50% maailma ja iseenda teenimiseks. Niisugune jagatud süda meeldib hästi saatanale, see annab talle ideaalse võimaluse tegutsemiseks. Ta tunneb ennast seal nagu mugavas pesakeses. Mitte kusagil pole saatanal niisugust vabadust kui leigete usklite koguduses. Seepärast pole ime, et Issand tunneb leiguse vastu niisugust jälestust, ja kes teab, kas Ta mitte praegu taevase Isa poole ei hüüa: „Kui kaua veel, Isa? Millal ometi jõuab Mulle kätte sellest kurjusest vabanemise tund?“

Sõbrad, otsustagem lõpuks ometi, kui kaua me veel oma vaimuliku leigusega Päästjale kannatusi toome! Pühade suust kostab üha sagedamini sõnu, et Issand tuleb pea. Jah, Ta tuleb tõepoolest! Aga kas me mõtleme sellele, millega Talle vastu minna?

Kiri Laodikea kogudusele oli viimane, millega Issand Jeesus siin maa peal inimeste poole pöördus. Seepärast ei tohi ükski kirik ega kogudus tollest hetkest peale kuni tänapäevani unustada, millised olid Tema viimased, taevast tulnud sõnad. Samavõrd, kui nad olid suunatud laodikealastele, on nad suunatud ka meile. Oleks hea hästi suurte tähtedega kirjutada meie palvelate seintele sõnad: „Et sa oled leige ja mitte külm ega kuum, siis tahan Ma sind välja sülitada oma suust!“

Meil Lõuna-Aafrikas me korraldame perioodiliselt nn tulejumalateenistusi. Sinna tulevad endised nõiad, võlurid, maagid ja süütavad kogu rahva ees põlema oma nahad ja nõidumisvahendid. Samadele jumalateenistustele tulevad ka kristlased, kes viskavad tulle nii või teisiti patuga seotud asju. Miks nii, küsite teie. Asi on selles, et kui Jumal oma sõna läbi hakkab inimeste südameste vastu rääkima, siis avanevad nende silmad palju suhtes, millest nad varem isegi ei mõelnud. Seepärast käivad nad läbi oma majad ja korterid

ning puhastavad need kõigest ilmalikust ja saatanlikust, Paganad põletavad ära oma paganliku jätkuse, aga kristlased – selle, mis põhjustas vaimulikku leigust.

Kas teie, sõbrad, olete juba seda teinud? Kas te olete oma kodud ja korterid puhastanud? Kas olete käinud mööda tube ja korjanud kokku need asjad, mis teil on patuga seotud? Kas olete läbi vaadanud raamaturiiulil olevad raamatud? Kas kõik neis on puhas? Kas olete kontrollinud oma helilindistusi? Kas olete sel viisil Issandale teed valmistanud, et Ta võiks tegevust alustada? Ma ei puuduta praegu teie südant, vaid räägin ainult välise maailma asjadest teie ümber. Vastake Jumala ees, kas olete tulle visanud kõik selle, mis ei teeni Tema au? Tulejumalateenistustel saavutab meil niisuguste kokkukorjatud asjade kuhi mõnikord 2-3 meetri kõrguse. Visates tulle kõik, mis neid patuga ühendas, ütlevad inimesed:

„Parem heita praegu tulle need meie patu tunnistused, kui et hiljem koos nendega põleda põrgutules!“

Kuidas sina, sõber, oma vaimulikku seisundit iseloomustad? Oled sa kuum või leige? Seisad sa Kristuse eest või Tema vastu? Oled sa oma südame pühendanud Issandale 100% või teenid teda poolikult? Miks ma seda küsin? Sellepärast, et minugi elus oli aeg, mil ma olin leige kristlane. Mul on sellest häbi rääkida, kuid kahjuks oli see nõnda. Oo, kuidas ma hiljem leinasin iga päeva, mil ma küll nimetasin end kristlaseks, aga Issanda teenimisel leegitsevalt ei põlenud! Ent tänu Jumalale, saabus hetk, mil ma nuttes viskusin voodile ja järelejätmatault kisendasin: „Issand! Rohkem ma niiviisi enam ei või! Kingi mulle kuum süda! Palun Sind, süüta oma tuli minu sees!“ Oma vaimuliku leiguse tõttu olin jäänud niivõrd tuimaks ja pimedaks, et suutsin isegi endaga rahul olla. Kaotanud vaimuliku tundlikkuse, ma ei tundnud hirmu, et mu palved ei jõua Issanda juurde, ja ma ei muutunud rahutuks sellest, et Ta vaikib. Kuid ikkagi saabus tund, mil mu vaimusilmad avanesid ja siis ma karjusin hirmu ja värinaga:

„Issand! Selleks Sina ju tulid maa peale, et tuld visata, ja Sa tahtsid, et see juba kiiremini süttiks põlema! Tee seda

minus! Alusta minust, Isa! Süüta oma püha tuli minu südames ja koguduses, kus ma asun! Ma ei taha rohkem elada oma vastikus leiguses! Ole mulle armuline ja vasta mu hinge kisendamisele!“

Nii ma anusin Jumalalt tuld, mis kord põles apostlite südames ja mis peab alati põlema iga kristlase südames. Seda, kelle sees tuld ei ole, ähvardab hirmus kohus, mis järeldeb Issanda sõnadest:

„Siis tahan Ma sind välja sülitada oma suust!“

Olla välja sülitatud – see tähendab lõppu; pole oluline, kas see puudutab üksikisikut, kogudust või kirikut, viibigu nad kasvõi suure, rikka ja kauni palvemaja katuse all, kus kõlavad palved ja harmoonilised lauluviisid. See neid ei päästa. Jumal ei ela kätega tehtud kodades. Häda kogudusele, mis on vaimulikult leige! Parem juha olla külm usmatu, kui leige kristlane! On kole, kui me leige südamega palvetame, laulame ja tunnistame. Mis võib olla koledam kui see, et kristlane ilma südames põleva tuleta käib aastaid ja aastakümneid koosolekutel ja, nagu öeldud, ilmaaegu tal- lab Issanda õuesid (Js 1:12). Muidugi, on palju usklikke, kes püüavad oma vaimulikkude leigust õigustada sõnadega:

„Ma pole fanaatik. Milleks äärmused? Südametunnistus mind hukka ei mõista, tähendab, kõik on hästi! Ma ei püüa esile kippuda, olen rahulik, tagasihoidlik, ilmutan ligimestele armastust. Täna Jumalat ka selle eest, mis mul on!“

Jah, sa võid rääkida, mida tahes, otsida endale õigustust, kuid Jumal ei kuule seda ja langetab juba täna sulle kohtuotsuse: „Sülitati sind välja oma suust!“

Kuid see pole veel kõik. Järgnev, millest edasi loeme, teeb olukorra veelgi traagilisemaks:

„Sa ju ütled: Ma olen rikas ja mul on vara küllalt ega ole mul midagi vaja. Ja sa ei teagi, et oled vilets ja armetu ja vaene ja pime ja alasti.“ Milline pimestatus! Vapustavalt leiges olekus see kogudus veel kiitlebki, pidades ennast vaimulikult nii rikkaks, et puudust pole millestki. Jumal, Kes nimetab asju õigete nimedega, ütleb selgelt ja otsekoheselt: „Sa ei teagi, et sa oled vilets ja armetu ja vaene ja pime ja

alasti.“ Lugesdes kõiki suurelisi sõnu, milledega Laodikea kogudus end iseloomustab, küsid tahtmatult:

„Kuidas on võimalik, et viibides niisuguses haletsusväärses seisukorras võib see kogudus enda kohta nõnda öelda? Mis oli sellise pimeduse põhjuseks ja mis teda endaga kiitlema õhutas? Miks ta sellise enesepettuseni jõudis? Aga sellepärast, et väliselt näis temas kõik korras olevat. Ilmselt oli neil nähtav maine õnnistus, edu ettevõtmistes ja materiaalne heaolu. Aga see kõik ei toonud vaimulikku edengut, vaid vastupidi – uhkust, suurelisust, **endaõigust**, kõrget enesearvamust ja palju-palju muud.

Jah, liha poolest nad olid rikkad, vaimulikult aga vaesed nagu kerjused. Kui kahju, et inimene kaotab võime eristada vaimulikku lihalikust. Laodikea kogudusel oli palju andeid, kuid puudus halastus, ja kahjuks ei nähtud erinevust nende vahel. Võib-olla evisid tema juhid usuõpetuslikke teadmisi vaimulikkuse asemel, inimlikku taibukust ja arusaamist jumaliku tarkuse asemel, käsumeelsust Käsuaandja asemel. Oo, kuidas need inimesed eksisid! Vahest ehk on põrgu juba praegu niisuguseid täis! Väliselt palju saavutanud, edukad ja rikkad, aga vaimulikult – õnnetud, armetud ja vaesed.

Kas teilegi on tuttav selline elu? Kas on ka tänapäeva kirikutes vahel asjade seis selline? Väliselt võib kogudus näida rikkalikult õnnistatuna. Ta võib ehitada kauni palvehoone, kujutleda ise ja teistele jutustada, et Issand ilmutab talle sellega erilist armu. Võib kiidelda vaimuannete külluse ja Jumala väe ilmingute üle, tulemata selle pealegi, et kõiges selles pole Jumalat. Võib rõõmutseada, et aina rohkem tema liikmeid lõpetab piiblikooles ja kursusi, unustades, et mitte alati see ei anna kristlasele vaimulikku küpsust. Võid kehtestada endale aina uusi käske ja korraldusi, mõtlemata, et neis pole Käsuaandjat. Võid omada kristlikku vormi ja vaga väljanägemist, aga seejuures mitte tõelist elu Kristuses. Pangem tähele, et Laodikea kogudus ei näinud ega tundnud oma seisundi traagilisust, tal oli endast hoopis teine ettekujutus – vastupidine sellele, mida Issand tema kohta ütles. Issand osutas tema vapustavale vaimulikule pimedusele ja alastiolekule, aga tema pidas ennast kaetuks ja nägijaks.

Tema riietuseks oli eneseõigus, eneseusaldus ja enesekindlus, aga mitte pühadus ja Jeesuse Kristuse õigus, mis antakse vaid Jumala Püha Talle ülipuhtas veres pesemise tulemusena. Nii oli valgus, mis kord nendes oli süüdatud, muutunud pimeduseks. See pimedus ilmnes eelkõige selles, et nad laitsid ja süüdistasid teisi, ainult mitte iseennast, nägid ligimeste, aga mitte oma isiklikke vigu. Nemad olid alati õiged, ülejäänud aga mitte. Millise pimedusega küll kristlased võivad olla löödud! Millise vaimuliku vaesuse astmeni võivad nad jõuda!

Ent Jumal jääb armastuse ja halastuse Jumalaks. Nii ka antud juhul. Vaatamata kõigele halvale, mis selles koguduses oli, Ta püüab siiski teda aidata, öeldes: „Ma annan sulle nõu osta Minult kulda, mis tules on puhastatud, et sa võiksid rikkaks saada, ja valged riided, et sa nendega riietuksid ja ei nähtaks sinu alastuse häbi, ja silmasalvi võida silmi, et sa näeksid.“

„Kuid Issand!“ võime hüüda meie. „Kuidas sa võid neile soovitada osta Sinult puhastatud kulda, kui Ise ütled, et nad on kerjused? Mille eest kerjus kulda ostab?“

Jah, sõbrad, Issanda juures on see võimalik. Temalt võib osta ka ilma rahata. Prohvet Jesaja raamatus 55:1 on öeldud nõnda: „Ka see, kellel ei ole raha, tulgu, ostku ja söögu! Tulge, ostke ilma rahata, ilma hinnata!“ Väga sageli, kui Issand inimest Enda juurde kutsub, vastab see:

„Ma ei saa. Kui palju kordi juba olen proovinud seda teha, ent mul pole õnnestunud! Mul pole enam jõudu. Olen kõik kaotanud. Mul pole enam midagi anda.“

Siiski, seda kuulamata, kordab taevane Isa: „Tule niisugusena, nagu sa oled! Sa võid ilma maksuta, ilma rahata osta Minu käest, mida vajab sinu väsinud, muserdatud ja vaene hing.“ Ent midagi on siiski vaja seejuures ära anda. Ja kas teate, mis? – Meie patud, meie vaimulik rüvedus ja ebapuhtus, sõltumata sellest, juhtusid need asjad meie noorusaastatel, pärast abiellumist või praeguses olukorras. Ilma selleta ei saa. Kui tahame Issandalt omandada kulda, siis on vaja kord ja igaveseks lahkuda paturüvedusest. Tulge Kolgata risti juurde kogu oma patuse elu koormaga, mis

koosneb üleastumistest, vigadest ja langemistest. Tulge sellisena nagu te olete – kedagi süüdistamata ja midagi endas õigustamata! Seda sammu astumata te Issandalt kulda ei saa. Mõnel on võib-olla vaja ära anda midagi muud: enesehindamine ja variserlik eneseõigus, välise vagaduse mask. Nõustun, et kõige selle paljastamine maksab midagi. Aga kui te pole selleks valmis, kui ei taha tulla oma kõlvatute mõtetega, oma hooruse ja abielurikkumisega, ükskõik, kas see toimus südames või tegudes, oma pettuse, ülekohtu, kadeduse ja muu vaimuliku rüvedusega, siis pole Jeesuse nõuandest sinule mingit kasu.

„Sa oled alasti,“ ütleb Issand endaga rahulolevale kogudusele. „Sulle on vaja valgeid riideid, et sa nendega riieksid ja ei nähtaks sinu alastuse häbi!“

Jah, aga kust ja kuidas saada need valged riided? Õpetussõnades 28:13 on öeldud: „Kes oma üleastumisi varjab, ei jõua sihile, aga kes neid tunnistab ja need hülgab, leiab armu.“ Uues Testamendis ütleb apostel Johannes seda kinnitades: „Kui me oma patud tunnistame, on Tema ustav ja õige, nii et Ta meile annab patud andeks ja **puhastab** meid kõigest ülekohtust“ (1Jh 1:9).

Nii saadaksegi valged riided. Oma pattude paljastamise läbi. Hing saab seejuures mitte üksnes pühaduse valged riided, vaid ka silmasalvi, mis teda vaimulikust pimedusest tervendab. Aga see on väga tähtis. Vastasel korral hakkab meid juhtima eksituse vaim, kes kavalalt ja märkamatuult toimides meelitab meid aina lähemale põrgule. Oo, kui palju on seal neid, kes kogu oma maise elu jooksul põrmugi ei kahelnud valitud päästetee õigsuses! Kuid millises õuduses ärkavad nad igavikus sellest enesepettusest, mõistes et neile on määratud kohutav hukatus. Seepärast parem juba praegu, kuni pole veel hilja, saada teadlikuks oma pimedusest, öelda lahti inimlikust tarkusest, omaenda tunnetustest, eneseülendamisest ja enesekindlusest. Meie misjonijaamas on saanud kirjutamata seaduseks, et jumalalapsed aitavad üksteist sellega, et armastusega osutavad niisugustele asjadele, mida inimene ise ei märka. Kui meie vanematekogu kokku tuleb, siis ma tavaliselt ütlen:

„Vennad! Vaadake minu peale ja ütelge, kas te näete mu elus mingit korratust? Kui jaa, siis palun öelge seda mulle!“ Ma emban rõõmuga venda, keda Issand saab kasutada, et mu vaimulike riiete peal näidata mõnda plekki. Selline vend ilmutab mulle tõelist armastust ja on mulle abiks ja toeks Issanda teenimisel. Kui keegi mind süüdistab, kui see ka on mu vaimulik vastane, siis võtan ma selle vastu, lähen oma vendade ette ja ütlen: „See ja see süüdistab mind selles. Öelge sõbrad, kas ka teie näete seda minus?“ Nii ma alandun, paludes Issandat mind proovida ja läbi katsuda, et minu sisse ei jääks midagi, mis ei vasta Pühakirjale. Sest ma ju tahan, et ümbritsevad inimesed võiksid minu elus ja sõnades näha Kristust. Selle poole ma püüdlen ja see on mu elu ja teenimise eesmärk.

Niisiis, kas oleme valmis tunnistama oma pimedust ja loobuma sellest, mis meie jaoks oli oluline, väärtuslik ja kallid? Kas oleme valmis seisma Jumala sõna valguses ja ütleva: „Issand, näita mulle mind nõnda, kui Sina mind igaviku valguses näed! Uuri mind ja pane mind proovile, kas ma pole ohtlikul teel!“ Selline hind on silmasalvil, mida ainult Jumal võib anda. Kas sa tahad seda saada?

Edasi ütleb Issand samas kirjas: „Ma noomin ja karistan kõiki, keda Ma armastan.“ Pidage meeles, sõbrad, kui Jumal meiega karmilt räägib või meid isegi nuhtleb, siis on see tunnistus Tema armastusest. Tema vaikimine oleks palju halvem. Mina isiklikult pean paremaks välku ja müristamist taevast kui vaenlaste magusaid naeratusi ja meelitavaid kõnesid. „Niisiis,“ jätkab Jeesus, „ole väga hoolas ja paranda meelt!“ Aga mis on meeleparandus? Mitte see, et te tunnistate oma pattu, nutate... ja jätkate sellesama tegemist. Tõeline on vaid see meeleparandus, mis viib elu muutmisele. Kui meeleparanduse vilja pole näha, siis on selles miski valesti. Pattude ülestunnistamine ei tohi olla poolik. Pihtimine pihtimise pärast, kui su enda või teiste poolt kehtestatud käsu täitmine, ei anna veel soovitud tulemust. See, kes Jumala kaaludel on kaalutud, peab olema täiuslik. Nii on meil vaja meeleparanduses ja meeleparanduse vilja kandmises olla eriti hoolsad.

Kirja 20. salmist loeme: „Vaata, Ma seisan ukse taga ja koputan: kui keegi Mu häält kuuleb ja ukse avab, selle juurde Ma lähen sisse ja sünnitan ühes temaga ja tema Minuga.“

Sõbrad, kas suudate seda mõista? Kuidas on võimalik, et Issand ütles oma kogudusele: „Ma seisan ukse taga ja koputan?“ Kogudus istub hubases soojas ruumis, aga Jeesus, Kelle poole palvetatakse, seisab ukse taga külma tuule käes! Niisugune on kristlaste armastus ja suhtumine Kristusesse, Temasse, Kes oma vere nende eest andis viimase tilgani, Kes nende pärast jättis maha taeva ja tuli lapse kujul alla maa peale! Ka tookord ei leidunud Talle kohta inimeste juures. Laudas lehmade ja lammaste keskel sündis siia maailma Päästja, See Kelle peale pärast sülitati, Keda teotati ja risti löödi, et sinule ja minule kinkida andeksand ja igavene elu. Kahjuks on see praegu paljude jaoks Pühakirja lehekülgedele jäädvustatud imepärane ajalugu, mis meie aja inimest enam ei eruta. Igaühel on oma huvid, mured ja probleemid. Üks mõtleb meheleminekust, teine sellest, et kooris seisev noor õde on hulga ilusam kui oma naine ja targem oleks olnud pulmadega mitte kiirustada. Kolmandal on peas perekonna ja finantsprobleemid. Neljas unistab uuest autost. Kus on siin koht Jeesusele? Need inimesed justnagu ei oleks maailmas, kuid samal ajal on maailm neis. Niisugustes kogudustes tunnevad leiged kristlased end muidugi väga mugavalt. Aga Jeesus seisab ukse taga. See, Kes peaks olema nende sees, istuma südametroonil ja nende elu juhtima, seisab väljas, koputab ja koputab. Kui kaua veel Ta peab ootama? Kui kaua peab Ta kerjusena seisma teie toreda palvemaja läve taga? Milal pöörate ometi Temale tähelepanu? Kuidas võib niisuguse suhtumise pärast mitte tunda häbi? Meil tuleb ju igavikus seista Tema ees! Nõnda nagu sina praegu suhtud Temasse, nii suhtub Tema pärast sinusse. Kuid siis sa ei seisa külma tuule käes. Seal noolivad sind põrgu tulekeeled, ja sinu kisendamisele ja oigamisele: „Tee lahti, tee lahti!“ kuuled vastuseks: „Sõber! Sa pole veel nii kaua seisnud, kui Mina seisin!“ Loodan, et te mõistate, vennad

ja õed, kui tähtis on olla tähelepanelik Issanda häälele praegu, kui Ta meid kutsub.

Lõpuks tahaksin tähelepanu pöörata kirja viimastele sõnadele: „Kes võidab, sellele Ma annan istuda ühes Minuga Minu aujärjel, nõnda nagu Minagi olen võitnud ja istunud ühes oma Isaga Tema aujärjele.“ Oo, kui suur on Issanda armastus ja halastus inimese vastu! Pöördudes vaimulikult nii madalale langenud koguduse poole, annab Ta talle veel võimaluse enda parandamiseks ja räägib koguni autasust, mida nii raske on mõistusega haarata: „Kes võidab, sellele Ma annan istuda ühes Minuga Minu aujärjel.“

Niisugune on elav, päästev evangeelium. Ainult see on võimeline hinge hirmsast patumülkast välja tõmbama ja tõstma üles kättesaamatusse kõrgusesse – Jeesuse kõrvale Jumal-Isa Kuningriigis. Ka leige kristlane, keda ähvardas Issanda suust väljaheitmise oht, võib meelt parandades ja pöördudes saada igavikus selle eesõiguse osaliseks. Kas me pole siis arutud, kui me vastuseks pakutavale armule oma südamed paadutame?! Nõnda me ju häbimärgistame end needusega igavesest ajast igavesti – needusega, mille me ise enda peale tõmbame.

Säilinud ajalooandmete kohaselt Laodikea kogudus ei võtnud vastu Jumala läkitust. Nad hülgasid selle kui ebaõige. Nad paadutasid oma südame selle suhtes, mis oleks võinud neid päästa. Aga kuidas reageerid sellele sina, kallis sõber? Mis sünnib sinu südames, vend ja õde? Kas olete valmis vastu võtma seda Jumala ranget hoiatust ja noomitust? Kui jah, siis tehke seda, mida Issand soovib – ostke Temalt kulda ja valge õiguserüü ning võidke oma silmi silmasalviga, et näha! Annaks Issand, et meie keskel ei leiduks ühtegi, kes laodikealaste sarnaselt oma südame paadutab!

13. Valmistu kohtumiseks Issandaga!

Meie järgmise vestluse teemaks on kõigile kristlastele tuttavad Moosese palvesõnad 90. laulu 12. salmist: „Õpeta meid meie päevi arvestama, et me saaksime targa südame!“

Piiblist ja hilisemastki kristliku kiriku ajaloost tuntud jumalamehed tegid vahel erilisi ja kordumatuid palveid. Nende tähenduse üle võib ainult imestada. Kas teile on kunagi tulnud mõte, möödapääsmatu surma peale mõeldes Jumalalt endale tarka südant paluda? Inimlikult võttes mõjub sage surma peale mõtlemine rõhuvalt, toob hirmu ja masendust ega tee kuidagi targaks. Korralikus seltskonnas pole kombeks sellest rääkida. Kord ütles üks mees mulle: „Ma ei käi kunagi matustel, väldin seda isegi siis, kui sureb mõni tuttavatest või sugulastest. Ma püüan üldse mitte surmale mõelda.“ Mooses aga vastupidi, palub oma palves Jumalalt talle sagedamini meenutada, et ükskord ta peab surema. Ta ei kahelnud, et surma peale mõtisklemine õpetab talle tarkust. Ta ütleb: „Õpeta mind mu päevi arvestama,“ st mõtlema selle üle, kui palju juba on elatud, ja esitama küsimus, kui palju on veel elada jäänud.

Mul oli onu, kelle elu koosnes kolmest asjast: farmi majandamisest, jahist ja kalapüügist. Muidugimõista pidas ta ennast kristlaseks ja käis regulaarselt luterlikus kirikus, aga ta ei elanud Jumalale, vaid enda tegemistele ja harrastustele. Vähe sellest, tema kristlik usk ei seganud tal olemast kirklik suitsetaja. Siis aga hakkas teda vaevama ebatavaline köha, mis muutus järjest piinavamaks. Lõpuks pidi ta pöörduma arsti poole. Arst uuris teda ja ütles, et suitsetamine on ta kopsud hävitanud ja kui ta tahab veel kuigi palju elada, siis tuleb suitsetamine viivitamata maha jätta. See oli onule sokk, sest ta ei kujutanud ette elu ilma suitsuta. Nähes patsiendi tuska ja soovides teda trööstida, lisas arst:

„Kuil te enam ainustki sigaretti ei suitseta, võite heal juhul elada veel kuni 15 aastat.“ Need sõnad olid onule veelgi rängemaks löögiks. Arsti juurest tulles sõitis ta kohe meie juurde misjonijaama, otsis mu üles ja ütles halisedes:

„Erlo, kas sa suudad kujutleda, et mul pole jäänud elada rohkem kui 15 aastat. Aga praegu olen ma ainult 55. Arsti

sõnad vapustasid mind tõeliselt, seepärast tahan ma nüüd tõsiselt meelt parandada. Sellest hetkest peale teen ma lõpu mitte ainult suitsetamisele, vaid ka oma ebajumalatele – jahil ja kalal käimisele. Ning farmi pidamisega ma üldse enam tegelema ei hakka. Ma annan ennast täielikult Issanda teenistusse. Kuidas ma saan surra ja Jumala palge ette ilmuda, kui ma pole ühtegi hinge juhtinud Tema juurde?”

Onu pidas sõna. Ta jättis kõik maha ja hakkas innukalt evangeeliumi kuulutama, alustades jumalateenistustega neegrilaste keskel. Oo, kui palju lapsi leidis tema lihtsate, kuid läbitungivate jutluste mõjul tee Jeesuse juurde! Pärast koosolekuid jäid kümned poisid ja tüdrukud pihile ja ta kuulas neid tundide viisi ning palvetas nende eest. Saabus aeg, mil onu enam üksi hakkama ei saanud, ja ta pöördus minu poole ning palus endale abiks kaastöolist meie misjonist. Nõnda kainestasid seda meest arsti sõnad, kes talle peatse surma võimalikkusest rääkis. Sellest hetkest peale ta hakkas oma päevi arvestama ja just see tegi ta targaks. Kahjuks ei elanud onu talle lubatud aega täis. Ta suri 5 aastat pärast seda, kui esmakordselt leiti kahjustused tema kopsudes. Aastakümned suitsetamist olid oma laostava töö teinud. Kopsude ja bronhide kahjustuse taustal arenes tal raske hingamispuudulikkus. (Kui kahetseme pattu, siis me saame oma üleastumised andeks, aga tagajärjed tulevad sageli siiski endal kanda.) Mul oli õnn olla onu juures tema elu lõpul. Enne surma ilmutas Issand talle erilist armu – ta kuulis ingliahuljade laulu. Vaatamata sellele, et ta oli lämbumas, säras ta nägu. Hoides mu kätt, ta kordas ühtelugu: „Erlo, kas sa kuuled seda taevalikku koori? Oo, kui kirjeldamatult kaunis on see laul!” Nii lahkus ta igavikku.

Jah, Mooses ütles õiged sõnad: „Õpeta meid meie päevi arvestama, et me saaksime targa südame!” Sageli tuleb see inimesele õnnistuseks, kui ta oma lähenevast surmast on teadlik. Kui seisad vahetult igaviku ees, siis hakkad paljudele asjadele vaatama teisiti. Jumalamees Aasaf räägib ühes psalmis:

„Minu jalad oleksid peaaegu komistanud, mu sammud oleksid kohe libisenud. Sest ma kadestasin hooplejaid, kui ma nägin õelate head käekäiku. Sest neil ei ole piinu

surmani ja nende keha on lihav... Vaata, niisugused on õelad: nad elavad alati rahulisti ja koguvad jõukust! Päris asjata ma olen hoidnud oma südame puhta ja olen süütuses pesnud oma käsi; ma olen olnud löödud kogu päeva ja mind on nuheldud igal hommikul... Ma hakkasin mõtisklema, et sellest aru saada, kuid see oli mu meelest vaev, kuni ma tungisin Jumala puhisse saladusisse ja mõistan nende **otsa**. Tõesti, Sina asetad nad libedale ja Sa langetad nad rusuks!... Sest vaata, kes Siinust eemale lähevad, need hukuvad; Sa hävitad kõik, kes hoorusega Sinust loobuvad. Aga minu õnn on, et ma olen Jumala ligi! Issanda Jehoova peale panen ma oma lootuse, et jutustada kõiki Sinu tegusid“ (L 72).

Pöörakem tähelepanu muutusele, kui Aasafi silmad avanesid ja tema mõistus selgines. Sel hetkel, kui ta sai viibida Jumala juures, ta mõistis, milline on õelate ots. Kui palju kristlasi on langenud ja maailma läinud vaid selle pärast, et nad hakkasid kadestama uskmatute elu! Nähes, kui lõbusalt ja muretult maailmas elatakse, kuidas kõik on lubatav ja kättesaadav, jätsid nad maha Issanda ja läksid teist teed, teadmata, milline lõpp neid ootab. Viimastel aastatel oleme saanud paljude inimeste, nii elatanute kui ka täiesti noorte, koguni teismeliste ja laste ootamatute surmajuhtumite tunnistajaks. Mõned neist olid kristlased, paljud aga mitte ainult uskmatud, vaid raevukad ateistid. Kuidas nendega igavikus lugu on, teab ainult Jumal, ent olles nende viimaste tundide tunnistajaks, võin öelda ühte: õelate lõpp on tõepoolest hirmus.

Igaühel meist oleks samuti kasulik hakata oma päevi arvestama. Saaksime palju targemaks, kui sagedamini mõtleksime oma möödapääsmatult lähenevast lõpust. Mitte kellelegi pole antud teada oma surmapäeva. Võib-olla mõnede meie hulgast, sõltumata vanusest, jääb see aasta viimaseks. Seepärast vastake endale ausalt oma elatud elule vaadates, kas te niisugusena nagu olete, arvate end valmis olevat seisma Issanda palge ees? Kui teil tuleb Temale aru anda, kas te ei pea äkki häbenema? Kui palju vilja te võite Tema jalgade ette tuua? Kas olete Jumala riigi jaoks töötanud ja oma elus Jumala tahet täitnud? Ameerika evangelist Dwight Moody ütles kord:

„Iga kord kantslisse tõustes ma räägin iseeneses: „Dwight, pea meeles, et Issand võib tulla enne, kui sa oma jutluse lõpetad! See päev ja see võimalus võib sinule jääda viimaseks.“ Nii on muidugi mõistetav usinus, millega ta jutlusi pidas. Kui ka meie oma Issanda teenimises kõigele nõnda läheneksime, siis meiegi elu näeks välja teisiti.

Ühel viieteistkümneaastasel poisil oli alati probleeme ema sõna kuulamisega. Kui ema palus tal midagi teha või teda kuhugi saatis, siis ta alati tõrkus ja torises: „Jälle ma pean seda tegema! Ikka sa leiad mulle tööd, nagu peale minu kedagi teist polekski!“ Kuid vaata, ükskord jutluse ajal puudutas ta südant Jumala sõna: „Austa oma isa ja ema! See on esimene käsusõna, millel on tõotus: et su käsi hästi käiks ja sina kaua elaksid maa peal!“ (Ef 6:2,3). Tuliselt palvetades palus ta: „Issand! Aita mul selle täitjaks saada, et mu käsi käiks hästi ja ma võiksin kaua elada.“

Varsti ema saatis ta jälle poodi. Esimese reaktsioonina tuli tal mõte: „Jälle ta saadab just minu,“ ent võites selle endas, ütles ta rõõmsalt: „Jah, ema! Armastan sind ja teen seda meeleldi.“ Võtnud raha, jooksis ta poodi ja täitis kõik, mis talle oli usaldatud. Jõudnud tagasi koju, leidis ta ema põrandal lamamas. Ema oli surnud müokardi infarkti. Põlvitades ema kõrval, palvetas poiss: „Oh Jumal! Täna, et Sa aitasid mul mu vastupanu võita ja ma sain enne ema surma teda lõpuks kuulekusega rõõmustada. Kui raske oleks mul praegu, kui ma oma vasturääkimisega oleksin talle jälle meelehärmi valmistanud.“ Võib ainult imestada laste lähemist küsimustele, kus täiskasvanud ei tea, millest alata.

Niisiis, kui inimene surmale silma vaatab, saab ta aru kaks. Kui palju leseks jäänud naisi, jagades oma kurbust, on rääkinud mulle üht ja sama: „Kui ma vaid võiksin kaotatu tagasi tuua ja kasvõi pisutki veel oma mehega elada, siis ma oleksin talle hoopis teistsugune naine, niisugune, nagu Kirja järgi peab olema! Kui mulle antaks vaid üks päev veel temaga koos viibida, ma suhtuksin temasse kui kuningasse!“

Kallid õed, need, kellede mehed veel elavad! Võtke Piibel ja lugege, milline peab olema teie elu ja teie suhtumine mehesse. Kui jääte üksi koju, laskuge põlvili ja nõnda

põlvitades lugege, mida Jumala sõna kristlikelt naistelt ootab. Tuletage meelde, mida Issand kord ütles: „Kes Mind põlgab **ega võta vastu Minu sõna**, sellel on kohtumõistja: sõna, mis Ma olen rääkinud, see mõistab tema üle kohut viimsel päeval“ (Jh 12:48). Häda sulle, õde, kui sa ei ela nõnda nagu Issand sinult ootab!

Täpselt samuti on vaja teil, vennad, kontrollida oma suhtumist naisesse. Kas olete niisugused, nagu te sõna kohaselt peaksite olema? Kas olete väärt kandma perekonna-pea nimetust? Väga lihtne on öelda: „Mina olen mees ja naine on kohustatud minule alistuma!“ Jah, me kõik teame hästi, mida teine peab tegema; kuid millegipärast unustame ikka, mida nõutakse meilt endilt.

Ütle, mees, kas sa armastad naist nii, nagu sellest räägib Jumala sõna? Kas sinu elu ja käimine Issanda ees on talle eeskujuks? Kas sa suhtud temasse nagu Kristus kogudusse, kas hoolitsed, et ta võiks astuda Jumala ette veatuna ja laitmatuna? Kas sa mõtled vastutusele, mis Jumal sinule kui perekonnapeale on pannud? Olgem ausad, vennad, ja tunnistagem endale, kui jõhkrad, nõudlikud ja karmid me oma naisega võime olla, ja ise nimetame end kristlasteks. Niisiis, enne kui oodata midagi teistelt, saagem ise sellisteks, nagu olema peab. Parandagem praegu kohe see, mis tuleb parandada! Võib juhtuda, et teie naine sureb ootamatult, ning see valu ja ülekohus, mis te talle elus tegite, saab teie süüdistajaks kohtupäeval.

Lapsed! Kontrollige oma suhtumist vanematesse! Aga teie, vanemad, oma lastesse! Kas kõik on Sõnaga vastavuses? Miks tuleb kaastunne ja kahetsus alles siis, kui juba ema, isa, mehe, naise või lapse kirstu juures seisame? Kas poleks parem kinkida neile rõõmu siis, kui nad veel elavad? Milleks haua juures seistes pisaraid valada? Milleks lilled surnule? Kas sellega saab talle veel rõõmu teha? Kingi oma lillekimp siis, kui ta veel elus on! Miks oleme nii mõistmatud, et ilmutame rohkem armastust surnute kui elavate vastu? Kas tõepoolest ainult surm võib meile lõpuks aru pähe panna?

Pole midagi öelda! Moosese sõnad on imetlusväärsetl õiged ja sügavad: „Õpeta meid meie päevi arvestama, et me

saaksime targa südame!“ Selle mehe elule mõteldes võib vaid imestada. Egiptuses, vaarao tütre kasupojana õukonnas viibides oli tal kõik, mida inimene tol ajal võis soovida. Kui palju tal tõenäoselt oli sõpru! Maailm on ju valmis panema kõik sinu jalge ette, et sinu hinge kätte saada. Mida küll ta sulle ei paku! Hiljuti ma kuulsin, et Euroopas annab „killalistetendusi“ nn meeste striptiis. Tugevad, ilusad, toreda kehaehitusega mehed USA-st (Californiast) riietuvad täiesti lahti ja võimaldavad saali kogunenud naistel end vaadata ja katsuda. Raske on mõista, kuidas võib sellise asjani jõuda! Otsekui Soodom ja Gomorra, või veelgi hullem! Elame tõepoolest kurjal, roiskuval ja haiseval ajastul. Me ei tea, kui kaua Issand veel vaikib ja kogu seda jumalavallatust sallib. Omal ajal ütles Jumal Aabrahamile: „Hädakisa Soodoma ja Gomorra pärast on suur ja nende patud on väga rasked. See pärast Ma lähen alla ja vaatan, kas nad Minuni jõudnud hädakisa kohaselt on teinud kõike seda või mitte. Ma tahan seda teada“ (1Mo 18:20,21).

Nii läkitati Soodomasse ja Gomorrasse kaks inglit, kes said sealsete inimeste kõlvatuse tunnistajaiks. Homoseksualism õitses siis ja õitseb tänapäeval. Meil Lõuna-Aafrikas on homoseksualistidel oma organisatsioon ja isegi ajaleht, mille kaudu võideldakse oma „õiguste“ eest. Kõige kurvastavam on siiski see, et mõned kirikutegelased ja pastorid ilmutavad valmidust ühendada homoseksuaalseid paare, õigustades seda väitega, et nende kooselu põhineb armastusel. Sest näe, kui kaks inimest teineteist ligi tõmbavad, siis tähendab – see on armastus, mida on vaja õnnistada, sest Jumal on ju armastuse Jumal. Neid „selgitusi“ kuulates küsid tahtmatult, kas see pastor mitte ise ei ole homoseksualist, vastasel juhul on lihtsalt võimatu vaimuliku isiku selliseid väljendusi mõista.

Niisiis, kuigi Moosesele pakuti rikkust, toredust, kuulsust ja maailma kõikvõimalikke võlusi, suutis ta kõik selle põlgusega hüljata, pidades kannatust koos Jumala rahvaga paremaks kui üürikest paturõõmu. Ja seda sellepärast, et ta nägi õelate. otsa ja Jumala ustavate sulaste aulist tasu. Oo, kui iga noor mees, keda lihahimu kihutab, võiks ette näha

oma naudingute tagajärgi, näiteks nakatumist AIDSi, siis tõenäoselt ta ei söandaks järjekordset lõbutüdrukut kaisutada! Patu tagajärgede nägemine mõjub kainestavalt ning õpetab meile ettevaatlikkust ja tarkust. Kui te vaid teaksite, kui palju liiderdajaid on pidanud oma liiderlikkuse vilja lõikama! Meie juurde tulles ütlevad nad hilinenu kahetsusega: „Kui ma vaid oleksin teadnud, mis see mulle maksma läheb, siis oleksin kindlasti valinud karske eluviisi. Alles nüüd mõistan, kui rumal ma olin!“

Hoides silme ees aulist tasu, mida Jumal oma ustavatele lastele on tõotanud, suudab inimene vastu seista saatanale, kui see oma kiusatustega tuleb. Kui saatan sulle midagi pakub, küsi kõigepealt endalt: „Aga mis see mulle maksma läheb?“ On naisi, isegi kristlasi, kes on kapriissed ja puiklevad oma mehele vastu, mis tihti viib selleni, et mehed murravad truudust ja lähevad lõbunaiste juurde, kes on valmis kõigeks. Paljud naised valavad pisaraid, kui mees nad maha jätab ja teise juurde läheb, kuid enamasti on nad ise selles süüdi, sest kodus nad kohtlevad meest kui nartsu, aga kui tolle kannatus katkeb ja ta lõbumajja läheb, teenitakse teda seal kui kuningat.

Vend! Õde! Kui valmistud midagi ütlema, peatu hetkeks ja mõtle järele, mida su sõnad võivad kaasa tuua ja mida su keele talitsematus võib maksta! Kui me alati nõnda talitaksime, saaksime palju targemaks ja ettevaatlikumaks. Õppigem nägema selle lõpptulemust, mida kavatseme teha. Mitte seda, kuidas asi praegu välja näeb, vaid milleni see välja viib. Võtame näiteks Joosepi, kes kunagi viibis Egiptuses. Ainult sellepärast, et ta leidis endas jõudu igasugusele patule „ei“ öelda ja valis Issandale ustavuse tee, ülendati teda nõnda, et ta sai vaarao järel teiseks meheks. See mees oli võimeline nägema kõige temaga toimuva lõppu. Ta teadis, et kord tuleb tal Jumala palge ees seista ja Temale aru anda. Hirm Issanda ees, soovimatus Teda millegagi kurvastada, pidev teadmine patu karistuse vältimatusest tegi ta niivõrd targaks, et ta pandi Egiptuse teiseks valitsejaks. Me ju lugesime: „Kes võidab ja otsani peab Minu tegusid, sellele; Ma annan meelevalla paganate üle. Kes võidab, sellele Ma annan süüa varjule pandud mannat. Kes võidab,

see riietatakse nõnda valgete riietega. Kes võidab, selle Ma teen sambaks oma Jumala templis. Kes võidab, sellele Ma annan istuda ühes Minuga Minu aujärjel.“

Mis võib olla sellest suurem? Kas tõesti nende töotuste täitumise pärast ei tasu loobuda kõigest, mis võib meid nendest ilma jätta? Olla võitja, seista kõrgemal kõigist kiusatustest, milledega saatan ja maailm meelitab – see peaks olema meie elu püüdlus ja eesmärk. Joosep oli valmis kõigeks, et vaid Issandale ustavaks jääda. Teenimatud etteheited, orjusesse müümine, kõlvatu naise süüdistused, pikaajaline vanglas viibimine – miski ei suutnud teda tõe teelt kõrvale pöörata. Täpselt samuti peab olema meiega. Peame kõigest hoolimata jääma võitjaks. Ja tänu Jumalale, et kõigil aegadel on olnud inimesi, kes pole tahtnud üldsusega koos patu voolus ujuda.

Sõbrad, aga teie? Kas teie olete võitjad? Või on teile küllalt ühest moe-kiusatusest, et maailmale järele joosta? Vaatad vahel kristlikku noorsugu ja hämmastud. Vaevalt ilmub uus moevool, kui see kohe meie noorte juures nähe, on. Püksid kitsamaks ja seelikud lühemaks, kord siin, kord seal välgatavad sisselõiked! Muidugi mitte nii äärmuslikult, nagu maailm, aga niivõrd, kui vähegi teha annab. Moe tahtmisel tehakse ükskõik mida, kusjuures alati leitakse õigustavaid seletusi Kui tütar möödunud aastal ärritunult tõestas emale, et ei saa nagu vanaeit maani kleiti kanda, siis sellel aastal riietub ta rahulikult maani seelikusse, sest nüüd on see moes. Kas teate, miks see vool kristlasi kaasa veab? Sellepärast, et nad on surnud kalad. Ainult elavad kalad on võimelised vastuvoolu ujuma. Sama kehtib ka inimeste arvamuste suhtes. Seni kui meid kiidetakse, oleme üles tõstatatud, aga kui hakatakse riidlema, siis meie mehisus kaob. Ometi on teada, et on võimatu korraga kõigile meeldida. Üks räägib meist head, teine halba. Ühed on positiivset meelt, teised negatiivset. Leidub ka neid, kes sosistavad kõrva kord ühte, kord teist. Kui see kõik meile mõju avaldab, siis satume varsti psühhiaatriahaiglasse. Aga kui me siseneme Jumala pühamusse ja näeme, milline on kõige lõpp, siis võime mitte ainult säilitada tasakaalu ja vaimuliku tugevuse, vaid ka toetada teisi ning kinnitada nende lõtvunud käsi ja nõrkevaid

põlvi. Aabraham elas telgis, mida põletas kõrbepäike ja niisutasid vihmavalingud. Tal polnud alalist elukohta, ta rändas ühest paigast teise maal, kuhu Jumal oli teda käskinud minna. Kuid raske rändurielu ei masendanud teda, sest ta südant täitis puud selle maisest kõrgema tasu poole, mille loojaiks ja valmistajaks oli Jumal. Selle jumalamehe juured ei olnud mitte siin maa peal, vaid Jumalas; seepärast nime-tataksegi teda usumeheks ja veel koguni usu ja usklike isaks.

Nii näeme, kui tähtis on näha enda ees lõppeesmärki. Võtkem siis meiegi sellest õppust! Lõpptulemust silmas pidades nii arvestada oma päevi, et saaksime targa südame. Ma olen teile juba rääkinud, et teismelisena ma armastasin aegajalt kalmistule pageda ja seal kalmude keskel kõndides vaikuses mõtiskleda. „Erlo,“ ütlesin ma enesele, „kui sa homme sured, millisena sa hauda lähed, kas targana või rumalana? Mida võivad inimesed sinust ütelda, kuid veel olulisem, mida Jumal sinust ütleb?“ Need üksildased mõtisklused ja vestlused iseendaga olid mulle lõpuks suureks abiks.

Mõned aastad tagasi juhtus meil Lõuna-Aafrikas niisugune lugu. Üks mees, kristlane, armastas väga Jumalat. Kuid ta elus juhtus midagi ja kõik läks kõveriti. Laskumata üksikasjadesse ütlen ainult, et ta langes hooruspattu. Seejuuresi muutus ta vaimulikult pimedaks ja sulgus niivõrd enesesse, et kellelgi ei õnnestunud teda aidata. Ühed, kes teda külastasid ja kontakti otsisid, proovisid teda valitud tee ekslikkuses veenda; teised, suutmata tagasi hoida pisaraid, nutsid kaastundest tema vastu. Kuid miski ei suutnud tema kõvaks läinud südant puudutada. Mõne aja pärast juhtus aga midagi, mis hiljem paljusid vapustas. See mees oli väikese kaupluse omanik. Ükskord, kui tööpäev oli läbi ning kõik ostjad ja müüjad lahkunud, lõpetas ka tema töö ja suundus väljapääsu poole. Kui ta ukse avas, ilmus tema ette äkki noorepoolne nigger, kes sihtis jahipüssiga otse tema pihta. Ta proovis kõrvale hüpata, kuid ei jõudnud. Üksteise järel kostis mitu lasku... Ja juba ta lamaski, veri voolamas, hulk tina kõhus. Kuigi ta paistis surnuna, jäi ta siiski teadvuse juurde. Neil sekundeil vaatas surm talle otse silma. Kurjategija, arvates et mahakukkunu on surnud, astus temast üle ja suundus kaupluse sisemusse. Valu

oli aga niivõrd väljakannatamatu, et haavatu ei pidanud vastu, liigutas ja oigas tasakesi. Seda kuuldes pöördus neeger järsult ringi, tuli ta juurde ja suunas taas püssitoru temale. Veidi avatud laugude vahelt võis põrandal lamaja kõike seda näha. Nii lähenes surm veel kord ja vaatas talle silma. (Imestusväärt, kuidas Jumal suudab purustada ka kõige kõvema südame!)

Möödus sekund, teine kolmas, kuid lasku ei järgnenud. Issand ilmutas oma halastust. Kas püss ei läinud lahti või arvas kurjategija, et ta ainult nais elavana, aga viimast surmavat lasku ta ei teinudki, ainult tõukas lamajat jalaga ja, väljus kauplusest. Too lamas veel kaua liikumatult, tundes, kuidas üha rohkem kaotab verd ja koos sellega viimased jõuvarud. Neil minuteil ilmus kogu elu ta silme ette ja see saatis tema südames korda rohkem kui tuhat jutlust. Viimast jõudu kokku võttes roomas ta ja peitis, end madratsite virna taha. Rohkemaks polnud ta võimeline.

Nii möödus umbes tund. Vaatamata sisemisele verejooksule oli mees mingi ime läbi ikka veel elus. Õnneks märkas möödaminev naaber kaupluse paakil ust ja tuli sisse. Vere jälgi mööda leidis ta üles kannatanu ja toimetas ta kähku haiglasse. Arstid olid väga murelikud; nähes peaaegu täiesti verest tühjaks jooksnud keha. Vaja oli kiiresti üle kanda suur kogus verd ja raskelt haavatu saadeti helikopteril tsentraalkliinikusse.

Jah, Jumal oli sellele mehele tõepoolest armuline, kuigi surm käis ta kannul. Jumal üksi teab, mis sundis tema südames kõigil neil järgnevatel ränkadel tundidel. Tema palvel helistati haiglast mulle ja teatati juhtunust. Istusin autosse ja sõitsin viivitamata sinna. Sisenenud reanimatsioonipalatisse, seisin vaikides tema voodi juures. Ma ei ütelnud, et ta peab meelt parandama ja Jeesuse juurde tagasi tulema, ei ütelnud, et ta on patune, ma lihtsalt palvetasin tema eest ja väljusin sõnagi lisamata. Järgmisel päeval, kui jälle tema juurde sõitsin, küsisin arstidelt, kas tal on elulootust.

„Ei oska midagi öelda,“ vastasid need, „selge on vaid see, et tema seisund on väga tõsine.“

Haige voodi juurde minnes ma jällegi ei öelnud sõnagi, ainult palvetasin ja eemaldusin. Te vist imestate mu

käitumise üle. Kuid ma tunnetasin oma südames, et pean vaikima. Mulle näis, et kogu selle aja räägib temaga Jumal.

Mõne päeva pärast hakkas ta seisund paranema ja varsti ta viidi reanimatsiooniosakonnast operatsiooni järgsesse palatisse. Lõpuks ta lasti koju. Kui teda seal külastasin, ütles ta:

„Erlo, ma tahan sõita Kwa Sizabantusse! Palun anna mulle võimalus jutustada kõigile sellest, mida ma üle elasin! Ma pean kõigilt andestust paluma selle eest, milline ma olin!“

Saabunud misjonijaama, tõusis ta juba esimesel jumalateenistusel püsti, läks vaevaliselt kantslisse ja inimestest tulvil saali poole pöördudes ütles:

„Kallid sõbrad! Tahan kõigepealt öelda, et mu naine ja lapsed elasid mu taganemisaastate jooksul nagu põrgus.“

(Kuulates neid sõnu mõtlesin tahtmatult Pühakirja salmle: „Kui rüve vaim on inimesest väljunud, käib ta kuivi paiku mööda ja otsib hingamist, aga ei leia.

Siis ta ütleb: „Ma lähen tagasi oma kotta, kust ma väljusin!“ Ja kui ta tuleb, leiab ta selle tühja olevat, pühitud ja ehitud. Siis ta läheb ja võtab enesega kaasa teist seitse vaimu, kes on temast kurjemad; ja kui nad sisse tulevad, elavad nad seal. Ja selle inimese viimanelugu läheb pahe- maks kui esimene. Nõnda käib ka selle kurja sugupõlve käsi“ (Mt 12:43-45). Siin räägitakse inimesest, kes kord oli õigel teel, kuid hiljem langes või sattus eksitusse. Selle üle peaksid tõsiselt järele mõtlema kõik taganejad ja need, kes käivad vale vaimu teel, kuigi arvavad, et viibivad tões.)

Mees aga jätkas: „Jah! Minu naine ja lapsed pidid minu pärast põrgust läbi minema. Selle pärast palun ma praegu kõigi ees neilt andestust! Peale selle, vennad ja õed, tahan ma andestust paluda teie kõigi käest! Andke mulle andeks meeolehärm ja valu, mis ma teile oma taganemisega olen põhjustanud! Ma tulen tagasi Issanda juurde.“

Mis teda selleni aitas? – See, et surm talle silma vaatas. Suuludel on ütlus: „Räägi tõtt nagu surija!“ Just surma suus seisavad paljud asjad meie ees uues valguses.

Hulk aastaid tagasi sõitis kopsuhaiguse tõttu Aafrikasse noor inglane nimega C. John Rhodes. Selle kuulsa multimiljonäri nimi peaks vist olema paljudele tuntud. Hiljem nimetati

üks Aafrika vabariik tema auks Rodeesiaks. Ta hankis endale toreda maja Kaplinna, Healootuse neemele. See miljonär oli raevukas ateist. Elus sai ta kõike, mida vaid soovis ja mida inimene on võimeline ette kujutama. Ajalehed kirjutasid kord temast, kuidas ta pistis käe briljantidega täidetud ämbrisse ja hüüatas: „Kõik see kuulub minule!“ Ma ei hakka jutustama, kuidas tema elu möödus. Tahan vaid öelda, et enne lõppu, surma künnisel viibides, lausus ta kibedusega:

„Ma otsisin palju ja leidsin siin Aafrikas palju: tervise, teemante, kulda ja maad, aga nüüd pean selle kõik maha jätma. Miski mu rikkusest ei saa mulle järgneda. Seda aga, mis võinuks mulle jääda, ma kahjuks ei otsinud ja seepärast ka ei leidnud.“

Enne surma saatis ta inglise vaimulikkonnale telegrammi, paludes intensiivselt palvetada, et Issand talle halastaks, andeks annaks ja tema hinge päästaks. Aga enne kui see telegramm neile kätte jõudis, oli C. John Rhodes surnud. Näiliselt oli sellel inimesel olnud suurim õnn, mida iial võib soovida. Ent vaadake tema lõppu, mõtelge tema viimastele sõnadele ja siis võibolla mõistate, et see polnud kaugeltki mitte õnn, vaid petlik miraaž. Seepärast on õnnelikud ema ja isa, kes õpetavad oma lastele, et inimene peab kord surema ja elada on vaja nõnda, et igavikus olla koos Issandaga. Häda vanematele, kes unustavad vastutuse ega õpeta oma poegadele ja tütardele, kuidas peab surema!

„Õpeta meid meie päevi arvestama, et me saaksime targa südame!“ Need Moosese palvesõnad peavad saama palveks meile igäühele. Kui tähtis on mõtelda sellele, et me peame kord surema! Millal? Seda ei tea keegi. Jumal on heaks arvanud seda salajas hoida. Võimalik, et paljud viibivad oma lõpule tunduvalt lähemal kui nad arvavad. Me ei tea, kes meist on järgmine. Inimene, kes ei soovi surmale mõelda ja ennast igaviku vastu ei valmista, on sõge ja arutu.

14. Inimesele on määratur kord surra, aga pärast seda kohus

Kallid sõbrad! See teema jääb võib-olla meie viimaseks vestluseks. Ma ei tea, mida järgmine päev meile toob. See jääb võib-olla viimaseks ka kellelegi meie hulgast, võimalik, et minule endale. Nii või teisiti peab kord meie viimane päev kätte jõudma. Milliseks see küll meile igaühele peaks kujunema? Me ei tea ju, kes on järgmine astuma üle igaviku läve. Võib-olla oled see sina, mu sõber? Kas oled valmis kohtuma Issandaga? Või teie, vennad ja õed? Kas olete ennast Kõigekõrgema aujärje ette astumiseks ette valmistanud? Winston Churchill – kogu maailmas tuntud riigitegelane, kellel oli viimases maailmasõjas suur osa ja kes kuuldavasti oli tugev ja tark isiksus ning suurepärase poliitik – viibides surma lävel, hüüdis: „Kui sõge ma küll olin!“ Need olid viimased sõnad tema suust. Aga milised on need meil, sõbrad?

Mul on olnud suur eesõigus viibida paljude surijate voodi juures. Nende inimeste saatuse kohta oleks võinud kirjutada raamatuid. Neil minuteil ütlesin sageli: „Kui vaid praegu koos minuga võiksid kõik kristlased olla siin! Nähtu annaks mõnele neist rohkem kui kõik minu jutlused.“ Selle nägemine, kuidas inimesed teise ilma lähevad, hirmutab ja vapustab vahel hinge põhjani. Eriti raske on vaadata nende surma, kes on nimetanud ennast kristlaseks ja elanud täielikus veendumuses oma päästes, aga enne surma pidanud õudusega tunnistama, et see kõik oli enesepettus ja et igavikus on neile määratud hirmus hukatus. Need võivad ainult Churchilli taoliselt kisendada: „Kui sõge ma küll olin!“ Korduvalt on mitmete kirikute ja koguduste pastorid minu juurde tulnud sõnadega: „Erlo, mu selja taga on aastad ja aastakümned pastoritööd. Aga alles nüüd ma tajusin, et see kõik on olnud asjatu. Ma; polnud tõeline Jumala teener, sest ma ei kuulutanud inimestele seda, mis oleks võinud nende hinged päästa.“ Muidugi on hea, kui inimese vaimusilmad avanevad, ainult valus on, kui teadlikuks saamine tuleb alles elu lõpul, mil peaaegu võimatu on midagi parandada.

Elu ju ei kordu. Seepärast kordan enesele uuesti ja uuesti: „Erlo! Ära ela nagu sõge, et sul ei tuleks kahetseda elu lõpul, kui on juba liiga hilja!“

Niisiis, sõbrad, elagem nõnda, et viimase hingetõmbe eel tagasi vaadates saaks öelda: „Ma ei sooviks endale teist elu. Ja kui ka antaks võimalus kõike otsast alustada, ma elaksin täpselt samuti nagu elasin. Ma tänan Issandat kõige eest ja võin öelda nagu apostel Paulus: „Ma olen head võitlemist võidelnud, ma olen oma jooksmise lõpetanud, ma olen usu säilitanud. Nüüd on minule tallele pandud õiguse pärg, mille Issand, õige kohtumõistja, mulla annab tol päeval“ (2Ti 4:7,8). Jeesus ütles ristil surres: „See on lõpetatud,“ ja kajana korratakse seda Tema ustava sulase suu läbi: „Ma olen oma jooksmise lõpetanud.“ Annaks Issand, et igaüks meist võiks oma elutee lõpetada nendesamade sõnadega!

Sotimaal elas hulk aastaid tagasi noormees, kes oli suur meister hobusevargustes. Sel põhjusel oli ta sattunud mitu korda vanglasse, aga pärast lahtisaamist jätkas samaviisi. Ja näe, kui ta kord taas vangis oli, saadeti ta koos teiste vahialustega söekaevandusse. Ühel päeval pärast tööd leiti kontrollimisel, et üks vahialune puudub. Kohe saadeti grupp inimesi otsima. Pärast pikki otsinguid avastati ühes käigus varing. Söelademe all lebas hobusevarga surnukeha. Hukunu toodi maapinnale ja paigutati laagri surnukuuri. Kolme päeva pärast panid kaks vangi ta kotti ja kandsid matmiseks surnuaiale. Teel läks ühel mehel kott käest lahti ja kukkus maha. Kui nad selle üles tõstsid, näis neile äkki, et surnu liigutab. Toibunud ehmatusest, avasid kandjad koti ja nägid, et varas hingab. Ilmselt oli tema surm vaid näiline. Tõuge koti kukkumisel äratas ta taas ellu. Vaevaliselt kuiv huuli avades palus ta: „Vett! Vett! Vett!“ Vangid tõid vett ja andsid talle juua. Haarates ämbri servast, ta jõi ja jõi, ronis siis kottist välja, tõusis ja hakkas käima.

Kolm kuud oli varas vait, lausumata ühtegi sõna, aga neljandal otsustas lõpuks jutustada, mida oli üle elanud. Ta ei teinud seda varem, kuna kartis, et teda peetakse hulluks. Ja see on, mida ta rääkis.

„Olin teel põrgu poole, kui äkki kuulsin häält, mis käskis mul üles vaadata. Tõstsin silmad ja nägin taevas määratu palju inimesi, kes viibisid sellises auhiilguses, mida on võimatu sõnadega kirjeldada. Seejärel kõlas Jumala hää: „Kas sa tead, varas, et ka sinu jaoks oli siin koht valmistatud? Ka sina oleksid pidanud viibima nende taevaelanike keskel.“ „Otse minu ees,“ jätkas šotlane, „lõõmas kustumatu leegiga hirmus põrgutuli, ent piin, mida see mulle valmistas, polnud midagi, võrreldes selle väljendamatuga hingevaluga, mida tekitasid sõnad: „Seal oleksid pidanud asuma ka sina.“ Mu süda murdus ja ma kisendasin meeleheitel, paludes Jumalal veel ilmutada oma armu. Selle karjega huultel ma tuln meelemärgusele ja leidsin, et asun kotis. Näis, et põrgutuli jätkas põlemist minu sees, kõrvetades hinge ja ihu, seepärast tahtsin ainult üht: juua!“

Nii see varas kahetses pattu ja pöördus Issanda poole, tehes jäädavalt lõpu mitte ainult varastamisele, vaid ka kogu oma patusele minevikule. Sellest hetkest peale sai temast tõsikristlane ja jumalalaps. Tema läbielamine oli tõeline ime ja suur Jumala arm, mida inimliku mõistusega on raske mõista. Kuid niisugust asja ei anta kaugeltki kõigile. Ma ei arva, et igauks, kes üle igaviku läve astudes taipab, et tema elu pole olnud kooskõlas Jumala plaaniga, saab sellise võimaluse pöörduda tagasi ellu ja kõike uuesti alata. Tehku siis Issand meile juba täna selgeks, et päästmiseks on vaid üks tee – elada Jumala tahte järgi! Varem või hiljem saabub igaühe jaoks viimane päev, mil on juba võimatu midagi parandada. Elagem siis nõnda, et olla alati valmis ilma hirmuta surmale näkku vaatama!

Heebrea 9:27 on kirjutatud: „Inimesele on määratud kord surra, aga pärast seda kohus.“ Ühes saksakeelses piiblitõlkes kõlab see salm nii: „Seadusega on niisiis määratud, et inimene peab kord surema, mille järel on kohus.“ Nendes Pühakirja sõnades on meile antud kaks olulist ilmutust Issandalt:

1) „Inimene peab ükskord surema.“ See tähendab, et surm on Jumala poolt kehtestatud seadus, mida keegi ei või muuta.

2) „Aga pärast seda on kohus.“ Need sõnad ütlevad, et inimese elu ei lõpe surmaga. Surm on ainult meie hinge ülemineku hetk ajalikust maisest elust igavesse ellu, ja selle, kuhu ta läheb – taevasse või põrgutulle – määrab Jumala kohus.

Kõigepealt vaatleme salmi esimest poolt: „Inimesele on määratud kord surra.“ Surma seaduse on kehtestanud Jumal, ja iga sõna, mis Tema suust on väljunud, täitub ilmingimata. On inimesi, kes Jumala olemasolu ei usu. Püüdes oma uskmatus õigustada, asuvad nad rünnakule küsimustega: „Kas sa oled ise kunagi Jumalat näinud? Kui jah, kuidas Ta siis välja näeb? Kuidas Ta on tekkinud?“

Võime tarvitada igasugu riukaid ja mõelda, mis meile meeldib, kuid üks jääb kaheldamatuks: kui on olemas loomingu, siis on olemas ka Looja. Jumala looming on mitte ainult inimene, vaid ka kogu ümbritsev maailm. Ja nimelt see Looja määras oma seaduses, et inimene peab kord surema. Jumal pole niisugune, nagu meie, inimesed. Me kehtestame seadusi ja ka astume neist üle. Vanemad käsivad lastel midagi teha, kuid nood ei kuula sõna. Jumala juures pole nõnda. Kui Tema midagi ütleb, siis see tingimata täitub. Ja kui Jumal on määranud inimesele kord surra, siis, kas tahame või mitte me allume sellele seadusele. Pole ühtegi inimest, kes suudaks seda Jumala määrust vältida. Õpetlased ja meedikud on oma otsingutes ja uuringutes saavutanud üsna palju, kuid seda inimesele määratud seadust pole neil õnnestunud muuta. Võime paljus kahelda, palju üle vaielda, palju tagasi lükata, ent surma möödapääsmatu tõsiasja ees peab alistuma igaüks.

Meil Lõuna-Aafrikas on üks ülemaailmselt kuulus arst. Tema oli esimene, kes teostas südame siirdamise. Ent möödus mõni aeg ja vaatamata operatsiooni kaheldamatule edule: see siirdatud südamega inimene siiski suri. Nii võime ette võtta paljugi, et kuidagi surma eest põgeneda, kuid kõik meie pingutused on asjata. Varem või hiljem saabub ta ikkagi, sest Jumal on nõnda seadnud. Me ei räägi surmast meeeldi, ei taha sellest kuulda ega selle üle mõtelda, kuid fakti enda eest ei pääse me kuhugi. Ja kuigi

meile pole teada antud päeva ega tundi, võime olla kindlad, et see meist mööda ei lähe. Siis pead maha jätma kõik, kelle või mille jaoks sa elasid. Need ei saa sulle igavikku järgneda. Ei naine ega mees, ei lapsed ega vanemad, ei sõbrad ega sinu kõige lähedasemad ja kallimad. Kõik, mis sa aastate ja aastakümnete jooksul oled kogunud ja korjanud, tuleb maha jätta, ja keegi ei tea, kes ja kuidas hakkab pärast seda kõike tarvitama. Surma ees on kõik võrdsed. Rikkus, suursugusus, kuulsus ja tunnustus ei oma tema jaoks mingit tähtsust. Kõigil on üks lõpp. Paljud inimesed on valmis maksma mistahes hinda mõne ravimi või vahendi eest, et oma elu pikendada. Kuid leidub ka neid, kes ei tahagi kauem elada ja otsivad võimalust endale lõppu teha. Ent ka see pole meie kätes. Surmatundi ei määra meie, vaid Jumal.

Kord tuli meile Kwa Sizabantusse üks mees. Tema juures torkas kohe silma punane vorp kaela ümber. Kui temalt selle jälje kohta päriti, vaikis ta häbelikult. Hiljem kuulsime, et ta oli tahtnud end üles puua. Ent kui ta juba silmuses rippus, tulid sisse inimesed, lõikasid kähku nõöri läbi ja toimeatasid ta viivitamata haiglasse. Arstidel õnnestus ta elu päästa, kuid nõöri jälg kaela ümber jäi meenutama juhtunut. Oh kui palju inimesi on juba proovinud kõige erinevamate vahenditega oma elu katkestada!

Kord helistati mulle ja paluti kiiresti tulla Durbani linna keskhaiglasse. Seal juhatati mind kohe palatisse, kus lamas noor, põlenud nahaga tütarlaps. Kõle oli vaadata tema krimpsus, mustaks kõrbenud keha, millele polnud jäänud väiksematki tükki tervet nahka. Minu küsimusele, mis temaga on juhtunud, jutustati, et see tütarlaps armus ühte noormeheesse. (Imestamisväärt, kui rumalad ja pimedad võivad olla tütarlapsed, olles valmis armuma kellesse tahes!) Sel noormehel, kes temaga jalutas, oli teises kohas veel teine sõbratar, kellest ta arusaadavalt midagi ei rääkinud. Aga nagu öeldakse, naasklit kotti ei peida. Oma armastatu ebatruudusest teada saades sattus see tütarlaps sellisesse meeleheitesse, et otsustas oma elule lõpu teha. Ühes kõrvalises kohas valas ta end bensiiniga üle ja süütas põlema, uskudes,

et surm järgneb väga kiiresti. Õnnetu igatses ja otsis surma, kuid Jumal ütles talle selle peale „ei“.

Niisiis, isegi surma soovides me saame surra vaid siis, kui Issand ütleb oma „jaa“. Nii usklikule kui ka uskmatale määrab surmatunni ainult Jumal. Ta ei küsi, kas aeg on sulle sobiv ja kas oled nõus seda maailma maha jätma. Vastsündinud lapse ema ei saa surres öelda: „Issand! Kelle hooleks ma jätan oma maimukese? Ta ju vajab mind nii väga.“ Samuti ei saa surev isa küsida: „Aga mis saab mu naisest ja lastest? Kes nüüd nende eest hoolitseb?“ Jumal teab, mis Ta teeb ja mis mahajäänuist saab, seepärast usaldagem see Tema hoolde! Kes oleme meie, et nõuame Temalt aruannet ja selgitust? Häda inimesele, kes surma lävel viibides nuri-seb, Jumalale etteheiteid teeb ja Teda ebaõigluses süüdis-tab. Kuid tark ja õnnis on see, kes ennast Issanda ees alandab ning nurisemata Tema tahtega nõustub. Jumal ei tee vigu. Kui Tema oma plaani järgi on minu surmatunni kindlaks määranud, ei saa ma sellele vastu vaielda. Me oleme ainult savi Looja käes. Ent kas savi võib pottsepale öelda: „Mis sa teed?“

Sõbrad, kuidas reageeriksite teie, kui saaksite teada, et täna on teile määratud surra. Millest mõtleksite ja mida teeksite, kuuldes, et teile on jäänud veel ainult üks päev? Mida surmateade teile tooks? Kas rõõmu või hirmu ja mee-leheidet? Kristlasele peaks surmatund olema tema elu kõige ilusam tund, sest ta läheb ju koju, taevase Isa juurde! Ma ei unusta kunagi oma esimest Euroopa-reisi. Lahkusin esmakordselt omalt maalt ja isakodust. Juba mõne Saksa-maal veedetud päeva järel hakkasin tundma kanget igatsust ja lugesin päevi, mis olid jäänud tagasipöördumiseni. Raske on edasi anda rõõmutunnet, kui uuesti lennukisse is-tusin. „Viimaks ometi,“ ohkasin, „saan jälle koju, kus isa ja perekond mind ootavad.“ Kodutee on parim tee. Ja kui me nõnda maisesse kodusse tagasipöördumisest rõõmut-sume, kui palju enam peaksime rõõmutsema jõudmisest taevasesse isakodusse!

Jumala sõna ütleb, et surmapäev on parem kui sünni-päev (Kg 7:1). Inimliku mõistuse põhjal on sellega raske

nõustuda. Kõik ju teavad, millist rõõmu toob lapse sünn. See on suureks sündmuseks mitte ainult vanematele, vaid ka tervele suguvõsale. Aga kui keegi sureb, pole rõõmust juttugi. Vastupidi: pisarad, kurbus ja lein. Miks Piibel siis ikkagi kinnitab, et surmapäev on parem kui sünnipäev? Mõelgem nende sõnade üle! Lapse sünniga algab uus elu. Inimene sünnib maailma, mis on täis pattu, kurjust, pettust, valet, ebaõiglust, vaenu, viha, kõlvatust ja palju muud. Maailmas on vürstiks Jumala vastane – saatan. See vana madu eksitab inimesi ka praegu, püüdes neid meelitada põrgusse. Keegi ei tea, millist teed läheb vastsündinud inimene ja kus tema algav elu lõpeb – taevas või põrgus. Kellele annab see lapsuke oma südame, kui ta suureks sirgub, Jeesusele Kristusele või saatanale? Kas ta hakkab teenima oma Loojat või annab end maailma teenistusse? Kui inimene elab Issandale, saavutades oma tegude ja hea käimisega endale hea nime, siis saab surm temale õnnistatud üleminekuks paremasse ellu. Niisuguse inimese pärast võib tõesti ainult rõõmustada. Mis aga puutub vastsündinusse, siis tema tulevik on teadmata. Vanemad! Te tunnete oma lapsi. Tuletage meelde, millised süütud, kenad lapsed nad olid! Kuid millised on nad praegu? Kas võite olla kindlad, et niisuguse eluga nad saavad taevasse? Ärge tõtake välja ütleva oma lootust, sest te võite sügavalt eksida! Tarkade vanemate südamed tõmbuvad maimukese sündimisel kokku murest tema tuleviku pärast. Neile ei anna rahu mõte, et kas vanal maol ehk ei õnnestu seda uut elu pimestada ja hukatusse ahvatleda, nagu tal seda on korda läinud teha juba miljonitega. Sel-line on uue elu sündimise olemus.

Paulus kirjutas kord: „Minule on elamine Kristus ja suremine kasu“ (Fi 1:21). Seepärast nimetab Jumala sõna õndsaks neid, kes Issandas surevad. Aga miks siis paljud usklikud ikkagi surma kardavad? Sellel võib olla ainult üks põhjus – nende patud. Piibel ütleb: „Valmistu, Iisrael, koh-tama oma Jumalat!“ (Am 4:12). Ainult oma patususe tunnetamine ja valmisoleku puudumine kohtumiseks Issandaga tekitab hirmu surma ees, mis piinab paljusid inimesi. Sõber,

aga sina? Teie, vennad ja õed? Kas teie olete valmis astuma Jumala ette? See peab ju olema meie elu peaülesanne! Selline valmisolek on võrratult tähtsam kui tervenemine kõige raskemast haigusest. Ka suurimat imet enda juures kogenuna sa ikkagi sured. Ime ei aita sul omandada igavikku ega austa sind taevase Isa hingamisse sisenemisel. Raskesti haigena surres võime kohtuda Issandaga, aga tervenemisimet kogenuna osutada igavikus põrgus olevaks. Paremini olla nagu vaene Laatsarus ja pärast surma seista Kõigekõrgema autrooni ees, kui elada nagu rikas mees ja pärast minna põrgusse. Ma räägin nõnda seepärast, et paljud kristlased on nakatunud imede ja tervenemiste tagaajamisest. Ja ehkki mul on sageli, tulnud olla Jumala niisuguste väeavalduste tunnistajaks, ei ehita ma kunagi selle peale. Peamine peab jääma peamiseks! Esiimesel kohal on hing, seepärast peab kogu meie tähelepanu olema suunatud just sellele!

Tähtsaim on sõlmida rahu Jumalaga, jätta oma kurjad teed ja saada patud andeks. Mis kasu on inimesel sellest, kui ta omandab kogu maailma, aga kaotab oma hinge pääste. Rahu Jumalaga – see on midagi, millega miski pole võrreldav. Seepärast ära viivita oma suhete korraldamisel Jumalaga! Pattu tehes hakkad vastu Sellele; Kes suri Kolgata ristil, andes sinu eest oma vere. Sel verel on praegugi jõud pesta sind puhtaks ja teha lumest valgemaks. Maailmas pole inimest, kes oleks ilma patuta. Surm tuli maa peale patu tagajärjel. Milliseid ilgeid patte on inimesed teinud ja teevad tänini! Emad tapavad oma lapsi abordi teel. Võimatu on mõista, kuidas suudab naine surmata abitu, süütu olendi, kes on osake temast endast! Metsloomgi pole selleks võimeline. Emaihu, mis peaks sündivale elule olema hälliks ja varjupaigaks, saab väetikesele kõige ohtlikumaks kohaks, kus teda võidakse julmalt tappa ja tükkideks lõigata! Mis on saanud Jumala loomingust, Tema näo järgi loodust? Milleni inimene on läinud?

Noormehed ja neiud hülgavad puhtuse ja sööstavad rüvedasse patusohu. Tagasihoidlikkus, häbelikkus ja karskus on jalge alla tallatud kui midagi vananenut ja ebavajalikku.

Ka tänapäeval riietab pruut ennast laulatuseks loori ja puhta valge kleidiga, kuid kahjuks pole pruut ise sageli kaugeltki puhas. Kui Issand oma valguse läbi näitaks tema ihule jäänud ebapuhaste himude jälgi, siis oleksid kõik pulmalised jahmunud. Valge kleidiga võib oma ebapuhtust katta ainult inimeste, aga mitte Jumala eest. Oh kui palju selliseid peigmehi ja pruute kirikutes pastorite õnnistavate käte alla kummardub, sellal kui nende suhted on juba ebapuhtad!. Kas mõtlete tõesti, et Issand saab sellist abielupaari õnnistada? Ei iialgi! Ei maksa siis imestada, kui paljude kristlaste perekonnaelu näeb välja nii, nagu ta välja näeb!

Issand taevas näeb kõiki meie patte. Lapsed petavad jultunult oma vanemaid, need aga oma pimeduses ei märkagi seda! Pojad ja tütreid teevad salaja asju, millest papadel ja mammadel läheks silme ees mustaks! Ent kui neil ka õnnestuks neid vastikusi kõigi inimeste eest varjata, siis Jumala eest pole ometi võimalik midagi peita.

Noored! Te võite oma kahepalgelist elu jätkata, kuid teadke, et tuleb aeg, mil kõik paljastatakse! Te nimetate end kristlasteks, aga salaja teete pattu. Peate end jumalalasteks, kuid sarnanete rohkem maailmale, sest riietute, räägite ja käitute nõnda, nagu need, kes Jumalat ei tunne. Luuka 12:1-3 on kirjutatud:

„Hoiduge variseride haputaigna, see on silmakirjalikkuse eest! Ei ole midagi varjatud, mis ei tuleks ilmsiks, ega ole midagi salajas, mida ei saadaks teada. Sellepärast peab kõike, mida te ütlete pimedas, kuulutama valguses; ja mida te kõrva räägite kambrites, seda peab kuulutatama katustelt!“

Jeesus teadis hästi, et silmakirjatsus oli ja jääb usklite lemmikpatuks. Eriti need, kes on usklites perekondades sündinud, oskavad oma kavalat loomust osavalt vagaduse maski alla peita. Ent Jumal ei vaata mitte välisele, vaid seesmisele. Edasi on öeldud:

„Aga Ma ütlen teile, oma sõpradele: Ärge kartke neid, kes tapavad ihu ja pärast ei saa rohkem midagi teha! Ent Ma näitan teile, keda teil tuleb karta: kartke Teda, Kellel on

meelevald pärast tapmist heita põrgusse! Tõesti, Ma ütlen teile, Teda kartke!“ (Lk 12:4,5).

Nende sõnadega Issand õpetab meid mitte kartma inimesi, vaid osutab Sellele, Kelle ees me peame värisema. See on Tema, Elav Jumal Ise, taeva ja maa Looja, meie Päästja Jeesuse Kristuse Isa, Tema, Kelle kohta on kirjutatud: „Jehoova on meie kohtumõistja, Jehoova on meie käsuandja, Jehoova on meie kuningas“ (Js 33:22). Teda on meil vaja karta, sest mitte kellelegi teisele, vaid just Temale tuleb meil aru anda.

Niisiis, iga inimene, kes ta ka ei ole, peab ükskord surema. Ent surm pole veel kõige lõpp. Kui see tõepoolest oleks lõpp, nagu kinnitavad materialistid, siis võib-olla oleks õigustatud elu põhimõttel: „Söögem ja joogem, sest homme me sureme!“ Kuid ei. Surmaga lõpeb ainult meie lühiajaline maise eksistentsi lõik, misjärel toimub üleminek lõputusse igavikku. Ma nimetan maist elu lühikeseks ajalõiguks, sest meie 70-90 aastat võrrelduna igavikuga sarnaneb pisukese punktiga lõpmatuse joonel.

Peab ütlema, et hauataguse elu kohta me teame väga vähe. Ülaltoodud salmis: „Inimesele on määratud kord surra, aga pärast seda kohus“, Issand ütleb sõnaga „kohus“, justnagu avades eesriiet selle saladuse kohal, mis inimesega pärast surma sünnib. Jumal lõi inimese ajutiseks eluks maa peal ning järgnevas igaveseks ühenduseks oma Loojaga taevas. Keha anti kui lihane kest maise elu jaoks. Pärast surma see laguneb, vaglad söövad selle ja see kaob. Hing aga, mis sai elavaks, kui Jumal oma Vaimu temasse puhus, pöördub tagasi oma Looja juurde. Läbi vaadanud meie maa peal elatud elu, määrab Jumal kindlaks meie koha igavikus. Seepärast Jumala sõna ütlebki: „Rõõmutse, noor mees, noores eas ja su süda tundku rõõmu su nooruspäevil! Käi oma südame teedel ja oma silmavaate järgi, aga tea, et Jumal viib sind kohtusse selle kõige pärast!“ (Kg 11:9).

Kallis sõber! Kuidas see sinu puhul välja näeb, kui sul tuleb Jumala kohtu ette astuda? Kas tahad või mitte, aga ka sinu lahkumispäev läheneb. Oled sa selleks valmis? Ära unusta, et surm pole lõpp, vaid lõputu igaviku algus!

Sinna saabudes sa pead astuma suure Jumala ette, Selle ette, Kes on õiglane Kohtunik, Looja ja Seaduseandja. Täna on igaühel vabadus teha, mida tahab. Võid suitsetada, juua, tarvitada kõikvõimalikke meelemürke. Võid liiderdada, petta, varastada ja teha kelmusi. Ent nõnda elades ära unusta, et kõige selle eest tuleb anda kord vastust. Siis sa seisad Selle ees, Kes kirjutas, et Tema „On ustav tunnistaja“, Kes kõike teab ja näeb. Ilmutuse 1:12-18 kirjeldab Johannes oma nägemust Issandast: „Ja ma pöördusin ümber vaatama seda häält, mis minuga rääkis. Ja kui ma olin pöördunud, nägin ma seitset kuldküünlajalga. Ja keset neid seitset küünlajalga Üht, Kes oli Inimese Poja sarnane, rietatud pika rüüga ja võotatud rinde alt kuldvööga. Tema pea ja juuksed olid valged nagu valge vill, nagu lumi, ja Tema silmad nagu tuleleek; ja Tema jalad olid otsekui ahjus hõõguv, hiilgav vasemaak ja Tema hääl oli nagu suurte vete kohin. Ja temal oli paremas käies seitse taevatähte, ja Tema suust läks välja terav kaheterane mõõk, ja Tema pale oli otsekui päike, kui see paistab oma väes. Kui ma Teda nägin, siis ma langesin maha Tema jalgade ette nagu surnu. Ja Ta pani oma parema käe mu peale ja ütles mulle: „Ära kardada, Mina olen esimene ja viimne ja Elav, Ma olin surnud, ja vaata, Ma olen elav ajastute ajastuteni ja **Minu käes on surma ja surmavalla võtmed.**““

Vennad ja õed! Kui jumalamees ja Jeesuse armsaim jünger, kes Teda hästi tundis ja oli kord Tema rinnale nõjatunud, nähes Issandat hiilguses, otsekui surnu Tema jalgade ette maha kukkus, mis juhtub siis meiega, kui me vahetult Tema ette astume?

Edasi jutustab apostel: „Pärast seda ma nägin, ja vaata: üks oli avatud taevas ja endine hääl, mida olin kuulnud otsekui pasunat rääkivat minuga, ütles: „Astu siia üles ja Ma näitan sulle, mis pärast seda peab sündima!“ Ja sedamaid olin mina vaimus. Ja vaata, **aujärg seisis taevas, ja keegi: istus; aujärjel!** Ja see, Kes istus, oli jumelt otsekui jaspise- ja sardisekivi, ja vikerkaar oli aujärje ümber, jumelt sarnanev smaragdikivile. Ja aujärje ümber oli kakskümmend neli

aujärge; ja aujärgedel ma nägin istuvat kahtkümmend nelja vanemat, rietatud valgeisse riietesse ja kuld pärjad peas. Ja aujärjest väljus välke ja hääli ja piksemürinat ja seitse tulist lampi põles aujärje ees; need on Jumala seitse Vaimu... Ja ilmamaa kuningad ja suured isandad ja sõjapealikud ja rikkad ja võimumehed ja kõik orjad ja kõik vabad pugesid varjule koobastesse ja mägede kaljudesse ja kõik nad ütlesid mägedele ja kaljudele:

„Langege meie peale ja varjake meid Selle palge eest, Kes aujärjel istub ja Talle viha eest! Sest on tulnud Tema suur vihapäev, ja kes võib püsida?“ (Ilm 4:1-5; 6:15-17).

Lugedes aujärjest ja sellel istujast, meenub mulle tahtmatult juhtum, mis Inglismaal ühe tuntud anglikaani pastoriga aset leidis. Ühel hommikul ärgates jäi ta voodis tardunud pilguga istuma. Oli näha, et midagi toimub tema juures.

„Sa vist tunnend end halvasti?“ küsis naine ärevalt, vaadates mehe kahvatut nägu. „Kas pea, valutab või on midagi südamega?“

„Ei,“ lõi mees käega, ilmselt soovimata küsimusele vastata, „minuga on kõik korras.“

„Aga ma ju näen, et midagi on juhtunud,“ ei jätnud naine järele, „sa oled näostki ära! Miski nagu erutab sind. Ütle, mis sind vaevab!“

Nii ta käis peale, kuni mees lõpuks ütles: „Hästi. Ma räägin sulle, mis mind rõhub. Nägin hirmsat und. Nägin, et kohtupäev oli saabunud. Issand istus valgel aujärjel, mis tuli taevast alla. Ma ei oska kirjeldada, kuidas Ta välja nägi, tean vaid et Ta tuli kui kohtunik. Üheainsa viivuga astus terve inimkond Tema ette kohtusse. Siis see pilt kadus ja ma seisin üksi kohtujärje ees. Issand pöördus minu poole nimepidi ja küsis kolm küsimust: „Kus on need kogudused, millede sa oled olnud pastoriks ja jutlustajaks? Kus on nende koguduste liikmed?“

Ma vaikisin, kuna ma ei osanud midagi vastata. Siis kõlas teine küsimus: „Kus on need, kes sind su teenistuses abistasid? Kus on diakonid ja vendadekogu liikmed? Kus on su sekretärid?“

Selle peale ma ei osanud samuti midagi öelda. Ja siis kuulsin kolmandat küsimust: „Kus on sinu naine ja lapsed? Kus on kogu su suur perekond?“

Mind haaras meeletu hirm, aga ka selle peale ma ei teadnud, mida vastata. Seisin sõnatult taevase Kohtuniku ees ja ootasin Tema otsust. Osutades käega vasakule, ütles Ta: „Vaata sinna!“ Nägin pikka rida inimesi, kelles tundsime ära nende koguduste liikmed, kus ma olin jutlustanud või olnud pastoriks. Vanemad vennad, teenijad, koorilauljad, täiskasvanud, lapsed ja noored – kõik esimesest kuni viimiseni lähenesid edasi liikudes õudsele kuristikule ja kukkusid üksteise järel alla. Nende meeleheitlikud karjed kõlavad praegugi mu kõrvus. Viimastena selles pikas reas seisid meie lapsed ja sina, mu naine. Kui ma tummas hirmus taas pilgu valgele aujärjele suunasin; kuulsin sõnu:

„Mine ka sina sinnasamasse! Asu selle rivi lõppu, jaga põlevas tulejärves nende osa, keda sa õpetasid!“

Öelnud seda, langes pastor padjale ja suri vapustatud naise silme all. Nii lahkus ta igavikku.

Meil igapähele tuleb samuti kord Jumala kui kohtuniku aujärje ette ilmuda. Keegi ei tea, millal temale see tund kätte jõuab. Seepärast õpetab Piibel meid olema igal ajal valmis. Jumal on oma seadusega otsustanud, et me kõik peame surema. Mis me ise enda kohta otsustame, ei oma suuremat tähtsust. Mis aga Tema on otsustanud, tähtub vältimatult. Surmast ei pääse keegi. Kes sa ka ei ole, usklik või uskmatu, noor või vana, mees või naine – ka sina sured. Oled sa selleks valmis? Praegu võid selle üle naerda ja nalja teha, nagu sulle meeldib, ent kui surm sulle näkku vaatab, siis oled naljast kaugel ja su vahvusest ei jää järele jälgegi. Surma palge ees võpatab ja vaikib ka kõige julgem ja vapram mees. Isegi kui inimene terve elu jooksul Jumalast midagi kuulda ei ole tahtnud, siis surmatunnil hüüab ta Teda ikka appi. Jumalatu inimese surmas tunnetad nagu põrgu hingust. Sellist inimest ootab kohus ja lakkamatu piin põrgu igaveses tules. Luuka 16:23,24 räägitakse rikkast mehest: „Kui ta põrgus suures valus oli ja oma silmad üles tõstis, nägi ta Aabrahami kaugelt ja Laatsarust tema

süles. Ja tema hüüdis ning ütles: „Isa Aabraham, halasta mu peale ja lækita Laatsarus, et ta oma sõrmeotsa kastaks vette ja jahutaks mu keelt, sest ma tunnen suurt piina selles tuleleegis!“

Kuid seda palvet ei saadud rahuldada. Seepärast ongi see nii väärtuslik, et Jeesus tuli kinkima meile võimalust end igaviku vastu valmistada. Selleks on vaja vaid tulla oma patudega Tema juurde. Kas tõesti on veel midagi imelisemat sellest, et inimene, tulles risti juurde ja tunnistades oma patud, saab andestust ja armu? Kui palju on meie päevi neid, kes kannatavad depressiooni all, kaotavad mõistuse ja satuvad hullumajja! Miks? Aga sellepärast, et nende varjatud patud piinavad ja rõhuvad nende hingi nõnda, et nad kaotavad mõistuse. Teinud midagi nooruses, võib inimene sellega piinata end kuni vanaduseni, leidmata millestki rahu ega rõõmu. Noor naine, tehes aborti, määrab ennast kogu eluks oma lapse verrega ja see veri kisendab taeva poole, jättes ta ilma rahust ja õnnest. Mõni võib-olla on kellegi tapnud või surma põhjustajaks saanud. Kui ka keegi sellest ei tea, vaevleb ta pidevalt hirmu ja süümepiina käes. Kord tehtud patt käib temaga kaasas kogu elu ja viib ta lõpuks põrgu, ning pole kedagi, kes võiks teda aidata, peale Jeesuse Kristuse, Kes ütleb tänapäevalgi:

„Tulge Minu juurde kõik, kes te olete vaevatud ja kooramatud, ja Mina annan teile hingamise!“ (Mt 11:28).

Issand ei aja iialgi välja seda, kes pattu kahetsedes Tema, juurde tuleb. Jesaja 1:18 on selle kohta öeldud: „Kuigi teie patud on helepunased, saavad need lumivalgeks; kuigi need on purpurpunased, saavad need villa sarnaseks.“

See on suurim varandus, mis meil on! Meile andestades võib Jeesus meie elu täiesti uueks muuta. Ega siis ilmaaegu pole kirjutatud:

„Kui keegi on Kristuses, siis ta on uus loodu; Vana on möödunud, vaata, uus on tekkinud“ (2Ko 5:17). Kas me tõesti oma rumaluses et hooli nii suurepärasest võimalusest ja läheme edasi, tassides kaasas oma patte, et pärast koos nendega põrgusse minna?! Kui kibedasti me seal oma südame kalkuse pärast ka kahetseksime, on siis juba liiga hilja

midagi parandada. Puhastage ja korrastage aegsasti oma elu, ja siis pole teil vaja surma ees väriseda! Ärge Lootke pärida igavest elu niisuguse südamega, nagu teil praegu on! Sest Sõnas on selgelt öeldud: „Õndsad on puhtad südamest, sest nemad saavad näha Jumalat“ (Mt 5:8).

Meie pühitsus on Jumala tahe, aga pühitsus on pideva puhastuse tulemus – puhastuse kõigest, mis Issandat võib kurvastada. See protsess peab kestma kuni surmani. Sest me elame patuses maailmas ja puutume nii või teisiti sellega pidevalt kokku. Üks jumalamees ütles õigesti, et tõsikristlase elu kujutab endast igapäevast patukahetsust ja puhastust. Just seesugune peab olema minu ja sinu elu! Ainult siis võime siit maa pealt, igavikku minnes öelda Pauluse kombel: „Ma olen head võitlemist võidelnud, ma olen usu säilitanud! Nüüd on minule tallele pandud õiguse pärg, mille Issand, õige kohtumõistja, mulle annab tol päeval“ (2Ti 4:7,8).

Lõpetades meie kõneluse, tahaksin lühidalt puudutada veel mõnda küsimust, mis paljusid huvitab.

Kõigepealt tahan öelda, et ma ei armasta, kui inimesed minust palju räägivad. Palun ka teid seda mitte teha! Muidu te teete vaid kahju minule ja mu teenistustööle. Ma ei kuuluta teile ju Erlo Stegenit, vaid Jeesust Kristust! Kuuldes, mida inimesed minust räägivad, küsin tahtmatult, kas olen midagi, valesti teinud. Peame alati nägema ja austama mitte inimest, vaid Jumalat! Ärge ka rääkige misjonijaamast Kwa Sizabantus! Elage pigem ise nõnda, et olla teistele eeskujuks ja valguseks! Nii saate ka meile õnnistuseks. Möödunud aastad on mind õpetanud, et inimesed, kes mind kõige rohkem on kiitnud, on kõige kiiremini kõrvale pöördunud ja saanud vaenlasteks. Ühiseks tööks Issanda põllul ma esitan igale kaastöölisele tingimuse: seada esimesele kohale Jumal, mitte mind, austada, karta ja kuulata vaid Teda, mitte mind.

„Palun teid,“ ütlen ma neile, „kui mina teile midagi ütlen, aga Jumal ütleb teisiti, siis tehke mitte nii, nagu mina arvan, vaid nii, kuidas Issand juhatab!“

Sedasama ütlen oma naisele ja lastele. Olen valmis naiselt andeks paluma, kui olen: nõudnud temalt midagi,

mida Issand ei ole soovinud. Kas ma võin oodata alistumist temalt, kui ma ise Jumalale ei alistu? Tähtis on, et ka mu naisel oleks esikohal Jumal, aga mitte mina. Kui Jumal teda juhib, siis on ta mulle heaks abiliseks. Ma ei taha, et ta seiks minu poolel, kui ma milleski valesti talitan. Muidu saab ta minu süüdistajaks kohtupäeval, öeldes, et ei saanud Jumala tahet täita, sest mees takistas. Sedasama olen valmis ütlema igaühele. Käige mitte minu ees, vaid Issanda ees, ja olge ustavad Temale, mitte minule! Minu isikliku elu eesmärgiks ja mõtteks on ainult Kristus. Teen kõik Tema jaoks ja Tema pärast.

Meie misjonijaamas on juhtlause: „Kristlane! Kui oled tunnetanud tõe, jää sinna, kus sa oled! Las sinu valgus paistab seal, kus sa asud! Kui sa ei saa olla õnnistuseks neile, kes sind praegu ümbritsevad; – siis sa ei saa olla õnnistuseks kellelegi.“ Muidugi, vahel toob selline lähenemine probleeme. On inimesi, kes tulevad sektidest, kus on avalikult Piibli teest kõrvale kaldutud; on ka niisuguseid, kes on vaimulikult niivõrd segadusse aetud, et ei suuda eksitust tõest eristada. Kui aga inimene tõepoolest koges lähedust Issandaga, siis võib ta oma asupaika naastes saada valguseks, mis näitab teistele teed Kristuse juurde. Kogu möödunud 40-aastase teenimisaja jooksul ma pole veel kellelegi öelnud, et ta peab oma koguduse või kiriku maha jätma. Kes olen mina, inimene, et teistele kohta määrata? Seepärast on mul raske mõista neid pastoreid ja jutlustajaid, kes püüavad teiste koguduste ja kirikute liikmeid endale meelitada. On siiski juhtumeid, mil inimene tuleb ja ütleb, et Issand Ise suunas teda teisele teele. Siis muidugi ei tohi talle vastu seista. Sellisel juhul kannab ta ise vastust Jumala ees. Ent me hoiame neil „silma peal“, et näha, millist vilja nad kannavad.

On veel üks probleem, millega meil on tulnud kokku puutuda. Mõned jutlуста ja koguduste juhid panevad meie süüks, et nende liikmed püüavad igal võimalusel külastada meie jumalateenistusi ja võtavad rõõmuga vastu, mida me kuulutame. Neile ei meeldi, et inimesi tõmbab miski muu. Sellistele töötajatele võin vastata suulu kristlaste sõnadega:

„Toitke oma kanu teradega, mitte liivaga, siis nad jäävad sinna, kus nad on! Sest isegi kõige rumalam kana on võimeline viljatera liivast eristama.“ Vennad, rääkige inimestele seda, mis võib nende hinged päästa! Pole oluline, kas see on neile magus või kibe. Sealtpaale, kui ma kuulutan tõde, on paljud sõbrad mu hüljanud. Ent iga kaotatu asemele on Issand kinkinud kümneid; ja sadu uusi. Niisiis, kui me hakkame tõde kuulutama, jooksevad mõned meie juurest ära, seevastu neid, kes tulevad ja teisi kaasa toovad, on palju rohkem.

Ja lõpuks viimane küsimus, millest rääkimata jätta ei või. Paljusid huvitab, millisesse uskkonda ma kuulun. Baptistid peavad mind nelipühalaseks, nelipühalased – baptistiks, On ka neid, kes kinnitavad, et ma olen karismaatik. Mind huvitab, kust inimesed niisugused teadmised võtavad ja kuidas need, kes end kristlaseks nimetavad, ei karda levitada selliseid valesid. Sest ükski valelik, kui ta meelt ei paranda, ei päri taevariiki. Ma soovitan meelt parandada ja andeks paluda, kes neid valesid on levitanud. Ülalmainitud küsimusele vastates ütlen, et ma olen lihtsalt kristlane ja püüdnud selle poole, et mitte vaid kanda seda nime, vaid olla tõeline jumalalaps. Evangelistina olen avatud kõigile kristlastele, sõltumata üskkondadest ja räägin vaid seda, mida Issand mu südamele paneb! Iga usklik, kuidas ta ennast ka ei nimetaks, peab teadma, et kui ta pattu teeb, siis ta hukkub möödapääsmatult. Pühakiri, hoiatades meid nii Vana kui Uue Testamendi sõnadega, ütleb: „Patu palk on surm“ (Hs 18:4 Ro 6:23).

Just seepärast ongi see kõigi mu jutluste peateema. Võib-olla mõni on juba tüdinud mu üleskutsetest puhas-tusele ja pühitsusele. Teadke siis, et teen seda vaid sellepärast, et ma ei taha sattuda tolle anglikaani pastori olukorda, kellele Issand pidi ütlema: „Mine ka ise sinna ja jaga nende osa tulejärves, kellele sa kuulutasid!“ Ma ei taha, et teie, kes nimetate end kristlasteks, hukkuksite koos patustega! Ent peamine on – ma ei või olla sõnakuulmatu Issandale, Kes mind kord sellesse teenistusse kutsus. Vana Testamendi ajal oli Jumalal prohvet Hesekiel, keda

Iisraeli rahvas – Jumala Enda rahvas – üldse ei armastanud. Miks teda ei armastatud? Sellepärast, et ta aina rääkis patudest ja tuletas meelde lähenevat kohut. Issand oli öelnud sellele prohvetile:

„Inimesepoeg, Ma olen sind pannud vahimeheks Iisraeli soole! Ja kui sa kuuled sõnu Mu suust, siis sa pead neid Minu poolt manitsema! Kui Ma ütlen õelale: „Sa pead surema“, kuid sina ei manitse teda ega räägi, et manitseda õelat pöörduma oma õeluste teelt, et hoida teda elus, siis see õel küll sureb oma süü pärast, aga tema verd Ma nõuan sinu käest! Aga kui sa õelat manitsed ja tema ei pöördu oma õelusest või oma õeluse teelt, siis ta sureb oma süü pärast, sina aga oled päästnud oma hinge! Ja kui õige pöördub oma õigusest ja teeb ülekohut, siis Ma panen ta ette komistuskivi ja ta peab surema; kui sa teda ei ole manitsenud, siis ta peab surema oma patu pärast ja ta õigeid tegusid, mis ta oli teinud, ei peeta meeles; aga tema verd Ma nõuan sinu käest! Aga kui sa õiget manitsed, et õige ei teeks pattu ja tema ei teegi pattu, siis ta jääb tõesti elama, sest ta on lasknud ennast manitseda, ja sina oled päästnud oma hinge“ (Hs 3:17-21).

Nüüd ehk mõistate, vennad ja õed, miks ma tänapäeva jumalarahva pattude pärast ei saa vaikida. Osutagu Issand mulle oma armu jääda sellele kutsele ustavaks kuni lõpuni, mida see ka ei maksaks! Nii ma siis jätan: teiega hüvasti ning palun taevast Isa, et teie kellegi verd ei küsitaks minu käest!

Palvetagem:

Kolmainus Jumal! Sina, Kelle taevase aujärje ees keerubid ja seeravid hüüavad: „Püha, püha, püha on Issand Seebaot!“, meie taevane Isa, ka meie tunnetame seda, et Sina oled püha Jumal, Kes midagi ebapuhast ei salli. Me palume, et Sa teeksid meid oma lastena niisuguseks, kes mitte üksnes palvetavad ja usuvad, vaid ka teenivad. Sind kogu südamega vaimus ja tões! Aita meil päevast-päeva tugevneda ja kasvada usus, mitte iialgi kummardada

saatana ette, vaid kogu elu ja iga hingetõmme pühendada Sinule, meie Päästjale! Kingi, et Sinu sõnaga osaduses kuulutatud aeg poleks asjatu ja Sinu poolt külvatud seeme kannaks head vilja omal ajal! Ilmuta oma halastust igaühele, sõltumata sellest, kas ta juba on kristlane või otsustas selleks saa da alles täna! Muuda tema elu praegusest hetkest alates niivõrd, et ta enam eales ei saaks olla selline nagu ta oli varem! Tee meid sulasteks, kes maa peal teenivad Sinu auks ja kellega Sa rõõmuga kohtud igavikus oma kuningriigis!

Aamen.